

Berry5 voor Clubspelers

Gerrit de Wit

Titel: Berry5 voor Clubspelers

Auteur: Gerrit de Wit, gerritdewit0@gmail.com

Uitgegeven door: Berry's Internet Club (BiC), www.berrywestra.nl

Druk: augustus 2023

ISBN: 978-90-78743-04-0

Inhoud

Inhoud.....	3
Voorwoord	7
1 Inleiding	9
1.1 Waarvoor kan je dit boek gebruiken?	9
1.2 Verschillen tussen dit boek en Jack.....	10
1.3 Gebruikte notatie, afkortingen en begrippen	11
1.4 Hoe bepaal je het aantal punten en speelslagen?	13
1.5 De kwaliteit van handen en kleuren	14
1.6 Hoe vaak komt een opening voor?	15
Deel I. Het constructieve bieden	16
2 De openingsstructuur	16
2.1 Openingen met één in een kleur.....	16
2.2 SA-openingen	18
2.3 De sterke 2♣-opening	19
2.4 Preëemptieve openingen	19
2.5 Wanneer pas je in plaats van te openen?.....	23
3 Verder bieden na een 1SA-opening.....	24
3.1 Antwoorden op een 1SA-opening.....	24
3.2 Herbieding van 1SA-opener	26
3.3 Verder bieden na het antwoord op Stayman	27
3.4 Verder bieden na het gewone antwoord op Jacoby-transfer.....	29
4 Antwoorden op één in een kleur	31
4.1 Steunantwoorden	31
4.2 Het bieden van een nieuwe kleur	32
4.3 SA-antwoorden	33
4.4 Wanneer pas je precies?	35
4.5 Het bieden van een nieuwe kleur met sprong.....	36
5 De herbieding.....	37
5.1 Herbieding na een één-over-één	37
5.2 Herbieding na een twee-over-één	40
5.3 Herbieding na een 1SA-antwoord.....	42
5.4 Herbieding na een natuurlijk 2SA-antwoord	44
5.5 Herbieding als er een fit is vastgesteld	45
5.6 Herbieding na een sprongantwoord in een nieuwe kleur	48
6 Het tweede bijbod	50
6.1 Tweede bijbod na een initiële één-over-één	50
6.1.1 Tweede bijbod na een één-over-één-over-één.....	50

6.1.2	Tweede bijbod na een lagere kleur na een één-over-één	51
6.1.3	Tweede bijbod na een reverse na een één-over-één	53
6.1.4	Tweede bijbod na een sprongherbieding na een één-over-één	54
6.1.5	Tweede bijbod na een kleurherhaling na een één-over-één	55
6.1.6	Tweede bijbod na een 1SA-herbieding na een één-over-één	57
6.1.7	Tweede bijbod na een 2SA-herbieding na een één-over-één	60
6.2	Tweede bijbod na een initiële twee-over-één	61
6.3	Tweede bijbod na een initieel 1SA-antwoord	65
6.4	Tweede bijbod nadat fit bij herbieding is vastgesteld	68
7	Antwoorden op vraagbiedingen	71
7.1	De vierde kleurconventie	71
7.2	Checkback Stayman na een 1SA-herbieding	72
7.3	Checkback Stayman na een 2SA-herbieding	73
8	Slemonderzoek	75
8.1	Hoe gaat slemonderzoek in zijn werk?	75
8.2	Het bieden van controles	76
8.3	Het mancheforcing steunen van partners kleur	77
8.4	Splinters	78
8.5	Advance cues	80
8.6	Azen vragen	81
8.7	Verder bieden na azen vragen	82
8.8	Antwoorden op troefvrouw of heren vragen	84
9	Verder bieden na 2-openingen en hoger	85
9.1	Verder bieden na een 2SA-opening	85
9.1.1	Antwoorden op de 2SA-opening	85
9.1.2	Herbieding van de 2SA-opener	86
9.1.3	Verder na het antwoord op Stayman of Jacoby-transfer	86
9.2	Verder bieden na een sterke 2♣-opening	88
9.2.1	Antwoorden op de 2♣-opening	89
9.2.2	Herbieding van de 2♣-opener	89
9.2.3	Het tweede bijbod van de partner van de 2♣-opener	91
9.3	Verder bieden na een zwakke twee	94
9.4	Verder bieden na preëemptieve openingen vanaf drieniveau	95
Deel II. Zij openen, wij bieden tussen		98
10	Het volgbod en het informatiedoublet	98
10.1	Bieden na een opening van één in een kleur van de tegenpartij	98
10.1.1	Het gewone volgbod in een kleur	98
10.1.2	Het sprongvolgbod in een kleur	100
10.1.3	SA-volgbiedingen en bieden in de kleur van de tegenpartij	101
10.1.4	Het informatiedoublet en passen	102
10.2	Bieden na een sterke opening van de tegenpartij	104
10.3	Bieden na een preëemptieve opening van de tegenpartij	106
10.4	Bieden in de sandwich	108

10.5	Bieden in een later stadium	111
11	Verder bieden na een gewoon volgbod in een kleur	112
11.1	Antwoorden op een volgbod na één in een kleur	112
11.2	Verder bieden na een volgbod + antwoord	114
11.3	Antwoorden op een volgbod na preëmptieve openingen.....	115
12	Verder bieden na een informatiedoublet.....	118
12.1	Antwoorden op informatiedoublet na één in een kleur	118
12.2	Verder bieden na informatiedoublet + antwoord	120
12.3	Antwoorden op informatiedoublet na preëmptieve openingen.....	123
13	Verder bieden na andere volgbiedingen	125
13.1	Antwoorden op natuurlijke SA-volgbiedingen.....	125
13.2	Antwoorden op een sprongvolgbod na één in een kleur	127
13.3	Antwoorden op een unusual 2SA of een upper cuebid	129
13.4	Antwoorden op interventies na een 1SA-opening.....	130
14	Beschermend bieden	132
14.1	Balancen na de opening van één in een kleur	132
14.2	Reageren op balancing bod na één in een kleur.....	134
14.3	Antwoorden op Stayman-vervangend cuebid	137
14.4	Balancen na andere openingen.....	138
14.5	Balancen in een later stadium.....	139
Deel III. Wij openen, zij bieden tussen.....		141
15	Antwoorden na interventie op 1♣/♦/♥/♠-opening.....	141
15.1	Antwoorden na een informatiedoublet.....	141
15.2	Antwoorden na een gewoon volgbod in een kleur.....	143
15.3	Antwoorden na een sprongvolgbod in een kleur	147
15.4	Antwoorden na een unusual 2SA of een upper cuebid	148
15.5	Antwoorden na een 1SA-volgbod	150
16	Herbieding na interventie op 1♣/♦/♥/♠-opening	152
16.1	Herbieding na een nieuwe kleur van partner en een pas rechts.....	152
16.2	Herbieding na een nieuwe kleur van partner en een bod rechts	154
16.3	Herbieding na een pas van partner.....	156
16.4	Verder bieden na een redoublet van partner	158
17	Het negatieve doublet	161
17.1	Het negatieve doublet in diverse situaties	161
17.2	Herbieding na een negatief doublet van partner	163
17.3	Tweede bijbod na een initieel negatief doublet	164
18	Verder bieden na interventie op overige openingen	165
18.1	Antwoorden na interventie van tegenpartij op 1SA-opening.....	165
18.2	Afspraken na interventies op Stayman en Jacoby-transfers.....	168
18.3	Verder bieden na interventie van tegenpartij op 2SA-opening.....	169

18.4	Verder bieden na interventie van tegenpartij op 2♣-opening	170
18.5	Verder na interventie van tegenpartij op preëemptieve opening.....	172
Deel IV. Overige competitieve biedverlopen		174
19	Verder na interventie op volgbod of informatiedoublet.....	174
19.1	Interventies na een volgbod in een kleur van partner.....	174
19.2	Interventies na een informatiedoublet van partner	175
19.3	Interventies na een 1SA-volgbod van partner	178
20	Overige competitieve situaties	180
20.1	Competitieve fit biedverlopen	180
20.2	Slemonderzoek in competitieve situaties	181
20.3	Tombola.....	182
21	De vele gezichten van doublet en redoublet.....	185
21.1	Het strafdoublet	185
21.2	Het competitieve doublet	187
21.3	Overige doubletten	188
21.4	Wanneer voor straf doubleren?.....	189
21.5	Betekenis van een redoublet	190
22	Het redbod	191
22.1	Wanneer redden?	191
22.2	Verder bieden na een redbod van de tegenpartij	193
23	Bieden na niet-Berry5-afspraken van de tegenpartij	194
23.1	Bieden na een multi 2♦-opening van de tegenpartij	194
23.1.1	Het eerste bod na een multi 2♦-opening	194
23.1.2	Hoe antwoord je op een volgbod van partner?	195
23.1.3	Hoe antwoord je op een informatiedoublet van partner?	195
23.2	Bieden na andere niet-Berry5-openingen van de tegenpartij	196
23.3	Overige afspraken	198
24	Uitkomsten en signalen	201
24.1	Uitkomsten	201
24.2	Signalen	203
Bijlagen		206
1	Instructieschema's	206
2	Systeemkaart	207

Voorwoord

Voorwoord door Berry Westra

Mijn boek “Berry’s vijfkaart hoog” vormt de basis voor Berry5 voor Clubspelers, het standaardsysteem op BiC. In dat boek worden echter lang niet alle ins en outs van het systeem behandeld of zelfs maar beschreven. Het is slechts een introductie van vijfkaart hoog, opgeleukt met wat nuttige conventies.

Gerrit de Wit heeft de moeite genomen om het systeem oneindig veel gedetailleerder in kaart te brengen. Dat maakt het tot een uniek naslagwerk. Misverstanden aan tafel kunnen via dit boek beslecht worden. Tevens kan het tot inspiratie dienen om met uw vaste partner afspraken te maken over diverse speciale situaties. Ook is het zeer geschikt om inzicht te krijgen hoe het computerprogramma Jack omgaat met Berry5 voor Clubspelers.

Een heel biedsysteem uitschrijven mag gerust betiteld worden als 'monnikenwerk'. Gerrit de Wit heeft dus goed werk verricht voor iedereen met meer dan gemiddelde interesse in Berry5 voor Clubspelers. Hulde daarvoor!

Berry Westra

Voorwoord door Hans Kuijf, auteur van Jack

In januari 2000 begonnen we het computerprogramma Jack te leren bieden met als doel Jack te laten deelnemen aan het wereldkampioenschap computerbridge in Maastricht in september 2000. Al snel bleek dat dat een heidens karwei was. In september 2000 waren we nog lang niet klaar. In Maastricht ging het bieden dan ook regelmatig totaal mis. Een jaar hard werken later waren we er wel in geslaagd Jack het bieden goed door te laten hebben. Anno 2017 is Jack inmiddels 10 keer wereldkampioen computerbridge geworden.

Door de jaren heen is het aantal biedsystemen dat Jack kent sterk gegroeid en zijn er steeds meer conventies bijgekomen. Van puur conventionele systemen als Precisie en Moscito, tot standaard Amerikaanse systemen en de vele in Nederland gehanteerde systemen. Vele duizenden biedregels en afspraken: een enorme kennisdatabank. Het zo systematisch mogelijk in kaart brengen van een compleet biedsysteem is nog niet eerder gedaan. Het doet plezier te zien dat Gerrit daar prima in geslaagd is. Het doet ook plezier dat hij daarvoor het “Berry5 voor Clubspelers”-systeem gekozen heeft en daarbij is uitgegaan van de afspraken en details zoals Jack die hanteert.

Op deze plaats wil ik ook iets kwijt over de filosofie achter het vijfkaart hoog biedsysteem van Berry Westra: het Berry5-systeem. Samen met Berry probeert het Jack-team dit systeem

tot het standaard biedsysteem in Nederland te maken. De wildgroei aan biedsystemen door een veelheid aan exotische biedconventies in Nederland is uit de hand gelopen en heeft grote nadelen. Naast dat je moet blijven opletten wat een bod aangeeft, wreekt het zich dat vooral de nieuwkomers moeite hebben om aansluiting te vinden bij wedstrijdspelers. Berry's nieuwe bridgecursus, Bridge in een Flits, is gebaseerd op vijfkaart hoog en leidt uiteindelijk tot het "Berry5 voor Clubspelers"-systeem, zoals gebruikt op Berry's Internet Club: BiC.

Een landelijk modern systeem is gebruikelijk in alle grote bridgelanden. Het vergemakkelijkt de instroom van nieuwe bridgers. Je kunt daar zonder probleem een wedstrijd spelen zonder je te verdiepen in de systeemkaart van de tegenstanders. Dat is iets wat ook in Nederland hard nodig is. Berry5 voor Clubspelers is een goed uitgewerkt systeem met als uitgangspunt: vijfkaart hoog. Uitermate geschikt om het standaard biedsysteem van Nederland te zijn.

Hans Kuijf

Voorwoord door Gerrit de Wit, auteur van dit boek

Toen ik een tijd geleden het bridge weer oppakte, was ik op zoek naar een eigentijds, eenvoudig maar toch doeltreffend biedsysteem. Na wat omtrekkende bewegingen kwam ik ten slotte uit bij "Berry5 voor Clubspelers", zoals het bridgeprogramma Jack dat toepast. De aansprekende combinatie van wereldkampioenservaring - die van Berry Westra en het Jack-team - staat bij dit biedsysteem garant voor alle eigenschappen waarnaar ik op zoek was.

Om mij dit biedsysteem eigen te maken ben ik het uit gaan schrijven. Ik gebruikte hierbij de hoofdstukindeling van "Bieden met Berry", delen 1 en 2, omdat dat de meest volledige en systematische leerboeken zijn, die ik kende. Dit noeste stukje huisvlijt heeft uiteindelijk geresulteerd in dit boek. Een beetje uit de hand gelopen hobby, zeg maar. Het is mij een genoegen dat al dit werk via dit boek ook voor anderen van nut kan zijn.

Ik heb dit boek met veel plezier geschreven. Vaak was het een spannende en leerzame ontdekkingsreis door de krochten van het biedsysteem om uit te zoeken hoe Jack bepaalde situaties aanpakt. De hulp van Wim Heemskerk en Hans Kuijf van het Jack-team waren hierbij van onschatbare waarde. Mijn dank daarvoor. Ook wil ik Albert Claesen bedanken voor het omzetten van dit boek naar de BiC-huisstijl waardoor dit boek een ware - zeer gewaardeerde - gedaantewisseling heeft ondergaan.

Gerrit de Wit

1 Inleiding

Dit boek geeft een systematische en uitvoerige beschrijving van het biedsysteem “Berry5 voor Clubspelers”, zoals het bridgeprogramma Jack dat toepast. Een kort overzicht met de belangrijkste kenmerken van dit biedsysteem is te vinden in bijlage 2, waarin de systeemkaart staat uitgeschreven. Voordat we in deel I starten met het beschrijven van het eigenlijke biedsysteem, gaan we in dit inleidende hoofdstuk eerst in op een paar zaken die handig zijn bij het gebruik van dit boek.

In paragraaf 1.1 zetten we uiteen waarvoor je dit boek kan gebruiken. In paragraaf 1.2 gaan we in op verschillen tussen dit boek en Jack. Daarna verklaren we de in dit boek gebruikte notatie, afkortingen en begrippen (paragraaf 1.3). Vervolgens bespreken we hoe je het aantal punten en speelslagen in je hand bepaalt (paragraaf 1.4) en hoe je de kwaliteit van handen en kleuren bepaalt (paragraaf 1.5). Tot slot geven we informatie over hoe vaak de diverse openingsbiedingen in Berry5 voor Clubspelers gebruikt worden (paragraaf 1.6).

1.1 Waarvoor kan je dit boek gebruiken?

Je kan dit boek op verschillende manieren gebruiken. In deze paragraaf geven we een aantal voorbeelden hiervan.

Welke afspraken wil je maken?

Elk partnership staat voor de keuze welke biedafspraken je binnen het partnership met elkaar wilt maken. Maar hoe kies je uit de veelheid van mogelijke afspraken? Aan de ene kant wil je natuurlijk de “beste” afspraken maken. Aan de andere kant wil je niet te veel ingewikkelde afspraken maken. Dat laatste kan als een boemerang naar je terugkomen, als je op het moment suprême een biedafpraak vergeten blijkt te zijn.

In Berry5 voor Clubspelers is een afgewogen keuze gemaakt tussen de doeltreffendheid en de ingewikkeldheid van biedafspraken. Als je dit biedsysteem volgt, hoef je je geen zorgen te maken dat je met andere – even eenvoudige – afspraken tot betere resultaten kan komen. Dat wil overigens niet zeggen dat er op detailniveau niet iets andere afspraken gemaakt hadden kunnen worden. Er zijn tenslotte meerdere wegen die naar Rome leiden.

Duidelijkheid in partnership

Als binnen een partnership de afspraken eenmaal gemaakt zijn, dan is het eigenlijk onontbeerlijk dat al deze biedafspraken uitgeschreven worden. Dat voorkomt een hoop onduidelijkheid aan tafel. Alleen, de meeste bridgers komen er niet toe om dit ook daadwerkelijk te doen. Met dit boek hoeft dat ook niet meer, tenminste - als je besluit “Berry5 voor Clubspelers” te gaan spelen.

Fijne kneepjes eigen maken

In dit boek is bewust gestreefd naar een hoge mate van *volledigheid*. Met dit boek kun je je ook die fijne kneepjes van het bridge eigen maken, die je anders vaak alleen in de praktijk kan leren. Met dit boek kan je daarom in snel tempo je biedtechniek aanzienlijk verbeteren. En mocht je in de praktijk toch een situatie tegenkomen, die hier niet beschreven staat, geen nood. Als je de beschikking hebt over het bridgeprogramma Jack, kun je altijd zelf nagaan hoe Jack in die specifieke situatie zou bieden.

Waar zat de fout?

Elke bridger bereikt zo nu en dan een onfortuinlijk eindcontract. Dat hoort bij bridge. Maar als je weer eens zo'n ervaring hebt, gaat vanzelf de vraag knagen waar dat nu door kwam. Vanaf nu weet je aan de hand van dit boek na afloop altijd precies de oorzaak: een foutje van jouzelf, een foutje van partner of gewoon domme pech. Niet alle handen zijn nu eenmaal goed te bieden in een biedsysteem. Hoe het ook zij, objectieve kennis over de oorzaak van een ontsporing bij het bieden kan een hoop geruzie achteraf voorkomen...

Toepassen biedervaring die je opdoet binnen BiC

Dit boek biedt een extra handvat om je je snel Berry5 voor Clubspelers eigen te maken. Dat is bijvoorbeeld handig voor een goede communicatie met partner Jack binnen BiC. Maar je kunt Berry5 voor Clubspelers natuurlijk ook buiten BiC met je menselijke partner spelen. Dan kan je in één klap alle biedervaring die je binnen BiC opdoet, inbrengen in je partnership. Vaak duurt het jaren om qua bieden met een nieuwe partner op één lijn te komen. Als beide partners binnen BiC bieden, dan kan je dit proces aanzienlijk versnellen.

1.2 Verschillen tussen dit boek en Jack

Hoe werkt het bieden van Jack?

Voor de eerste biedingen zoekt Jack het juiste bod op in zijn interne biedboek. Hoewel Jack de vrijheid heeft een beetje af te wijken van het biedboek, is in de meeste gevallen dan toch vrij goed aan te geven wanneer Jack wat biedt. Op een gegeven moment (afhankelijk van de specifieke biedserie) stopt het biedboek. Vanaf dat moment bepaalt Jack zijn bod met interne biedregels en op basis van simulaties. Hij kijkt hierbij naar veel meer aspecten dan zijn ruwe puntenkracht en verdeling. Middenkaarten en/of beter werkende honneurs gaan dan bijvoorbeeld ook een rol spelen. Daarbij heeft Jack meer vrijheid om van zijn eigen interne biedregels af te wijken. In die situaties kan het daarom lastig zijn om precies aan te geven op basis waarvan Jack wat biedt.

Houdt Jack zich altijd aan de biedregels uit dit boek?

Het voorgaande heeft tot gevolg dat Jack zich niet altijd precies houdt aan de biedregels zoals in dit boek geformuleerd. Afwijkingen kunnen groter zijn naarmate de bieding verder gevorderd is en in situaties waarbij simulaties relatief belangrijk zijn, zoals bij (1) de beslissing al of niet naar de manche te gaan of (2) het bieden na een preëemptief bod van de tegenpartij.

Hoe zit het met de technische betekenis van een bod zoals die in Jack staat?

Alle biedingen hebben in Jack een technische betekenis. Jack moet tenslotte altijd door kunnen, ook als een menselijke partner een (zeer) onverwachte bieding doet. Je kunt deze betekenis tijdens het bieden opvragen via de rechtermuisknop. Heel wat mogelijke biedingen worden echter bij een juiste toepassing van het biedsysteem helemaal niet gebruikt. Dergelijke biedingen zijn in dit boek weggelaten. Soms wordt in een noot expliciet vermeld, dat een bieding niet gebruikt wordt.

De betekenis van een bieding die in dit boek wordt gegeven, kan enigszins afwijken van de technische beschrijving die door Jack wordt gegeven. Dit kan tal van oorzaken hebben. Zo kan het voorkomen dat in een bepaalde situatie een bepaalde hand bij geen enkele bieding echt prettig onder gebracht kan worden en daarom in een bieding terecht komt, waarvan de technische beschrijving nog het meest in de buurt komt.

1.3 Gebruikte notatie, afkortingen en begrippen

Deze paragraaf bevat een verklaring van in dit boek gebruikte notatie, afkortingen en begrippen. Ook worden de termen uit de kolom “forcing” van de biedschema’s nader verklaard en komen definitie en frequentie van diverse verdelingen aan bod.

Notatie en afkortingen

- ♠ In bidseries staan biedingen van de tegenpartij tussen haakjes. Als er geen biedingen tussen haakjes staan, dan betreft het ongestoorde biedverlopen waarbij de passen van de tegenpartij zijn weggelaten.
- ♠ In een bidserie staat een X voor een willekeurige kleur (♣, ♦, ♥ of ♠). Als in dezelfde bidserie een Y wordt gebruikt, staat dat voor een willekeurige kleur, ongelijk aan X.
- ♠ HP: honneurpunten
- ♠ DP: distributiepunten
- ♠ FP: fitpunten
- ♠ PT: “playing tricks” = speelslagen

Begrippen

- ♣ Stel, je eerste bod is een bod in een kleur. Als je in de volgende biedronde - zonder sprong - 2 in een nieuwe hogere kleur biedt, heet dat een “reverse” bod. Bijvoorbeeld: 1♦-1♠-2♥.
- ♣ Een bod in de kleur van de tegenpartij wordt aangeduid als een cuebid.
- ♣ Je zit “in de uitpas”, als een pas van jou de bieding zou beëindigen, zoals na (1♥)-pas-(pas).
- ♣ “OBAR” staat voor “Opponents Bid And Raise”. Dit slaat op situaties als (1♥)-pas-(2♥).
- ♣ Je hebt een gebalanceerde hand, als je een **SA**-verdeling hebt of een verdeling die daar dicht in de buurt komt. Een ongebalanceerde hand is het tegenovergestelde.
- ♣ Een renonce / singleton / doubleton: respectievelijk 0, 1, 2 kaarten in een kleur.
- ♣ Een plaatje is een aas, heer, vrouw of boer. Een honneur is een plaatje of een tien. De tien is dus geen plaatje, maar wel een honneur.
- ♣ Je hebt een fit in een kleur, als je samen met partner 8 kaarten of meer in die kleur hebt.
- ♣ Je hebt een stop in een kleur, als je in die kleur één van de volgende kaartcombinaties hebt: A, Hx, Vxx, Bxxx, 109xx, 10xxxx of een even lange kleur met meer of hogere honneurs.
- ♣ Een controlebod toont een eerste (aas of renonce) of tweede (singleton of heer) controle in de geboden kleur. Een dergelijk bod wordt gedaan, nadat een troefkleur is vastgesteld.
- ♣ Een splinter toont een singleton of renonce in de geboden kleur, terwijl je tegelijk steun aangeeft voor de laatste geboden kleur van partner, die daarmee als troefkleur wordt vastgesteld.
- ♣ Een advance cue toont een 1ste of 2de controle in de geboden kleur, terwijl je tegelijk steun aangeeft voor de laatste geboden kleur van partner, die daarmee als troefkleur wordt vastgesteld.
- ♣ Het “principle of fast arrival” wordt gebruikt in een mancheforcing situatie met een hoge kleurenfit. Ben je in een dergelijke situatie minimaal, dan bied je direct de manche uit (“fast arrival”). Ben je niet minimaal, dan bied je drie in de fitkleur waarmee je dan dus sleminteresse aangeeft. Er is nu ruimte voor controlebiedingen.

Betekenis van de termen in de kolom “forcing” van de biedschema’s

<i>forcing</i>	<i>betekenis</i>
eindbod	partner past in principe op dit bod (alleen met zeer veel overwaarde kan partner in sommige situaties verder bieden)
niet	partner heeft de vrije keus om al of niet te passen
invite	partner past met een minimum en verhoogt naar de manche met een maximum
niet per se	partner biedt in principe door, maar kan passen als dat zo uitkomt
vrijwel	partner biedt vrijwel altijd door, maar kan in uitzonderingsgevallen passen
ronde	partner mag niet passen
manche	partner past niet totdat een manche is geboden
slempoging	partner biedt minstens door tot de manche en wellicht nog hoger

Definitie en frequentie van verdelingen

verdeling		frequentie (%)	
SA-verdeling	4-4-3-2	22	48%
	5-3-3-2	16	
	4-3-3-3	11	
5-4-verdeling	5-4-3-1	13	25%
	5-4-2-2	11	
	5-4-4-0	1	
éénkleurenspeel	6-kaart	9	12%
	7+-kaart	3	
geen 4+-kaart ernaast			
6+-4-verdeling	6-4	6	7%
	7+-4	1	
tweekleurenspeel	5-5	4	6%
	6+-5+	1,5	
4-4-4-1-verdeling			3%

1.4 Hoe bepaal je het aantal punten en speelslagen?

Hoe bepaal je het aantal punten in je hand?

In dit boek onderscheiden we drie soorten punten: honneurpunten (HP), distributiepunten (DP) en fitpunten (FP). Het aantal honneurpunten bepaal je met: aas=4, heer=3, vrouw=2 en boer=1 en het aantal distributiepunten met: doubleton=1, singleton=2 en renonce=3.

In het geval een *fit* (je hebt dan samen met partner minstens 8 kaarten in een kleur), kan je je hand opwaarderen met introefwaarde. Je gaat dan over op *fitpunten*. Dat is het aantal honneurpunten van je hand met daarbij opgeteld:

- ♠ +1 voor iedere extra kaart (boven de 8) in de fitkleur. Voor de tiende kaart in de fitkleur tel je alleen een extra punt, als je daarnaast introefwaarde hebt in de vorm van een singleton of renonce.
- ♠ +1 voor een doubleton, behalve voor VB, Vx of Bx (dan *geen* bijtelling)
- ♠ +2 voor een singleton, behalve voor singleton B (dan +1) of singleton H of V (dan *geen* bijtelling)
- ♠ +3 voor een renonce

Hoe bepaal je het aantal speelslagen in je hand?

Het aantal speelslagen (PT) in je hand bepaal je met de volgende basisregels:

- ♣ Het aantal speelslagen in een hand is de som van de speelslagen in de vier afzonderlijke kleuren, afgerond naar beneden op een geheel getal.
- ♣ Het aantal speelslagen in een kleur is de som van de honneur- en lengteslagen in die kleur.
- ♣ De honneurslagen in een kleur zijn de slagen die je gemiddeld maakt in die kleur als je geen kleintjes naast je honneurs zou hebben. Ga er hierbij vanuit dat je naar je honneurs toe kan spelen. Rond af op halve slagen naar beneden.
- ♣ Voor een vijfkaart tel je één lengteslag, voor een zeskaart twee, voor een zevenkaart drieënhalf en voor een achtkaart of langer tel je drie lengteslagen minder dan je kaarten in de kleur hebt.

Naast deze basisregels kent Jack nog een aantal detailregels. In het algemeen leiden die niet tot grote aanpassingen ten opzichte van wat je krijgt met de basisregels. Hierna noemen we een aantal van die detailregels zonder daarbij volledig te zijn.

- ♣ Voor een tweekleurenspeel wordt een extra speelslag geteld.
- ♣ H vanaf doubleton, VB vanaf driekaart en V10 vanaf vierkaart krijgen een halve speelslag extra.
- ♣ HV krijgt met een 5+-kaart een halve speelslag extra.
- ♣ Een aaneengesloten serie van drie honneurs krijgt met een 6+-kaart een halve speelslag extra.
- ♣ Een kleur zonder honneurs krijgt geen enkele speelslag. Een kleur met de tien als enige honneur krijgt een halve speelslag minder. Een kleur met 4 of 5 honneurs krijgt bij een 7+-kaart een halve speelslag minder.

1.5 De kwaliteit van handen en kleuren

Bij preëemptieve openingen (zie paragraaf 2.4), preëemptieve volgbiedingen met sprong (zie paragraaf 10.1.2) en biedingen die een tweekleurenspeel tonen zoals de unusual 2SA en het upper cuebid (zie paragraaf 10.1.3) speelt de *kwaliteit van je hand* een grote rol. Bij deze biedingen bepaalt de kwaliteit van je hand veel meer of je wel of niet biedt dan het aantal punten dat je hebt. In de betreffende paragrafen staat precies aangeduid wat voor kwaliteitseisen daarbij gesteld worden.

Los daarvan kom je op vele andere plaatsen in dit boek *kwaliteitsaanduidingen van een kleur* tegen. Maar wat wordt bedoeld als de kwaliteit van een kleur bijvoorbeeld met “matig”, “redelijk” of “goed” wordt aangeduid? In het schema hierna geven we daarvan een indruk.

Voor de fijnproevers geven we nog wat achtergrondinformatie. In Jack wordt de kwaliteit van een kleur aangeduid met een kwaliteitsgetal, dat een optelling is van het aantal kaarten, het aantal honneurpunten en het aantal aangrenzende honneurs in die kleur:

kwaliteitsgetal = aantal kaarten + aantal honneurpunten + aantal aangrenzende honneurs

Inleiding

Het laatste getal is hierbij maximaal twee en een 10-9-combinatie levert hiervoor ook een punt op. Het zal duidelijk zijn dat hoe hoger dit getal is voor een bepaalde kleur hoe hoger de kwaliteit van die kleur is. In het bijgaande schema laten we in de laatste kolom zien wat het kwaliteitsgetal is van de gegeven voorbeelden.

De kwaliteit van een kleur

<i>kwaliteit</i>	<i>voorbeelden</i>	<i>kwaliteitsgetal</i>
slecht	xxxx, Bxxx, xxxxx, Bxxxx, xxxxxx	0-6
zeer matig	Vxxxx, B10xxx, Bxxxxx	7
matig	Hxxxx, Vxxxxx, B10xxxx	8
redelijk	Axxxx, HBxxx, VBxxx, Hxxxxx	9
voldoende	ABxxx, HB10xx, Axxxxx, HBxxxx, VBxxxx	10
ruim voldoende	AB10xx, VB10xxx, VBxxxxx	11
goed	AV109x, AB10xxx, AHxxx, AVBxx	12-13
zeer goed	AH109x, AVB10x, AVBxxx, AHxxxx	14
uitmuntend	AHB10x, AHBxxx, AHVxxxx	15+

1.6 Hoe vaak komt een opening voor?

In het volgende schema kan je vinden hoe vaak de diverse openingsbiedingen in Berry5 voor Clubspelers gebruikt worden.

Frequentie van biedingen in de eerste hand, niemand kwetsbaar

<i>bieding</i>	<i>frequentie (%)</i>
pas	55,6 56%
opening met één in een kleur	1♣ 11,9
	1♦ 8,8
	1♥ 6,4
	1♠ 6,7
sterke openingen	1SA 5,0
	2SA 0,8
	2♣ 0,7
preëmptieve openingen op tweenniveau	2♦ 0,9
	2♥/♠ elk 1,0
preëmptieve openingen op drieniveau	3♣/♦/♥/♠ elk 0,2 1%
preëmptieve openingen op hoger niveau	4♣/♦ elk 0,0
	4♥/♠ elk 0,2
	5♣/♦ elk 0,0
	0%

Deel I. Het constructieve bieden

In dit eerste deel bekijken we het constructieve bieden ofwel het bieden als de tegenpartij zich niet met de bieding bemoeit. In de overige delen II tot en met IV zal het competitieve bieden aan de orde komen.

2 De openingsstructuur

In dit hoofdstuk schetsen we de openingsstructuur van Berry5 voor Clubspelers. We beginnen in paragraaf 2.1 met de openingen van één in een kleur. We spelen vijfkaart hoog en openen 1♣ in een enkel geval op een doubleton. Vervolgens behandelen we de sterke openingen, eerst de **SA**-opening (paragraaf 2.2), daarna de sterkste opening van allemaal: de 2♣-opening (paragraaf 2.3). De overige openingen komen in paragraaf 2.4 aan bod en zijn allemaal zwak en preëemptief. We spelen de zwakke twee en ook alle kleur-openingen vanaf drieniveau zijn preëemptief. We sluiten het hoofdstuk af met te bekijken met wat voor handen je nu precies past (paragraaf 2.5).

2.1 Openingen met één in een kleur

Op éénniveau spelen we dat 1♥ of 1♠ altijd een vijfkaart of langer belooft. Een 1♦-opening belooft minstens een vierkaart. Een 1♣-opening is in verreweg de meeste gevallen (83%) ook gebaseerd op een vierkaart of langer. Af en toe (14%) is 1♣ gebaseerd op een driekaart en een heel enkel keertje (4%) op een doubleton. Zie het volgende schema.

Openingen met één in een kleur

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
1♣	2+-kaart	HP=10-21	niet
1♦	4+-kaart		
1♥/♠	5+-kaart		

Welke kleur bieden?

Als je met één in een kleur opent, beslis je met de volgende regels welke kleur het wordt:

- ♣ Bied je *langste* kleur, als dat een vijfkaart of langer is.
- ♣ Bied de *hoogste* van twee vijfkaarten (zeskaarten).
- ♣ Bied je *laagste* vierkaart, als dat in ♣/♦ is en je geen langere kleur hebt.
- ♣ Bied 1♣ in de overige gevallen. Je hebt dan een 4♥/♠-3-3-3-verdeling of een 4♠-4♥-3-2-verdeling. Je opent dan dus 1♣ op een driekaart of soms zelfs een doubleton.

De regel van twintig: vanaf welke kracht open je één in een kleur?

Met HP=12+ open je altijd. Met HP=10-11 volg je de “verbeterde” regel van 20. Tel hiervoor bij elkaar:

- ♠ je honneurpunten,
 - ♠ het aantal kaarten in je langste twee kleuren,
 - ♠ min 2 voor een singleton heer en min 1 voor een singleton vrouw of boer,
- Is het verkregen getal 20 of meer, dan open je. Anders pas je. Als je je beperkt tot de eerste twee termen dan heb je de oorspronkelijke regel van 20. De laatste term is een verfijning. Overigens hanteert Jack nog een paar andere verfijningen die hier zijn weggelaten.

Een opening met HP=11 komt hierdoor geregeld voor, bijvoorbeeld: ♠ABxxx ♥HBxx ♦Vxx ♣x, een opening met HP=10 veel minder vaak maar toch zo nu en dan, bijvoorbeeld: ♠ABxxx ♥Hxxxx ♦Vx ♣x.

De regel van vijftien: vanaf welke kracht open je één in een kleur in de uitpas?

In de uitpas, dus na drie voorgaande passen, open je nog steeds altijd met HP=12+. Echter, met HP=10-11 pas je niet meer de verbeterde regel van 20 toe, maar in plaats daarvan de regel van 15 (ook weer iets verfijnd). Tel hiervoor bij elkaar:

- ♠ je honneurpunten,
- ♠ het aantal kaarten dat je in ♠ hebt,
- ♠ de minpunten voor een singleton heer, vrouw of boer zoals bij de regel van 20 hierboven.

Is het verkregen getal 15 of meer, dan open je. Anders pas je.

De achtergrond van deze regel is dat je wilt voorkomen dat de tegenpartij uiteindelijk de bieding wint met een ♠-contract dat niet down kan. Naarmate je meer kaarten in schoppen hebt, wordt de kans daarop kleiner en mag je met minder honneurpunten openen.

Tot welke kracht loopt een opening van één in een kleur door?

In principe loopt de kracht van een opening van één in een kleur door tot en met HP=21. Toch bevat deze opening zelden meer dan HP=19. Dit komt omdat (1) handen met HP=20/21 sowieso niet zoveel voorkomen en (2) veel handen met HP=20/21 ook voldoen aan de vereisten voor een sterke opening (2SA of 2♣, zie de paragrafen 2.2 en 2.3).

2.2 SA-openingen

SA-openingen zijn sterk in Berry5 voor Clubspelers. Als je opent met **1SA** of **2SA** toon je een **SA**-verdeling met een specifiek aantal punten. Zie het schema hierna. Als je met **1SA** of **2SA** kan openen, dan gaat dit voor op het openen met één in een kleur.

SA-openingen

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
1SA	SA-verdeling	HP=15-17	niet
2SA		HP=20-22	

a Andere **SA**-openingen worden niet gebruikt.

Een **SA**-verdeling is een 4-4-3-2-verdeling, een 4-3-3-3-verdeling of een 5-3-3-2-verdeling. Je hebt dan dus hoogstens in één kleur een doubleton, hoogstens in één kleur een vijfkaart en voor de rest 3-4 kaarten in een kleur.

Mag je ook wel eens 1SA openen als je niet precies een SA-verdeling hebt?

Om problemen bij de herbieiding te voorkomen open je in twee gevallen met **1SA**, hoewel je niet precies een **SA**-verdeling hebt.

- ♣ Met een 5♣-4♦-2-2, een 5♣-4♥-2-2 of een 5♦-4♥-2-2 en precies 15 punten open je **1SA** in plaats van 1♣/♦. Als je met deze handen wél 1♣/♦ zou openen, zou je min of meer vast komen te zitten na een 1♠-bod van partner. Je bent met je 15 punten namelijk te sterk voor een **1SA**-herbieiding en te zwak voor een reverse-herbieiding. Zie paragraaf 5.1.
- ♣ Met een 6♣/♦-3-2-2 en HP=15-17 open je **1SA** in plaats van 1♣/♦, als je zeskaart niet voldoende kwaliteit heeft. Zou je wél met 1♣/♦ openen, dan zou je bij je herbieiding gedwongen zijn om je kleur met sprong te herbieiden (zie paragraaf 5.1). En dat zou niet fraai zijn als de kwaliteit van je kleur zo mager is.

Mag je ook wel eens 2SA openen als je niet precies een SA-verdeling hebt?

Met de volgende verdelingen - die dicht bij een **SA**-verdeling in de buurt komen - open je ook **2SA**:

- ♣ Een 5-4-2-2-verdeling met de 5-4 *niet* in ♥/♠ en HP=20-22.
- ♣ Elke 4-4-4-1-verdeling met HP=22. Als je die met 2♣ zou openen, zou je vast komen te zitten na partners 2♦-antwoord. Zie paragraaf 9.2.2.
- ♣ Een 4-4-4-1-verdeling met een singleton aas/heer en HP=20-21. De aas/heer compenseert hierbij je singleton.
- ♣ Een 6♣/♦-3-2-2-verdeling met HP=20-21.

Als je deze handen met één in een kleur zou openen dan loop je een klein risico de manche te missen als er verder gepast zou worden. Zo vermijd je dat.

2.3 De sterke 2♣-opening

De sterkste opening in Berry5 voor Clubspelers is de 2♣-opening. Je gebruikt hem als je te veel punten hebt voor een andere opening. Dus met een **SA**-verdeling vanaf 23 punten (je bent te sterk voor **2SA**) en met een andere verdeling vanaf 22 punten (je bent te sterk voor één in een kleur). Je gebruikt de 2♣-opening echter ook met (veel) minder punten als je ter compensatie speelslagen hebt. Zie het schema hierna. Als je met 2♣ kan openen dan gaat dit voor op het openen met één in een kleur.

De sterke 2♣-opening

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2♣	SA-verdeling	HP=23+	ronde
	overige verdelingen	HP=22+	
	5+-kaart in hoge kleur, geen tweekleurenspeel	PT=8+ ^a	
	5+-kaart in lage kleur of tweekleurenspeel	PT=9+	

a Ook met 7 speelslagen toegestaan, als je HP=21 hebt.

Als je 2♣ opent op basis van speelslagen is er echter ook een minimum aan punten vereist zodat je ook nog wat verdedigende kracht kan garanderen, mocht de tegenpartij zich met de bieding gaan bemoeien. Met 8 speelslagen zijn bijvoorbeeld daarnaast minimaal circa 16 punten nodig, met 9 speelslagen circa 14 punten en met 10 of meer slagen circa 8 punten.

De 2♣-opening is zo sterk dat in de praktijk partner haast altijd genoeg punten meebrengt om de manche uit te bieden. Je kunt hem dus als vrijwel mancheforcing typeren. In een heel enkel keertje blijkt partner zo zwak dat na een 2♣-opening toch onder de manche wordt afgestopt. Meer hierover in paragraaf 9.2.3.

2.4 Preëemptieve openingen

Kleuropeningen vanaf 2♦ zijn zwak en preëemptief in Berry5 voor Clubspelers. Ze beloven minimaal een zeskaart in de geboden kleur en zijn in principe te zwak om met één in een kleur te openen. Een belangrijke uitzondering op dit laatste is een direct manchebod. Dat doe je soms als je ook met één in een kleur had kunnen openen. Openingsbiedingen hoger dan een direct manchebod worden niet gebruikt. Zie het volgende schema voor details.

Deel I. Het constructieve bieden

Preëemptieve openingen

bod	verdeling		kracht		forcing
2♦/♥/♠	6/7-kaart	in zijkleur hoogstens een vierkaart in een lage kleur ^b	minimale kwaliteit	niet sterk genoeg voor 1 in een kleur ^c of een hoger preëemptief bod	niet
3♣/♦/♥/♠	7+-kaart ^a				
4♣/♦	8+-kaart				
4♥/♠	7+-kaart			maximaal HP=15 ^d	
5♣/♦				maximaal HP=11 ^d	

b 3♣ bevat sporadisch een zeskaart.

c Bij 5♣/♦ en/of in de derde positie (dus na 2x pas) is een langere zijkleur wel toegestaan.

d In de vierde positie geldt deze regel niet.

e En niet sterk genoeg voor een 2♣-opening die gebaseerd is op speelslagen.

Wat bepaalt de kwaliteit van je hand?

De belangrijkste bepalende factor bij het bepalen van de kwaliteit van je hand is de *kwaliteit van de lange kleur* waarin je preëemptief wil openen. Daarnaast kun je extra's in de zijkleuren hebben, die je hand kunnen opwaarderen. Mogelijke extra's in de zijkleuren zijn: (1) azen en heren, (2) een vrouw in drieën of langer, (3) singletons of renonces. Boeren, een vrouw dubbel, of een singleton vrouw (in de zijkleuren) spelen bij deze waardering geen grote rol.

Het voert hier te ver om precies te beschrijven hoe Jack deze factoren op elkaar laat inwerken bij de bepaling van de kwaliteit van een hand. In plaats daarvan werken we in deze paragraaf met voorbeelden om hiervan een indruk te geven.

Welke kwaliteit is minimaal vereist voor een preëemptieve opening?

In het voorgaande schema staat dat je hand moet voldoen aan een minimale kwaliteit om preëemptief te openen. Die minimaal vereiste kwaliteit is echter niet altijd hetzelfde, maar hangt af van:

- ♣ het biedniveau waarop je wilt bieden. Hoe hoger dat is, des te hoger de kwaliteitseisen.
- ♣ de kwetsbaarheid van jouw eigen partij en die van de tegenpartij
- ♣ je positie aan tafel. Begin je de bieding (1ste positie), heeft alleen je rechtertegenstander gepast (2de positie), hebben partner en je rechtertegenstander allebei gepast (3de positie), of bevind je je in de uitpas (4de positie)?

Eerst presenteren we aan de hand van voorbeelden de minimaal vereiste kwaliteit voor preëemptieve openingen op twee-, drie-, vier- en vijfenniveau. Hierbij gaan we er steeds vanuit dat niemand kwetsbaar is en dat je in de eerste of tweede positie zit (de vereisten zijn voor deze posities gelijk). Daarna bespreken we wat er ongeveer verandert in de kwaliteitseisen bij een andere kwetsbaarheidscombinatie of positie.

Deel I. Het constructieve bieden

Minimale kwaliteit voor het tweenniveau: de zwakke twee, 2♦/♥/♠

voorbeeld ^a	uitleg
♠HB109xx ♥xx ♦xxx ♣xx	minimale kwaliteit van de zeskaart zonder extra's in de zijkleuren
♠xx ♥HV10xxx ♦xxx ♣xx	
♠xx ♥xx ♦AB10xxx ♣xxx	
♠AVxxxx ♥xx ♦xxx ♣xx	
♠x ♥ABxxxx ♦xxx ♣xxx	de kwaliteit van de zeskaart is niet goed genoeg, maar door compensatie in de zijkleuren toch een zwakke twee
♠Axx ♥xx ♦HBxxxx ♣xx	
♠x ♥V109xxx ♦Axx ♣Vxx	een brakke zeskaart gecompenseerd door veel extra's in de zijkleuren
♠HBxxxxx ♥xxx ♦x ♣xx	in ca. 10% van de gevallen is de zwakke twee gebaseerd op een 7-kaart; een soort vangnet voor handen die net te zwak zijn voor het drieniveau
♠x ♥xxx ♦A10xxxxx ♣xx	

a Niemand is kwetsbaar en je zit in de eerste of tweede positie.

Minimale kwaliteit voor het drieniveau: 3♣/♦/♥/♠

voorbeeld ^a	uitleg
♠xx ♥HVBxxxx ♦xx ♣xx	minimale kwaliteit van de 7-kaart zonder extra's in de zijkleuren
♠x ♥xxx ♦xx ♣AVBxxxx	
♠AB10xxxx ♥x ♦Bxx ♣xx	een iets te zwakke 7-kaart gecompenseerd door honneur in een zijkleur
♠ABxxxxx ♥x ♦Vxx ♣xx	
♠HBxxxxx ♥x ♦Axx ♣xx	een brakke 7-kaart gecompenseerd door een aas in een zijkleur
♠xx ♥xx ♦ABxxxxx ♣x	ook met een 8+-kaart kan je op drieniveau openen
♠x ♥HVxxxxx ♦xx ♣xx	
♠xx ♥xxx ♦xx ♣AHVBxx	vanwege het ontbreken van een zwakke twee in ♣, mag 3♣ gebaseerd zijn op een zeskaart. Die moet dan wel dicht zijn.

a Niemand is kwetsbaar en je zit in de eerste of tweede positie.

Minimale kwaliteit voor het vierniveau: 4♣/♦/♥/♠

voorbeeld ^a	uitleg
♠x ♥HVBxxxxx ♦xx ♣x	minimale kwaliteit van de 8-kaart zonder extra's in de zijkleuren
♠xx ♥x ♦AB109xxxx ♣xx	
♥Hxxxxxxx ♦AH ♣Axx	brakke 8-kaart ♥ gecompenseerd door vele extra's in de bijkleuren, wat mogelijk is omdat puntenkracht bij ♥/♠ mag doorlopen tot en met 15
♠AHVBxxx ♥x ♦xxx ♣xx	omdat het een direct manchebod betreft, mogen 4♥/♠ gebaseerd zijn op een zevenkaart. Die moet dan wel dicht zijn.
♠xxx ♥AHVxxxx ♦xxx	

a Niemand is kwetsbaar en je zit in de eerste of tweede positie.

Deel I. Het constructieve bieden

Minimale kwaliteit voor het vijfniveau: 5♣/♦

voorbeeld ^a	uitleg
♠x ♥Axx ♦x ♣HVBxxxxx	een 5♣/♦-opening is meestal gebaseerd op een 8+-kaart met 8 speelslagen of meer
♠AV10xx ♥x ♦HB10xxxx	een 5♣/♦-opening is alleen op een 7-kaart gebaseerd, als daarnaast een vijfkaart aanwezig is. Die kan zelfs in een hoge kleur zitten.

a Niemand is kwetsbaar en je zit in de eerste of tweede positie.

Invloed van de kwetsbaarheid

De kwaliteitseisen voor een preëemptieve opening hangen af van de kwetsbaarheid.

- ♣ Als je eigen partij kwetsbaar is, kosten downslagen meer dan als je niet kwetsbaar bent. De risico's van preëemptief bieden zijn dan dus hoger en daarom zijn de kwaliteitseisen voor je hand ook iets hoger.
- ♣ Als de tegenpartij kwetsbaar is, kunnen zij meer verdienen aan een manche-contract en is het daarom extra aantrekkelijk om een storend preëemptief bod te doen. Daarom zijn de kwaliteitseisen voor je hand dan iets lager.

Per saldo leidt dit ertoe dat de kwaliteitseisen voor preëemptief bieden in de volgende volgorde oplopen: (1) wij niet kwetsbaar, zij wel; (2) niemand kwetsbaar; (3) allen kwetsbaar; (4) wij kwetsbaar, zij niet. Overigens is de invloed van de kwetsbaarheid beperkt. Zie het volgende voorbeeld.

De invloed van de kwetsbaarheid bij preëemptieve openingen

voorbeeld ^a	uitleg
♠AB10xxxx ♥x ♦Vxx ♣xx	wij kwetsbaar, zij niet. Nu heb je ♦V nodig om met 3♠ te openen. Met niemand kwetsbaar was ♦B al voldoende.

a Je zit in de eerste of tweede positie.

Invloed van de positie

In de derde positie, dus na twee keer pas, is het extra aantrekkelijk om een preëemptief bod te doen. Dat heeft twee redenen. Partner heeft gepast, dus heeft hij maximaal 11 punten. Daarom loop je niet het risico dat door jouw preëemptieve bod jouw partij een manche of slem misloopt. Daarnaast is door de twee voorgaande passen de kans groter geworden dat je linkertegenstander een sterke hand heeft en dat die door je preëemptieve bod zijn hand niet meer goed kan omschrijven. Daarom verruimen we in de derde positie de mogelijkheden om preëemptief te bieden op twee manieren:

- ♣ De zijkleuren mogen langer zijn. Zo is een vierkaart in een hoge kleur nu toegestaan en mag een lage kleur zelfs een vijfkaart zijn.
- ♣ De minimale kwaliteitseisen voor je hand zijn iets lager. Zie het volgende voorbeeld.

Deel I. Het constructieve bieden

Preëmtief openen in de derde positie

voorbeeld ^a	uitleg
♠ABxxxx ♥x ♦Bxx ♣xx	Nu is dit al voldoende om 3♠ te openen. In de eerste positie moet je daarvoor ♦V hebben in plaats van ♦B.

a Niemand is kwetsbaar.

In de vierde positie (dus in de uitpas) is de kracht van kleuropeningen op twee- en drienniveau anders, omdat preëmtieve overwegingen dan niet spelen. Je hoopt het contract te maken (anders zou je gepast hebben!), terwijl je het de tegenstander zo moeilijk mogelijk wil maken om nog in de bieding te komen. Zie het schema hierna voor details. Als je een dergelijke hand hebt, dan open je op twee- of drienniveau, ook als je je hand volgens de regels ook met één in een kleur zou kunnen openen.

Preëmtieve openingen in de uitpas voor alle kwetsbaarheidscombinaties

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
2♦/♥/♠	6/7-kaart	geen 4+-kaart in hoge kleur	PT=3-5
3♣/♦	goede 7-kaart	geen 4+-kaart in hoge kleur	HP= ca. 10-12 PT=4-7
3♥/♠		geen 5+-kaart in andere hoge kleur	
			niet

a In de uitpas worden vanaf het vierniveau kleuropeningen nagenoeg niet gebruikt.

2.5 Wanneer pas je in plaats van te openen?

Tot slot kijken we nog even precies met wat voor handen je past. Als je past dan heb je in ieder geval maximaal 11 punten. Met 12 of meer punten open je immers met één in een kleur (paragraaf 2.1) of eventueel met een sterker bod (zie de paragrafen 2.2 en 2.3). Maar ook met 11 of minder punten heb je nog twee kansen dat je toch kan openen:

- ♣ Met 10-11 punten kan je toch openen als de verbeterde regel van twintig dat toestaat of in de uitpas de regel van vijftien. Zie paragraaf 2.1.
- ♣ Met een 6+-kaart kan je preëmtief openen, mits je hand voldoet aan de minimale kwaliteitsvereisten. Zie paragraaf 2.4.

3 Verder bieden na een 1SA-opening

In dit hoofdstuk bespreken we het verdere bieden na een 1SA-opening. Centraal hierbij staan de Stayman-conventie en Jacoby-transfers. Onder andere wordt beschreven met wat voor handen je Stayman en Jacoby-transfers gebruikt (paragraaf 3.1), wat voor antwoorden je hierop geeft (paragraaf 3.2), en hoe het verdere bieden na deze antwoorden gaat (paragrafen 3.3 en 3.4).

3.1 Antwoorden op een 1SA-opening

In deze paragraaf worden je mogelijke biedingen besproken na een 1SA-opening van partner.

Verder na een 1SA-opening: Stayman en Jacoby-transfers

bod	naam	verdeling	kracht	forcing
2♣	Stayman	vierkaart(en) in ♥/♠; geen 5+kaart in ♥/♠	HP=8+	ronde
		5-4 of 5-5 in ♥/♠	HP=0-8 ^a	
2♦/♥	Jacoby-transfer	vijfkaart in ♥/♠; geen 4+-kaart in andere hoge kleur	elke kracht	
		5-4 of 5-5 in ♥/♠	HP=9+ ^a	
		zeskaart of langer in ♥/♠	begrensd ^b	

a Met een 5-5 in ♥/♠ ligt de grens een puntje lager.

b Vanaf HP=0 maar niet sterker dan: HP=13+ en PT=6+, waarmee direct drie in de 6+-kaart wordt geboden. Zie het schema hierna in deze paragraaf.

Als partner 1SA heeft geopend dan kun je met Stayman (2♣) en Jacoby-transfers (2♦/♥) op zoek gaan naar een fit in een hoge kleur. Als je zelf een vierkaart in een hoge kleur hebt, vraag je met Stayman of partner er ook één heeft. Als je zelf een vijfkaart of langer in een hoge kleur hebt, toon je die met een Jacoby-transfer: je biedt de kleur *onder* je eigen kleur en vraagt partner om de kleur van je vijfkaart te bieden.

Maar welke conventie gebruik je als je in één hoge kleur een vierkaart (of langer) hebt en in de andere hoge kleur een vijfkaart (of langer)? Met een 5-4 of 5-5 in de hoge kleuren hangt dat af van je kracht. Als je niet sterk genoeg bent om de manche te forceren, gebruik je Stayman; anders gebruik je een Jacoby-transfer. Zodra je in een hoge kleur een zeskaart (of langer) hebt gebruik je altijd een Jacoby-transfer ongeacht je lengte in de andere hoge kleur. Zie voor dit vraagstuk ook bijlage 1, waar deze situatie nog eens van een andere kant belicht wordt.

Als je een tweekleurenspeel in de hoge kleuren biedt via een Jacoby-transfer, kan je in principe kiezen welke kleur je het eerste toont. Je toont dan eerst je langste kleur. Met twee vijfkaarten (zeskaarten) toon je eerst de schoppen.

Deel I. Het constructieve bieden

Wat is garbage Stayman en wanneer gebruik je het?

Als je met sommige verdelingen met zwakke handen (HP=0-7) Stayman biedt, spreek je wel van de “garbage” Stayman. Uit het schema blijkt dat je met een 5-4 of 5-5 in de hoge kleuren sowieso Stayman biedt met HP=0-7. Dat doe je ook met de volgende handen (niet in het schema vermeld):

- ♣ drie- of vierkaart in elke van de hoge kleuren, vierkaart of langer in ruiten en hoogstens een doubleton in klaveren, HP=0-3
- ♣ 4-4 in hoge kleuren, HP=0-4 (dus ongeacht je verdere bezit in ruiten)
- ♣ 4♠-4♥-5♦, HP=5-7

Verder na een 1SA-opening: overige antwoorden

bod ^a	verdeling		kracht	forcing
pas	vierkaart ♥/♠	geen 6+-kaart in lage kleur	HP=0-7	
	geen 4+-kaart ♥/♠		HP=0-8 ^b	
2SA	geen 4+-kaart ♥/♠		HP=9 ^b	invite
3SA			HP=10-16	eindbod
2♠	6+-kaart in lage kleur		HP=0-7	ronde
3 in kleur	6+-kaart		HP=13+; PT=6+ ^c	slempoging
4SA	geen 4+-kaart ♥/♠	azen vragen voor SA	HP=17+	

a Overige biedingen worden niet gebruikt.

b Voor een 5+-kaart in ♣/♦ tel je een punt extra en bied je dus met HP=8 al 2SA en met HP=9+ 3SA.

c Met een voorgepaste hand krijgt 3♣/♦ de kracht HP=8-10 en wordt 3♥/♠ niet gebruikt.

Uiteraard zal je niet altijd Stayman of Jacoby-transfers gebruiken als partner 1SA heeft geopend. In het schema staat wat voor “smaken” je nog meer ter beschikking hebt. Je kunt bijvoorbeeld passen, een invite voor de manche geven met 2SA of direct de manche volbieden met 3SA. Ook kun je het 2♠-bod gebruiken als je zwak bent en wilt aanleggen in een lage kleur. Tenslotte kan je een slempoging doen door een nieuwe kleur op drieniveau te bieden of door direct azen te gaan vragen met 4SA. Deze laatste twee biedingen komen echter zeer weinig voor.

3.2 Herbieding van 1SA-opener

In deze paragraaf behandelen we de herbieding van de 1SA-opener. Eerst behandelen we de antwoorden op Stayman en Jacoby-transfers. Daarna behandelen we de reactie op andere biedingen.

Verder na 1SA-2♣: antwoorden op Stayman

bod	verdeling	kracht	forcing
2♦	geen vierkaart in hoge kleur		niet
2♥	vierkaart ♥, mogelijk ook vierkaart ♠ ^a		
2♠	vierkaart ♠, geen vierkaart ♥ ^a		
3♥/♠	vijfkaart in geboden kleur	HP=16-17	

a Ook mogelijk: vijfkaart in geboden hoge kleur met HP=15.

Als partner met Stayman (2♣) heeft gevraagd naar een vierkaart in een hoge kleur, dan toon je die door de hoge kleur te bieden waarin je een vierkaart hebt. Als je in beide hoge kleuren een vierkaart hebt, dan bied je zo goedkoop mogelijk 2♥. Heb je in geen van beide hoge kleuren een vierkaart, dan bied je 2♦. Tenslotte kan je – als je maximaal bent – een vijfkaart in een hoge kleur tonen door die hoge kleur met sprong te bieden.

Verder na 1SA-2♦/♥: antwoord op Jacoby-transfer

bod	verdeling	kracht	forcing
opvolgende kleur	het gewone antwoord	FP=17+	niet
opvolgende kleur met sprong	4+-kaart in partners kleur		

Als partner met een Jacoby-transfer (2♦/♥) heeft gevraagd de opvolgende kleur te bieden in zijn 5+-kaart dan doe je dat natuurlijk in principe als 1SA-opener. Alleen als je maximaal bent, doe je dat met sprong. Dat kan partner net over de streep trekken om toch de manche te bieden, als hij oorspronkelijk van plan was om te passen.

Verder na 1SA-2♠

Als partner met 2♠ interesse voor de lage kleuren toont, dan bied je verplicht 3♣ als 1SA-opener. Partner past vervolgens met lange zwakke ♣ of biedt 3♦ met lange zwakke ♦.

Verder na 1SA-2SA

Als partner met 2SA een invite de manche geeft, dan pas je in principe met 15 punten en bied je 3SA met 16-17 punten. Overigens baseert Jack zijn beslissing op basis van simulaties. Daarom kan het bijvoorbeeld voorkomen (niet vaak) dat Jack past met 16 punten.

Verder na 1SA-3♣/♦

Als partner met 3♣/♦ een goede lage kleur met sleminteresse toont, dan wijs je met een minimum (15-16 punten) af met 3SA. Met een maximum (17 punten) bied je vier in partners kleur. Met een minimum kan je eventueel drie in een kleur bieden, als je daarin minstens een vierkaart van uitmuntende kwaliteit hebt.

Verder na 1SA-3♥/♠

Als partner met 3♥/♠ een goede hoge kleur met sleminteresse toont, dan wijs je met een minimum (15 punten) af met vier in partners kleur. Met een maximum (16-17 punten) bied je een nieuwe kleur: een controlebod.

3.3 Verder bieden na het antwoord op Stayman

Hoe gaat het verder nadat de 1SA-opener geantwoord heeft op Stayman? Dat staat in deze paragraaf. Eerst behandelen we specifieke biedingen na het 2♦-antwoord, daarna specifieke biedingen nadat de 1SA-opener met 2♥/♠ een hoge kleur heeft getoond. Vervolgens behandelen we de biedingen die na elk twee-antwoord van de 1SA-opener van toepassing zijn. We sluiten af met mogelijke reacties als de 1SA-opener met 3♥/♠ gesprongen is naar drieniveau.

Verder na 1SA-2♣-2♦: pas en bod in hoge kleur

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	vijfkaart ruiten		HP=0-7	
2♥/♠	vijfkaart in geboden kleur ^a	4/5-kaart in andere hoge kleur	HP=0-6	eindbod ^b
3♥/♠			HP=7-8	invite

a 2♥ bevat sporadisch een 4-4 in de hoge kleuren, namelijk zonder vijfkaart in ruiten en met HP=0-4.

b Hierop is één uitzondering. Zie hoofdstekst.

Als partner na jouw 2♣ Stayman met 2♦ een vierkaart in een hoge kleur heeft ontkend, dan zal je in de regel verder bieden. Een enkel keertje zal het voorkomen dat je garbage Stayman (zie paragraaf 3.1) hebt gebruikt en dus (erg) zwak bent. Je kan dan passen op partners 2♦-bod met een vijfkaart ruiten. Sporadisch zal je zelfs moeten passen met een vierkaart ruiten, als je een 4-3-4♦-2♣-verdeling hebt.

Als partner met 2♦ een vierkaart in een hoge kleur heeft ontkend, kan het voorkomen dat jijzelf nog een vijfkaart in een hoge kleur hebt. Je hebt dan een 5-4- of een 5-5-verdeling in de hoge kleuren en maximaal 8 punten (zie paragraaf 3.1). Als dat het geval is, dan ga je op zoek naar een 5-3-fit in een hoge kleur door je vijfkaart te bieden op het niveau dat bij je kracht past. Met twee vijfkaarten in de hoge kleuren kan je kiezen welke kleur je biedt. Op

Deel I. Het constructieve bieden

tweeniveau kiest Jack de vijfkaart van de beste kwaliteit, op drieniveau kiest Jack altijd voor schoppen.

Als je je hoge kleur op tweeniveau hebt geboden, zal partner hierop in de regel passen. Hierop is één uitzondering. Als je 2♥ hebt geboden zal partner converteren naar 2♠ zonder driekaart steun voor jouw harten.

Verder na 1SA-2♣-2♥/♠: pas en steunbiedingen

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	minstens vierkaart steun	FP=0-7	
3 in partners kleur		FP=8-9	invite
4 in partners kleur		FP=10-16	eindbod
nieuwe kleur met sprong	vierkaart steun, splinter ^a	FP=14+	slempoging

a Behalve na 1SA-2♣-2♠-4♥: dan wordt het bod niet gebruikt om verwarring te voorkomen.

Als partner na jouw 2♣ Stayman met 2♥ of 2♠ een vierkaart in een hoge kleur heeft getoond, dan ga je uiteraard in deze kleur spelen als jijzelf ook een vierkaart (of langer) in zijn kleur hebt. Je past of steunt partners kleur op het niveau dat bij je kracht past. Als je sterk bent, kan je eventueel een slempoging doen door een sprong in een nieuwe kleur te geven. Dat is in deze situatie een splinter. Zie paragraaf 8.4.

Verder na 1SA-2♣-2♦/♥/♠: SA-biedingen en bod in lage kleur

bod	verdeling	kracht	forcing
2SA	geen fit in ♥/♠ vooralsnog	HP=8-9 ^a	invite
3SA		HP=10-16 ^a	eindbod
3♣/♦	5+-kaart ♣/♦, geen fit in ♥/♠ vooralsnog	FP=15+	slempoging
4SA	azen vragen, zie paragraaf 8.6		

a Voor een 5+-kaart in een lage kleur mag je een puntje extra tellen en dus met HP=9 al 3SA bieden.

Als partner op jouw 2♣ Stayman heeft geantwoord op tweeniveau, kan het voorkomen dat er geen fit in een hoge kleur is ontdekt. Vanaf 8 punten bied je dan SA op het niveau dat bij je kracht past. Als je sterk bent, kan je eventueel een slempoging doen door drie in een lage kleur te bieden. Dat toont in deze situatie minstens een vijfkaart en sleminteresse.

Speciale aandacht vereist hierbij de biedserie 1SA-2♣-2♥-2/3SA. Met jouw SA-bod heb je te kennen gegeven geen vierkaart harten te hebben. Je moet dan dus wel een vierkaart schoppen hebben, omdat je anders geen Stayman had gebruikt. Als partner naast zijn vierkaart harten ook een vierkaart schoppen heeft, kan hij jouw SA-bod dus corrigeren naar de zekere 4-4-fit in schoppen.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1SA-2♣-3♥/♠

bod	verdeling	kracht	forcing
pas		zwak	
4 in partners kleur	minstens driekaart steun	FP=8-14	eindbod
4♣/♦	advance cue	FP=15+	slempoging
3SA	doubleton in kleur van partner	HP=8+	

Na jouw 2♣ Stayman kan partner met 3♥ of 3♠ een vijfkaart met een maximum tonen. Als je zwak bent, pas je daarop uiteraard. Vanaf ongeveer acht punten ga je naar de manche. Met een fit verhoog je partners kleur naar vier harten of schoppen. Zonder fit bied je 3SA. Als je sterk bent en aansluiting hebt in partners kleur, kan je eventueel een slempoging doen door vier in een lage kleur te beiden. Dat is een advance cue in deze situatie. Zie paragraaf 8.5.

3.4 Verder bieden na het gewone antwoord op Jacoby-transfer

Partner heeft 1SA geopend en heeft – na jouw Jacoby-transfer – netjes jouw hoge kleur geboden. Hoe nu verder? Dat staat in deze paragraaf.

Verder na 1SA-2♦-2♥ of 1SA-2♥-2♠: tweede bieding van de Jacoby-bieder

bod	verdeling		kracht	forcing
pas	5+-kaart		HP=0-7	
3 in eigen kleur	6+-kaart		FP=8-9	invite
4 in eigen kleur			FP=10+	eindbod
nieuwe kleur met sprong		splinter	FP=14+	slempoging
2SA	vijfkaart		HP=8 ^a	invite
3SA			HP=9+ ^a	niet
nieuwe hoge kleur		4+-kaart in de 2 ^{de} kleur	HP=9+ ^b	manche
nieuwe lage kleur			HP=12+	

a Omdat je voor een vijfkaart een puntje extra mag tellen, bied je met HP=9 al de manche.

b Met een vijfkaart in de tweede kleur HP=8+.

Als je zwak bent, pas je natuurlijk. Met minimaal een vijfkaart in je eigen kleur heeft dit contract betere kansen dan 1SA. Vanaf invite-kracht bied je verder.

Met een eigen zeskaart (of langer) is een fit zeker. Partner heeft immers minimaal een doubleton mee. Je herhaalt daarom je eigen kleur op het niveau dat bij je kracht past. Als je sterk bent, kan je eventueel een slempoging doen door een nieuwe kleur met sprong te bieden. Dat is in deze situatie een zogenaamde auto-splinter. Het toont minimaal een zeskaart in je eigen kleur en een singleton of renonce in de kleur waarin je een sprong hebt gedaan.

Deel I. Het constructieve bieden

Met precies een vijfkaart in je eigen kleur, kan je een tweede kleur bieden als je daar sterk genoeg voor bent. Zo niet, dan bied je **SA** op het niveau dat bij je kracht past.

Speciale aandacht vergt het bieden, als je naast je vijfkaart in een hoge kleur ook nog een vijfkaart in een lage kleur hebt. Je hebt dan een sterke voorkeur voor het spelen in jouw hoge kleur, zelfs als partner maar een doubleton steun heeft voor jouw hoge kleur. Daarom pas je met een dergelijke hand met HP=0-6, bied je drie in je hoge kleur met HP=7-8 en bied je drie in je lage kleur met HP=9+. Merk op dat deze laatste twee biedingen niet in het schema zijn opgenomen.

Hoe biedt partner verder na jouw SA-bod?

In deze paragraaf hebben we gezien dat je precies een vijfkaart in je eigen kleur toont, als je na je Jacoby-transfer **SA** biedt. Hoe gaat partner hier vervolgens mee om?

Als je met **2SA** invite-kracht hebt aangegeven, heeft partner vier mogelijkheden. Zonder fit past hij met een minimum (HP=15) of biedt hij **3SA** met een maximum. Mét fit corrigeert hij naar drie in jouw hoge kleur met een minimum (FP=15-16) of biedt hij vier in jouw hoge kleur met een maximum (FP=17+).

Als je met **3SA** de manche hebt uitgeboden, heeft partner drie mogelijkheden. Zonder fit past hij. Mét fit corrigeert hij naar vier in jouw hoge kleur met een minimum (FP=15-16) of biedt hij een advance cue met een maximum (FP=17+).

4 Antwoorden op één in een kleur

In dit hoofdstuk beschrijven we de antwoorden die je kunt geven als partner één in een kleur heeft geopend. Achtereenvolgens behandelen we de steunantwoorden (paragraaf 4.1), het bieden van een nieuwe kleur (paragraaf 4.2), de **SA**-antwoorden (paragraaf 4.3), de pas (paragraaf 4.4) en het bieden van een nieuwe kleur met sprong (paragraaf 4.5).

4.1 Steunantwoorden

Als partner met een hoge kleur heeft geopend, zijn de steunantwoorden iets anders dan als partner met een lage kleur heeft geopend. Daarom behandelen we die apart.

Verder na een 1♥/♠-opening: steunantwoorden

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2 in partners kleur	fit: 3+-kaart steun	FP=6-10	niet
3 in partners kleur		FP=11-12	invite
4 in partners kleur		FP=13-15	niet
2SA		FP=16+	manche

Het opsporen van een fit in een hoge kleur is één van de belangrijkste doelstellingen van het biedproces. Als partner met 1♥ of 1♠ heeft geopend, toon je daarom altijd direct steun voor zijn kleur als je die hebt. Dat doe je door zijn kleur te bieden. Hoe meer punten je hebt, des te hoger je biedt. Met 16 of meer fitpunten toon je je steun door 2SA te bieden. Deze afspraak heet Berry's Jacoby 2SA.

Verder na een 1♣/♦-opening: steunantwoorden

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2 in partners kleur	fit, daarnaast géén 4+-kaart in ♥ of ♠	FP=6-10	niet
3 in partners kleur		FP=11-12	invite

De steunantwoorden nadat partner met 1♣ of 1♦ heeft geopend, staan hierboven. Drie vragen komen op: (1) waarom mag je geen 4+-kaart in ♥/♠ hebben?, (2) hoeveel steun heb je nodig voor een ♣-fit?, en (3) waarom zijn er geen sterkere directe steunantwoorden? Hier volgen de antwoorden.

Waarom mag je geen 4+-kaart in ♥/♠ hebben?

Je speelt liever in een hoge kleur dan in een lage kleur. Daarom ga je met een 4+-kaart ♥/♠ eerst op zoek naar een fit in een hoge kleur door een nieuwe kleur te bieden (zie paragraaf

4.2) en steun je niet direct partners lage kleur. Dat kan eventueel altijd later nog (zie hoofdstuk 6). Als je géén 4+-kaart in ♥/♠ hebt, steun je partners openingskleur wél direct.

Hoeveel steun heb je nodig voor een ♣-fit?

Partners 1♦-opening belooft minimaal een vierkaart. Die kun je dus steunen als jezelf ook minimaal een vierkaart hebt. Maar partners 1♣-opening kan gebaseerd zijn op een driekaart en sporadisch zelfs op een doubleton. Daarom heb je voor een direct ♣-steunbod een 6+kaart nodig. Alleen met een 5♣-4♦-3-1-verdeling volstaat voor een 2♣-bod een 5+-kaart.

Waarom zijn er geen sterkere steunantwoorden?

Als je steun hebt voor partners lage kleur en sterk (FP=13+) bent, wil je het liefst de bieding aan de gang houden door het bieden van een nieuwe kleur (zie de volgende paragraaf) om rustig uit te kunnen zoeken wat het beste contract is. Daarom zijn er geen sterkere directe steunantwoorden.

4.2 Het bieden van een nieuwe kleur

Als je partners openingskleur niet steunt (hetzij omdat je die steun niet hebt hetzij omdat je eerst een fit in een hoge kleur wil onderzoeken), dan is je volgende optie om een nieuwe kleur zonder sprong te bieden. Dit toont een vierkaart of langer in die kleur. Daarnaast toont het minimaal 6 punten als je de nieuwe kleur op éénniveau biedt en minimaal een punt of 10-11 als je de kleur op twee niveau biedt. Omdat dit bod nog heel sterk kan zijn (je toont geen maximum aantal punten) is het rondeforcing. Zie voor nadere details het volgende schema.

Verder na een opening van één in een kleur: een nieuwe kleur zonder sprong

bod	verdeling	kracht	forcing
1 in nieuwe kleur	4+-kaart in nieuwe kleur	HP=6+	ronde ^c
2 in nieuwe lage kleur	4+-kaart in nieuwe lage kleur	HP=11+ ^a	
2♥ na 1♠	5+-kaart in harten	HP=10+ ^b	

a Met een 5+-kaart én PT=4+ volstaan 10 honneurpunten.

b Met PT=4+ volstaan 8 honneurpunten.

c Met een voorgepaste hand is een nieuwe kleur niet langer rondeforcing.

Welke nieuwe kleur bieden?

Als je een nieuwe kleur gaat bieden en je in meer dan één van de overige kleuren een vierkaart of langer hebt, welke kleur bied je dan? Hier zijn de regels:

- ♣ Een kleur die je op éénniveau kan bieden, gaat voor.

- ♣ Er is één uitzondering hierop. Met een vierkaart ♥/♠, een 5+-kaart ♣/♦ en openingskracht (HP=12+) bied je altijd eerst je lage kleur. De reden is dat je met deze kracht sterk genoeg bent om in een later stadium van de bieding je vierkaart ♥/♠ alsnog te introduceren.
- ♣ Als je binnen het éénniveau of tweeëniveau kunt kiezen tussen meerdere kleuren, gelden grofweg dezelfde regels als bij de opening. Bied je langste kleur, bied van twee vijfkaarten (zeskaarten) de hoogste en bied van vierkaarten de laagste.

4.3 SA-antwoorden

In deze paragraaf staat wanneer je na één in een kleur van partner een **SA**-antwoord geeft.

Verder na een opening van één in een kleur: SA-antwoorden

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
1SA	geen fit voor partners openingskleur geen 4+-kaart boven partners openingskleur	HP=6-10	niet
2SA na 1♣/♦ ^b	SA-verdeling met stops geen 4+-kaart in ♥/♠	HP=11-12	invite
3SA na 1♣/♦	geen 4+-kaart buiten partners openingskleur	HP=13-15 of FP=13-16	niet

a Andere **SA**-antwoorden worden niet gebruikt.

b Na 1♥/♠ heeft 2SA de betekenis van Berry's Jacoby 2SA. Zie paragraaf 4.1. Met een voorgepaste hand kan je niet meer sterk zijn en krijgt ook na 1♥/♠ 2SA de klassieke betekenis uit dit schema.

Het 1SA-antwoord

Als je partners openingskleur niet kunt steunen (zie paragraaf 4.1) en ook geen nieuwe kleur kunt bieden (zie paragraaf 4.2), bied je met 6-10 punten **1SA**. Het is dus een soort vuilnisbakantwoord. Je biedt het als je je hand niet op een andere manier kan omschrijven.

Voor het verdere bieden na jouw **1SA**-antwoord (zie paragraaf 5.3) is het handig om na te gaan wat voor verdeling je ongeveer belooft als je **1SA** biedt. Dat hangt af van partners openingsbod.

Na een 1♣-opening van partner is je verdeling het duidelijkst voor partner na jouw **1SA**-antwoord. Je kan alleen maar een 4♣-3-3-3- of een 5♣-3-3-2-verdeling hebben. Ga na dat je bij elke andere verdeling ofwel minstens een vierkaart in een andere kleur hebt (en dus die kleur zou hebben geboden) ofwel minstens een zeskaart in klaveren hebt (en dus partners klaveren kleur zou hebben gesteund).

Na een 1♦-opening van partner beloof je minstens een vierkaart in *klaveren* met je **1SA**-bod. Ga na dat je met minder klaveren altijd een vierkaart in een andere kleur hebt en dus ofwel partners ruiten zou hebben gesteund ofwel een nieuwe hoge kleur zou hebben geboden.

Na een 1♥- of 1♠-opening van partner geef je partner de minste informatie over je verdeling met je 1SA-bod. Je zou bijvoorbeeld nog makkelijk een zevenkaart in een lage kleur kunnen hebben, om maar wat te noemen. Met je 1SA-bod beloof je dus zeker geen SA-verdeling in deze situatie.

Het 2SA-antwoord na een openingsbod van 1♣/♦

Als je 11-12 punten hebt, kun je bijna altijd wel partners openingskleur steunen of een nieuwe kleur bieden. Dit komt omdat je nu sterk genoeg bent om zo nodig een nieuwe kleur op tweenniveau te introduceren. Het 2SA-antwoord is daarom niet zo nodig om de bieding aan de gang te houden. Daarom gebruik je het na een 1♥/♠-opening van partner als Berry's Jacoby 2SA. Na een 1♣/♦-opening van partner gebruik je het om in één keer een goede beschrijving van je hand te geven: een SA-verdeling met stops in de ongeboden kleuren en 11-12 punten. Je hebt hierbij uiteraard geen 4+-kaart in de hoge kleuren, maar steun voor partners openingskleur is hierbij geen probleem.

In één – weinig voorkomend – geval heb je het 2SA-bod overigens wél nodig om de bieding aan de gang te houden. Als partner 1♣ heeft geopend, ben je met een 4♣-3-3-3- of een 5♣-3-3-2-verdeling met 11-12 punten blij dat je 2SA kan bieden. Je hebt te weinig klaveren om partners openingskleur te steunen en hebt geen 4+-kaart om een nieuwe kleur te kunnen bieden.

Het 3SA-antwoord na een openingsbod van 1♣/♦

Na een 1♣/♦-opening van partner bied je met een sterke hand het liefst een nieuwe kleur om rustig uit te zoeken wat het beste contract is (zie paragraaf 4.1). Maar wat doe je als je onverhoopt geen 4+-kaart in een andere kleur hebt, zodat je geen nieuwe kleur kunt bieden? Je biedt dan bij gebrek aan beter in één keer de meest waarschijnlijke manche. Dat is haast altijd 3SA, een heel enkel keertje vijf in partners openingskleur.

Vanaf HP=16+ en/of FP=17+ wordt de kans te groot dat je hierdoor een slem mist. Daarom bied je dan niet direct de manche uit, maar in plaats daarvan de andere lage kleur (dus 1♦ na een 1♣-opening of 2♣ na een 1♦-opening) als improvisatiebod. Dat belooft eigenlijk een 4+-kaart in die kleur, maar doe je nu dus op een driekaart of zelfs een doubleton. Al met al blijkt je met deze aanpak haast altijd in het juiste contract te komen.

4.4 Wanneer pas je precies?

In principe pas je met minder dan 6 honneurpunten, ongeacht je verdeling.

Verder na een opening van één in een kleur: de pas

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	elke verdeling	HP=0-5	

Het is echter geen winnend bridge om ten koste van alles te passen met minder dan 6 honneurpunten. Wanneer breek je op deze regel in?

We hebben al gezien dat je partners kleur kunt steunen met minder dan 6 honneurpunten, als je maar genoeg compenserende punten hebt voor je verdeling (introefwaarde of extra troefsteun) zodat je fitpunten op zes of meer komen. Zie paragraaf 4.1.

Maar ook één in een nieuwe kleur kun je soms bieden met 5 honneurpunten. Dat doe je bijvoorbeeld met een 6+-kaart in die kleur of met een vijfkaart van matige kwaliteit (of beter) of met een vijfkaart met een aas in een zijkleur. Je kunt zelfs een vierkaart in de nieuwe kleur hebben, als je een fit hebt voor partners lage kleur en FP=6+. Er zijn nog andere gevallen, maar dit zijn de belangrijkste.

Soms mag je zelfs met 4 honneurpunten één in een nieuwe kleur bieden. Je hebt dan een 6+-kaart van voldoende kwaliteit nodig. Als je een vijfkaart van voldoende kwaliteit hebt, heb je daarnaast ook nog een fit voor partners lage kleur nodig.

Tenslotte bied je **1SA** met 5 honneurpunten, als je ter compensatie 4 of meer speelslagen hebt.

Mag je passen op partners 1♣-opening?

Als je minder dan 6 honneurpunten hebt en de genoemde uitzonderingssituaties niet opgaan, moet je passen op partners 1♣-opening, ook als je geen steun hebt in klaveren. Dat voelt wellicht gek maar moet je toch gewoon doen in Berry5 voor Clubspelers (andere afspraken worden veel te ingewikkeld). Vier redenen om niet te gaan twijfelen:

- ♣ De kans dat partner een 4+-kaart heeft (83%) is vele malen groter dan dat hij een doubleton heeft (4%).
- ♣ Als je down gaat in 1♣, had de tegenpartij misschien meer punten gescoord door zelf te spelen.
- ♣ Het is het waarschijnlijkste dat doorbieden meer punten kost (je zit zo maar in een onmaakbaar **2SA**-contract) dan dat het punten oplevert (1♣ kan er gewoon inzitten of minder down gaan).
- ♣ Je linkertegenstander houdt wellicht de bieding open.

4.5 Het bieden van een nieuwe kleur met sprong

In principe kan je alle mogelijke handen bieden met de tot nu toe besproken antwoorden. Soms kun je je hand echter net wat nauwkeuriger omschrijven met een sprong in een nieuwe kleur. Zie het schema hierna. Deze biedingen komen overigens niet zo vaak voor.

Verder na een opening van één in een kleur: een nieuwe kleur met sprong

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
nieuwe kleur met sprong	zeer goede 6+-kaart	geen andere 4+-kaart ^a	HP=13+	manche
		na 1♣/♦ ook met fit	HP=12+	
nieuwe kleur met dubbele sprong ^b	splinter, 4+-kaart steun ^c		na 1♣/♦: FP=15+	slem-poging
			na 1♥/♠: FP=13-15	
4♥/♠ als nieuwe kleur ^b	7+-kaart		HP=5-8	niet

a Een vierkaart in een ongeboden lage kleur mag ook, als daar maximaal 1 tophonneur in zit.

b Na 1♠ wordt het 4♥-bod niet gebruikt om verwarring te voorkomen.

c Na een 1♣-opening van partner met 5+-kaart steun.

5 De herbieding

Jij hebt één in een kleur geboden en partner heeft geantwoord. Wat doe je dan bij je herbieding? Dat staat in dit hoofdstuk. Wat je kunt doen als partner met zijn antwoord een nieuwe kleur heeft geboden, staat in de eerste twee paragrafen 5.1 en 5.2. Daarna gaan we in op wat je kunt bieden als partner met zijn antwoord **1SA** heeft geboden (paragraaf 5.3), een natuurlijk **2SA**-antwoord heeft gegeven (paragraaf 5.4) of een fit voor je openingsbod heeft getoond (paragraaf 5.5). Tenslotte bespreken we in paragraaf 5.6 de mogelijkheden, als partner met zijn antwoord een eigen sterke kleur heeft getoond met een sprongbod in een nieuwe kleur.

5.1 Herbieding na een één-over-één

Je hebt met één in een kleur geopend en partner heeft als antwoord een nieuwe kleur op éénniveau geboden. Met je herbieding ga je je hand dan nader omschrijven. Je kunt hierbij al een vrij goede indruk van je hand geven. Grofweg toon je hierbij één van de volgende vier verdelingen: steun voor partners kleur, een **SA**-verdeling, een éénkleurenspeel of een 5-4-verdeling. Daarnaast toon je tegelijkertijd je kracht, vaak met de volgende ranges: zwak (12-14 punten), medium (15-17 punten) of sterk (18 of meer punten). Deze situatie wordt overigens nog eens van een andere kant belicht in bijlage 1.

Verder na 1X-1Y: herbiedingen met steun voor partners kleur

bod		verdeling	kracht	forcing
2 in partners kleur		4+-kaart steun ^a	FP=11-14 ^b	niet
3 in partners kleur			FP=15-17 ^{b c}	
4 in partners kleur	als partner met een <i>hoge</i> kleur heeft geantwoord	4+-kaart steun	FP=18+	manche
4 in eigen <i>lage</i> kleur		advance cue	FP=20+	
nieuwe kleur met dubbele sprong		splinter ^a	FP=19+ ^c	

a Na 1♣-1♦ ontkent dit bod een vierkaart in een hoge kleur.

b Met een SA-verdeling en HP=12-14 spring je nooit naar 3 in partners kleur, ook niet als je door de aanwezigheid van een doubleton op FP=15 komt.

c Na 1♣-1♦ loopt de kracht van 3 in partners kleur door tot 17 *honneur*punten en loopt de kracht van een splinter vanaf 18 *honneur*punten.

Als je steun hebt voor de kleur waarmee partner heeft geantwoord, bied je in principe zijn kleur op het niveau dat bij je kracht past. Als partner een *hoge* kleur geboden heeft, dan heb je met een sterke hand nog twee andere manieren om steun voor partners kleur te tonen. Als je kan kiezen is de prioriteitsvolgorde hierbij: splinter, advance cue, 4 in partners kleur.

Als partner een *lage* kleur heeft geboden (dus na 1♣-1♦, meer smaken zijn er niet), heb je met een sterke hand (HP=18+) geen mogelijkheid om partners ♦-kleur direct te steunen als je geen splinter kan geven. Met een 5♣-4♦-2-2- of een 4♣-4♦-3-2-verdeling herbied je daar-

Deel I. Het constructieve bieden

om 2SA met HP= 18-19. Merk op dat je met deze verdelingen geen HP=20+ kan hebben omdat je daarmee direct met 2SA of 2♣ geopend zou hebben.

Na 1♣-1♦ steun je partners ♦-kleur alleen als je geen vierkaart in een hoge kleur hebt. Mét een vierkaart in ♥/♠ bied je die eerst op zoek naar een fit in een hoge kleur.

Verder na 1X-1Y: herbiedingen met een SA-verdeling

bod	verdeling	kracht	forcing
1SA	SA-verdeling	geen fit in partners kleur geen 4+-kaart boven partners kleur	HP=12-14 niet
2SA		geen fit in hoge kleur	HP=18-19 vrijwel

Met een SA-verdeling herbied je in principe SA op het niveau dat bij je kracht past. Merk hierbij op dat je met een SA-verdeling alleen zwak (12-14 punten) of sterk (18-19 punten) kunt zijn. Met een andere kracht had je immers niet één in een kleur geopend.

Met een sterke SA-verdeling herbied je vrijwel altijd 2SA. Alleen als partner met een hoge kleur heeft geantwoord en je steun hebt, geef je er voorrang aan om die te tonen. Met een zwakke SA-verdeling ligt dat anders. Met een zwakke SA-verdeling geef je – zo mogelijk – ook voorrang aan het bieden van een kleur op éénniveau (op zoek naar een hoge kleurenfit) of het tonen van steun voor partners ruitenkleur.

Verder na 1X-1Y: herbiedingen met een éénkleurenspeel

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2 in eigen kleur	éénkleurenspeel	HP=10-14	niet
3 in eigen kleur		HP=15-17	
4♥ nadat je met 1♥ geopend hebt		HP=18-21	
3SA nadat je met een lage kleur geopend hebt ^a			

a Na 1♥-1♠ wordt het 3SA-bod niet gebruikt.

Met een éénkleurenspeel herbied je je lange kleur op het niveau dat bij je kracht past. Als je een lange lage kleur hebt, zou het niet handig zijn om met een sterke hand (HP=18+) naar het vierniveau te springen, omdat je daarmee de meest waarschijnlijke manche – 3SA – voorbij zou gaan. Daarom bied je met die kracht in plaats daarvan 3SA, een bod dat je toch verder niet nodig hebt.

Overigens kun je soms met minder honneurkracht dan in het schema aangegeven een bod doen, als je een aantal speelslagen ter compensatie hebt:

- ♣ Met je 6+-kaart in ♣/♦ bied je 3SA i.p.v. 3♣/♦ met HP=15-17 als je 7-8 speelslagen hebt.
- ♠ Met je 6+-kaart in ♥ bied je 3♥ i.p.v. 2♥ met HP=12-14 als je 6-7 speelslagen hebt.

Verder na 1X-1Y: herbiedingen met een 5-4-verdeling

bod	verdeling	kracht	forcing
1 in nieuwe kleur	4-kaart ^a , geen fit in hoge kleur	HP=10-17	niet
2 in nieuwe kleur onder eigen kleur	5+-4+-verdeling	HP=10-17	
2 in nieuwe kleur, reverse ^b		HP=16-21 ^c	ronde
nieuwe kleur met sprong		HP=18-21 ^d	manche

a Sporadisch is dit een 5+-kaart, als opener een 6+-5+-verdeling heeft.

b Een reverse-bod is bijvoorbeeld 1♣-1♠-2♥.

c Met PT=6+ vanwege de extra speelkracht al vanaf HP=13+.

d Met PT=7+ vanwege de extra speelkracht al vanaf HP=15+.

Als je met je herbieding een nieuwe kleur biedt, toon je in principe niet alleen een vierkaart (of langer) in die kleur, maar tegelijkertijd óók een vijfkaart (of langer) in je openingskleur. Hierop is slechts één belangrijke uitzondering. Als je met je herbieding een nieuwe kleur op één niveau biedt, hoeft je openingskleur geen vijfkaart te zijn. Je kunt dan bijvoorbeeld ook een **SA**-verdeling met 12-14 punten hebben, waarmee je op zoek bent naar een fit in een hoge kleur (zie hiervoor).

Als je een nieuwe kleur herbiedt zonder sprong en niet reverse, dan is de range van je kracht nog vrij groot: 10-17 punten. Dat is geen probleem. Partner zal haast altijd nog verder bieden (zie de paragrafen 6.1.1 en 6.1.2), waarna je desgewenst altijd nog je kracht nader kan omschrijven.

Improvisatie: hoe bied je als je te zwak bent voor een reverse?

Als partner met zijn antwoord een kleur heeft overgeslagen (dus na 1♣-1♥, 1♣-1♠ of 1♦-1♠), dan noem je een herbieding in een overgeslagen kleur van partner op twee niveau een reverse bod. Je hebt daar minimaal 16 punten voor nodig. Maar wat doe je dan met een 5+-4+-verdeling als je te zwak bent om je tweede kleur te bieden, omdat dat reverse zou zijn?

Als je eerste kleur een *vijfkaart* is, bied je in principe **1SA**. Hierop zijn twee uitzonderingen:

- ♣ Je biedt 2 in partners kleur met een driekaart in partners kleur. In het ergste geval kom je dan in een 4-3-fit terecht, maar ook dat zal relatief makkelijk spelen dankzij je singleton in je bijkleur (introefwaarde!). Je hebt in dit geval immers precies een 5-4-3-1-verdeling.
- ♣ Je biedt 2♣ na 1♣-1♠ met een 5♣-4♦-4♥-verdeling. Het bieden van **1SA** met een renonce in partners ♠-kleur is niet goed.

Als je eerste kleur een *6+-kaart* is, herbied je je eerste kleur. Je hebt weliswaar geen één-kleurenspeel, maar je hebt in ieder geval wel de 6+-kaart die je met je herbieding belooft.

Improvisatie: hoe bied je met een 4-4-4-1-verdeling?

Stel de bieding gaat $1\clubsuit-1\diamondsuit$ of $1\clubsuit-1\heartsuit$ en je hebt een 4-4-4-1-verdeling. Als je na $1\clubsuit-1\heartsuit$ partners harten kan steunen, dan doe je dat natuurlijk. In andere gevallen bied je een nieuwe vierkaart met $1\heartsuit$ of $1\spadesuit$. Dit belooft HP=10-17 punten (zie het schema hiervoor). Als je HP=18-21 hebt, ben je dus eigenlijk te sterk voor een $1\heartsuit/\spadesuit$ -bod. Toch doe je dit, omdat je voor sterke herbiedingen als **2SA** of een sprong in een nieuwe kleur niet de goede verdeling hebt met je 4-4-4-1.

Omdat een herbieding van $1\heartsuit/\spadesuit$ niet forcing is (zie het schema), loop je hiermee in principe een risico de manche niet te bieden, terwijl die er wel in zit. Uit simulaties blijkt echter dat dit risico zo klein is (in de praktijk zal partner haast altijd wél doorbieden of zit de manche er ondanks je vele punten toch niet in), dat andere oplossingen grotere nadelen hebben.

Ook na $1\clubsuit-1\spadesuit$ moet je improviseren, als je een 4-4-4-1-verdeling met een singleton $\spadesuit$ hebt. Met 12-15 honneurpunten bied je dan **1SA**, hoewel je geen **SA**-verdeling hebt. Met 16-21 honneurpunten bied je $2\diamondsuit$, hoewel je hiervoor eigenlijk een klavertje tekort komt.

Nooit passen?

Normaliter is partners antwoord van één in een kleur ongelimiteerd qua kracht en daarom rondeforcing. Zie paragraaf 4.2. Hierop is één uitzondering. Als partner al eerder gepast heeft, heeft hij maximaal 11 punten en kan je passen met een driekaart steun en HP=11-12.

5.2 Herbieding na een twee-over-één

In deze paragraaf behandelen we je herbieiding als partner na jouw opening met één in een kleur een nieuwe kleur op tweenniveau heeft geboden. Deze situatie lijkt erg op de situatie na een één-over-één uit de vorige paragraaf. Het belangrijkste verschil is dat partner nu meer punten (vanaf 10/11) heeft beloofd, zodat je bij je herbieiding qua kracht alleen nog maar hoeft te tonen of je zwak (tot en met 14 punten) of sterker bent.

Verder na 1X-2Y: herbiedingen met steun voor partners kleur

<i>bod</i>		<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners lage kleur		fit (4+-kaart steun)	FP=12-16	niet
4 in partners lage kleur			FP=17+	manche
3♥	na 1♠-2♥	fit (3+-kaart steun)	FP=12-14	niet
4♥			FP=15+	
sprong reverse, bijvoorbeeld: 1♥-2♣-3♠		splinter	FP=17+	manche
4 in nieuwe <i>lage</i> kleur			FP=18+	

Deel I. Het constructieve bieden

Als partner harten heeft geboden dan hebben de steunbiedingen een duidelijk andere betekenis dan als partner een lage kleur heeft geboden. Allereerst heb je dan maar een driekaart steun nodig omdat een vijfkaart bij partner gegarandeerd is. Daarnaast kan je dan al vanaf 15 punten naar het vierniveau, omdat de manche in harten nu eenmaal lager ligt dan de manche in een lage kleur.

Verder na 1X-2Y: herbiedingen met een SA-verdeling

bod	verdeling	kracht	forcing
2SA	SA-verdeling	HP=12-14	invite
3SA		HP=18-19	niet

Met een **SA**-verdeling bied je **SA** op het niveau dat bij je kracht past. Met 18-19 punten is dat **3SA**. Partner moet er bij een **3SA**-herbieding van jou dus rekening mee houden, dat jouw **3SA** niet per se een eindbod is, maar dat het ook overwaarde toont (een punt of 15 is immers al genoeg voor de manche).

Verder na 1X-2Y: herbiedingen met een éénkleurenspeel

bod	verdeling	kracht	forcing
2 in eigen kleur	éénkleurenspeel	HP=10-14	niet
	5+-4+-verdeling, te zwak om 4+-kaart te bieden		
3 in eigen kleur	éénkleurenspeel	HP=15-21	manche

Met een zwak éénkleurenspeel herhaal je je lange kleur zonder sprong. Partner kan bij een dergelijk bod echter niet van een zeskaart of langer bij jou uitgaan. Het bod wordt namelijk ook gebruikt met een 5-4-verdeling waarbij je te zwak bent om je vierkaart te bieden (zie hierna). En dat komt best vaak voor.

Verder na 1X-2Y: herbiedingen met een 5-4-verdeling

bod	verdeling	kracht	forcing
2 in nieuwe kleur	5+-4+-verdeling	HP=10-16	ronde
3 in nieuwe kleur		HP=17-21 ^a	manche
2 in nieuwe kleur, reverse (bijv. 1♥-2♦-2♠)		HP=15-21 ^b	manche
3 in nieuwe kleur zonder sprong (bijv. 1♥-2♦-3♣)			

a Met PT=6+ vanwege de extra speelkracht al vanaf HP=15+.

b Met PT=6+ vanwege de extra speelkracht al vanaf HP=13+.

Je hebt minimaal 15 punten nodig, als je je tweede kleur reverse of zonder sprong op drienniveau moet bieden. Ben je zwakker dan herhaal je bij gebrek aan beter je eerste kleur. Hierbij

is er één finesse. Met een 5-4-3-1-verdeling met je singleton in partners kleur, herbid je niet je eigen kleur maar **2SA**. Dat omschrijft je hand nog het beste.

Improvisatie: hoe bied je na **1♦-2♣** met een 4-4-4-1♣-verdeling?

Na **1♦-2♣** moet je improviseren, als je een 4-4-4-1-verdeling met een singleton ♣ hebt. Met 12-14 honneurpunten bied je dan **2SA**, hoewel je geen **SA**-verdeling hebt. Met 15-21 honneurpunten bied je **2♥**, hoewel je hiervoor eigenlijk een ruitje tekort komt.

Nooit passen?

Net zoals na een één-over-één pas je na een twee-over-één in principe nooit, omdat partners kracht nog ongelimiteerd is. Ook hier heb je weer dezelfde uitzondering. Als partner al eerder gepast heeft, heeft hij maximaal 11 punten en kan je passen met een driekaart steun en HP=11-12.

5.3 Herbieding na een 1SA-antwoord

In deze paragraaf behandelen we je herbieding als partner na jouw opening met één in een kleur **1SA** heeft geboden. Net zoals de situatie uit de vorige paragraaf lijkt ook deze op die uit paragraaf 5.1. Er zijn echter genoeg markante verschillen om deze situatie apart te behandelen. Deze verschillen hangen af van jouw openingsbod. We beginnen daarom met je herbieding na een **1♠**-opening van jouzelf, daarna je herbieding na een **1♥**-opening, enzovoorts.

Verder na **1♠-1SA**

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	SA -verdeling	HP=12-14	
2SA	dit bod wordt in deze situatie niet gebruikt		
3SA	SA -verdeling	HP=18-19	eindbod
	éénkleurenspeel in eigen kleur (♠)	HP=18-21	
	4 in eigen kleur (♠)	HP=18-21	
2 of 3 in eigen kleur (♠)	zelfde als na één-over-één, dus met 6+-kaart: zie paragraaf 5.1		
2 of 3 in nieuwe kleur	zelfde als na één-over-één, dus met 5-4-verdeling: zie paragraaf 5.1		

a Een dubbele sprong in een nieuwe kleur (na een één-over-één een splinter) wordt nu niet gebruikt.

Na het **1SA**-bod van partner is zijn kracht gelimiteerd (maximaal 10 punten). Anders dan in de vorige paragrafen heb je daarom geen biedverplichting. Je mag dus passen. Dat doe je dan ook met een **SA**-verdeling met 12-14 punten. Omdat je geen **SA**-verdeling kan hebben

Deel I. Het constructieve bieden

met 15-17 punten (dan zou je met **1SA** geopend hebben in plaats van met **1♠**) gebruik je het **2SA**-bod niet in deze situatie. Met een **SA**-verdeling en 18-19 punten bied je **3SA**.

Als je geen **SA**-verdeling hebt, ga je verder met je verdeling te omschrijven op dezelfde manier als na een één-over-één. Met een éénkleurenspeel herbied je je kleur op het niveau dat bij je kracht past en met een tweede kleur bied je die tweede kleur, wederom op het niveau dat bij je kracht past.

Anders dan na één-over-één kun je na een **1SA** van partner met een éénkleurenspeel in een hoge kleur en HP=18-21 niet alleen 4 in je eigen hoge kleur bieden maar ook **3SA**. Jack kiest tussen deze biedingen met simulatie. Zonder simulatie zou je dit kunnen beslissen met de “regel van tien”. Tel het aantal kaarten in de kleur op bij het aantal honneurs in de kleur. Bij 10 of meer is de kleur goed genoeg om zonder steun van partner als troefkleur te dienen en kun je dus veilig 4 in je eigen kleur bieden.

Verder na **1♥-1SA**

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	naast de betekenis uit het eerste schema van deze paragraaf nu ook met een 5♥-4♠ -verdeling	HP=12-15	
2SA		HP=16-17	invite
3SA		HP=18-21	eindbod
overige biedingen	zie het eerste schema van deze paragraaf		

Als je met **1♥** hebt geopend, dan hebben je herbiebdingen in principe dezelfde betekenis als na een **1♠**-opening. Alleen het bieden met een **5♥-4♠**-verdeling vergt nu enige improvisatie. Het introduceren van je schoppen vierkaart is in deze situatie niet meer zo zinvol, omdat partner met zijn **1SA**-bod al een vierkaart in schoppen heeft ontkend. Daarom introduceer je je schoppen niet meer. In plaats daarvan pas je met een zwakke hand, geef je met 16-17 punten een invite voor de manche met **2SA** en bied je vanaf 18 punten direct de manche uit met **3SA**. Merk nog op dat je – anders dan na een **1♠**-opening van jouzelf – het **2SA**-bod nu wél gebruikt.

Verder na **1♦-1SA**

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	naast de betekenis uit het eerste schema van deze paragraaf nu ook met een 4-3-5♦-1♣ -verdeling of een 4-4-4-1♣ -verdeling	HP=12-15	
2SA		HP=16-17	invite
3SA		HP=18-21	eindbod
4 in eigen kleur (♦)	dit bod wordt in deze situatie niet gebruikt		
overige biedingen	zie het eerste schema van deze paragraaf		

Deel I. Het constructieve bieden

Ook als je met 1♦ hebt geopend hebben je herbiebdingen na een 1SA-antwoord van partner in principe dezelfde betekenis als in het eerste schema van deze paragraaf. Alleen de nodige improvisaties verschillen. Bij deze improvisaties is het handig dat je je realiseert dat partner met zijn 1SA-antwoord minstens een vierkaart in klaveren garandeert (zie paragraaf 4.3). Met deze wetenschap kan je met de lastig biedbare 4-3-5♦-1♣- en 4-4-4-1♣-verdelingen met een gerust hart in SA aanleggen. Jouw singleton klaveren wordt immers gecompenseerd door de lengte van partner in klaveren.

Tenslotte noemen we nog twee improvisatiebodjes die nodig zijn, als je te zwak (11-15 punten) bent om je tweede kleur reverse te bieden. Met een 4-1-5♦-3♣-verdeling pas je dan bij gebrek aan beter. Met een 4♣-4♥-5♦-verdeling herbied je dan 2♦, ook al heb je geen zeskaart ruiten. Het is niet goed om met een renonce klaveren 1SA te proberen. Deze improvisatie is vergelijkbaar met je 2♣-bod na 1♣-1♠ met een 5♣-4♦-4♥-verdeling (zie paragraaf 5.1).

Verder na 1♣-1SA

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	SA-verdeling zonder vier- of vijfkaart ♣	HP=12-14	
2SA	naast de betekenis uit het eerste schema van deze paragraaf nu ook met een 5♣-4-2-2-verdeling	HP=16-17	invite
3SA		HP=18-21	eindbod
2 in eigen kleur (♣)	4+-kaart in ♣	HP=10-15	eindbod
3 in eigen kleur (♣)	5+-kaart in ♣	HP=15-17	invite
twee in nieuwe kleur	zie het eerste schema van deze paragraaf		

Als je de bieding met 1♣ hebt geopend, ga je na het 1SA-antwoord van partner, expliciet gebruik maken van de wetenschap dat partner met zijn bod vier of vijf klaveren belooft (zie paragraaf 4.3). Normaliter herbied je je eigen kleur pas vanaf een zeskaart. In deze situatie herbied je je klaveren echter al vanaf een vierkaart op tweenniveau en vanaf een vijfkaart op drieniveau. Met de anders lastig biedbare 4♣-4-4-1- en 5♣-4-verdelingen met HP=11-15 kan je nu simpelweg je klaveren op tweenniveau herbieden met de zekerheid van een klaveren fit.

Je hebt nu nog maar één improvisatiebodje nodig. Met een 4♣-4-4-1-verdeling bied je vanaf 16 punten je op één na laagste vierkaart reverse. Je hebt dan dus een klavertje minder dan je belooft.

5.4 Herbiebding na een natuurlijk 2SA-antwoord

Alleen als je met 1♣ of 1♦ hebt geopend is het 2SA-antwoord natuurlijk (zie paragraaf 4.3). Hoe het daarna verder gaat staat in deze paragraaf. Als je met 1♥ of 1♠ hebt geopend toont

Deel I. Het constructieve bieden

het 2SA-bod een fit (zie paragraaf 4.1). Het verdere bieden daarna staat daarom in de volgende paragraaf.

Verder na 1♣/♦-2SA

bod	verdeling	kracht ^a	forcing
pas			
3 in eigen kleur	in ♣: 4+-kaart in ♦: 5+-kaart	met introefwaarde (DP=2+)	HP=10-13 eindbod
3SA		HP=13+	

a Met HP=13 zit je op de grens tussen wel of niet de manche bieden.

Als partner na jouw opening in een lage kleur 2SA biedt, inviteert hij daarmee voor 3SA. Met enige overwaarde zal je daarom de manche uitbieden. Heb je die niet, dan pas je of herhaal je eventueel je eigen kleur op drieniveau als je introefwaarde hebt. In klaveren doe je dat al vanaf een vierkaart, omdat partners 2SA-bod minimaal een vierkaart klaveren belooft (zie paragraaf 4.3). In ruiten heb je daarvoor minstens een vijfkaart nodig.

5.5 Herbieding als er een fit is vastgesteld

In deze paragraaf beschrijven we hoe het verder gaat als partner met zijn antwoord op jouw opening met één in een kleur een fit heeft getoond. Eerst beschrijven we de situaties waarin partner je *lage* kleur heeft gesteund met 2 of 3 in je kleur. Vervolgens gaan we naar de situaties waarin partner je *hoge* kleur heeft gesteund met 2, 3 of 4 in je kleur. We sluiten af met het verdere bieden nadat partner je hoge kleur gesteund heeft met Berry's Jacoby 2SA.

Verder na 1♣-2♣ of 1♦-2♦

bod	verdeling	kracht	forcing
pas		FP=11-15	
3 in fitkleur	in ♣: 3+-kaart	FP=16-18	invite
nieuwe kleur	4+-kaart	HP=16-21	ronde
2SA	SA-verdeling	HP=18	invite
3SA		HP=19	eindbod

Als partner jouw lage kleur op tweenniveau heeft gesteund, dan geeft hij een zwakke hand aan. Zonder overwaarde pas je dan ook. Vanaf een punt of 16 ga je voorzichtig kijken of er toch geen manche inzit. Dat kan je doen door een invite te geven met het bieden van drie in de fitkleur of door een nieuwe kleur te bieden (rondeforcing). Als je een sterke SA-verdeling hebt, bied je 2SA met 18 punten en 3SA met 19 punten.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1♣-3♣ of 1♦-3♦

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		HP=10-14	
3SA	stops in alle kleuren boven fitkleur	HP=14-21	eindbod
3 in nieuwe kleur	toont (goedkoopst biedbare) stop		ronde
5 in partners kleur	hand die minder geschikt is voor SA	FP=18-20	eindbod
4 in andere lage kleur	controlebod	FP=20-24	slempoging

Als partner jouw lage kleur op drieniveau heeft gesteund, dan geeft hij een invite voor de manche. Met een zwakke hand pas je daarom. Vanaf een punt of 14 neem je zijn invite aan door (1) ofwel 3SA te bieden met alle kleuren boven de fitkleur gestopt (2) ofwel een nieuwe kleur te bieden (wat dan een stop in die kleur toont) op zoek naar 3SA.

Met een hand die minder geschikt is voor SA kan je vanaf 18 fitpunten ook aan vijf in de fitkleur denken. Met een nog sterkere hand – vanaf 20 fitpunten – kan je op zoek naar slem gaan door 4 in de andere lage kleur te bieden. Dit is een controlebod. In paragraaf 8.1 en 8.2 kan je lezen wat dat inhoudt en hoe het slemonderzoek daarna verder gaat.

Verder na 1♥-2♥ of 1♠-2♠

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		FP=11-15	
2/3 in nieuwe kleur	4-kaart in geboden kleur	FP=16-18	ronde
3 in fitkleur	geen 4-kaart naast openingskleur		invite
4 in fitkleur		FP=19-21	eindbod
3/4 in nieuwe kleur met sprong	controlebod	FP=22-24	slempoging

Als partner jouw *hoge* kleur op tweenniveau heeft gesteund, dan geeft hij een zwakke hand aan. Zonder overwaarde pas je dan ook. Met 16-18 fitpunten ga je op zoek naar de manche in de fitkleur door een invite te geven. Als je naast de fitkleur nog een tweede kleur hebt, kan je die invite geven door je tweede kleur te bieden. Dit is een zogenaamde *long suit trial*. De wetenschap dat jij in die kleur lengte hebt, kan partner helpen bij zijn beoordeling of hij de invite aan moet nemen. Zonder tweede kleur geef je een invite door gewoon drie in de fitkleur te bieden.

Met 19-21 punten gooi je in één keer de manche vol. Vanaf 22 punten mag je bij een maximale partner zelfs aan slem gaan denken. Met een dergelijke kracht bied je een nieuwe kleur met sprong: een controlebod.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1♥-3♥ of 1♠-3♠

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		FP=12-13	
4 in partners kleur		FP=14-19	eindbod
nieuwe kleur	controlebod	FP=20-24	slempoging

Als partner jouw hoge kleur op drieniveau heeft gesteund, dan geeft hij een invite voor de manche. Met een zwakke hand pas je daarom. Vanaf 14 fitpunten neem je zijn invite aan door de manche te bieden. Vanaf 20 punten doe je een slempoging door een nieuwe kleur te bieden als controlebod.

Verder na 1♥-4♥ of 1♠-4♠

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		FP=12-17	
4SA	azen vragen	FP=18-24	ronde

Als partner na jouw opening van één in een hoge kleur de manche direct heeft vol gegooid, zal je in de regel passen. Vanaf een punt of 18 doe je een slempoging door azen te gaan vragen met 4SA.

Verder na 1♥/♠-2SA (= Berry's Jacoby 2SA)

<i>bod^a</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in nieuwe kleur	singleton of renonce	FP=11+	manche
4 in fitkleur	geen singleton of renonce	FP=11-14	niet
3 in fitkleur		FP=15+	manche

a Het 3SA-bod en een bod van 4 in een nieuwe kleur worden niet gebruikt.

Als partner na jouw opening van één in een hoge kleur jouw kleur gesteund heeft met Berry's Jacoby 2SA heeft hij daarmee een fit voor jouw kleur en een sterke hand getoond. Alles is er daarom op gericht om uit te zoeken of slem tot de mogelijkheden behoort. Daarbij kan het waardevol zijn dat partner weet in welke kleur jij eventueel een singleton of renonce hebt. Als je een singleton of renonce hebt, dan toon je die daarom nu door de kleur te bieden waarin je die hebt.

Als je geen singleton of renonce hebt, dan ga je je kracht nader aangeven. Dat doe je volgens het zogenaamde *principle of fast arrival*. Zie paragraaf 1.3. Je biedt *vier* in de fitkleur als je minimaal bent en *drie* in de fitkleur als je overwaarde hebt. Zo is er – als jij overwaarde hebt getoond met een bod van drie in de fitkleur – voldoende ruimte voor partner om het slem-

onderzoek voort te zetten via controlebiedingen. Dat gaat partner na jouw bod van drie in de fitkleur dan ook verplicht doen. Hij toont hiermee geen verdere overwaarde.

Hoe biedt partner verder als jij een singleton of renonce hebt getoond?

Nadat jij een singleton of renonce hebt getoond als antwoord op partners 2SA-bod, gaat partner zijn kracht nog iets nader omschrijven. Dat gaat ook weer volgens het *principle of fast arrival*.

Als hij minimaal (16-17 fitpunten) is, doet hij een controlebod. Dat is in deze situatie een bod in een nieuwe kleur boven “drie in de fitkleur”. In het onwaarschijnlijke geval dat partner geen controlebod kan doen, kan hij vier in de fitkleur bieden om te tonen dat hij minimaal is.

Mét overwaarde (vanaf 18 fitpunten) biedt partner drie in de fitkleur. In één situatie is dat bod echter niet beschikbaar, namelijk na 1♥-2SA-3♠. In dat geval biedt hij 3SA om overwaarde te tonen.

5.6 Herbieding na een sprongantwoord in een nieuwe kleur

In deze paragraaf behandelen we hoe het verder gaat als na je opening met één in een kleur partner met een sprongantwoord een sterke eigen kleur heeft getoond. Uiteraard heb je in deze situatie biedverplichting (zie paragraaf 4.5). Daarom komt de pas als mogelijkheid niet voor in de schema's van deze paragraaf.

Verder na 1X-2♥/♠ met sprong

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
4 in partners kleur	fit	FP=10-13	niet
3 in partners kleur		FP=14+	manche
3/4 in nieuwe kleur met sprong			
3 in eigen kleur	geen fit	6+kaart	manche ^a
2/3 in nieuwe kleur		5+-4+-verdeling	
2SA		HP=11-14	
3SA		HP=15+	niet
		geen ander bod	

^a Hierna toont een kleurherhaling op drieniveau een dichte 7+-kaart of een dichte zeskaart met een zij-aas.

Als partner een sprongbod naar een *hoge* kleur op tweenniveau heeft gedaan, zal je vaak een fit in zijn kleur hebben. Voor een fit heb je immers maar een doubleton steun nodig. Omdat partner de situatie mancheforcing heeft gemaakt, geldt nu het zogenaamde “principle of fast arrival” (zie paragraaf 1.3). Met een fit bied je dan direct de manche uit als je minimaal bent. Als je niet minimaal bent, toon je dat door (1) ofwel een splinter te geven als je een singleton

Deel I. Het constructieve bieden

of renonce hebt, (2) ofwel partners kleur op drieniveau te bieden als je geen splinter kan geven. Zie paragraaf 8.1 hoe het slemonderzoek dan verder gaat.

Als je onverhoopt geen fit hebt voor partners kleur, dan ga je verder met het omschrijven van je eigen hand. Door een nieuwe kleur te bieden toon je een 5-4-verdeling; door je eigen kleur te herhalen toon je minstens een zeskaart. Als je geen van deze verdelingen hebt, bied je **SA**, eventueel met sprong als je overwaarde hebt.

Verder na 1♠-3♥

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
4♥	fit (2+-kaart steun)	FP=10-14	manche
4♣/♦	advance cue (2+-kaart steun)	FP=15+	
3♠	6+kaart in schoppen ^a		
3SA	0-2 harten, stops in lage kleuren		

a Met precies een zeskaart ♠ met maximaal 1 ♥; met een 7+-kaart ♠ met maximaal 2 ♥.

Als partner een sprongbod naar 3♥ heeft gedaan, dan toon je een fit door (1) 4♥ te bieden als je minimaal bent of (2) een advance cue in een lage kleur te geven als je overwaarde hebt. Daarnaast kan je je eigen schoppenkleur herhalen als je minimaal een zeskaart hebt of 3SA bieden als je de lage kleuren gestopt hebt.

Verder na 1♣-2♦ of na 1X-3♣/♦ met sprong

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
nieuwe hoge kleur	toont stop		manche
SA-bod	stops in beide hoge kleuren		
herhaling van eigen kleur	6+-kaart; geen stops in hoge kleuren		
bod in lage kleur van partner	fit (3+-kaart steun)	FP=18+	slempoging
4 in andere lage kleur	advance cue (2+-kaart steun)	FP=16+	

Als partner een sprongbod in een *lage* kleur heeft gedaan, zal je – tenzij je ruime overwaarde hebt – in eerste instantie geïnteresseerd zijn in het bereiken van de 3SA-manche. Met stops in beide aangeboden hoge kleuren toon je die door eenvoudig SA te bieden. Als je slechts één van de hoge kleuren gestopt hebt, kan je dat tonen door die kleur te bieden. Heb je in geen van beide hoge kleuren een stop, dan kan je je eigen kleur herhalen als je daarin minimaal een zeskaart hebt. Zo heeft partner snel een overzicht of de 3SA-manche een goed idee is.

Als je ruime overwaarde – vanaf een punt of 16 – en aansluiting in partners kleur hebt, dan kan je sleminteresse tonen door (1) zijn kleur te steunen of door (2) op vierniveau een advance cue te geven in de door partner niet geboden lage kleur.

6 Het tweede bijbod

In het vorige hoofdstuk hebben we gezien dat de openingsbieder met zijn herbijding vaak al een vrij goede indruk van zijn hand heeft kunnen geven. Vervolgens bepaal je als partner van de openingsbieder met je tweede bijbod hoe het verder moet. Wat voor mogelijkheden je daarbij hebt bekijken we in dit hoofdstuk. Vaak zal je inmiddels het gewenste eindcontract al kunnen bepalen. Soms zal je nog wat meer informatie willen hebben. In sommige situaties kan dat met behulp van 4de kleurconventie of Checkback Stayman.

We behandelen in paragraaf 6.1 eerst het tweede bijbod na een bieding die begonnen is met een één-over-één, daarna in paragraaf 6.2 het tweede bijbod na een bieding die begonnen is met een twee-over-één. Vervolgens komt in paragraaf 6.3 het tweede bijbod aan de orde als het eerste bijbod **1SA** is geweest. Tenslotte behandelen we in paragraaf 6.4 het tweede bijbod, als partner met zijn herbijding een fit heeft getoond.

6.1 Tweede bijbod na een initiële één-over-één

In deze paragraaf komt het tweede bijbod na een initiële één-over-één aan de orde. Achtereenvolgens behandelen we het tweede bijbod na een herbijding van één in een kleur (6.1.1), een herbijding van twee in een lagere kleur (6.1.2), een reverse-herbijding (6.1.3), een sprongherbijding in een nieuwe kleur (6.1.4), een kleurherhaling (6.1.5), een **1SA**-herbijding (6.1.6) en een **2SA**-herbijding (6.1.7).

6.1.1 Tweede bijbod na een één-over-één-over-één

In deze paragraaf bespreken we wat je kunt doen als partner met zijn herbijding op éénniveau een tweede kleur heeft geboden.

Verder na bijvoorbeeld **1♣-1♦-1♠**

bod	verdeling		kracht	forcing
pas	precies driekaart steun		HP=6-7	
2/3 in partners kleur	fit ^a		FP=6-10 / 11-12	niet
4 in partners hoge kleur			FP=13-15	
2/3 in eigen kleur	6+-kaart		FP=6-10 / 11-12	
4 in eigen hoge kleur			FP=13-15	
1SA	geen fit;	geen stop noodzakelijk	HP=6-10	
2/3SA	geen 6+-kaart	stop in ongeboden kleur	HP=11-12/13-15	
vierde kleur	vraagbod		HP=12+	manche

a Als je partners klaveren steunt, belooft dat een 5+-kaart.

In deze situatie heeft je tweede bijbod ongeveer dezelfde betekenis als je eerste bijbod: vergelijk met hoofdstuk 4. Wat kun je allemaal bieden?

Als je een fit hebt voor één van partners kleuren, dan kun je die nu melden door partners kleur te steunen op het niveau dat bij je kracht past. Ook kun je je eigen kleur herhalen op het niveau dat bij je kracht past, als je daar een zeskaart of langer in hebt. Kan dit beide niet, dan bied je vaak **SA** op het niveau dat je denkt te kunnen maken. Hiervoor is wel een stop in de ongeboden kleur nodig. Alleen voor een **1SA**-bod is dat niet nodig, omdat je anders te vaak vast zou komen te zitten. Desgewenst kan partner via een bod in de vierde kleur expliciet naar een stop bij jou vragen, als hij weer aan de beurt is.

Als je zwak bent, dan heb je nog een extra mogelijkheid, namelijk passen. Met precies een driekaart steun voor partners tweede kleur en een minimale hand blijkt het namelijk lucratiever om 1 in partners kleur te proberen dan **1SA**.

Als je sterk bent (vanaf 12 honneurpunten), heb je ook nog een extra mogelijkheid: een bod in de vierde kleur (= de enige kleur die nog niet geboden is). Dit is de zogenaamde vierde kleurconventie en maakt de bieding *mancheforcing*. Het zegt niets over je bezit in de vierde kleur. Het is een vraagbod naar meer informatie over partners hand. Je biedt de vierde kleur als je meer informatie nodig hebt om het juiste eindcontract te bepalen en/of als je te sterk bent voor een direct manchebod. De antwoorden op dit vraagbod staan in paragraaf 7.1.

Overigens is er één uitzondering. Na de biedserie **1♣-1♦-1♥** is het handiger om jouw **1♠**-bod als “echt” te spelen. Het toont gewoon een vierkaart schoppen op zoek naar een 4-4-fit in schoppen. In deze situatie is een sprong naar **2♠** de vierde kleurconventie.

Merk tenslotte nog op dat je vast kan komen te zitten, als je met precies 11 punten (1) geen steun voor partners kleuren hebt, (2) geen eigen zeskaart of langer hebt en (3) geen stop in de ongeboden kleur hebt. Je improviseert dan door **1SA** te bieden, hoewel je daar eigenlijk iets te sterk voor bent.

6.1.2 Tweede bijbod na een lagere kleur na een één-over-één

In deze paragraaf beschrijven we je opties, als partner met zijn herbieding op tweenniveau een lagere nieuwe kleur heeft geboden, bijvoorbeeld met **1♥-1♠-2♣**. Hoewel de betekenis van de biedingen ongeveer gelijk blijft aan die uit de vorige paragraaf, blijken er toch een aantal markante verschillen te zijn.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na bijvoorbeeld 1♦-1♠-2♣ of 1♥-1♠-2♣ (2♣ = lagere kleur)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	3+-kaart steun voor partners 2 ^{de} kleur		HP=6-9	
2 in partners 1 ^{ste} kleur	2+-kaart steun		HP=6-9	niet
3 in partners 1 ^{ste} ♦-kleur ^a	fit		HP=10-11	invite
3 in partners 2 ^{de} kleur			FP=10-12	
bod in eigen kleur	6+-kaart, zelfde als na één-over-één-over-één, zie paragraaf 6.1.1			
2SA	geen fit;	geen stop noodzakelijk	HP=10-11	invite
	geen 6+-kaart	stop in ongeboden kleur	HP=12	
3SA	stop in ongeboden kleur		HP=13-15	niet
bod in vierde kleur	vraagbod		HP=12+	manche
4 in partners 2 ^{de} kleur	fit voor partners 2 ^{de} kleur		FP=18+	slempoging
sprong in 4 ^{de} kleur vanaf 3♠		splinter		

a Een fit in partners 1ste ♥-kleur komt niet voor, omdat deze fit in de eerste biedronde al zou zijn getoond.

Als partner een lagere kleur op tweenniveau heeft herboden, dan weet je dat hij minstens een vijfkaart in zijn eerste kleur en minstens een vierkaart in zijn tweede kleur heeft. Zie paragraaf 5.1. Merk ook nog op dat het in deze situatie gaat om één van de volgende vier biedseries: 1♦-1♥-2♣ of 1♦-1♠-2♣ of 1♥-1♠-2♣ of 1♥-1♠-2♦. Partners eerste kleur is dus altijd een *rode* kleur, zijn tweede kleur altijd een *lage* kleur en jouw eigen kleur altijd een *hoge* kleur.

Met een fit voor één van partners kleuren steun je zijn kleur op het niveau dat bij je kracht past (net zoals in paragraaf 6.1.1). Met een fit voor partners tweede lage kleur en een zwakke hand houdt dat in dat je past. De bieding bevindt zich immers al op twee in partners lage kleur. Deze afspraak brengt een klein risico met zich mee om de manche te missen, als zowel partner en jijzelf tegelijk maximaal zijn qua kracht. Partner heeft dan immers 16-17 punten en jijzelf 8-9 punten. Dat moet dan maar. Andere afspraken hebben weer andere nadelen.

Met een eigen zeskaart (of langer) herhaal je je eigen hoge kleur op het niveau dat bij je kracht past (ook weer net zoals in de vorige paragraaf). Deze bieding heeft een hogere prioriteit dan het melden van een fit voor één van partners lage kleuren. Hoge kleuren betalen nu eenmaal beter uit dan lage kleuren.

Zonder eigen zeskaart of fit voor partners kleuren, wordt het een beetje schipperen met een zwakke hand (ongeveer 6-9 punten). Doordat de bieding zich inmiddels op tweenniveau bevindt, heb je niet meer – zoals in de vorige paragraaf – het 1SA-bod tot je beschikking. Wat nu?

Met een doubleton steun voor partners eerste kleur corrigeer je naar twee in partners eerste kleur. Dit wordt wel *valse preferentie* genoemd. Je geeft weliswaar voorkeur voor part-

ners eerste kleur, maar niet van harte. Partner hoeft immers maar een vijfkaart in zijn eerste kleur te hebben. Merk nog op dat als partners eerste kleur harten is, partner zelfs zeker weet dat je met jouw 2♥-bod valse preferentie geeft. Een fit voor zijn harten kleur kan je immers niet meer hebben, omdat je die in je eerste biedronde al zou hebben getoond.

Als je geen doubleton in partners eerste kleur hebt, dan is je tweede optie om te passen met slechts een driekaart in partners tweede kleur. Heb je die ook niet, dan kan je nog je eigen kleur herbidden op tweenniveau met slechts een vijfkaart. In een extreem geval kan je zelfs gedwongen zijn om met een doubleton in partners tweede kleur te passen. Dit doet zich voor na bijvoorbeeld de biedserie 1♥-1♠-2♣, als je een 4♠-1♥-6♦-2♣-verdeling hebt. Omdat een bod van 2♦ de vierde kleurconventie zou zijn, rest je met een zwakke hand niets anders dan te passen met je doubleton klaveren.

Zonder eigen zeskaart of fit voor partners kleuren heb je met *invite-kracht* (ongeveer 10-11 punten) minder problemen. Je kan nu terugvallen op het 2SA-bod. Vaak zal je een stop in de ongeboden kleur hebben, maar dat kan je niet garanderen. Partner kan desgewenst in zijn volgende biedbeurt via een bod in de ongeboden kleur (= vierde kleur conventie) expliciet vragen naar een dergelijke stop.

Als je *mancheforcing kracht* (vanaf 12 punten) hebt, kom je niet gauw in de problemen, omdat je dan altijd kan terugvallen op de vierde kleurconventie. Als je echt sterk bent (vanaf 18 fitpunten) heb je nog twee extra hulpmiddelen tot je beschikking om een slempoging te doen in partners tweede lage kleur. Je kan dan vier in zijn lage kleur bieden. Ook kan je eventueel een splinter geven door een sprong in de vierde kleur te geven naar 3♠ of hoger.

6.1.3 Tweede bijbod na een reverse na een één-over-één

In deze paragraaf bespreken we hoe het verder gaat, als partner met zijn herbijding een tweede kleur reverse heeft geboden.

Verder na bijvoorbeeld 1♣-1♠-2♥ (2♥ = reverse)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners kleur	fit	HP=6-8	niet
2 in eigen kleur	6+-kaart (in noodgevallen met vijfkaart)		
2SA	eventueel zonder stop in ongeboden kleur		
4 in partners hoge kleur	fit	FP=9-12	eindbod
3SA	met stop in ongeboden kleur	HP=8-13	
3 in eigen kleur	6+-kaart	FP= 9+	manche
vierde kleur	vraagbod	HP=8+	

Als partner met zijn herbieiding twee in een nieuwe hogere nieuwe kleur heeft geboden, bijvoorbeeld met 1♣-1♠-2♥, dan is dat reverse. Het belooft behoorlijke overwaarde (vanaf 16 punten) en de situatie is daarom forcing: je mag niet passen (zie paragraaf 5.1). Als je zwak bent, maak je dat kenbaar door het laagste bod in partners kleur, je eigen kleur of **SA** te bieden. Partner kan dan passen als hij minimaal is. Als je sterker bent, bied je de manche die je wilt spelen, toon je mancheforcing een eigen zeskaart door die kleur op drieniveau te herhalen, of informeer je verder naar partners hand via de vierde kleurconventie.

6.1.4 Tweede bijbod na een sprongherbieiding na een één-over-één

In deze paragraaf bespreken we hoe het verder gaat als partner met zijn herbieiding een nieuwe kleur met sprong heeft geboden.

Verder na bijvoorbeeld 1♣-1♥-2♠

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners 2 ^{de} - hoge - kleur	fit (vierkaart steun)	FP=12+	slempoging
4 in partners 2 ^{de} - hoge - kleur		FP=6-11	eindbod
3 in partners 1 ^{ste} - lage - kleur	fit (3+-kaart steun)	FP=6-11	manche
4 in partners 1 ^{ste} - lage - kleur		FP=12+	slempoging
3 in eigen kleur	6+-kaart	HP=6+	manche
3SA	stop in ongeboden kleur	HP=6-11	eindbod
vierde kleur	vraagbod	HP=6+	manche

Als partner met zijn herbieiding een nieuwe *hoge* kleur met sprong heeft geboden, dan heeft hij een zeer sterke hand (vanaf 18 punten). De situatie is daarmee mancheforcing geworden, dus mag er niet meer onder de manche gepast worden (zie paragraaf 5.1). Je kunt nu een fit tonen door partners kleur te steunen. Als je partners hoge tweede kleur steunt, dan pas je het *principle of fast arrival* toe (zie paragraaf 1.3). Je biedt dus direct de manche uit als je zwak bent, terwijl je met sleminteresse rustig drie in partners kleur biedt, zodat er daarna ruimte is om controles te bieden. Als je partners lage eerste kleur steunt dan volg je dit principe niet. Met een zwakke hand bied je dan drie in zijn kleur, met sleminteresse vier in zijn kleur.

Zonder fit voor één van partners kleuren kan je je eigen kleur herhalen met een zeskaart (of langer), **3SA** met een stop in de kleur van de tegenpartij of eventueel de vierde kleurconventie gebruiken, als je meer informatie over partners hand wil hebben om het juiste eindcontract te bepalen.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na bijvoorbeeld 1♦-1♠-3♣ of 1♥-1♠-3♦

bod	verdeling	kracht	forcing
3 in partners 1 ^{ste} kleur	als ♦: fit (3+-kaart steun)	FP=6-11	manche
	als ♥: doubleton	HP=6+	
4 in partners lage kleur	fit	FP=14+	slempoging
overige biedingen	zie vorige schema		

Als partner met zijn herbieiding een nieuwe *lage* kleur met sprong heeft geboden, is de situatie vergelijkbaar met de vorige. Het enige verschil betreft het steunen van partners kleuren. Als partners kleur eerste kleur *harten* was, dan toont drie in zijn kleur nu een doubleton steun. Een fit voor zijn kleur kan je immers niet meer hebben, omdat je die in je eerste beurt al zou hebben getoond. Als partners eerste kleur *ruiten* was, dan toont drie in zijn kleur gewoon een driekaart of langer. Tenslotte kan je sleminteresse in partners lage kleur(en) tonen door vier in die kleur te bieden.

6.1.5 Tweede bijbod na een kleurherhaling na een één-over-één

Als partner met zijn herbieiding na een één-over-één zijn kleur herhaald heeft, dan heeft hij bijna altijd een 6+-kaart. Alleen na 1♣-1♠-2♣ heeft hij sporadisch een vijfkaart, zie paragraaf 5.1. Kenmerkend voor deze situatie is dat een forcing vraagbod (zoals de 4de kleurconventie uit de vorige paragrafen of Checkback Stayman uit de paragrafen hierna) ontbreekt. Daarom is deze situatie soms wat lastig biedbaar. Wat je mogelijkheden dan wel zijn staat in deze paragraaf. Eerst behandelen we het tweede bijbod na een kleurherhaling zonder sprong, daarna na een kleurherhaling mét sprong.

Verder na 1♣-1X-2♣ of 1♦-1X-2♦

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod	HP=6-10	
3 in partners lage kleur	3+-kaart steun	FP=10-14	invite
bod in eigen kleur	6+-kaart, zelfde als na één-over-één-over-één, zie paragraaf 6.1.1		
2♦ als nieuwe kleur	5+-4+-verdeling	HP=6-10	niet
2♥ als nieuwe lagere kleur		HP=10+	ronde
nieuwe kleur, reverse		HP=12+	manche
nieuwe kleur, drieniveau		FP=13+	
2SA	geen geschikt ander bod, liefst met stop in ongeboden kleuren	HP=11-12	invite
3SA		HP=13-17	eindbod
4 in partners lage kleur	2+-kaart steun	FP=18+	slempoging
4♣/♦ in nieuwe kleur			

Deel I. Het constructieve bieden

Als partners bij zijn herbieiding zijn lage kleur op tweenniveau heeft herhaald, heeft hij zijn hand vrij nauwkeurig omschreven. In principe heeft hij dan minstens een zeskaart in zijn lage kleur en 12-14 punten.

Als je geen kansen op de manche ziet (tot ongeveer 10 punten) pas je in de regel tevreden om zo laag mogelijk in de lange kleur van partner te spelen. Alleen met een eigen lange hoge kleur kan je overwegen die te bieden. Hoge kleuren betalen nu eenmaal beter uit dan lage kleuren. Een heel enkele keer zal je na 1♣-1♥/♠-2♣ met 2♦ proberen een beter contract te bereiken, als de klaveren van partner absoluut niet bevallen.

Vanaf een punt of tien/elf bied je in de regel verder. Met een driekaart (of langer) in partners kleur kan je dan bijvoorbeeld partners kleur op drieniveau steunen. Met een eigen zeskaart of langer herbid je je eigen kleur op het niveau dat bij je kracht past. Met een 5-4-verdeling bied je je tweede kleur, als je kracht dat toestaat. Als je die mogelijkheden allemaal niet hebt, kan je tenslotte **SA** bieden op het niveau dat bij je kracht past.

Als je echt sterk bent - vanaf een punt of achttien – kan je met enige aansluiting in partners lage kleur een slempoging doen door vier in partners kleur te bieden. Ook kan je dan met een singleton/renonce in de niet door partner geboden lage kleur een splinter geven door die kleur op vierniveau te bieden.

Verder na 1♥-1♠-2♥

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3♥	2+-kaart steun	FP=9-11	invite
4♥		FP=12-17	eindbod
4♣/♦	advance cue	FP=18+	slempoging
overige biedingen	zelfde als in vorige schema, maar nu zonder ♥-fit		

Als partner niet een lage kleur maar zijn harten kleur heeft herboden op tweenniveau, zijn de meeste biedingen hetzelfde als na een herhaling van een lage kleur van partner. Omdat harten echter een hoge kleur betreft, is alleen het steunen van partners kleur wat anders. Zodra je een fit hebt voor partners harten kleur (dus vanaf een doubleton mee), toon je die nu op het niveau dat bij je kracht past. Vanaf 18 punten doe je een slempoging door vier in een lage kleur te bieden als advance cue.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1♣-1X-3♣ of 1♦-1X-3♦

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		HP=6-7	
3 in eigen kleur	5+-kaart in eigen kleur	HP=8+	manche
3 in nieuwe kleur	vierkaart		
3SA		HP=8-14	eindbod
4 in partners lage kleur	2+-kaart steun	FP=15+	slempoging
4♣/♦ in nieuwe kleur	met sprong splinter, anders advance cue		

Als partner zijn lage kleur met sprong heeft herboden, heb je een vrij nauwkeurig beeld van zijn hand: een zeskaart of langer met 15-17 punten. Het verdere bieden is daarom relatief eenvoudig. Met een zwakke hand (6-7 punten) pas je en vanaf een punt of acht forceer je naar de manche. Zo mogelijk doe je dat door op drieniveau nog te hengelen naar een fit in een hoge kleur. Is je hand daar niet geschikt voor dan bied je eenvoudigweg 3SA. Vanaf 15 punten kan je een slempoging doen door partners kleur op vierniveau te steunen of door de andere lage kleur op vierniveau te bieden.

Verder na 1♥-1♠-3♥

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	zelfde als in vorige schema		
4♥	2+-kaart steun ^a	FP=8-13	manche
4♣/♦	advance cue	FP=14+	slempoging
3♠, 3SA	zelfde als in vorige schema, maar nu zonder ♥-fit		

a Soms met een singleton als 3SA een minder aantrekkelijk alternatief is.

Als partner niet een lage kleur met sprong heeft herboden, maar harten, is de situatie net wat anders. Het steunen van partners harten kleur heeft nu voorrang boven alle andere biedingen. Voor de rest zijn de biedingen vergelijkbaar met die uit het vorige schema.

6.1.6 Tweede bijbod na een 1SA-herbieding na een één-over-één

Als partner met zijn herbieding 1SA heeft geboden, dan heeft hij in principe een SA-verdeling met 12-14 punten (zie paragraaf 5.1). In deze paragraaf bespreken we hoe je hierop kan reageren.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1♣-1♦-1SA

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
2♣	4+-kaart steun	FP=6-10	eindbod
3♣		FP=11-12	invite
2/3♦	6+-kaart, zelfde als na één-over-één-over-één, zie paragraaf 6.1.1		
pas	geen ander bod	HP=6-10	
2/3SA		HP=11-12 /13-18	niet

a Overige biedingen worden (nagenoeg) niet gebruikt.

Eerst bespreken we de situatie als je in je eerste biedbeurt *geen* hoge kleur geboden hebt, dus de situatie na 1♣-1♦-1SA. Partner heeft met zijn 1SA-bod een vierkaart in ruiten of een hoge kleur ontkend. Je weet daarom met zekerheid dat zijn 1♣-opening op minstens een vierkaart in klaveren was gebaseerd. Je kan partners klaveren daarom al steunen vanaf een vierkaart in zijn kleur op het niveau dat bij je kracht past.

Met een eigen zeskaart in ruiten (of langer) kan je je eigen kleur herhalen op het niveau dat bij je kracht past. In de overige gevallen zal je aansturen op het spelen van een SA-contract. Op zoek gaan naar een hoge kleurenfit, bijvoorbeeld met een reverse-bod van 2♥, heeft immers niet zoveel zin, omdat partner al een vierkaart in een hoge kleur heeft ontkend. Je past daarom met een zwakke hand, je biedt 2SA met invite-kracht of je biedt de 3SA-manche uit als je nog sterker bent.

Verder na 1X-1♥/♠-1SA

bod	verdeling	kracht	forcing
2♣ = Checkback Stayman	vijfkaart in eigen hoge kleur	HP=10+ ^a	ronde
twee in partners ♦-kleur ^b	fit	FP=6-10	eindbod
drie in partners ♦/♣-kleur ^b		FP=11-12	invite
bod in eigen hoge kleur	6+-kaart, zelfde als na één-over-één-over-één, zie paragraaf 6.1.1		
2 in eigen hoge kleur	extra: vijfkaart ♥/♠	HP=6-9	eindbod
pas, 2/3SA	zelfde als na 1♣-1♦-1SA: zie voorgaande schema		
biedingen in nieuwe kleur	zie schema hierna		

a Je gebruikt Checkback Stayman ook met FP=11+ of met HP=9 als je een fit voor partners lage kleur hebt.

b Een bod in partners hoge kleur komt niet voor, omdat je een fit voor partners hoge kleur al in je eerste biedbeurt zou hebben getoond.

Als je in je eerste biedbeurt *wel* een hoge kleur geboden hebt, dan krijgt het 2♣-bod een speciale betekenis. Het wordt een vraagbod, *Checkback Stayman* geheten. Je gebruikt het in principe met precies een vijfkaart in je eigen hoge kleur en vanaf HP=10. Met Checkback Stayman onderzoek je dan of partner een driekaart steun heeft voor jouw hoge kleur en tegelijk of hij minimaal of maximaal is. Zie paragraaf 7.2 voor de precieze antwoorden op jouw

2♣ Checkback Stayman.

Overigens gebruik je Checkback Stayman niet *altijd* als je een vijfkaart in je eigen hoge kleur hebt en tien punten of meer. Verderop zullen we zien dat je soms in plaats daarvan een nieuwe kleur biedt, als je verdeling dat mogelijk maakt. Omgekeerd zal je een enkel keertje Checkback Stayman gebruiken *zonder* vijfkaart in je eigen hoge kleur. Je hebt dan een sterke hand met sleminteresse (FP=18+) en gebruikt Checkback Stayman om de bieding op laag niveau forcing te maken. Na partners antwoord op jouw Checkback Stayman maak je vervolgens je sleminteresse kenbaar. Zie paragraaf 7.2.

Naast Checkback Stayman kan je partners kleur steunen, je eigen kleur herhalen, passen of **SA** bieden. Deze biedingen hebben in deze situatie de gebruikelijke betekenis en lichten we daarom niet verder toe. Eén punt is echter anders en daarom het benadrukken waard. Met een vijfkaart in een hoge kleur en een zwakke hand (6-9 punten) is het in deze situatie verstandig je eigen hoge kleur te herhalen. Merk op dat in andere situaties daar minstens een zeskaart voor nodig was.

Tenslotte kan je in deze situatie een nieuwe kleur bieden. Hierbij zijn er een aantal listigheden, die we aan de hand van het volgende schema nader toelichten.

Verder na 1X-1♥/♠-1SA: biedingen in nieuwe kleur

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
2♦ na 1♣-1♥/♠-1SA	5+-4+-verdeling	HP=6-9	niet
2♦ na 1♥-1♠-1SA	5+-kaart in ♦, precies vierkaart ♠		
3♣/♦ als nieuwe kleur	tweekleurenspeel	FP=13+	manche
2♥	na 1♣/♦-1♠-1SA	FP=6-12	niet
3♥		FP=13+	manche

a Reverse-biedingen komen niet voor.

Na een bieding als 1♣-1♠-1SA heeft een 2♦-bod de gebruikelijke betekenis: minimaal een vijfkaart schoppen en een vierkaart ruiten en een zwakke hand (6-9 punten). Na 1♥-1♠-1SA heeft het 2♦-bod echter een andere betekenis! Wel toont het nog steeds een zwakke hand, maar nu toon je hiermee een *vierkaart* schoppen en minstens een *vijskaart* ruiten. Dit valt te begrijpen, als je je realiseert dat partner na 1♥-1♠-1SA met zijn 1SA-bod een vierkaart in een lage kleur heeft ontkend. Daarom is jouw 2♦-bod alleen zinvol als je minstens een vijfkaart in ruiten hebt. Je hebt daarnaast precies een vierkaart schoppen. Met een vijfkaart of langer in schoppen kan je namelijk direct 2♠ bieden.

Een sprong naar een nieuwe lage kleur toont in deze situatie een sterk tweekleurenspeel in jouw eerst geboden hoge kleur en de lage kleur waarin je springt. Merk op dat je met een 5-

4-verdeling *niet* een dergelijk sprongbod doet, maar Checkback Stayman gebruikt om lekker laag in de bieding te blijven.

Tenslotte is het mogelijk na 1X-1♠-1SA een bod in harten te doen. Dat toont een 5-4-verdeling in schoppen-harten. Met een dergelijke verdeling gebruik je namelijk geen Checkback Stayman omdat je daarmee alleen een eventuele schoppenfit onderzoekt. Door expliciet in je tweede biedbeurt de harten te introduceren neem je ook de mogelijkheid mee om een hartenfit te ontdekken.

6.1.7 Tweede bijbod na een 2SA-herbieding na een één-over-één

Als partner met zijn herbieding 2SA heeft geboden, dan heeft hij een SA-verdeling met 18-19 punten (zie paragraaf 5.1). In deze paragraaf beschrijven we hoe je hierop kan reageren.

Verder na 1♣-1♦-2SA

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
3♣ = Checkback Stayman	vierkaart ♥/♠ vierkaart ♦ minstens vijfkaart ♦	HP=6+	manche
3♥/♠ als nieuwe kleur			
3♦ in eigen kleur	6+-kaart	HP=4-5	eindbod
3SA	gebalanceerde hand	HP=6-13	
4SA	azen vragen	HP=14+	slempoging

a De situatie is vrijwel mancheforcing, dus pas je haast nooit. Alleen met een vijfkaart ♦ en HP=5 pas je.

Eerst bespreken we de situatie als je in je eerste biedbeurt *geen* hoge kleur geboden hebt, dus de situatie na 1♣-1♦-2SA. Anders dan na een 1SA-herbieding kan partner na zijn 2SA-herbieding nog steeds een vierkaart in een hoge kleur hebben. Zie paragraaf 5.1. Als je zelf een vierkaart in een hoge kleur hebt, ga je daarom op zoek naar een eventuele fit in een hoge kleur. Hoe je dat doet, hangt van je bezit in ruiten af. Met een *vijskaart of langer* in ruiten bied je eenvoudigweg de hoge kleur waarin je een vierkaart hebt. Met een *vierkaart* in ruiten informeer je naar een vierkaart bij partner via 3♣, *Checkback Stayman*, dat in deze situatie vraagt naar een vierkaart in een hoge kleur bij partner. Zie voor de precieze antwoorden van partner hierop paragraaf 7.3. Merk op dat je na 1♣-1♦-1SA *geen* Checkback Stayman speelt (zie de vorige paragraaf) en na 1♣-1♦-2SA dus wel.

Zonder vierkaart in een hoge kleur zal je in de regel de manche volbieden met 3SA. Met een subminimale hand kan je eventueel passen of corrigeren naar een drie ruiten contract. Als je heel sterk bent kan je azen vragen met 4SA.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1X-1♥/♠-2SA

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3♣ = Checkback Stayman	vijfkaart in eigen hoge kleur	HP=6+	manche
3♦ als nieuwe kleur	5+-4+-verdeling	HP=8+	manche
3♥ na 1X-1♠-2SA	5+-4+-verdeling	HP=6+	
3♠ na 1X-1♥-2SA	4-4-verdeling ^a		
3 in eigen kleur	6+-kaart	FP=4-6	niet
4 in eigen kleur		FP=7+	eindbod
3♦ als steun voor partners kleur	vierkaart steun	FP=6-7	niet
3SA	gebalanceerde hand	HP=6-13	eindbod
4SA	azen vragen	HP=14+	slempoging

a Met een 5♥-4♠-verdeling gebruik je Checkback Stayman.

Ook als je in je eerste biedbeurt een *hoge* kleur hebt geboden, speel je na een 2SA-herbieding Checkback Stayman. Nu gebruik je Checkback Stayman primair om uit te zoeken of partner een driekaart steun heeft, als jij een vijfkaart in een hoge kleur hebt. Dit is dus anders dan na 1♣-1♦-2SA, maar vergelijkbaar met de situatie na 1X-1♥/♠-1SA. Zie paragraaf 7.3 voor de precieze antwoorden op jouw 3♣ Checkback Stayman. Overigens kan je ook nu weer Checkback Stayman gebruiken zonder vijfkaart in je hoge kleur, maar met algemene sleminteresse. Wat je precies hebt, kan je duidelijk maken na partners antwoord op jouw 3♣ Checkback Stayman.

Overigens gebruik je (net zoals na een 1SA-herbieding) niet altijd Checkback Stayman, als je een vijfkaart in je eigen hoge kleur hebt. Soms is het handiger je vijfkaart aan partner kenbaar te maken door je tweede kleur te bieden. Zo bied je vanaf een punt of acht 3♦ als nieuwe kleur met een 5-4-verdeling. Met een 5♠-4♥-verdeling bied je zelfs met elke kracht je vierkaart harten na om maximale kans te houden op het ontdekken van een fit in schoppen of harten.

Na 1X-1♥-2SA is het even oppassen. Met een 5♥-4♠-verdeling gebruik je dan Checkback Stayman. Met een 4♥-4♠-verdeling bied je dan 3♠ na.

De overige biedingen na 1X-1♥/♠-2SA liggen nogal voor de hand en lichten we daarom niet verder toe.

6.2 Tweede bijbod na een initiële twee-over-één

In deze paragraaf komt het tweede bijbod na een initiële twee-over-één aan de orde. Achtereenvolgens behandelen we het tweede bijbod na een herbieding van een nieuwe lagere kleur, een herbieding van een nieuwe kleur reverse of op drieniveau, een kleurherhaling,

Deel I. Het constructieve bieden

een kleurherhaling met sprong en een 2SA-herbieding.

Verder na 1♥-2♣-2♦ of 1♠-2♣-2♦

bod	verdeling	kracht	forcing
3♦	fit	FP=10-12/13	invite
3♣	6+-kaart	HP=10-12	
2 in partners eerste hoge kleur	doubleton steun geen stop in ongeboden kleur	HP=10-12	
2SA	SA-verdeling	HP=10-12	
3SA	met stop in ongeboden kleur	HP=13+	eindbod
4♦	fit	FP=18+	slempoging
bod in vierde kleur	vraagbod	HP=12+	manche

Partner heeft met één in een hoge kleur geopend en daarna – na jouw 2♣-bod – twee ruiten herboden. Partner heeft hiermee een 5-4-verdeling getoond met ongeveer 12-16 punten. Het bod is rondeforcing, dus mag je niet passen. Zie paragraaf 5.2. Merk op dat je in deze situatie geen fit voor partners eerste hoge kleur kan hebben. Die zou je immers in je eerste biedbeurt al hebben getoond.

Als je minimaal (ongeveer 10-12 punten) bent, kan je dat op tal van manieren kenbaar maken afhankelijk van je verdeling. Met een vierkaart steun voor partners tweede ruiten kleur bied je drie ruiten. Als je minstens een zeskaart in je eigen klaveren kleur hebt, bied je drie klaveren. Met een doubleton steun voor partners hoge kleur bied je twee in zijn hoge kleur, als je geen stop hebt in de ongeboden kleur. Heb je die wel dan kan je 2SA bieden.

Als je sterker (vanaf ongeveer 13 punten) bent, besluit je tot de manche. Met een stop in de ongeboden kleur kan je direct 3SA bieden. Met een ruitenfit en sleminteresse kan je een slempoging doen door vier ruiten te bieden. Tenslotte kan je de bieding ook gaande houden door de vierde kleur te bieden.

Verder na 1♠-2♣-2♥ of 1♠-2♦-2♥

bod	verdeling	kracht	forcing
3♥	fit	FP=10-11	invite
4♥		FP=12+	eindbod
overige biedingen	zie het vorige schema		

Als partner geen ruiten maar harten heeft herboden, is vrijwel alles hetzelfde als hiervoor beschreven. Alleen de directe steunbiedingen van partners tweede kleur zijn anders, omdat het nu een hoge kleur (harten) in plaats van een lage kleur (ruiten) betreft. In principe bied je nu drie harten met 10-11 fitpunten en verhoog je naar vier harten vanaf 12 fitpunten.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1♦-2♣-2♥ (reverse-herbieding) of 1♠-2♦-3♣ (drie in nieuwe kleur)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
bod in partners kleur	fit ^a	HP=10+	manche
bod in eigen kleur	minstens een zeskaart		
bod in SA	stop in ongeboden kleur		
vierde kleur	vraagbod; geen fit of stop in ongeboden kleur		

a Als het partners eerste hoge kleur betreft, toont dit een doubleton. Een 3+-kaart steun is immer niet mogelijk, omdat die in de eerste biedbeurt al zou zijn getoond.

Als partner met zijn herbieding een nieuwe kleur reverse of op drieniveau heeft geboden, heeft hij een 5-4-verdeling getoond met minimaal 15 punten. Hiermee is de bieding mancheforcing gemaakt (zie paragraaf 5.2). Je kan daardoor rustig je verdeling verder uitbieden zonder dat je hoeft te vrezen dat partner past. Zo kan je (1) een fit voor één van partners kleuren melden, als je die hebt, (2) je eigen kleur herhalen als je daar minstens een zeskaart in hebt, of (3) **SA** bieden met een stop in de ongeboden kleur. Kan dat allemaal niet, dan kan je tenslotte altijd nog de vierde kleur bieden.

Verder na 1♥-2♣/♦-2♥ of 1♠-2X-2♠ (herhaling van hoge kleur)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	doubleton in partners hoge kleur	HP=10-11	
3 in eigen kleur	minstens zeskaart	HP=10-12	niet
2SA	liefst met stops in ongeboden kleuren	HP=10-12	niet
3SA		HP=13+	eindbod
4 in partners hoge kleur	doubleton in partners hoge kleur	FP=13+	eindbod
bod nieuwe kleur	vierkaart	HP=12+	manche

Als partner met zijn herbieding zijn hoge openingskleur heeft herhaald, heeft hij een minimale opening getoond (12-14 punten). Veel meer extra informatie uit zijn herbieding heb je niet, want zijn openingskleur kan nog steeds slechts een vijfkaart zijn. Zie paragraaf 5.2. Merk op dat je in deze situatie hoogstens een doubleton steun voor partners hoge kleur kan hebben. Een driekaart of langer zou je immers in je eerste biedbeurt al hebben getoond.

Als je minimaal bent kan je passen als je een doubleton in partners hoge kleur hebt. Ook kan je je eigen kleur herhalen als je daar minstens een zeskaart in hebt of **2SA** bieden.

Als je sterker bent, dan besluit je tot de manche. In de regel kies je hierbij voor **3SA** of eventueel vier in partners hoge kleur, als je een doubleton in zijn kleur hebt en dat contract aantrekkelijker lijkt dan **3SA**. Tenslotte kan je ook een nieuwe kleur bieden, als je daar een vierkaart in hebt.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1♦-2♣-2♦ (herhaling van ruiten kleur)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3♦	3+-kaart steun	FP=10-14	invite
overige biedingen	zie het vorige schema		

Als partner niet zijn hoge kleur, maar zijn ruiten kleur heeft herhaald, liggen de zaken net wat anders, omdat ruiten een lage kleur betreft. Je hebt nu bijvoorbeeld uit partners ruiten herbieiding de extra informatie dat hij minimaal een vijfkaart ruiten heeft. Met een ruitenfit en een minimale hand kan je nu drie in partners ruiten kleur bieden. Voor het overige blijven je mogelijkheden min of meer hetzelfde.

Verder na 1♥-2♣/♦-3♥ of 1♠-2X-3♠ (herhaling van hoge kleur met sprong)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
4 in partners hoge kleur	fit: doubleton steun	FP<14	niet
4 in nieuwe kleur		advance cue	slempoging
3SA	geen fit		niet
4 in eigen kleur		6+-kaart	manche
3 in nieuwe kleur		4+-kaart	

Als partner met zijn herbieiding zijn hoge openingskleur met sprong heeft herhaald, heeft hij minstens een zeskaart getoond met minimaal 15 punten. De bieding is daarmee mancheforcing geworden. Zie paragraaf 5.2. Met een doubleton steun voor partners kleur verhoog je zijn kleur naar de manche, als je minimaal bent. Vanaf 14 fitpunten bied je een nieuwe kleur: een advance cue. Zie paragraaf 8.5.

Zonder doubleton steun zal je normaliter 3SA bieden. Daarnaast kan je eventueel je eigen kleur herhalen met minstens een zeskaart of een nieuwe kleur bieden met een vierkaart daarin.

Verder na 1♦-2♣-3♦ (herhaling van ruiten kleur met sprong)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
4♦	minimaal doubleton steun	FP=14+	slempoging
overige biedingen	zie het vorige schema		

Als partner met zijn herbieiding niet zijn hoge kleur maar zijn ruiten kleur met sprong heeft herhaald, liggen de zaken weer net wat anders, omdat ruiten geen hoge kleur is. Daarom is nu een 4♦-bod een slempoging met minimaal 14 fitpunten. De overige biedingen zijn hetzelfde als na een herhaling van partners hoge kleur met sprong.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1♥-2♣/♦-2SA of 1♠-2X-2SA

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		HP=10-11	
3 in eigen kleur	minstens zeskaart		eindbod
3SA		HP=12-19	eindbod
3 in nieuwe kleur	minstens vierkaart	HP=12+	manche

Als partner met een hoge kleur heeft geopend en vervolgens 2SA heeft herboden, dan toont hij in principe een SA-verdeling een minimale hand (12-14 punten). Zie paragraaf 5.2. Met een minimale hand (ongeveer 10-11 punten) zal je daarom passen of corrigeren naar je eigen kleur, als je daar minstens een zeskaart in hebt. Als je sterker (vanaf ongeveer 12 punten) bent, bied je 3SA of eventueel een nieuwe kleur op drieniveau als je daarin minstens een vierkaart hebt.

Verder na 1♦-2♣-2SA

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3♦	na 1♦-2♣-2SA	FP=13-17	manche
4♦		FP=18+	slempoging
overige biedingen	zie het vorige schema		

Na 1♦-2♣-2SA liggen de zaken weer net wat anders, omdat partners openingskleur nu een lage kleur is. Je kunt nu namelijk wél een fit voor partners kleur hebben. Merk op dat je met een ruitenfit met minder dan 13 fitpunten partners ruiten kleur al in je eerste biedbeurt gesteund zou hebben. Daarom belooft in deze situatie een 3♦-bod 13 tot 17 punten. Vanaf 18 fitpunten doe je een slempoging met 4♦.

6.3 Tweede bijbod na een initieel 1SA-antwoord

In deze paragraaf komt je tweede bijbod aan de orde nadat je in eerste instantie 1SA hebt geboden. Achtereenvolgens behandelen we het tweede bijbod na een herbieding van een lagere kleur, een reverse herbieding, een kleurherhaling en een 2SA-herbieding.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1♥/♠-1SA-2♣/♦

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	driekaart steun	voor partners lage kleur	HP=6-10	
	vierkaart steun		HP=6-7 ^a	
3 in partners lage kleur	vierkaart steun		HP=8-10 ^a	niet
bod in nieuwe kleur	zeskaart of langer, geen fit in partners kleuren		HP=6-10	
2 in partners hoge kleur	doubleton (=valse preferentie)			

a Je biedt ook 3 in partners lage kleur met (1) HP=7 en een 5+-kaart steun en (2) HP=6-7 en minstens 2 distributiepunten.

Partner is de bieding begonnen met één in een hoge kleur en na jouw 1SA-antwoord heeft partner twee in een lage kleur herboden. Met een vierkaart steun voor zijn lage kleur pas je dan met een minimum of bied je drie in zijn lage kleur met een maximum. Zonder deze steun toon je een eigen zeskaart (of langer) als je die hebt. In dat geval was je blijkbaar niet sterk genoeg om die zeskaart al in je eerste biedbeurt te bieden. Heb je ook geen eigen zeskaart, maar wel een doubleton steun voor partners hoge kleur, dan toon je valse preferentie door twee in zijn hoge kleur te bieden. Merk op dat je niet meer dan een doubleton steun voor zijn hoge kleur kan hebben, omdat je een betere steun al in je eerste biedbeurt getoond zou hebben.

Als je geen van de genoemde mogelijkheden hebt, dan pas je. Je hebt dan vrijwel altijd een driekaart steun voor partners lage kleur.

Verder na 1♦-1SA-2♣

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	minstens vierkaart in klaveren	HP=6-7 ^a	
3♣		HP=8-10 ^a	niet

a Je biedt ook 3♣ met (1) HP=7 en een 5+-kaart steun en (2) HP=6-7 en minstens 2 distributiepunten.

Als partner de bieding met één ruiten is begonnen en na jouw 1SA-antwoord twee klaveren heeft herboden, is het zeker dat jij minimaal een vierkaart steun voor zijn klaveren hebt. Zie paragraaf 4.3. Je hebt daarom maar twee biedingen nodig. Je past met een minimum en je biedt drie klaveren met een maximum.

Verder na 1♠-1SA-2♥

bod	verdeling	kracht	forcing
3♥	vierkaart steun	FP=9-11	niet
2SA	geen fit in ♥/♠, tweekleurenspeel in ♣/♦	HP=6-10	
pas, 2♠, 3♣, 3♦	zie het eerste schema van deze paragraaf		

Deel I. Het constructieve bieden

Als partner de bieding met één schoppen is begonnen en na jouw **1SA**-antwoord twee harten heeft herboden, zijn twee dingen anders. Allereerst belooft het verhogen van zijn harten kleur nu 9-11 fitpunten. Daarnaast krijgt het **2SA**-bod een speciale betekenis. Het ontkent een fit in één van partners hoge kleuren en toont tevens een tweekleurenspeel in de lage kleuren. De overige biedingen zijn hetzelfde als in het eerste schema van deze paragraaf.

Verder na bijvoorbeeld 1♦-1SA-2♥ (2♥ = reverse)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners eerste lage kleur	3+-kaart steun	HP=6-7	niet
3 in nieuwe lage kleur	6+-kaart		
2SA			
3 in partners tweede hoge kleur	driekaart steun	HP=8-10	manche
3SA			eindbod

Als partner na jouw **1SA**-antwoord zijn tweede kleur reverse biedt, is de situatie wezenlijk anders dan hiervoor. Met zijn reverse-bod toont partner immers ruime overwaarde (vanaf 16 punten). De situatie is daarom rondeforcing, dus mag je niet passen. Zie paragraaf 5.3.

Met een minimum bied je zo mogelijk drie in partners eerste kleur (toont driekaart steun) of drie in een nieuwe lage kleur (toont minstens een zeskaart in die kleur). Heb je die mogelijkheden niet, dan bied je **2SA**. Met een maximum bied je zo mogelijk drie in partners tweede hoge kleur. (Dat moet wel een driekaart tonen, want een vierkaart zou je al in je eerste biedbeurt hebben getoond). Anders wordt het **3SA**.

Verder na 1X-1SA-2X, bijvoorbeeld 1♦-1SA-2♦

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
pas	verplicht

Als partner na jouw **1SA**-bod zijn openingskleur herhaalt, toont hij daarmee een zwakke hand met een voorkeur om in zijn eigen kleur te spelen. Je past daarom verplicht.

Verder na 1X-1SA-3X, bijvoorbeeld 1♦-1SA-3♦

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		HP=6-7	
4 in partners hoge kleur	doubleton steun	FP=8+	eindbod
3SA		HP=8-10	

Als partner na jouw **1SA**-bod zijn eigen kleur op drieniveau herhaalt, toont hij minstens een zeskaart in die kleur met 15-17 honneurpunten. Zie paragraaf 5.3. Als je minimaal (6-7 pun-

Deel I. Het constructieve bieden

ten) bent pas je daarom. Vanaf ongeveer 8 punten besluit je tot de manche. Dat wordt **3SA** tenzij je een doubleton steun hebt voor partners hoge kleur. Dan verhoog je naar vier in zijn hoge kleur.

Verder na 1X-1SA-2SA

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		HP=6-7	
3 in nieuwe lagere kleur	6+-kaart		eindbod
3SA		HP=8-10	eindbod

Tenslotte kan partner na jouw **1SA**-bod een invite geven met **2SA** (16-17 punten). Met een minimum (6-7 punten) pas je dan of corrigeer je eventueel naar een kleur waarin je minstens een zeskaart hebt. Vanaf ongeveer acht punten neem je de invite aan en bied je de **3SA** manche.

6.4 Tweede bijbod nadat fit bij herbijding is vastgesteld

In deze paragraaf behandelen we het tweede bijbod nadat partner met zijn herbijding jouw kleur heeft gesteund. Eerst behandelen we het bieden met een fit in een hoge kleur, daarna het bieden met een fit in een lage kleur.

Verder na 1X-1♥-2♥ of 1X-1♠-2♠

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		FP=6-10	
3 in fitkleur		FP=11-12	invite
bod in andere kleur	4+-kaart		
4 in fitkleur		FP=13-17	eindbod
sprongbod in andere kleur	controlebod	FP=18+	slempoging

Als partner met zijn herbijding jouw hoge kleur heeft gesteund op tweenniveau heeft hij 12-14 fitpunten getoond. Zie paragraaf 5.1. Als je geen kansen op de manche ziet (met 6-10 fitpunten), pas je tevreden. Met invite-kracht (11-12 fitpunten) inviteer je door de fitkleur te verhogen of door een andere kleur te bieden als je daarin een vierkaart hebt. Ben je nog sterker (13-17 fitpunten) dan bied je de manche uit. Met sleminteresse (vanaf 18 fitpunten) doe je een sprongbod in een andere kleur. Dat toont een controle in die kleur.

Andere biedingen komen nauwelijks voor. Soms biedt Jack met een gebalanceerde hand **SA** om een SA-contract voor te stellen. Dat kan bijvoorbeeld handig zijn, als partner als improvisatiebodje jouw hoge kleur met een driekaart heeft gesteund. Zie paragraaf 5.1.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1X-1♥-3♥ of 1X-1♠-3♠

bod	verdeling	kracht	forcing
pas		FP=6-8	
4 in fitkleur		FP=9-14	eindbod
bod in andere kleur	controlebod	FP=15+	slempoging

Als partner met zijn herbieiding jouw hoge kleur heeft gesteund op drieniveau heeft hij 15-17 fitpunten getoond. Zie paragraaf 5.1. Met 6-8 fitpunten pas je daarom en vanaf 9 fitpunten besluit je tot de manche. Vanaf 15 fitpunten doe je een slempoging door een controlebod te doen in een andere kleur.

Verder na 1♣-1♦-2♦

bod	verdeling	kracht	forcing
pas		FP=6-10	
3♦		FP=11-12	invite
2SA		HP=11-12	
3SA		HP=13+	eindbod
2♥/♠	4+-kaart ♥/♠	HP=12+	manche

Als partner met zijn herbieiding jouw ruiten kleur heeft gesteund op tweenniveau heeft hij 12-14 fitpunten getoond. Tevens heeft hij een vierkaart in een hoge kleur ontkend. Zie paragraaf 5.1. Met een zwakke hand (6-10 punten) pas je, omdat de manche er toch niet in zit. Met invite-kracht (11-12 punten) inviteer je met 3♦ of 2SA. Vanaf ongeveer 13 punten ga je naar de manche. Dat kan je doen door eenvoudigweg 3SA te bieden. Als je eerst nog wil onderzoeken of een ander contract niet beter is, kan je de bieding gaande houden door 2 harten of schoppen te bieden. Dat toont een vierkaart en maakt de bieding mancheforcing.

Verder na 1♣-1♦-3♦

bod	verdeling	kracht	forcing
pas		HP=6-8	
3SA		HP=9-14	eindbod
3♥/♠	4+-kaart ♥/♠	HP=9+	manche

Als partner met zijn herbieiding jouw ruiten kleur heeft gesteund op drieniveau heeft hij 15-17 fitpunten getoond. Tevens heeft hij een vierkaart in een hoge kleur ontkend. Zie paragraaf 5.1. Met een zwakke hand (6-8 punten) pas je. Vanaf ongeveer 9 punten ga je naar de manche. Dat zal vaak 3SA zijn. Je kan ook de bieding nog even gaande houden door een hoge kleur te bieden. Dat maakt de bieding mancheforcing.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 1X-2♣-3♣ of 1X-2♦-3♦

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		HP=10-12	
3SA	stop in ongeboden kleuren	HP=13+	eindbod
5 in fitkleur ^a	5+-kaart steun, geen 2 ^{de} kleur	FP=14+	
bod in nieuwe kleur	vierkaart	HP=13+	manche

a Een bod van 4 in de fitkleur wordt niet gebruikt.

Tenslotte bespreken we de situatie, waarbij jij jouw lage kleur op twee niveau hebt geïntroduceerd en partner die op drie niveau heeft gesteund. Partner toont hiermee een vierkaart steun met een kracht die vanaf 12 fitpunten kan oplopen tot wel 16 fitpunten. Zie paragraaf 5.2.

Als je minimaal bent voor je bieden (10-12 punten) pas je. Je kunt hierdoor wel eens de manche missen als partner maximaal (15-16 fitpunten) voor zijn bieden is. Maar dat komt nu eenmaal veel minder vaak voor dan dat partner minimaal voor zijn bieden is. En in dat laatste geval ben je blij dat je gepast hebt.

Vanaf ongeveer 13 punten besluit je tot de manche. Vaak zal dat **3SA** zijn, een enkel keertje vijf in de fitkleur. Ook kan je de bieding gaande houden door mancheforcing een nieuwe kleur te bieden.

7 Antwoorden op vraagbiedingen

In dit hoofdstuk bespreken we de antwoorden op de diverse vraagbiedingen die we in het vorige hoofdstuk zijn tegengekomen. Achtereenvolgens behandelen we de antwoorden op de vierde kleurconventie (paragraaf 7.1), Checkback Stayman na partners 1SA-herbieding (paragraaf 7.2) en Checkback Stayman na partners 2SA-herbieding (paragraaf 7.3).

7.1 De vierde kleurconventie

We zijn de 4de kleurconventie al eerder tegengekomen in de paragrafen 6.1.1 - 6.1.4 en 6.2, waar we het tweede bijbod behandelden. Maar ook verder in het biedverloop kun je deze conventie tegenkomen. Bijvoorbeeld na 1♣-1♠-2♣-2♥ is 3♦ de 4de kleurconventie om maar wat te noemen.

De 4de kleurconventie betreft altijd een bod in de laatste (dus vierde) nog niet geboden kleur op twee- of drieniveau. Op éénniveau komt de conventie niet voor, omdat na 1♣-1♦-1♥ een 1♠-bod echt is (zie paragraaf 6.1.1). Op vierniveau komt de conventie niet voor, omdat een 4♣/♦-bod in de vierde kleur een advance cue is (zie paragraaf 8.5).

Antwoorden op de mancheforcing vierde kleurconventie

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>	<i>prioriteit</i>
bod in partners kleur ^a	driekaart	1
bod in vierde kleur	vierkaart	2
bod in eigen tweede kleur	vijfkaart	
3 in eigen eerste kleur met sprong	6+-kaart met enige overwaarde	
SA-bod ^{a b}	stop in vierde kleur	3
bod in eigen eerste kleur	niets van dat al	4

a Hierbij kan je overwaarde tonen door het bod met sprong te doen.

b Als je hierbij op 4SA uitkomt, dan is dat dus *geen* azen vragen! Na bijvoorbeeld 1♥-1♠-2♦-3♣ toont 4SA een ♣-stop met HP=15+. De vierde-kleurbieder kan vervolgens desgewenst met 5♣ azen vragen.

Als partner de vierde kleurconventie heeft gebruikt, is je eerste prioriteit om een driekaart steun in zijn kleur te tonen. Als je die steun hebt, dan toon je die door zijn kleur te bieden.

Als je geen driekaart steun voor partners kleur hebt, dan is je tweede prioriteit om iets extra's over je verdeling te melden. Met een vierkaart in de vierde kleur bied je bijvoorbeeld de vierde kleur. Met een zeskaart in je eigen eerste kleur met enige overwaarde, herhaal je je eerste kleur met sprong. En met een vijfkaart in je tweede kleur, herhaal je je tweede kleur.

Als je geen driekaart steun hebt voor partners kleur en ook niets extra's over je verdeling kan melden, dan is je derde prioriteit om een eventuele stop in de vierde kleur te melden. Dat doe je door SA te bieden.

Deel I. Het constructieve bieden

Tenslotte kan het voorkomen, dat je helemaal niets extra's te melden hebt. Dan herhaal je je eigen eerste kleur zonder sprong. Dat bod zegt dus niets over je bezit in je eerste kleur.

Verder na het antwoord op de 4de kleurconventie

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
3SA	praktisch eindbod
herhalen van eigen kleur	zeskaart of langer
bod in één van partners kleuren	sleminteresse met die kleur als troef
4♣/♦	advance cue met de tweede kleur van partner als troef

Als partner heeft geantwoord op de vierde kleurconventie, is de bieding mancheforcing. Het verdere bieden spreekt daarom redelijk voor zich. Merk hierbij op dat je door één van partners kleuren te steunen sleminteresse toont met die kleur als troef.

7.2 Checkback Stayman na een 1SA-herbieding

Stel je hebt geopend met één in een kleur, partner heeft met 1♥/♠ geantwoord en jij hebt vervolgens 1SA herboden. Een 2♣-bod van partner is dan Checkback Stayman (zie paragraaf 6.1.6). Je antwoordt daar als volgt op.

Verder na 1X-1♥/♠-1SA-2♣: antwoorden op Checkback Stayman

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2 in partners hoge kleur	driekaart in partners hoge kleur	HP=11-13	niet
3 in partners hoge kleur		HP=14-15	vrijwel
2♦	geen driekaart in partners hoge kleur	HP=11-13	ronde
2SA		HP=14-15	vrijwel

Je toont een driekaart steun voor partners kleur door zijn kleur te bieden, eventueel met sprong als je maximaal bent. Als je geen driekaart steun hebt voor partners kleur, bied je 2♦ met een minimum en 2SA met een maximum.

Verder na het antwoord op Checkback Stayman

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in fitkleur ^a	vijfkaart in fitkleur	FP=12	invite
4 ♣/♦ ^b	advance cue met hoge kleur als troef	FP=18+	slempoging
bod in lage kleur opener ^b	4+-kaart in geboden lage kleur		

a Bijvoorbeeld 3♠ na 1♣-1♠-1SA-2♣-2♠.

b Na 1♣-1♥-1SA-2♣-3♥ is 4♣ een slempoging met ♣-steun en geen advance cue met ♥ als troef

Nadat partner heeft geantwoord op jouw 2♣ Checkback Stayman, spreekt het verdere bieden redelijk voor zich. Een paar biedingen zijn het aanstippen waard. Als na bijvoorbeeld 1♣-1♠-1SA-2♣ partner met 2♠ een minimum met een driekaart steun voor jouw schoppen heeft getoond, kan je met 3♠ inviteren voor de manche. Dit bod is dus geen slempoging! Wél een slempoging is een 4♣/♦-bod van jou. Dat is een advance cue met jouw eigen hoge kleur als troef. Als partner met zijn antwoord op Checkback Stayman een driekaart steun voor jouw hoge kleur heeft ontkend, moet je voor die advance cue dus minstens een eigen zeskaart hebben.

Tenslotte kan je een bod in partners lage openingskleur doen. Hiermee geef je aan dat je Checkback Stayman niet gebruikt hebt om een fit voor je eigen hoge kleur te onderzoeken. In plaats daarvan heb je Checkback Stayman gebruikt om steun voor partners openingskleur te tonen met sleminteresse.

7.3 Checkback Stayman na een 2SA-herbieding

Stel je hebt geopend met één in een kleur, partner heeft met één in een kleur geantwoord en jij hebt vervolgens 2SA herboden. Een 3♣-bod van partner is dan Checkback Stayman (zie paragraaf 6.1.7). Je antwoord daarop hangt ervan af of partner in zijn eerste biedbeurt wel of niet een hoge kleur heeft geboden.

Verder na 1X-1♥/♠-2SA-3♣: antwoorden op Checkback Stayman

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>	<i>prioriteit</i>
3 in partners hoge kleur	driekaart steun	1
3 in eigen kleur ^a	vijfkaart van ruim voldoende kwaliteit	2
3♠ na 1♣/♦-1♥-2SA-3♣	vierkaart schoppen	
3SA	niets van dat al	3

a Na 1♣-1♥/♠-2SA-3♣ kan je een vijfkaart ♣ van ruim voldoende kwaliteit tonen door 3♦ te bieden.

Als partner in zijn eerste biedbeurt een hoge kleur heeft geboden, dan is je eerste prioriteit om een driekaart steun voor zijn kleur te tonen. Heb je geen driekaart steun, dan kan je aangeven dat je openingskleur een vijfkaart van ruim voldoende kwaliteit is door je openingskleur te herbieden.

Als partner 1♥ heeft geboden, kan hij naast zijn vijfkaart harten nog een vierkaart schoppen hebben. Als je geen driekaart harten voor hem mee hebt, toon je daarom een vierkaart schoppen, als je die hebt. (Omgekeerd, als partner 1♠ heeft geboden, hoef je geen vierkaart harten te tonen. Partner kan na zijn 3♣ Checkback Stayman immers geen vierkaart harten meer hebben. Zie paragraaf 6.1.7)

Deel I. Het constructieve bieden

Als je niets van dit alles te melden hebt, bied je **3SA**.

Verder na 1♣-1♦-2SA-3♣: antwoorden op Checkback Stayman

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>	<i>prioriteit</i>
3♥	vierkaart ♥, mogelijk ook een vierkaart ♠	1
3♠	vierkaart ♠, geen vierkaart ♥	
3♦	vierkaart ♦, geen vierkaart ♥/♠,	2
3SA	geen vierkaart of langer in ♦/♥/♠	3

Na een **2SA**-herbieding kan partner ook Checkback Stayman gebruiken, als hij in zijn eerste biedbeurt 1♦ heeft geboden. De reden hier voor is dat je met je **2SA**-herbieding geen vierkaart in een hoge kleur hebt ontkend. Bij je antwoord ligt je eerste prioriteit dan ook bij het alsnog tonen van een vierkaart in een hoge kleur. Heb je geen vierkaart in een hoge kleur, maar wel in ruiten, dan toon je die. Wellicht is partner geïnteresseerd in een slem in ruiten. Heb je ook geen vierkaart in ruiten, dan bied je **3SA**.

Stel dat jij na partners Checkback Stayman met 3♥ een vierkaart harten hebt getoond en partner vervolgens met **3SA** te kennen geeft, dat hij geen vierkaart harten heeft. Als jij dan naast je vierkaart harten ook een vierkaart schoppen hebt, dan kan je met 4♠ corrigeren naar de zekere schoppenfit. Partner belooft met zijn 3♣ Checkback Stayman namelijk minstens één vierkaart in een hoge kleur. Als hij dus geen vierkaart in harten heeft, moet hij wel een vierkaart in schoppen hebben. Dit principe zijn we al eerder tegengekomen in paragraaf 3.3.

8 Slemonderzoek

In dit hoofdstuk geven we een beschrijving van hoe slemonderzoek in zijn werk gaat. We beginnen in paragraaf 8.1 met een algemene beschrijving en vervolgens zoomen we in op zaken als controlebiedingen (paragraaf 8.2), het mancheforcing steunen van partners kleur (paragraaf 8.3), splinters (paragraaf 8.4), advance cues (paragraaf 8.5), azen vragen met Roman Keycard Blackwood (paragraaf 8.6), het verdere bieden na azen vragen (paragraaf 8.7) en tenslotte de antwoordschema's op troefvrouw of heren vragen (paragraaf 8.8).

8.1 Hoe gaat slemonderzoek in zijn werk?

Hoe gaat slemonderzoek in zijn werk? Een eerste vraag hierbij is hoeveel punten je ongeveer moet hebben om met een slemonderzoek te beginnen. Het antwoord hierop is tweeledig:

- ♣ Ofwel je hebt samen met het minimum aantal punten dat partner tot nu toe beloofd heeft in de bieding, ongeveer 30 fitpunten of meer in de gezamenlijke handen.
- ♣ Ofwel je haalt dit aantal punten niet, maar bent wel maximaal in de puntenrange die je kan hebben. Daarbij is partner nog niet zover gelimiteerd dat hij de ontbrekende punten voor een slem niet meer kan hebben.

Merk op dat partner altijd weet welke van deze twee situaties van toepassing is, zodat hij weet hoeveel punten je minimaal belooft. Vervolgens kan je het slemonderzoek op verschillende manieren beginnen:

- ♣ Als er al een fit is vastgesteld, begin je met controlebiedingen. Zie paragraaf 8.2.
- ♣ Zo mogelijk steun je partners kleur mancheforcing onder het mancheniveau. Zie paragraaf 8.3.
- ♣ Zo mogelijk geef je een splinter. Zie paragraaf 8.4.
- ♣ Zo mogelijk geef je een advance cue. Zie paragraaf 8.5.

Er is haast altijd wel één van deze vier mogelijkheden om het slemonderzoek te beginnen. Vervolgens gaan partner en jij controlebiedingen uitwisselen. Dit toont niet per se verdere overwaarde. Zodra tijdens het uitwisselen van de controles blijkt dat er een controle ontbreekt, dan haak je af door de manche te bieden. Als dit niet het geval is, bereik je op een gegeven moment met het uitwisselen van de controles de manche. Dan is het decision time.

Heeft een slem een goede kans van slagen? In principe zijn daarvoor ongeveer 33 fitpunten nodig, maar dit kan ook met minder punten als er compenserende factoren zijn, bijvoorbeeld een splinter die “goed gevallen is” of een hand met veel speelslagen dankzij een lange kleur. Als je besluit dat slem inderdaad kansrijk is, dan ga je als sluitstuk van het slemonderzoek azen vragen met Roman Keycard Blackwood (zie paragraaf 8.6), eventueel gevolgd door een vraag naar troefvrouw of het aantal heren (zie paragrafen 8.7 en 8.8). Op basis van deze informatie besluit je tenslotte definitief of het slem wordt en – zo ja – welk slem.

8.2 Het bieden van controles

Een controlebod toont een eerste controle (aas of renonce) of een tweede controle (heer of singleton) in de geboden kleur en sleminteresse.

Controlebiedingen worden in principe op *vierniveau* gedaan. Na bijvoorbeeld 1♠-3♠ is 4♣ een controlebod. Alleen als *harten* als fit is vastgesteld (bijvoorbeeld na 1♥-2♥) kan je met 3♠ ook op *drieniveau* een controlebod tegenkomen. Op *vijfniveau* kom je nooit controlebiedingen tegen. In *Berry5* voor Clubspelers gaat het azen vragen met 4SA namelijk altijd voor op het doen van controlebiedingen op vijfniveau.

Als je op vierniveau een controlebod doet in een kleur, waarin op drieniveau al een controle is getoond, dan toont dit een *eerste* controle (aas of renonce). Na bijvoorbeeld: 1/2♠-2SA-3♣ (singleton/renonce ♣) toont 4♣ een eerste controle in ♣.

Hoe weet je nu dat een bod een controle toont en niet gewoon lengte in de geboden kleur? De regel is dat *nadat er een fit is vastgesteld*, een bod van vier in een andere kleur (of eventueel 3♠ in het geval van een hartenfit) een controlebod is. Hierna is elk volgend bod van vier in een andere kleur ook een controlebod (behalve als die andere kleur de fitkleur is).

Belangrijk is de regel dat controles *van onderaf* geboden worden. Als partner dan een mogelijk controlebod overslaat, toont hij met zijn controlebod niet alleen een controle in de geboden kleur, maar ontkent hij tevens een controle in de kleur die hij heeft overgeslagen. Deze laatste informatie kan essentieel zijn bij je beslissing of je wel of niet naar slem wilt gaan. Als jijzelf bijvoorbeeld ook geen controle hebt in de door partner overgeslagen kleur, dan weet jij op dat moment dat naar slem gaan geen goed idee is. Je weet inmiddels immers met zekerheid dat jouw partij twee snelle verliezers in de betreffende kleur heeft.

In het volgende schema staat als voorbeeld hoe het bieden van controles werkt na 1♠-3♠.

Controlebiedingen na 1♠-3♠

bod	betekenis	antwoord	betekenis
4♣	♣-controle	4♦	♦-controle
		4♥	♥-controle, <i>geen</i> ♦-controle
		4♠	<i>geen</i> ♦/♥-controle
4♦	♦-controle, <i>geen</i> ♣-controle	4♥	♣-controle (!!)
		4♠	<i>geen</i> ♣-controle
4♥	♥-controle, <i>geen</i> ♣/♦-controle		

Speciale aandacht verdient hierbij de betekenis van jouw 4♥-bod, nadat partner met 4♦ een controle in ruiten heeft getoond. Omdat partner met zijn 4♦-bod klaveren heeft overgeslagen, heeft hij met zijn bod niet alleen een ruitencontrole getoond, maar tevens een klave-

rencontrole ontkend. Als jijzelf ook geen klaverencontrole hebt, weet je op dit moment dat slem er niet in zit (er zijn immers twee directe verliezers in klaveren) en zwaai je af door 4♠ in de fitkleur te bieden. Als je wél een klaverencontrole bezit, wil je echter aan partner kunnen tonen dat slem nog steeds tot de mogelijkheden behoort. Daarom toont in deze situatie een 4♥-bod géén hartencontrole, maar een klaverencontrole! Alleen mét een klaverencontrole is het immers zinvol om verder te gaan met het slemonderzoek.

Als partner begonnen is met controlebiedingen, is het daarom altijd belangrijk om na te gaan of hij met zijn eerste bod al een controle in een andere kleur ontkend heeft. Als partner bijvoorbeeld na 1♥-3♥ met 4♣ een controlebod doet, dan moet je je realiseren dat hij hiermee een schoppencontrole heeft ontkend. Hij had immers de mogelijkheid die te tonen met 3♠ en heeft dat niet gedaan. Als jij dus ook geen schoppencontrole hebt, zwaai je af met 4♥ en mét een schoppencontrole bied je 4♦. Dat toont in deze situatie een schoppencontrole en zegt verder niets over een ruitencontrole.

8.3 Het mancheforcing steunen van partners kleur

In de meeste gevallen geef je met het steunen van partners kleur onder het mancheniveau aan dat je onvoldoende kracht hebt voor de manche, laat staan een slem. In een aantal gevallen toon je hiermee juist wel sleminteresse. Uiteraard is het zaak die situaties goed te kunnen herkennen. Daarom zetten we in deze paragraaf al deze situaties op een rij.

Als partner een *lage* kleur heeft geboden, dan kan je met het steunen van partners kleur op vierniveau in sommige situaties sleminteresse tonen. Deze situaties hebben we in het volgende schema op een rijtje gezet.

Sleminteresse via het steunen van partners kleur met 4♣/♦

<i>situatie</i>	<i>paragraaf</i>
1♥-2♦-4♦ ^a	5.2
1♥-3♦-4♦	5.6
1♥-1♠-2♦-4♦	6.1.2
1♣-1♦-2♠-4♣	6.1.4
1♦-1♠-3♣-4♣/♦	
1♣-1♠-2♣-4♣	6.1.5
1♣-1♠-3♣-4♣	
1♠-2♣-2♦-4♦	6.2
2♣-3♦-4♦	9.2.2

^a Al vanaf 27 (10+17) fitpunten in de gemeenschappelijke handen. Dit puntenniveau ligt relatief laag omdat je na 1♥-2♦ partners ruitenkleur alleen kan steunen met 3♦ (non-forcing) of met 4♦.

Deel I. Het constructieve bieden

Als partner een *hoge* kleur heeft geboden én de situatie mancheforcing is, dan kun je het *principle of fast arrival* toepassen. In een dergelijk geval kun je kiezen tussen het steunen van partners hoge kleur op drie- of vierniveau. Zonder sleminteresse bied je direct de manche uit (fast arrival), mét sleminteresse bied je 3 in partners kleur. Hiermee heb je ruimte gecreëerd voor controlebiedingen (zie paragraaf 8.2). In het volgende schema geven we de situaties waarin het principle of fast arrival voorkomt.

Sleminteresse via het principle of fast arrival

<i>situatie</i>	<i>paragraaf</i>
1♠-2SA-3♠	5.5
1♣-2♥-3♥ ^a	5.6
1♣-1♦-2♠-3♠	6.1.4
2♣-2♦-2♠-3♠	9.2.3

a Al vanaf 27 (13+14) fitpunten in de gemeenschappelijke handen. De reden hiervoor is de lange sterke kleur die het 2♥-sprongbod belooft.

Er zijn nog een paar andere situaties waarin het steunen van partners kleur onder manche-niveau sleminteresse toont. Zie het volgende schema.

Sleminteresse via het steunen van partners kleur: overige situaties

<i>situatie</i>	<i>paragraaf</i>
1♠-2SA	4.1
1♣-2♦-3♦	5.6
1♣-1♥-1♠-2♦-2SA-3♠ ^a	7.1
2♣-2♠-3♠	9.2.2

a Al vanaf 28 (12+16) fitpunten in de gemeenschappelijke handen. Dit puntenniveau ligt relatief laag omdat het alternatief - een directe ♠-steun na 1♣-1♥-1♠ - FP=13-15 belooft.

8.4 Splinters

Bij het onderzoeken of een slem erin zit, is het vaak nuttig om aan partner een singleton of renonce te tonen, als je die hebt. Als partner dan lengte en weinig punten heeft in de kleur van jouw singleton/renonce, dan is dit gunstig. Hij heeft dan weinig verspilde punten in die kleur en weet ook dat er extra slagen kunnen worden gecreëerd met introevers. Op deze manier kun je soms met minder punten dan normaal verantwoord slem bieden. Om deze reden horen splinters tot je arsenaal om slem te onderzoeken.

Een splinter toont (1) een singleton of renonce in de geboden kleur, (2) sleminteresse en (3) steun voor de laatste door partner geboden kleur, die daarmee als troefkleur wordt vastgesteld. Maar wat maakt een bod tot een splinter? Er zijn twee kenmerken waaraan alle splinters voldoen:

- ♣ Een splinter is een enkele of dubbele sprong in een nieuwe kleur.
- ♣ Het laagst mogelijke bod voor een splinter is 3♦, het hoogst mogelijke bod 4♦. Dat 4♦ de hoogst mogelijke splinter is geldt speciaal voor Berry5 voor Clubspelers. Dit is om ongelukken te voorkomen. Het zou niet de eerste keer zijn dat een bieding zoals 4♥ als splinter wordt bedoeld, maar partner per ongeluk past...

Maar niet alle biedingen die voldoen aan deze kenmerken zijn splinters. Daarom zetten we in deze paragraaf alle situaties waarin splinters voorkomen, op een rij. Daarmee kun je precies nagaan wanneer een bod een splinter is en wanneer niet. We beperken ons hier in deel I tot situaties waarbij de tegenpartij zich niet met de bieding bemoeit. Zie paragraaf 20.2 voor splinters in competitieve situaties.

Als antwoord op partners één in een kleur speel je splinters. Dat doe je ook bij de herbieiding, als jijzelf één in een kleur hebt geopend en partner in een nieuwe kleur heeft geantwoord. Zie het volgende schema.

Splinters met een willekeurige kleur als troefkleur

<i>situatie</i>	<i>paragraaf</i>
1♣-3♦, 1♠-4♣ ^a	4.5
1♦-1♠-4♣, 1♥-2♦-4♣	5.1, 5.2

- a Na een lage openingskleur al vanaf 27 (12+15) fitpunten in de gemeenschappelijke handen. Na een hoge openingskleur al vanaf 25 (12+13) fitpunten in de gemeenschappelijke handen.

Bij deze splinters kan de vastgestelde troefkleur zowel een lage als een hoge kleur zijn. De volgende groep splinters komt alleen voor na een lage kleur van partner. Het betreft het tweede bijbod nadat partner begonnen is met één in een kleur. Zie het volgende schema.

Splinters met een lage kleur als troefkleur

<i>situatie</i>	<i>paragraaf</i>
1♥-1♠-2♦-4♣	6.1.2
1♣-1♠-2♣-4♦	6.1.5
1♣-1♠-3♣-4♦	

Er is ook een groep splinters die alleen voorkomen na een hoge kleur van partner. Zie het volgende schema. Merk op dat er één speciale splinter in deze groep zit, namelijk die na 1SA-2♥-2♠. Met bijvoorbeeld 4♣ stel je nu je *eigen* kleur als troefkleur vast (dat moet daarom een 6+-kaart zijn). We spreken in dit geval van een auto-splinter.

Splinters met een hoge kleur als troefkleur

<i>situatie</i>	<i>paragraaf</i>
1♣-2♥-3♠ ^a	5.6
1SA-2♣-2♥-3♠	3.3
1SA-2♥-2♠-4♣	3.4
2♣-2♠-4♦	9.2.2
2♣-2♦-2♠-4♣	9.2.3

a Al vanaf 27 (13+14) fitpunten in de gemeenschappelijke handen. De reden hiervoor is de lange sterke kleur die het 2♥-sprongbod belooft.

Er zijn twee situaties waarin je een singleton of renonce toont nadat partner daarnaar heeft gevraagd via een 2SA-vraagbod. Zie het volgende schema. Hoewel het hier formeel niet om splinters gaat, toon je hierbij net zoals bij splinters een singleton of renonce.

Tonen van een singleton/renonce als antwoord op een 2SA-vraagbod

<i>situatie</i>	<i>paragraaf</i>
1♠-2SA-3♣	5.5
2♠-2SA-3♣	9.3

8.5 Advance cues

Een advance cue toont (1) een eerste of tweede controle in de geboden kleur, (2) slemin-teresse en (3) steun in laatste door partner geboden kleur, die daarmee als troefkleur wordt vastgesteld. De advance cue heeft diverse verschijningsvormen.

Een bod van 4♣/♦ is haast altijd een advance cue. Tenminste, als partner al een kleur heeft geboden (die daarmee troef wordt) en 4♣/♦ niet al door partner is geboden (want anders geeft het bod gewoon steun voor die kleur aan). Dit boek staat vol met voorbeelden hiervan. Let op, 4♣/♦ is óók een advance cue, als je eerder zelf die kleur hebt geboden (zie bijvoor-beeld paragraaf 5.1) en óók als het de vierde kleur is (zie paragraaf 7.1).

Op deze hoofdregel zijn er wel een aantal uitzonderingen. Allereerst kan 4♣/♦ een splinter zijn. Zie paragraaf 8.4 wanneer dit het geval is. Daarnaast zijn er een aantal specifieke uit-zonderingen in situaties waarin het 4♣/♦-bod harder nodig is als “echt”:

- ♠ Na 1♠-2♦-3♠ toont 4♦ lange ruiten. Zie paragraaf 6.2.
- ♠ Na 2SA-3♣-3♦/♥/♠ toont 4♣/♦ een 5+-kaart in ♣/♦. Zie paragraaf 9.1.3.
- ♠ Na 2♣-3♦ toont 4♣ lange klaveren. Zie paragraaf 9.2.2.

Deel I. Het constructieve bieden

Hoewel 4♣/♦ verreweg de meest voorkomende advance cue is, kan een enkele keer ook 4♥/♠ een advance cue zijn. Dat is het geval, als partners laatste kleur pas op vierniveau duidelijk werd én het nuttiger is het 4♥/♠-bod te gebruiken als advance cue dan als “echt”. Zie de voorbeelden hierna.

4♥/♠ als advance cues

situatie	paragraaf
2SA-3♣-3♠-4♣-4♥	9.1.3
2SA-3♥-3♠-4♣-4♥	9.1.3
4♣-4♥, 4♥-4♠	9.4

Er is nog één situatie waarin advance cues voorkomen, die afwijken van de tot nu toe behandelde regels. Na 2SA-3♣-3♥ is 3♠ een advance cue en na 2SA-3♣-3♠ is 4♥ een advance cue. Zie paragraaf 9.1.3.

We beperken ons hier in deel I tot situaties waarbij de tegenpartij zich niet met de bieding bemoeit. Zie paragraaf 20.2 voor advance cues in competitieve situaties.

8.6 Azen vragen

In principe ga je pas azen vragen, nadat je controles hebt uitgewisseld (zie paragraaf 8.1). Azen vragen doe je vrijwel altijd met het 4SA-bod en omgekeerd betekent 4SA vrijwel altijd azen vragen. Er zijn maar een paar – weinig voorkomende – uitzonderingen op deze regel:

- ♣ Als antwoord op de vierde kleurconventie toont 4SA een stop in de vierde kleur met overwaarde. Zie paragraaf 7.1. Je kunt hierna met 5♣ azen vragen.
- ♣ Na een 2SA-opening kan de antwoorder na Stayman of een Jacoby-transfer in zijn tweede biedbeurt 4♣/♦ (echt) bieden. Als er dan geen fit is, kan de 2SA-opener dit kenbaar maken door het bieden van 4SA. Dat is dan dus niet “azen vragen”. Desgewenst kan de partner van de 2SA-opener hierna met 5 in de ongeboden lage kleur azen vragen. Zie paragraaf 9.1.3. Na een begin van 2♣-2♦-2SA geldt iets dergelijks. Zie paragraaf 9.2.3.
- ♣ Na 2♣-2♦ toont 4SA een sterke SA-verdeling. Je kunt hierna met 5♣ azen vragen. Zie de paragrafen 9.2.2 en 9.2.3.
- ♣ Na 2♣-2♦-3SA-4♣ (= Stayman met aangepast antwoordschema) heb je weinig biedruimte meer over. Daarom is in deze situatie 4SA soms om te spelen en vraag je met een ander bod naar de azen. Zie paragraaf 9.2.3.

In dit deel I beperken we ons tot situaties waarin de tegenpartij zich niet met de bieding bemoeit. Er zijn nog een paar uitzonderingen als de tegenpartij dat wél doet. Zie paragraaf 20.3.

Deel I. Het constructieve bieden

In Berry5 voor Clubspelers speel je Roman Keycard (RKC) Blackwood. In het volgende schema staat het bijbehorende antwoordschema.

Antwoorden op 4SA: RKC Blackwood

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
5♣	0 of 3 keycards
5♦	1 of 4 keycards
5♥	2 keycards zonder troefvrouw
5♠	2 keycards met troefvrouw

Als keycards gelden hier alle azen en – als er een troefkleur is vastgesteld – troefheer. Er zijn dus maximaal 5 keycards. Omdat partner vrijwel nooit RKC zal gebruiken als hijzelf geen enkele keycard heeft, zal je dus als antwoord vrijwel nooit 5 keycards hoeven te antwoorden. Heb je ze toch alle vijf dan geef je die aan met 5♥/♠ (niet in het schema vermeld omdat het zo weinig voorkomt).

Is er een troefkleur vastgesteld bij het azen vragen en – zo ja – welke?

Duidelijk moet zijn of er een troefkleur is bij het azen vragen en – zo ja - welke. De basisregels zijn:

- ♣ troef is de (eerste) kleur waarin een fit is vastgesteld
- ♣ als die er niet is: troef is de kleur van het laatste bod van partner, als dat geen **SA** was en echt
- ♣ anders is **4SA** azen vragen zonder troefkleur

Daarnaast zijn er nog een aantal detailregels, waarvan we een paar noemen:

- ♣ troef is de kleur waarnaar de vorige beurt een transfer is gegeven
- ♣ troef is de kleur waarin partner of wijzelf een zekere 6+-kaart hebben beloofd

8.7 Verder bieden na azen vragen

In deze paragraaf beschrijven we hoe je verder biedt, nadat partner antwoord heeft gegeven op jouw **4SA** azen-vraagbod.

Deel I. Het constructieve bieden

Biedingen na het antwoord op RKC Blackwood

bod	betekenis
5 in vastgestelde troefkleur of 5SA als er geen troefkleur is	eindbod
bod op 6/7-niveau in bekende troefkleur of SA	
bod op 6/7-niveau in kleur die niet is vastgesteld als troef	voorstel tot eindbod
na 5♣/♦-antwoord als er een troefkleur is: opvolgende bod (met overslaan troefkleur)	vraag naar troefvrouw en heren
eerstvolgende vrije bod op vijfniveau ^a	vraag naar heren

a Dus met overslaan van eventuele troefkleur en/of bod dat naar troefvrouw en heren vraagt na 5♣/♦-antwoord.

Als partner heeft aangegeven hoeveel keycards hij heeft, zal je vaak al weten wat het eindcontract moet zijn. Als je meer dan één keycard tekort komt, dan zwaai je af in 5 in de troefkleur of in 5SA als er geen troefkleur is vastgesteld. Als je precies één keycard mist in de gemeenschappelijke handen, bied je in de regel direct het beoogde klein slem. Als alle keycards aanwezig zijn en je geen verdere behoefte hebt aan informatie, dan kan je ook direct het beoogde klein of groot slem bieden.

Als je nog niet getoonde extra lengte hebt in een kleur die niet is vastgesteld als troefkleur, heb je nog een extra mogelijkheid. Je kunt dan – na partners antwoord op jouw azen vragen – slem bieden in de kleur waarin je die lengte hebt. Partner zal de boodschap begrijpen en naar bevind van zaken handelen.

Als alle keycards aanwezig blijken te zijn én je interesse hebt in groot slem, dan kan het zinvol zijn om nog wat meer informatie over partners hand op te vragen met een tweede vraagbod. Hierbij heb je twee mogelijkheden.

Als er een troefkleur is vastgesteld en partner heeft geantwoord met 5♣ of 5♦ dan weet je niet of troefvrouw in de gemeenschappelijke handen aanwezig is, als je die niet zelf hebt. Met het eerstvolgende bod kan je dan informeren bij partner of hij troefvrouw heeft. Na een 5♦-antwoord van partner (1 of 4 keycards) informeer je bijvoorbeeld met 5♥ naar troefvrouw. Als harten toevallig net de vastgestelde troefkleur is dan heb je het 5♥-bod echter nodig om af te zwaaien. Daarom vraag je in dat geval met het opvolgende bod - in dit geval dus 5♠ - naar troefvrouw.

Daarnaast kan je informeren naar hoeveel heren partner heeft. Als partner met 5♥ of 5♠ heeft geantwoord, dan informeer je hiernaar met het eerstvolgende bod (zo nodig met overslaan van de troefkleur). Als partner met 5♣ of 5♦ heeft geantwoord, dan is het eerstvolgende bod gereserveerd voor het vragen naar troefvrouw (zie de vorige alinea). Daarom gebruik je in dat geval het daaropvolgende bod om naar de heren te vragen (wederom zo nodig met overslaan van de troefkleur).

8.8 Antwoorden op troefvrouw of heren vragen

In deze afsluitende paragraaf over slemonderzoek staat hoe je antwoordt, als partner heeft gevraagd of je troefvrouw hebt of hoeveel heren je hebt.

Antwoorden op vraag naar troefvrouw

bod	betekenis ^a
eerste stapje	geen troefvrouw
tweede stapje	troefvrouw + 0 heren
derde stapje	troefvrouw + 1 heer
vierde stapje	troefvrouw + 2 heren
vijfde stapje	troefvrouw + 3 heren

a Bij het aantal heren telt troefheer niet mee.

Als partner heeft gevraagd of je troefvrouw hebt, ontken je met het eerstvolgende bod het bezit van troefvrouw. Als je troefvrouw wél hebt, geef je direct aan hoeveel heren je daarnaast hebt en wel met elk stapje extra een extra heer. Als partner bijvoorbeeld met 5♥ vraagt naar troefvrouw, dan betekent 5♠ “geen troefvrouw”, 5SA “wel troefvrouw, maar geen extra heer”, 6♣ “troefvrouw en 1 heer”, 6♦ “troefvrouw en 2 heren” en tenslotte 6♥ “troefvrouw + 3 heren”. Bij het aantal heren tel je natuurlijk troefheer niet mee. Die heb je al bij je keycards aangegeven, als je die hebt. Daarom kan je maximaal 3 heren hebben.

Antwoorden op vraag naar aantal heren

bod	betekenis ^a
eerste stapje	0 heren ^b
tweede stapje	1 heer
derde stapje	2 heren
vierde stapje	3 heren

a Bij het aantal heren telt troefheer niet mee.

b Als er geen troefkleur is, betekent dit bod 0 of 4 heren.

Als partner heeft gevraagd hoeveel heren je hebt, geef je met elk stapje een extra heer aan. Als partner bijvoorbeeld met 5♠ naar je heren vraagt, dan toon je met 5SA 0 heren, met 6♣ 1 heer, met 6♦ 2 heren en tenslotte met 6♥ 3 heren. In het geval dat er geen troefkleur is vastgesteld kan je 4 heren hebben. Dan toont het eerste stapje 0 of 4 heren.

9 Verder bieden na 2-openingen en hoger

In dit laatste hoofdstuk van deel I behandelen we het verdere bieden, als partner geopend heeft op tweeëniveau of hoger. Eerst beschrijven we in paragraaf 9.1 het verdere bieden na een 2SA-opening van partner waarbij je net zoals na een 1SA-opening weer Stayman en Jacoby-transfers gebruikt. Daarna beschrijven we in paragraaf 9.2 hoe het verder gaat na de sterkste opening van Berry5 voor Clubspelers, de 2♣-opening. Tenslotte komt het verdere bieden aan de orde nadat partner preëemptief heeft geopend. Eerst in paragraaf 9.3 het verdere bieden na een zwakke twee van partner waarbij het 2SA-vraagbod een belangrijke rol vervult, daarna in paragraaf 9.4 het verdere bieden na hogere preëemptieve openingen.

9.1 Verder bieden na een 2SA-opening

In deze paragraaf bespreken we hoe het verder gaat na een 2SA-opening. Achtereenvolgens presenteren we de antwoorden op de 2SA-opening (paragraaf 9.1.1), de herbieiding van de 2SA-opener (paragraaf 9.1.2) en hoe het verder gaat na een antwoord op Stayman of een Jacoby-transfer (paragraaf 9.1.3).

9.1.1 Antwoorden op de 2SA-opening

In deze paragraaf bespreken we je mogelijkheden als partner met 2SA heeft geopend.

Verder na een 2SA-opening

bod ^a	naam	verdeling	kracht	forcing
pas		geen 5+-kaart in hoge kleur	HP=0-3	
3♣	Stayman	vierkaart(en) in ♥/♠; geen 5+-kaart in ♥/♠ 5-4 in ♥/♠	HP=4+	manche
3♦/♥	Jacoby-transfer	vijfkaart in ♥/♠; geen 4+-kaart in andere hoge kleur 5-5 in ♥/♠ zeskaart of langer in ♥/♠	elke kracht	
3♠		minstens 5-4 in ♣/♦	HP=9+	slempoging
3SA		geen 4+-kaart in hoge kleur	HP=4-11	eindbod ^b
4SA		azen vragen voor SA	HP=12+	slempoging

a Een bod van 4 in een kleur wordt niet gebruikt. Uitzondering: zeer sporadisch wordt 4♣/♦ geboden met een 6+-kaart en nauwelijks punten, als er geen perspectief is voor 3SA of 5♣/♦.

b In een uitzonderlijk geval corrigeert Jack naar een hoge kleur. Zie paragraaf 9.1.2.

Als je heel zwak (tot en met 3 punten) bent, pas je of gebruik je een Jacoby-transfer naar een hoge kleur, als je daarin minstens een vijfkaart hebt. Vanaf vier punten ga je sowieso naar de manche. Je gaat daarbij eerst onderzoeken of er een fit in een hoge kleur is. Net zoals na een 1SA-opening van partner gebruik je hiervoor weer Stayman en Jacoby-transfers (zie paragraaf 3.1). Hoe je een 5-4-verdeling of een 5-5-verdeling in ♥/♠ biedt is echter net wat an-

ders dan na **1SA**. Na **2SA** gebruik je met een 5-4-verdeling in ♥/♠ Stayman en met een 5-5-verdeling in ♥/♠ een Jacoby-transfer.

Bij het bieden van een tweekleurenspeel in ♥/♠ via een Jacoby-transfer kan je in principe kiezen welke kleur je het eerste toont. Je toont dan eerst je langste kleur. Met twee vijfkaarten (zeskaarten) toon je eerst de schoppen.

Net zoals na een **1SA**-opening van partner heeft een ♠-bod een conventionele betekenis. Toont het 2♠-bod na een **1SA**-opening een zwak spel met één lage kleur, na een **2SA**-opening toont het minimaal een 5-4-verdeling in de lage kleuren met sleminteresse.

9.1.2 Herbieding van de **2SA**-opener

Als partner met 3♣ Stayman gebruikt, dan antwoord je hierop als **2SA**-opener in principe hetzelfde als op het 2♣ Stayman-bod na een **1SA**-opening (zie paragraaf 3.2). Alleen kun je nu geen vijfkaart in een hoge kleur aangeven, zoals dat met een maximum kon na een Stayman na **1SA**.

Als partner met 3♦/♥ een Jacoby-transfer gebruikt, zijn je antwoorden ook vergelijkbaar met die na een Jacoby-transfer na een **1SA**-opening. Je biedt normaliter de opvolgende kleur en biedt deze met sprong, als je maximaal bent: minstens een vierkaart steun met FP=22+.

Als partner met 3♠ sleminteresse in de lage kleuren toont, ga je met een vierkaart in een lage kleur daarop in door die te bieden op vierniveau. Heb je in beide lage kleuren een vierkaart (of in beide lage kleuren een driekaart met 21-22 punten), dan toon je dat door een controlebod te doen in een hoge kleur. Heb je niets van dit alles, dan wijs je af met **3SA**.

Verder bieden na **2SA** – **3SA** ?!

Het oogt vreemd, maar soms biedt Jack op eigen initiatief verder na **2SA** – **3SA**. Jack corrigeert het eindcontract namelijk van **3SA** naar 4♥/♠, als hij als **2SA**-opener een vijfkaart in die kleur heeft en inschat dat 4♥/♠ betere kansen heeft. Een reden kan bijvoorbeeld het bezit van een zwakke doubleton in de andere hoge kleur zijn. De kans dat die “lek” is in een **SA**-contract is dan niet denkbeeldig, omdat partner maximaal een driekaart heeft in die kleur. Met een 4+-kaart in een hoge kleur zou partners immers met Stayman of een Jacoby-transfer zijn begonnen.

9.1.3 Verder na het antwoord op Stayman of Jacoby-transfer

In deze paragraaf beschrijven we je mogelijkheden, nadat partner antwoord heeft gegeven op jouw Stayman of Jacoby-transfer.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 2SA-3♣-3♦: tweede bieding van de Stayman-bieder

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3♥/♠	vijfkaart, in andere hoge kleur vierkaart	HP=4+	manche
3SA		HP=4-11	eindbod
4SA	azen vragen voor SA	HP=12+	slempoging
4♣/♦	5+-kaart in ♣/♦	FP=12+	

a De situatie is mancheforcing, dus een pas komt niet voor.

Stel dat partner na zijn 2SA-opening op jouw Stayman 3♣ met 3♦ heeft aangegeven dat hij geen vierkaart in een hoge kleur heeft. Als je een 5-4-verdeling in de hoge kleuren hebt, dan kan je door je vijfkaart te bieden verder op zoek naar een 5-3-fit in een hoge kleur. Als je geen vijfkaart in een hoge kleur dan bied je tot en met een punt of elf 3SA.

Vanaf 12 punten ga je op zoek naar slem. Dat kan je doen door direct azen te gaan vragen, maar met een vijfkaart of langer in een lage kleur, ga je eerst op zoek naar een fit in die kleur door vier in je lage kleur te bieden. Partner kan hierna een fit voor jouw kleur tonen door een nieuwe kleur op vierniveau te bieden: een advance cue. Als partner geen fit heeft voor jouw kleur dan biedt hij 4SA. Dat is dus in deze situatie echt en geen azen vragen! Overigens kan jijzelf hierna wél azen vragen door vijf in de ongeboden lage kleur te bieden.

Verder na 2SA-3♣-3♥/♠: tweede bieding van de Stayman-bieder

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
4 in partners kleur	vierkaart steun	FP=4-9	eindbod
bod in andere hoge kleur	advance cue	FP=10+	slempoging
4SA	azen vragen voor kleur van partner	FP=12+	
3SA, 4♣/♦	zie vorige schema, ontkent vierkaart in partners hoge kleur		

We gaan nu naar de situatie dat partner na zijn 2SA-opening op jouw Stayman 3♣ met 3♥/♠ een vierkaart in een hoge kleur heeft getoond. Als hiermee een fit in die hoge kleur gevonden is, verhoog je met 4-9 fitpunten naar de manche. Vanaf 10 fitpunten kan je met een bod in de andere hoge kleur een slempoging doen. Dat is in deze situatie namelijk een advance cue. De overige biedingen hebben dezelfde betekenis als in de vorige situatie, zij het dat 4SA nu azen vragen is met partners geboden kleur als troef.

Speciale aandacht vereist nog de biedserie 2SA-3♣-3♥-3SA. Met jouw 3SA-bod heb je te kennen gegeven geen vierkaart harten te hebben. Je moet dan dus wel een vierkaart schoppen hebben, omdat je anders geen Stayman had gebruikt. Als partner naast zijn vierkaart harten ook een vierkaart schoppen heeft, kan hij jouw 3SA-bod dus corrigeren naar de zekere 4-4-fit in schoppen. Dit principe zijn we al eerder tegengekomen in de paragrafen 3.3 en 7.3.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 2SA-3♦-3♥ of 2SA-3♥-3♠: tweede bieding van de Jacoby-bieder

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	vijfkaart of langer		FP=0-3	
4 in eigen kleur	zeskaart of langer		FP=4-9	eindbod
3SA	vijfkaart		HP=4-10 ^a	niet
4SA	azen vragen	vijfkaart	HP=10+ ^a	slempoging
		zeskaart of langer	FP=10+	
3♠ na 2SA-3♦-3♥	minimaal 6-4	in de hoge kleuren	HP=2+	manche
4♥ na 2SA-3♥-3♠	minimaal 5-5			
4♣/♦	4+-kaart		FP=12+	slempoging

a Met HP=10 beslist Jack op basis van simulatie of het 3SA of 4SA wordt.

Als partner na jouw Jacoby-transfer netjes jouw kleur heeft geboden, ben jij weer aan de beurt. Als je heel zwak (0-3 punten) bent, pas je nu. Anders bied je de manche. Met een zeskaart of langer in je eigen kleur is een fit zeker en bied je vier in je eigen kleur. Met precies een vijfkaart bied je 3SA. Zonder fit voor jouw kleur past partner hierop. Vanaf een driekaart steun corrigeert partner naar vier in jouw kleur met een minimum (FP=20-21) of geeft een advance cue met een maximum (FP=22+).

Na partners antwoord op jouw Jacoby-transfer kan je ook een nieuwe kleur bieden. Als dat de andere hoge kleur is, toont dat minimaal een 6-4- of een 5-5-verdeling. Je kunt immers in deze situatie geen 5-4-verdeling in de hoge kleuren hebben, omdat je daarmee met Stayman zou zijn begonnen.

Tenslotte kan je ook vier in een nieuwe lage kleur bieden. Dat toont naast de vijfkaart in je hoge kleur minimaal een vierkaart in die lage kleur en sleminteresse. Als partner een fit voor één van je kleuren heeft, steunt hij die kleur, als hij minimaal (FP=20-21) is. Als hij maximaal (FP=22+) is, toont hij een fit door een nieuwe kleur te bieden: een advance cue. Hierbij toont het laagst beschikbare cuebid een fit voor jouw hoge kleur en het hoogst beschikbare cuebid een fit voor jouw lage kleur. Zonder fit voor één van jouw kleuren biedt partner 4SA. Dat is dus in deze situatie echt en geen azen vragen. Overigens kan jijzelf hierna wél azen vragen door vijf in de ongeboden lage kleur te bieden.

9.2 Verder bieden na een sterke 2♣-opening

In deze paragraaf richten we ons op hoe het verder gaat na de sterke 2♣-opening. Achtereenvolgens behandelen we de antwoorden op de 2♣-opening (9.2.1), de herbieiding van de 2♣-opener (9.2.2) en het tweede bijbod van de partner van de 2♣-opener (9.2.3).

9.2.1 Antwoorden op de 2♣-opening

In deze paragraaf behandelen we je mogelijke antwoorden op partners sterke 2♣-opening.

Verder na een 2♣-opening

bod	verdeling	kracht	forcing
2♦	afwachtbod: geen geschikt ander bod		ronde
2SA	geen lange kleur (vijfkaart laag kan)	HP=8+	manche
nieuwe kleur	redelijke 5+-kaart		
nieuwe kleur met sprong	uitmuntende 6+-kaart		
		HP=11+	

Na partners sterke 2♣-opening is de situatie forcing dus mag je niet passen. Zie paragraaf 2.3. Als je verder niets bijzonders te melden hebt, heb je daarom een afwachtbod nodig. Daar gebruik je 2♦ voor. Dit zegt verder niets over wat je in ruiten hebt. Het nodigt partner uit om zijn kaart nader te omschrijven.

Vanaf 8 punten zal je vaak iets anders bieden: 2SA met een SA-verdeling of een eigen kleur als dat minstens een vijfkaart is van redelijke kwaliteit. Als je geen geschikte hand hebt voor deze biedingen (bijvoorbeeld omdat je een 4-4-4-1-verdeling hebt of omdat je een lange kleur hebt van te magere kwaliteit) bied je ook 2♦ met meer dan zeven punten.

9.2.2 Herbieding van de 2♣-opener

Na het antwoord van partner uit de voorgaande paragraaf kom je als 2♣-opener weer aan bod. Vanzelfsprekend zal je bij je herbieding nooit passen. Daarom komt de pas als mogelijkheid niet voor in de schema's van deze paragraaf. Achtereenvolgens behandelen we je herbieding na het afwachtende 2♦-antwoord, het 2♥/♠-antwoord, het 2SA-antwoord en het 3♣/♦-antwoord.

Verder na 2♣-2♦

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
2SA	SA-verdeling	HP=23-24	niet
3SA		HP=25-27	
4SA		HP=28-30	
6SA		HP=31-34	
2♥/♠	5+-kaart, langste kleur	HP=22+ of PT=8+	ronde
3♣/♦		HP=22+ of PT=9+	manche

- a De mancheforcing biedingen 3♥/♠ tonen een zeer goede 6+-kaart in de geboden kleur met minstens 9 speelslagen. Deze biedingen komen vrijwel nooit voor en noemen we daarom alleen in deze noot.

Deel I. Het constructieve bieden

Als partner op jouw 2♣-opening met het afwachtbod 2♦ heeft geantwoord, ga je je hand nader omschrijven. Met een **SA**-verdeling herbid je **SA** op het niveau dat bij je kracht past. Merk hierbij op dat **4SA** in deze situatie dus géén azen vragen is.

Zonder **SA**-verdeling bied je je langste kleur. Dat belooft in deze situatie minimaal een vijfkaart. Met twee vijfkaarten (zeskaarten) begin je met je hoogste kleur (dus in de volgorde ♠, ♥, ♦, ♣).

Met een 4-4-4-1-verdeling heb je dus geen geschikt bod. Bij gebrek aan beter bied je dan **SA**, hoewel je geen **SA**-verdeling hebt. Je biedt overigens ook **SA** met een 5-4-2-2-verdeling als je langste kleuren niet beide hoge kleuren zijn. Het blijkt dat je door zo te beginnen met deze verdeling het vaakst in het juiste contract komt.

Verder na 2♣-2♥/♠

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners kleur	3+-kaart steun		slempoging
nieuwe kleur met sprong	splinter, 4+-kaart steun ^b		
2SA	SA -verdeling	HP=23-24	manche
nieuwe kleur	5+-kaart, langste kleur	HP=22+ of PT=8+	
4SA	azen vragen met partners kleur als troef, zie paragraaf 8.6		

a Andere biedingen worden niet gebruikt.

b Na 2♣-2♠ gebruik je bij wijze van uitzondering het 4♥-bod niet om verwarring te voorkomen.

Als partner na jouw 2♣-opening een vijfkaart in een hoge kleur heeft getoond, dan steun je die op drieniveau met minimaal een driekaart mee voor zijn kleur. Met minstens een vierkaart steun en een singleton/renonce in een andere kleur kan je een splinter geven door een nieuwe kleur met sprong te bieden.

Met een **SA**-verdeling en 23-24 punten bied je **2SA**, net zoals na een 2♦-afwachtbod. Dit bod omschrijft je hand zo nauwkeurig dat dit zelfs voor gaat op het tonen van eventuele steun voor partners kleur. Daar heb je later nog wel de gelegenheid voor.

Zonder fit voor partners kleur of een **SA**-verdeling met 23-24 punten omschrijf je je hand door je eigen langste kleur te bieden. Daar toon je minstens een vijfkaart mee.

Anders dan na het 2♦-afwachtbod toon je dus niet meer expliciet **SA**-verdelingen met 25 of meer punten in deze situatie. De reden is dat je daarmee in de slemzone (minimaal 8+25=33 punten in de gemeenschappelijke handen) verkeert. Dan is het nuttiger om (zo mogelijk) partners kleur te steunen of met **4SA** azen te vragen.

In deze situatie heb je alleen geen goed omschrijvend bod met een 4-4-4-1-verdeling, als de singleton in partners kleur valt. Met 23-24 punten los je dit op door te improviseren met **2SA**. Vanaf 25 punten ga je met **4SA** azen vragen.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na 2♣-2SA

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3SA	SA-verdeling	HP=23-24	niet
nieuwe kleur, 4SA	zie het schema hiervoor		

a Andere biedingen worden niet gebruikt.

Als partner na jouw 2♣-opening een **SA**-verdeling heeft getoond, dan kan je op jouw beurt met **3SA** een **SA**-verdeling (of een 4-4-4-1-verdeling) tonen met 23-24 punten. Zonder deze mogelijkheid bied je een nieuwe kleur (minstens een vijfkaart) of ga je met **4SA** azen vragen.

Verder na 2♣-3♣/♦

<i>bod</i> ^a	<i>betekenis</i>
nieuwe kleur, 4SA	zie het schema hiervoor

a Andere biedingen worden vrijwel niet gebruikt.

Als partner na jouw 2♣-opening een vijfkaart in een lage kleur heeft getoond, vervolg je in de meeste gevallen met het bieden van een nieuwe kleur (minstens een vijfkaart) of met **4SA** azen vragen. Merk nog op dat in deze situatie na 2♣-3♣ 4♦ een advance cue is, terwijl na 2♣-3♦ 4♣ gewoon echte klaveren toont. Zie ook paragraaf 8.5.

9.2.3 Het tweede bijbod van de partner van de 2♣-opener

In deze paragraaf bekijken we wat voor mogelijkheden je hebt voor je tweede bijbod, nadat de 2♣-opener met zijn herbieiding een eerste indruk van zijn hand heeft gegeven. We gaan er hierbij in eerste instantie vanuit dat je eerste bijbod 2♦ was, omdat die situatie het meeste voorkomt. Achtereenvolgens beschrijven we het tweede bijbod na diverse **SA**-herbiedingen, na een herbieiding van een hoge kleur en na een herbieiding van een lage kleur. Daarna bespreken we kort de situatie, als je eerste bijbod niet 2♦ was. Tenslotte adresseren we de vraag in welke gevallen je onder de manche mag passen na een 2♣-opening.

Verder na 2♣-2♦-2SA

Als partner **2SA** heeft herboden, gaat alles hetzelfde als na een directe **2SA**-opening van partner. Alleen heb je voor al je antwoorden ongeveer 2 á 3 punten minder nodig, omdat partner ongeveer 2 á 3 punten sterker is (23-24 punten in plaats van 20-22 punten).

Deel I. Het constructieve bieden

Merk op dat je na dit begin van de bieding nog onder de manche kan passen. Als je echt helemaal niets meebrengt, kan je desgewenst passen op partners **2SA**-herbieding of via een Jacoby-transfer aanleggen in 3♥ of 3♠.

Verder na 2♣-2♦-3SA

Als partner **3SA** heeft herboden, speel je - net zoals na **2SA** - ook Stayman en Jacoby-transfers. Omdat er in deze situatie echter minder ruimte is, geldt er een aangepast antwoordschema na Stayman:

- ♣ 4♦: vierkaart in beide hoge kleuren. Daarna kan je azen vragen (zonder troef) met **4SA**.
 - ♣ 4♥/♠: 4/5-kaart in ♥/♠. Daarna kan je **4SA** bieden om te spelen, als je geen fit hebt gevonden. Je kunt azen vragen (met de geboden hoge kleur als troef) met het opvolgende kleurbod (dus met 4♠ na het ♥-antwoord en met 5♣ na het ♠-antwoord).
 - ♣ **4SA**: geen 4+-kaart in ♥/♠. Daarna kan je azen vragen (zonder troef) met 5♣.
- Zo kan je in alle situaties – ondanks het gebrek aan biedruimte – toch nog azen vragen.

Verder na 2♣-2♦-4SA

Als partner **4SA** heeft herboden, kan je met 5♣ azen vragen. Verder zijn er geen specifieke afspraken.

Verder na 2♣-2♦-2♥/♠

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2SA	<i>second negative</i>	fit	FP=0-3	ronde
		geen fit	HP=0-5	
4 in partners kleur	fit	3+-kaart steun	FP=4-7	niet
3 in partners kleur			FP=8+	slempoging
nieuwe kleur met sprong		4+-kaart steun, splinter	FP=10+	
nieuwe kleur	geen fit	5+-kaart	HP=6+	manche
3SA		geen 5+-kaart		niet

Als partner een nieuwe hoge kleur heeft herboden, heb je biedverplichting. Je mag dus niet passen. Maar wat moet je dan bieden als je minimaal bent? Dan geef je – na je 2♦-bod, de “first negative” - een zogenaamde *second negative* met **2SA**. Het bod zegt dus niets over je verdeling.

Als je minstens een driekaart steun hebt voor partners kleur, dan meld je dat vanaf 4 fitpunten. Met minimale waarden (4-7 fitpunten) bied je direct de manche uit. Als je sterker bent, dan bied je drie in partners kleur. Dit is het zogenaamde *principle of fast arrival*. Zie paragraaf 1.3. Zo is er voldoende ruimte om een slemonderzoek te starten via het doen van con-

Deel I. Het constructieve bieden

trolebiedingen. Zie ook de paragrafen 8.2 en 8.3. Met minstens een vierkaart steun voor partners kleur kan je vanaf 10 fitpunten ook een splinter geven.

Als je geen fit hebt voor partners kleur, dan omschrijf je je hand verder vanaf 6 punten. Als je een vijfkaart of langer hebt in een eigen kleur dan bied je die. Anders bied je **3SA**.

Verder na $2\clubsuit-2\diamond-3\clubsuit/\diamond$

bod	verdeling		kracht	forcing
3 in opvolgende kleur	<i>second negative</i>	elke verdeling	HP=0-4	ronde
3 in nieuwe kleur	5+-kaart		HP=5+	manche
3SA				niet

Ook als partner een lage kleur heeft herboden, heb je biedverplichting. Nu geef je een *second negative* door de opvolgende kleur te bieden. Je toont daarmee dat je minder dan vijf punten hebt.

Vanaf vijf punten ga je je hand nader omschrijven. Als daarvoor nog biedruimte is, bied je een nieuwe kleur op drieniveau met een vijfkaart of langer. Anders bied je **3SA**.

Hoe gaat het verder als je eerste bijbod niet $2\diamond$ was?

Als je eerste bijbod *niet* $2\diamond$ was gaat het bieden ongeveer hetzelfde als hiervoor beschreven. Bedenk hierbij echter, dat na dit begin van de bieding een slem vaak tot de mogelijkheden behoort. Daarnaast moet je weten wanneer je Stayman en Jacoby-transfers gebruikt. Na $2\clubsuit-2\heartsuit/\spadesuit-2SA$ toont partner een **SA**-verdeling met 23-24 punten (zie paragraaf 9.2.2). Hierna gebruik je Stayman en Jacoby-transfers. Je toont dan dus je 5+-kaart $\heartsuit/\spadesuit$ nog een keer met een Jacoby-transfer, hoewel je die al gemeld hebt bij partner! Opmerkelijk maar wel zo eenvoudig. Ook na $2\clubsuit-2SA-3SA$ toont partner een **SA**-verdeling met 23-24 punten (zie paragraaf 9.2.2) en ook nu gebruik je Stayman en Jacoby-transfers na dit begin van de bieding. Hierbij volgt partner na Stayman het aangepaste antwoordschema dat ook geldt na $2\clubsuit-2\diamond-3SA$.

In welke gevallen kan je passen onder de manche na een $2\clubsuit$ -opening?

Als de eigen partij met $2\clubsuit$ heeft geopend, dan bied je haast altijd daarna de manche uit. Daarop zijn maar twee zeer weinig voorkomende uitzonderingen. De eerste situatie doet zich voor na $2\clubsuit-2\diamond-2SA$ en zijn we aan het begin van deze paragraaf al tegengekomen. Partner toont een **SA**-verdeling met 23-24 punten. Als jijzelf helemaal niets meebrengt, mag je nu passen of via een Jacoby-transfer aanleggen in $3\heartsuit$ of $3\spadesuit$.

De tweede situatie kan voorkomen na de bidserie $2\clubsuit-2\diamond-2\heartsuit/\spadesuit-2SA$. Met je **2SA**-bod toon je een minimum. Als partner hierna 3 in zijn kleur biedt, dan mag je hierop passen. Met de

manche zelf in handen moet partner er dus zelf zorg voor dragen dat de bieding niet uitsterft op 3♥/♠.

9.3 Verder bieden na een zwakke twee

In deze paragraaf behandelen we het verdere bieden nadat partner met een zwakke twee heeft geopend. De meest voorkomende mogelijkheden zijn hierbij: (1) het preëemptief ophogen van partners kleur, (2) gewoon passen als je niets te melden hebt, of (3) met het 2SA-vraagbod meer informatie over partners hand vragen als je sterk bent.

Verder na een 2♦/♥/♠-opening: directe steunbiedingen

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners ♠ ^a	driekaart steun of meer	FP=10+ ^{b c}	niet
3 in partners ♥/♣	doubleton of driekaart steun		
4 in partners ♥/♣	vierkaart steun of meer ^d		
	alle steun vanaf doubleton	FP=17-18	

a Het bod "4 in partners ♦-kleur" wordt nagenoeg niet gebruikt.

b De ondergrens is twee punten lager als je langere steun hebt dan minimaal noodzakelijk.

c De bovengrens wordt gevormd door de minimale kracht voor het 2SA-vraagbod: zie hierna.

d Met een vierkaart steun en FP=9 biedt Jack 3♥/♠ (in plaats van pas).

Als je steun hebt voor partners kleur geef je vanaf ongeveer 10 punten een preëemptief steuntje naar drieniveau. Als partner met *hoge* kleur heeft geopend verhoog je met een vierkaart steun of meer zijn kleur zelfs preëemptief naar de manche. Overigens gebruik je dit manchebod in een hoge kleur ook, als je denkt deze manche gewoon te kunnen maken met FP=17-18.

Verder na een 2♦/♥/♠-opening: overige antwoorden

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod	HP<15 FP=10+	niet
bod in nieuwe kleur	6+-kaart, geen fit in ♥/♠ ^a		
2SA: vraagbod	steun voor partners <i>hoge</i> kleur	FP=19+	ronde
	overige verdelingen	HP=15+ ^b	
	2/3-kaart steun voor partners <i>hoge</i> kleur ^c	FP=14-16	

a Met FP=14-16 is een vijfkaart in een hoge kleur ook toegestaan.

b Met een 6+-kaart in een eigen hoge kleur en FP=17+ kan soms HP<15 voorkomen.

c Met een vierkaart steun en FP=14 biedt Jack ook 2SA (in plaats van direct 4♥/♠).

Als je minder dan 15 punten hebt en geen preëemptief steuntje kan geven, pas je in principe. Een enkel keertje – als je een lange andere kleur hebt met voldoende kracht – heb je de mo-

Deel I. Het constructieve bieden

gelijkheid om een nieuwe kleur te bieden als contractverbetering. Na een 2♦-opening van partner, mag je met een zeskaart of langer in een hoge kleur daarbij zelfs een fit voor partners ♦-kleur hebben. Hoge kleuren zijn nu eenmaal interessanter dan lage kleuren.

Als je sterk bent, dan gebruik je het vraagbod 2SA om meer te weten te komen over de hand van partner. Als partner met 2♥/♠ heeft geopend, gebruik je dit 2SA-bod daarnaast ook als je een 2/3-kaart steun hebt voor partner en net te zwak bent om direct de manche te bieden (dus met FP=14-16). Via het 2SA kom je er dan achter of partner sterk genoeg is om alsnog naar de manche te gaan. In het volgende schema staat hoe partner antwoordt op je 2SA-vraagbod.

Verder na 2♦/♥/♠ - 2SA (2SA = vraagbod)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in eigen kleur	geen extra informatie over verdeling	FP<11 ^a	niet ^b
3 in nieuwe kleur	singleton of renonce	FP=11+ ^a	ronde ^b
3SA	geen singleton of renonce		niet ^b

a Met een 2♦-opening zijn de ranges respectievelijk: HP<9 en HP=9+.

b Hierna zijn 4♣/♦ controlebiedingen met de openingskleur als troef.

9.4 Verder bieden na preëemptieve openingen vanaf drieniveau

In deze paragraaf bespreken we hoe het verder gaat als partner preëemptief op drieniveau of hoger heeft geopend. Vaak zal je gewoon passen. Soms, als je sterk bent, zal je nog willen bekijken of er een manche in zit. Omdat er weinig biedruimte over is, is dit altijd een beetje een gok. Jack bepaalt deze gok op basis van simulaties en niet op basis van nauw omschreven regels. Het is daarom niet nauwkeurig aan te geven wanneer Jack wat biedt.

Verder na een 3♣/♦-opening

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		HP < 16	
3SA	stop in overige kleuren, liefst met fit	HP=16+	eindbod
5 in partners kleur	hand minder geschikt voor 3SA	FP=16+	
3 in nieuwe kleur	5+-kaart ^b	FP=16+ ^b en HP=12+	ronde
4 in andere lage kleur	advance cue	FP=18+	slempoging

a Het bod "4 in partners kleur" gebruik je niet veel.

b Met 3+-kaart steun voor partners kleur bied je al vanaf FP=14+ je eigen hoge kleur.

Als partner preëemptief met 3♣ of 3♦ heeft geopend, pas je tot ongeveer 16 punten. Deze grens is echter slechts indicatief. Jack past soms met meer punten en biedt soms door met minder punten.

Deel I. Het constructieve bieden

Vanaf een punt of 16 ga je op zoek naar de manche. Vaak zal dat **3SA** zijn. Hiervoor moet je alle overige kleuren gestopt hebben en liefst heb je ook enige aansluiting in partners kleur om die in een **SA**-contract als slagenbron te kunnen laten fungeren. Met een hand die minder geschikt is voor een **SA**-contract kan je ook vijf in partners kleur overwegen.

Als je minstens een vijfkaart in een hoge kleur hebt, kan je daarnaast op zoek naar de manche in die kleur door die kleur op drieniveau te bieden. Dit is rondeforcing. Partner zal steunen vanaf een doubleton met een tophonneur erin. Met een minimum verhoogt hij jouw kleur naar de manche, vanaf 13 fitpunten geeft hij zo mogelijk een advance cue in de ongeboden lage kleur. Zonder fit wijst partner af met **3SA**.

Tenslotte kan je vanaf 18 punten en aansluiting in partners kleur op zoek gaan naar een slem in partners openingskleur. Je doet dat door vier in de ongeboden lage kleur te bieden: een advance cue.

Verder na een 3♥/♠-opening

<i>bod^a</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		FP=0-11	
4 in partners kleur		FP=11-17	eindbod
4♣/♦	advance cue	FP=18+	manche
3♠ na 3♥ van partner	5+-kaart ♠; singleton/renonce ♥	FP=17+ en HP=12+	ronde

a Het **3SA**-bod wordt niet gebruikt.

Als partner preëmtief met 3♥ of 3♠ heeft geopend, pas je tot ongeveer 11 punten. Net zoals na een preëmtieve opening in een lage kleur is deze grens echter indicatief. Met ongeveer 11 tot 17 fitpunten kan je partners opening verhogen tot de manche. Deze verhoging kan ingegeven zijn om de tegenpartij extra in de weg te zitten, maar ook omdat je denkt dat de manche er gewoon in zit. Vanaf ongeveer 18 fitpunten ga je op zoek naar slem door een advance cue te geven in een lage kleur.

Verder na een 4♣/♦-opening

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		FP=0-15	
5 in partners kleur		FP=15-19	eindbod
nieuwe kleur (inclusief 4♥/♠)	advance cue	FP=18+	manche

Als partner preëmtief met 4♣ of 4♦ heeft geopend, pas je tot ongeveer 15 fitpunten. Ook deze grens is indicatief. Als je sterker bent dan kan je tot partners kleur tot de manche verhogen. Vanaf ongeveer 18 fitpunten ga je op zoek naar slem door een nieuwe kleur te bieden: een advance cue.

Deel I. Het constructieve bieden

Verder na een 4♥/♠-opening

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		FP=0-17/19	
4♠ na 4♥	advance cue	FP=18+	ronde
4SA	azen vragen	FP=18+	

Als partner preëemptief met 4♥ of 4♠ heeft geopend, pas je tot ongeveer 18 fitpunten. Ook deze grens is weer indicatief. Als je sterker bent dan kan je op zoek naar slem gaan.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Tot nu toe hebben we alleen naar biedingen gekeken waarbij de tegenpartij zich stil hield. Dat gaat nu veranderen. In dit tweede deel bekijken we situaties waarin de tegenpartij geopend heeft. Aan de orde komt welke mogelijkheden onze partij dan heeft om tussen te bieden en hoe de bieding vervolgens verder gaat.

10 Het volgbod en het informatiedoublet

Als de tegenpartij heeft geopend dan kun je een volgbod of een informatiedoublet geven. In dit hoofdstuk bekijken we welke mogelijkheden je hier allemaal bij hebt. Allereerst kijken we in paragraaf 10.1 wat je kunt doen als de tegenpartij met één in een kleur heeft geopend. Vervolgens bespreken we de mogelijkheden na een sterke opening van de tegenpartij (paragraaf 10.2) en na een preëemptieve opening van de tegenpartij (paragraaf 10.3). We sluiten af met hoe je biedt in de sandwich (paragraaf 10.4) en met bieden in een later stadium (paragraaf 10.5).

10.1 Bieden na een opening van één in een kleur van de tegenpartij

In deze paragraaf richten we ons op het eerste bod dat je kunt doen nadat je rechtertegenstander geopend heeft met één in een kleur. Achtereenvolgens behandelen we het gewone volgbod in een kleur (10.1.1), het sprongvolgbod in een kleur (paragraaf 10.1.2), een bod in SA of in de kleur van de tegenpartij (10.1.3) en het informatiedoublet (10.1.4). Bij de behandeling van het informatiedoublet brengen we ook in beeld wanneer je precies past.

10.1.1 Het gewone volgbod in een kleur

Als de tegenpartij heeft geopend met één in een kleur, zal je vaak een gewoon volgbod (dus zonder sprong) doen in een andere kleur. Na het schema met wat je zo ongeveer belooft met een dergelijk volgbod zoomen we in op de volgende vragen (1) om welke reden doe je een gewoon volgbod?, (2) wat moet de kwaliteit zijn van de kleur waarmee je volgt?, (3) wanneer mag je volgen op subminimale waarden?, en (4) wat is de bovengrens van de kracht van een gewoon volgbod?

Verder na 1-in-een-kleur-opening van de tegenpartij: gewoon volgbod in kleur

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>		<i>forcing</i>
1 in nieuwe kleur	5+-kaart	HP=8-15	PT=2+	niet
2 in nieuwe kleur	vijfkaart	HP=11-17	PT=4+	
	6+-kaart	HP=9-17	PT=3+	

Om welke reden doe je een gewoon volgbod?

Grofweg zijn er drie redenen om een gewoon volgbod te doen:

- ♣ Je wilt zelf het contract spelen
- ♣ Je wilt biedruimte voor de tegenpartij wegnemen zodat zij wellicht in het verkeerde contract terecht komen
- ♣ Je wilt partner helpen de goede uitkomstkleur te vinden voor het geval je moet tegen spelen.

Naarmate je minder punten hebt wordt daarom de kwaliteit van je volgkleur belangrijker. De kans is dan kleiner dat de eigen partij de bieding “wint”, zodat de kans dat partner moet uitkomen groter wordt. En dan is het maar beter als de kwaliteit van je kleur goed is.

Welke kleurkwaliteit is nodig voor een volgbod?

Normaliter doe je een volgbod op éénniveau vanaf een punt of acht. Jack stelt dan nauwelijks eisen aan de kleurkwaliteit. Voor een volgbod op tweeëniveau ligt dat anders. Daar heb je een uitruil tussen je puntenkracht en de kwaliteit van je volgkleur. Dat werkt globaal als volgt.

- ♣ Met een vijfkaart en minimale puntenkracht, dus HP=11, is ruim voldoende kleurkwaliteit vereist. Naarmate je meer punten hebt, worden de eisen aan de kleurkwaliteit minder zwaar. Zo heb je met HP=14 nog slechts een matige kleur nodig.
- ♣ Met een 6+-kaart werkt het op dezelfde manier, maar zijn de eisen aan de kleurkwaliteit ietsje lichter.

Wanneer mag je volgen op subminimale waarden?

Normaliter heb je voor een volgbod op éénniveau ongeveer 8 punten nodig en voor een volgbod op tweeëniveau ongeveer 11 punten. In de volgende gevallen volgt Jack met minder punten:

- ♣ Met HP=4-7 geeft Jack soms een 1♥/♠-volgbod als de kwaliteit van de kleur compensatie biedt voor het gebrek aan puntenkracht. Voor een 1♦-volgbod geldt dit met HP=6-7.
- ♣ Met HP=10 en een vijfkaart geeft Jack een volgbod op tweeëniveau als de vijfkaart zeer goed is.

Wat is de bovengrens van de kracht van een gewoon volgbod?

In het schema staat de bovengrens van de kracht van een gewoon volgbod: (1) HP=15 voor een volgbod op éénniveau en (2) HP=17 voor een volgbod op tweeëniveau. Als je sterker bent, dan doubleer je eerst. Zie paragraaf 10.1.4. Soms besluit je echter al met minder puntenkracht tot een doublet:

- ♣ Als de keuze gaat tussen een volgbod op éénniveau of een doublet, dan kies je met HP=15 voor een doublet als je tevens FP=17+ hebt.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

- ♣ Als de keuze gaat tussen een volgbod op twee niveau of een doublet, dan kies je met HP=15-17 voor een doublet als je (1) FP=17+ hebt én (2) je kleur van zeer goede kwaliteit is.

10.1.2 Het sprongvolgbod in een kleur

Volgbiedingen in een kleur met sprong zijn zwak en preëemptief in Berry5 voor Clubspelers. Uitgangspunt is hierbij dat de betekenis van een dergelijk volgbod met sprong in principe gelijk is aan die van hetzelfde bod *zonder* de voorafgaande opening van je rechtertegenstander. Voor die betekenis kunnen we dus verwijzen naar paragraaf 2.4. Zie het schema hierna voor details.

Verder na 1-in-een-kleur-opening van de tegenpartij: sprongvolgbod in kleur

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
sprongbod in nieuwe kleur <i>boven</i> openingskleur van tegenpartij	zelfde betekenis als die in paragraaf 2.4 zonder voorafgaand openingsbod van de tegenpartij ^a
sprongbod in nieuwe kleur <i>onder</i> openingskleur van tegenpartij	ruimere betekenis dan die in paragraaf 2.4 zonder voorafgaand openingsbod van de tegenpartij ^a

- a Uitzondering. Bij een sprongvolgbod naar 4♣/♦ kan de kracht ietsje verder doorlopen, namelijk tot en met HP=11 in plaats van tot de kracht van een 1-in-een-kleur-opening.

Wat gaat voor: een gewoon volgbod of een sprongvolgbod?

Anders dan bij de openingen is er een overlap tussen de handen waarmee je een gewoon volgbod kan geven (zie de voorgaande paragraaf) en de handen waarmee je een sprongvolgbod kan geven. Als je kunt kiezen tussen een volgbod en een sprongvolgbod, dan kies je voor dat laatste.

Wat is ruimer bij een sprongvolgbod *onder* de openingskleur van de tegenpartij?

Als je preëemptief wil volgen *onder* de openingskleur van je rechtertegenstander (bijvoorbeeld met ♦ als rechts 1♠ heeft geopend), dan ligt je laagste sprongbod al op drieniveau (namelijk 3♦). Je hebt dan dus geen preëemptief bod op twee niveau tot je beschikking. Daarom mag je in deze situatie ook op een zeskaart drie in een kleur bieden. Die moet dan wel van voldoende kwaliteit zijn. Zie het navolgende schema voor voorbeelden.

Minimale kwaliteit van een sprong naar drieniveau op een zeskaart

<i>voorbeeld</i>	<i>uitleg</i>
♠xx ♥xxx ♦AVBxxx ♣xx ♠xx ♥xx ♦xxx ♣HVBxxx	minimale kwaliteit van de zeskaart zonder extra's in de zijkleuren
♠xx ♥HV10xxx ♦Hxx ♣xx ♠x ♥HV10xxx ♦Bxx ♣xxx	de kwaliteit van de zeskaart wordt gecompenseerd door extra's in de zijkleuren

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Voor de fijnproevers: ook de voorwaarden voor een sprongvolgbod naar vierniveau (dus bijvoorbeeld 4♦ nadat je rechtertegenstander met 1♠ heeft geopend) worden in deze situatie iets verruimd. Je mag het nu ook doen met een dichte zevenkaart. Dat mocht al voor 4♥ (zie paragraaf 2.4), maar het mag nu ook voor de lage kleuren.

Wat is er anders als partner al gepast heeft?

In paragraaf 2.4 over preëemptieve openingen hebben we al uitgelegd waarom preëemptief bieden extra aantrekkelijk is, als partner al gepast heeft. Daarom verruimen we ook bij preëemptieve sprongvolgbiedingen de mogelijkheden, als partner al gepast heeft:

- ♣ Net zoals bij preëemptief openen mogen de zijkleuren langer zijn. Zo is een vierkaart in een hoge kleur nu toegestaan en mag een lage kleur zelfs een vijfkaart zijn.
- ♣ De kracht van een sprongvolgbod tot en met 3♠ mag doorlopen tot en met HP=13. Deze verruiming kwam bij preëemptieve openingen niet voor.

Vooraf deze laatste regel blijkt effectief in de praktijk. Als partner al gepast heeft, kan je hierdoor veel vaker een sprongvolgbod doen dan anders het geval zou zijn geweest.

10.1.3 SA-volgbiedingen en bieden in de kleur van de tegenpartij

In deze paragraaf komt de betekenis van **SA**-volgbiedingen en biedingen in de kleur van de tegenpartij (ook wel aangeduid als cuebid) aan de orde. Het **1SA**-volgbod betekent hetzelfde als bij de opening: een **SA**-verdeling en 15-17 punten. Je hebt nu echter wel een stop in de kleur van de tegenpartij nodig. Daarnaast bevat een **1SA**-volgbod nooit een vijfkaart in een ongeboden hoge kleur. Daarmee zou het risico te groot worden om een 5-3-fit in deze hoge kleur mis te lopen. Als je met **1SA** kan volgen, dan gaat dit voor op een andere bieding die eventueel mogelijk is (bijvoorbeeld een doublet of een volgbod in een lage kleur).

Het **2SA**-volgbod en het cuebid op tweenniveau zijn gereserveerd voor het tonen van een tweekleurenspeel. Je gebruikt het **3SA**-volgbod en het cuebid op drieniveau voor het tonen van een lange lage kleur met veel speelslagen. Zie voor details het schema hierna.

Verder na 1-in-een-kleur-opening van de tegenpartij: SA-volgbiedingen en cuebids

bod	verdeling		kracht	forcing
1SA	SA-verdeling met stop in kleur tegenpartij; zonder vijfkaart in hoge kleur		HP=15-17	niet
2SA	tweekleuren- spel	unusual: laagste ongeboden kleuren	minimale kwaliteit	ronde
cuebid op 2-niveau		upper cuebid: hoogste ongeboden kleuren		
3SA	7+-kaart ♣/♦	met stop in kleur tegenpartij	HP=16+; PT=8+	eindbod
cuebid op 3-niveau	6+-kaart ♣/♦	zonder stop in kleur tegenpartij	HP=18+; PT=6+	ronde

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

In het schema staat dat als je met **2SA** of een cuebid op tweenniveau een tweekleurenspeel toont, dat een minimale kwaliteit moet hebben. In het schema hierna geven we met voorbeelden aan wat je hier ongeveer onder moet verstaan. Er is hierbij – net zoals bij het preemptief bieden – een afhankelijkheid van de kwetsbaarheid. De eisen lopen weer op in de volgorde (zie paragraaf 2.4): (1) wij niet kwetsbaar, zij wel; (2) niemand kwetsbaar; (3) allen kwetsbaar; (4) wij kwetsbaar, zij niet. De voorbeelden in het schema hebben betrekking op de situatie “niemand kwetsbaar”. Bij “wij kwetsbaar, zij niet” heb je in het eerste voorbeeld in één van je kleuren HB10xx nodig in plaats van HBxxx.

Wat is de minimale kwaliteit bij een tweekleurenspeel?

voorbeeld	uitleg
♠HBxxx ♥HBxxx ♦xx ♣x	minimale kwaliteit van de vijfkaarten
♠VBTxx ♥HBxxx ♦x ♣xx	
♠Hxxxx ♥AVxxx ♦xx ♣x	de kwaliteit van de ene vijfkaart wordt gecompenseerd door die van de ander
♠Bxxxx ♥AHVxx ♦xx ♣x	
♠Hxxxxx ♥HBxxx ♦x ♣x	met een 6-5 mag de honneurkracht in de lange kleuren lager zijn
♠Hxxxx ♥HBxxx ♦AH ♣x	géén unusual 2SA of upper cuebid. Extra's in de korte kleuren spelen geen rol bij de beoordeling van de kwaliteit.

Wat betekent 2♣ na een 1♣-opening van de tegenpartij?

Hoewel een 1♣-opening gebaseerd kan zijn op minder dan een vierkaart, houdt het 2♣-cuebid toch gewoon de betekenis van een upper cuebid. De reden hiervoor is dat in de meeste gevallen het 1♣-bod van de tegenpartij wél gewoon echt is. Zie paragraaf 2.1.

Wat verandert er als je al voorgepast hebt?

Met een voorgepaste hand kun je geen HP=15-17 meer hebben. Daarom verandert het **1SA**-volgbod dan van betekenis. Het wordt dan “unusual”: minstens 4-5 kaarten in de laagste ongeboden kleuren en HP=5-11. Het **2SA**-bod wordt daarmee min of meer overbodig en wordt daarom niet meer gebruikt.

10.1.4 Het informatiedoublet en passen

In deze laatste paragraaf over het bieden na één in een kleur van de tegenpartij behandelen we het informatiedoublet en brengen we in beeld met wat voor handen je precies past. Primair belooft het informatiedoublet lengte in de ongeboden kleuren en openingskracht. Daarnaast wordt het echter ook gebruikt voor handen die te sterk zijn voor andere biedingen. Partner gaat bij zijn antwoord uit van de primaire betekenis (zie paragraaf 12.1). Als je daarna zelf aan bod komt, kan je altijd nog aangeven wat voor hand je precies had (zie paragraaf 12.2).

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Na het schema met details over de handen waarmee je past of doubleert zoomen we in op de volgende vragen (1) wat houdt lengte in de ongeboden kleuren bij een informatiedoublet precies in?, (2) met wat voor handen heb je geen goed bod?, en (3) kan je passen met openingskracht?

Verder na 1-in-een-kleur-opening van de tegenpartij: pas en informatiedoublet

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	lengte in ongeboden kleuren	te zwak voor doublet: HP=0-11 ^a	
	5+-kaart in eigen kleur	te zwak voor een gewoon volgbod	
	SA -verdeling met stop in de kleur van de tegenpartij	te zwak voor 1SA -volgbod: HP=0-14	
	overige verdelingen	te zwak voor doublet: HP=0-17	
doublet	lengte in ongeboden kleuren	HP=12+ ^a	vrijwel
	5+-kaart in eigen kleur	te sterk voor een gewoon volgbod	
	SA -verdeling met stop in de kleur van de tegenpartij	te sterk voor 1SA -volgbod: HP=18+	
	overige verdelingen	HP=18+	

a Met de ideale 4-4-4-1-verdeling doubleer je al vanaf 11 punten. Naarmate je hand meer afwijkt van deze ideale verdeling, wordt met meer punten gepast en moet de hand sterker zijn om te doubleren.

Wat houdt “lengte in de ongeboden kleuren” nu precies in?

In zijn primaire betekenis heb je voor een informatiedoublet lengte in de ongeboden kleuren nodig. Maar wat houdt dat nu precies in? Ideaal is natuurlijk een 4-4-4-1-verdeling met een singleton in de openingskleur van de tegenpartij. Maar met minder ideale verdelingen doubleer je ook al. Meer concreet geef je een informatiedoublet met de volgende verdelingen:

- ♠ na een 1♣/♦-opening: 4-3 tot 4-4 in hoge kleuren; 2 tot 5 in andere lage kleur
- ♠ Na een 1♥/♠-opening: 4 (3) in andere hoge kleur met 4-2, 3-3 tot 4-5 (4-4, 4-5) in lage kleuren

Met een vijfkaart in een *hoge* kleur doubleer je dus nooit, maar doe je een volgbod in die kleur (tenzij je daarvoor te sterk bent). Zo maak je de kans zo groot mogelijk om een 5-3-fit in deze hoge kleur te ontdekken. Met een vijfkaart in een *lage* kleur doubleer je juist wél, als je voldoende lengte hebt in de overige ongeboden kleuren. Ook daarmee maak je de kans zo groot mogelijk om een fit in een hoge kleur te ontdekken.

Met wat voor handen heb je geen goed bod?

Als de tegenpartij opent met één in een kleur, kun je met drie soorten handen bieden: (1) met een 5+-kaart in een eigen kleur, (2) met een **SA**-verdeling met een stop in de kleur van de tegenpartij en (3) met lengte in de ongeboden kleuren. De volgende handen blijven dan nog over:

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

- ♣ een 4-4-3-2-verdeling of 4-3-3-3-verdeling zonder stop in de kleur van de tegenpartij met onvoldoende lengte in de ongeboden kleuren voor een doublet
- ♣ een 4-4-4-1-verdeling met een singleton niet in de kleur van de tegenpartij
- ♣ een hand met 5+-kaart in de kleur van de tegenpartij zonder **SA**-verdeling (5-3-3-2) of 5+-kaart in een andere kleur ernaast.

Met deze handen heb je dus geen goed bod. Daarom pas je. Vanaf 18 punten wordt het risico hierdoor een manche te missen te groot. Vanaf die kracht geef je daarom een doublet.

Kan je passen met openingskracht?

Merk op dat het heel goed mogelijk dat je in deze situatie genooddaakt bent om te passen met openingskracht (HP=12+), als je verdeling ongeschikt is om een ander bod te doen. Met de veel voorkomende **SA**-verdeling pas je bijvoorbeeld met HP=12-14 (tenzij die een vijfkaart bevat voor een volgbod of voldoende lengte heeft in de ongeboden kleuren voor een informatiedoublet). En we hebben zojuist onder het vorige kopje gezien dat je met handen die tussen de wal en het schip vallen zelfs genooddaakt kan zijn te passen tot wel HP=17.

De risico's om hierdoor de manche te missen zijn overigens niet zo groot, omdat partner – als het even kan – de bieding open zal houden als je linkertegenstander ook past. Zie paragraaf 14.1.

10.2 Bieden na een sterke opening van de tegenpartij

Na een sterk openingsbod (**1SA**, **2SA** of **2♣**) van de tegenpartij zal je in de meeste gevallen passen. Toch kan je zo nu en dan lastig zijn voor de tegenpartij. Hoe dat in zijn werk gaat, staat in deze paragraaf. Achtereenvolgens bespreken we je mogelijkheden na een **1SA**-opening van de tegenpartij, na een **2SA**-opening van de tegenpartij en na een **2♣**-opening van de tegenpartij.

Verder na een 1SA-opening van de tegenpartij

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>		<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod: komt vaak voor		HP<17	
2♣	Landy, beide hoge kleuren (vanaf 5-4)	HP=8+		vrijwel
2♦/♥/♠	5+-kaart (vaak 6+-kaart)			niet
3 in kleur	6+-kaart	minimale kwaliteit ^b		
doublet	elke verdeling: met straftendens	HP=17+		niet

a Een **2SA**-bod toont een tweekleurenspeel in de lage kleuren met HP=10+. Dit bod komt vrijwel nooit voor en noemen we daarom alleen in deze noot.

b De minimale kwaliteit wordt op dezelfde manier bepaald als bij een sprongvolgbod in een kleur na een 1-in-een-kleur opening van de tegenpartij (zie paragraaf 10.1.2), zij het dat de eisen iets strenger zijn vanwege de bekende kracht van de **1SA**-opener.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Als de tegenpartij met **1SA** heeft geopend, speel je de zogenaamde *Landy-conventie*. Het **2♣**-bod belooft dan lengte (minstens een 5-4) in de hoge kleuren. De overige volgbiedingen in een kleur op tweenniveau zijn natuurlijk. Een *doublet* toont in deze situatie 17 punten of meer ongeacht de verdeling. Deze afspraak is een tweesnijdend zwaard. Allereerst kan je soms na een doublet de tegenpartij gevoelig down spelen. Daarnaast heeft deze afspraak de consequentie dat partner weet dat al je andere biedingen met minder dan 17 punten worden gedaan.

Als je linkertegenstander met **1SA** heeft geopend en je rechtertegenstander Stayman of Jacoby-transfers heeft gebruikt, dan houden je volgbiedingen in een kleur dezelfde betekenis als in het schema. De betekenis van een doublet verandert dan echter. Dit is nu een *uitkomstdoublet*. Het toont minimaal een goede vijfkaart in de kleur die je hebt gedoubleerd. Partner wordt uitgenodigd in deze kleur uit te komen als de **1SA**-opener het contract gaat spelen. Zie ook paragraaf 21.3.

Verder na een 2SA-opening van de tegenpartij

Als de tegenpartij met **2SA** heeft geopend, zal je vrijwel altijd passen. Bij wijze van heel grote uitzondering zal je in de bieding komen met een eigen sterke en lange kleur, maar in haast alle gevallen is dit te gevaarlijk en zal je niet het risico willen lopen om gedoubleerd gevoelig down te gaan.

Verder na een sterke 2♣-opening van de tegenpartij

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod		
2 in kleur	5+-kaart	PT=4+ of HP=13+ met DP=2+	niet
3 in kleur	6+-kaart	PT=5+	
doublet	uitkomstdoublet: goede 6+-kaart ♣	HP=10+	

a Een **SA**-bod wordt niet gebruikt.

Als de tegenpartij met **2♣** heeft geopend, is het minder riskant om in de bieding te komen, omdat de partner van de **2♣**-opener nog geen idee heeft wat voor soort hand zijn partner heeft. Daarnaast kan de kracht van de **2♣**-opener gebaseerd zijn op speelslagen, waardoor hij niet snel geneigd zal zijn jou voor straf te doubleren. Vandaar dat je na een **2♣**-opening van de tegenpartij – zeker als de eigen partij niet kwetsbaar is en de tegenpartij wel – zo nu en dan een eigen kleur zal bieden om het de tegenpartij lastig te maken om het juiste contract te vinden.

Als je linkertegenstander met **2♣** heeft geopend en je rechtertegenstander daarop heeft geantwoord, dan houden je volgbiedingen in een kleur dezelfde betekenis als in het schema. De betekenis van een doublet verandert dan natuurlijk. Als je rechtertegenstander bijvoor-

beeld 2♦ (dat zegt niets over zijn ruitenbezit, zie paragraaf 9.2.1) heeft geboden, dan wordt een doublet van jou een uitkomstdoublet voor ruiten.

10.3 Bieden na een preëemptieve opening van de tegenpartij

Het is lastig als de tegenpartij preëemptief opent. Je hebt dan minder – soms veel minder – biedruimte om uit te zoeken of er een contract voor jouw partij in zit en – zo ja – welk dat dan is. Soms wordt het puur gokwerk. In deze paragraaf bespreken we hoe je er het beste van kan maken. Achtereenvolgens bespreken we het bieden na een zwakke twee van de tegenpartij, een preëemptieve opening van de tegenpartij op drieniveau en een nog hogere preëemptieve opening van de tegenpartij.

Verder na een zwakke 2♦/♥/♠-opening van de tegenpartij

bod	verdeling		kracht	forcing
pas	geen geschikte verdeling en/of geen openingskracht			
nieuwe kleur zonder sprong	5+-kaart		HP=11-17 ^{a b}	niet
3♥/♠ met sprong (nieuwe kleur)	6+-kaart	ruim voldoende kwaliteit	HP=12-17 ^b	
4♥/♠ (nieuwe kleur)		voldoende kwaliteit	HP=10-17 ^b PT=6-9 ^c	
2SA	gebalanceerde hand met stop ^d		HP=15-18	
3SA, cuebid op drieniveau	sterk met lange lage kleur, zie paragraaf 10.1.3			
4SA	unusual: tweekleurenspeel in laagste ongeboden kleuren		HP=10+	ronde
4♦ na 2♦-opening ^e	tweekleurenspeel ♥/♠		PT=5+	
doublet	lengte in ongeboden kleuren		HP=12+	niet per se
	5+-kaart in eigen kleur		HP=18+ ^b	
	gebalanceerde hand met stop ^d		HP=19+	
	overige verdelingen		HP=18+ of PT=10+	

a Op tweenniveau heb je iets minder nodig dan op drieniveau.

b Met een hoge (lage) kleur doubleer je met HP=15-17 (16-17) ook als je ter compensatie FP=19+ (20+) hebt.

c Kwetsbaar is de ondergrens eentje hoger.

d Dit houdt in: minstens een doubleton in beide hoge kleuren en een stop in de kleur van de tegenpartij.

e Na een 2♥/♠-opening wordt het cuebid op vierniveau niet gebruikt.

We beginnen met het bieden na een zwakke twee van de tegenpartij. Als je dit bieden vergelijkt met dat na een 1-opening van de tegenpartij, dan vallen een paar dingen op. Allereerst zijn “goedkope” volgbodjes op éénniveau niet meer mogelijk. Je hebt daarom voor elk volgbod ongeveer openingskracht (HP=12+) nodig. Een tweede kenmerk is dat je geen zwakke sprongvolgbiedingen meer speelt. Een preëemptieve actie na een preëemptieve opening van

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

de tegenpartij is nu eenmaal niet handig. Bijgevolg heb je in deze situatie voor elk bod anders dan pas ongeveer openingskracht nodig. Met andere woorden, zonder openingskracht pas je vrijwel altijd. Tenslotte is het belangrijk te weten dat het **2SA**-volgbod na een zwakke twee-opening ongeveer dezelfde betekenis krijgt als het **1SA**-volgbod na een 1-opening. Alleen hoeft je hiervoor niet meer zo strikt een **SA**-verdeling te hebben als dat zo uitkomt en kun je ook met 18 punten het nog bieden.

Verder na een preëemptieve 3♣/♦/♥/♠-opening van de tegenpartij

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3♦	6+-kaart	HP=12-17	niet
4♣/♦ zonder sprong		HP=16+; PT=5+ ^a	
4♥ na 3♠		HP=10+; PT=5+ ^b	
3SA	gebalanceerd met stop in kleur tegenpartij	HP=16-22	
	lange kleur met stop in kleur tegenpartij	voldoende speelkracht	
overige biedingen	nagenoeg hetzelfde als na een zwakke twee ^c		

a Kwetsbaar is de PT-ondergrens eentje hoger.

b HP=8-9 mag ook met een compenserende speelslag, dus met PT=6+.

c Merk op dat het doublet in de praktijk geen sterke **SA**-verdeling met stop in de kleur van de tegenpartij meer bevat, omdat je daarmee direct **3SA** biedt. (Alleen met HP=23+ begin je nog steeds eerst met een doublet, maar een dergelijk sterke hand komt zeer weinig voor.)

Als de tegenpartij preëemptief in een kleur op drieniveau heeft geopend, dan heb je nog minder biedruimte dan na een zwakke twee. Toch verandert er niet eens zoveel aan je biedafspraken. Zelfs de ondergrens van het laagste **SA**-volgbod verandert nauwelijks. Voor een **3SA** bod heb je nu een punt of 16 nodig. Wel loopt de kracht noodgedwongen door tot een punt of 22. Het lijkt wellicht gevaarlijk om met zestien punten al **3SA** te gokken tegenover een partner die nog zeer zwak zou kunnen zijn. Dat is het ook en je zult hiermee ook wel eens gevoelig down gaan. Denk echter aan het adagium: “bieden is gevaarlijk, maar passen is nog gevaarlijker”. De ervaring is namelijk dat partner vaker voldoende kracht meebrengt en **3SA** gewoon te maken is.

Verder na een preëemptieve 4♣/♦/♥/♠-opening van de tegenpartij

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod		
4 in nieuwe kleur	6+-kaart	met speelkracht vanaf openingskracht	niet
	vijfkaart met vijfkaart ernaast		
	vijfkaart	met ruime opening	
4SA	unusual: zie het eerste schema van deze paragraaf		
doublet	lengte in de ongeboden kleuren	HP=14+	niet per se

Als de tegenpartij preëemptief in een kleur op vierniveau heeft geopend, dan is er niet/nauwelijks nog ruimte om fatsoenlijk uit te zoeken of je moet passen, doubleren of zelf spelen en – in het laatste geval – welk contract dan wel. Dit wordt het betere gokwerk. In het schema beperken we ons daarom noodgedwongen tot het geven van zeer globale richtlijnen, ook al omdat Jack zijn biedingen in deze situatie bepaalt met simulatie.

Verder na een preëemptieve 5♣/♦-opening van de tegenpartij

Gelukkig opent de tegenpartij nauwelijks op vijfniveau. Mocht het toch voorkomen, dan is een nieuwe kleur om te spelen en een doublet voor straf.

10.4 Bieden in de sandwich

Je spreekt van bieden in de sandwich als je linker- én rechtertegenstander al een bod hebben gedaan. In deze paragraaf bespreken we de zaken waar je dan bij het bieden mee rekening moet houden. Achtereenvolgens bespreken we vier situaties: (1) het bieden na een één-over-één van de tegenpartij, (2) het bieden na aan twee-over-één van de tegenpartij, (3) het bieden na één in een kleur links en een 1SA-bod rechts en (4) het bieden na één in een kleur links en een verhoging van die kleur rechts.

Verder na (1X)-pas-(1Y), bijvoorbeeld (1♣)-pas-(1♥)

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
bod in nieuwe kleur ^b	gewoon volgbod, vergelijkbaar met volgbod na (1X), zie paragraaf 10.1.1		
sprong in nieuwe kleur ^b	zwak, vergelijkbaar met sprong na (1X), zie paragraaf 10.1.2		
2 in kleur van rechtertegenstander	6+kaart van ruim voldoende kwaliteit; echt	HP=12+; PT=4/5+	niet
1SA	SA-verdeling met stops in kleuren van tegenpartij ^c	HP=15-17	niet
2SA = unusual	tweekleurenspeel in ongeboden kleuren		ronde
doublet	minstens 4-4 in ongeboden kleuren	HP=12+	ronde
	vijfkaart of langer in eigen kleur	HP=15+; FP=19+	
pas	geen geschikt ander bod	ongelimiteerd	

a Overige biedingen – zoals 3SA, bod in kleur links, sprong in kleur rechts – worden niet gebruikt.

b Na (1♣)-pas-(1Y) geldt 2/3♣ als bod in een nieuwe kleur, omdat de 1♣-opening niet echt hoeft te zijn.

c Als je al eerder gepast hebt, dan belooft 1SA een tweekleurenspeel in de overige kleuren met HP=8-10.

Na een één-over-één van de tegenpartij weet je al van twee kleuren waar lengte zit en vermoedelijk dus ook enige honneurkracht. Je kunt daarom in deze situatie beginnen met het herwaarderen van de kracht van je hand. Een heer in de kleur van je rechtertegenstander wint bijvoorbeeld aan kracht, terwijl een heer in de kleur van je linkertegenstander juist aan

kracht verliest.

In paragraaf 10.1.1 bespraken we drie redenen om een volgbod te doen. De kans dat je na een één-over-één van de tegenpartij zelf nog gaat spelen is er niet beter op geworden. De andere redenen om een volgbod te geven worden echter des te belangrijker. Daarom heb je in deze situatie bij voorkeur een goede kleur voor een eventuele uitkomst van partner. Daarbij is het gunstig als het volgbod zoveel mogelijk biedruimte wegneemt. De tegenpartij heeft immers nog geen fit gevonden.

Het komt nog al eens voor dat het bijbod van je rechtertegenstander op een zwak vierkaartje is gebaseerd. Daarom is een bod in de kleur van je rechtertegenstander echt. Je moet hiervoor wel minstens een zeskaart van ruim voldoende kwaliteit voor hebben, want je weet al dat de troeven niet gunstig verdeeld zullen zijn.

De biedingen van **1SA** en **2SA** zijn ongeveer hetzelfde als nadat je rechtertegenstander geopend heeft met één in een kleur. Vergelijk met paragraaf 10.1.3. Een **1SA**-bod toont dus een **SA**-verdeling met 15-17 punten, maar nu zijn er stops in beide kleuren van de tegenpartij vereist. Het **2SA**-bod is nog steeds unusual. Het toont een tweekleurenspeel in de ongeboden kleuren.

Als je rechtertegenstander geopend heeft, ben je gedwongen iets te bieden als je heel sterk bent. Je komt immers misschien niet meer aan de beurt. Dat is anders in deze sandwichsituatie. De situatie is forcing voor de tegenpartij, dus je weet zeker dat je nog een keer aan bod komt. Daarom kun je nu een rondje passen met een sterke hand als je dat goed uitkomt. Dit ontlast het doublet enigszins, waarin normaliter alle sterke handen terecht komen. Meer concreet doubleer je nu alleen nog maar met lengte in de ongeboden kleuren en openingskracht of met een hand die te sterk is voor een gewoon volgbod. Met een sterke **SA**-verdeling of een sterke “overige” verdeling pas je nu in plaats van te doubleren. Als je past in deze sandwichpositie kan je dus nog heel sterk zijn.

Verder na (1X)-pas-(2Y), bijvoorbeeld (1♠)-pas-(2♦)

bod^a	betekenis
bod in nieuwe kleur	zeer solide
sprongbod in nieuwe kleur	zelfde als in eerste schema van deze paragraaf, dus <i>zwak</i>
2SA	zelfde als in eerste schema van deze paragraaf, dus <i>unusual</i>
doublet	zelfde als in eerste schema van deze paragraaf, maar nu met minstens 5-4 in ongeboden kleuren
pas	zelfde als in eerste schema van deze paragraaf, maar je past nu ook met alle SA -verdelingen, ongeacht de kracht

a Overige biedingen worden niet gebruikt.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

De situatie na een twee-over-één van de tegenpartij verschilt niet zo heel veel van die na een één-over-één. Het grootste verschil zit hem erin dat je nu zeker weet dat de tegenpartij de meerderheid van de punten heeft. Daarom moet een volgbod gebaseerd zijn op een zeer solide kleur, belooft een doublet minstens 5-4 in de ongeboden kleuren, en pas je nu met elke **SA**-verdeling.

Verder na (1X)-pas-(1SA)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>		<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod	HP<18 ^a		
bod in nieuwe kleur, 2 SA	zelfde als in het eerste schema van deze paragraaf			
3 SA	sterk met lange lage kleur en stop in kleur tegenpartij, zelfde als na (1X), zie paragraaf 10.1.3			
cuebid op tweeniveau	na 1♣/♦ ^b van de tegenpartij: tweekleurenspeel in ♥/♠	HP=8+	PT=4+	ronde
cuebid op drieniveau		HP=10+	PT=5+	
doublet	lengte in overige drie kleuren	HP=12+		ronde
	vijfkaart of langer in eigen kleur	HP=15+; FP=19+		
	overige verdelingen	HP=18+		

a Anders dan in de vorige situaties nu wel gelimiteerd, omdat de situatie niet forcing is voor de tegenpartij.

b Na 1♥/♠ van de tegenpartij wordt het cuebid niet gebruikt.

Een nieuw begrip doet zijn intrede als je rechtertegenstander 1SA heeft geantwoord op de 1-in-een-kleur-opening van zijn partner. Je weet dan zeker dat je rechtertegenstander geen lengte heeft in de kleuren die hij heeft overgeslagen. Dit noem je daarom “veilige” kleuren: het is relatief veilig om in die kleuren te volgen.

Overigens is het in deze situatie aantrekkelijk om nog wat te bieden. De situatie is immers niet forcing voor de tegenpartij en de bieding kan daarom zo maar uitsterven.

Verder na (1X)-pas-(2X): OBAR-situatie

bod	betekenis
bod in nieuwe kleur	ongeveer hetzelfde als een bod van twee in een nieuwe kleur na opening met 1X: zie paragraaf 10.1.1
sprongbod in nieuwe kleur	zwak, zelfde als na opening met 1X: zie paragraaf 10.1.2
2SA	unusual, tweekleurenspeel in laagste twee ongeboden kleuren, zelfde als na opening met 1X: zie paragraaf 10.1.3
3SA / cuebid op drieniveau ^a	sterk met lange lage kleur, met/zonder stop in kleur tegenpartij, zelfde als na opening met 1X: zie paragraaf 10.1.3
4SA / cuebid op vierniveau ^a	tweekleurenspeel in laagste ongeboden/hoge kleuren, zelfde als na opening met 2♦/♥/♠: zie paragraaf 10.3
doublet	zie het schema hiervoor

a Zo mogelijk gelden deze biedingen ook na een verhoging naar drieniveau en een verhoging naar 4♥/♠.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Als je rechtertegenstander de kleur van je linkertegenstander heeft verhoogd spreken we in het Engels van een OBAR-situatie. OBAR staat voor “Opponents Bid And Raise”. Van alle hier behandelde sandwich-situaties is de OBAR-situatie de meest aantrekkelijke om te bieden. Immers, het bieden dreigt uit te sterven, dus het is wellicht nu of nooit. Daarbij geldt het adagium: “zij een fit, wij een fit”. Als de tegenpartij een 8-kaartfit heeft, dan is een eigen fit heel waarschijnlijk. Als de tegenpartij een 9-kaartfit heeft, dan is het zelfs 100% zeker dat de eigen partij in één van de drie andere kleuren een 8-kaartfit heeft.

Ook in deze situatie zijn er weer “veilige” kleuren. Na 1♣-2♣ of 1♦-2♦ zijn de hoge kleuren relatief “veilig”. Immers, een 4+-kaart ♥/♠ zou je rechtertegenstander geboden hebben. In deze kleuren loop je dus minder risico.

Iets anders wat je je moet realiseren is dat lengte in de kleur van de tegenpartij een pre is om te bieden. Immers, hierdoor weet je zeker dat partner kort is in deze kleur, zodat de kans op steun in de overige kleuren groter is geworden.

10.5 Bieden in een later stadium

Er is sprake van een uitgestelde bieding, als je al eerder de gelegenheid voorbij hebt laten gaan om tussen te bieden en je het vervolgens alsnog doet. In deze paragraaf geven we een aantal mogelijkheden met de reden waarom je in eerste instantie niet geboden hebt.

Uitgestelde biedingen

bod	betekenis
nieuwe kleur	oorspronkelijk te zwakke kleur
2SA	unusual met oorspronkelijk te zwak tweekleurenspeel
bod in kleur rechtertegenstander	echt: je kon oorspronkelijk niet bieden, omdat je zwaar tegenzit in de kleur van je rechtertegenstander
doublet	<i>informatief</i> (= lengte in de ongeboden kleuren) zolang eigen partij niet geboden heeft; oorspronkelijk ongeschikte verdeling of te weinig kracht

11 Verder bieden na een gewoon volgbod in een kleur

In dit hoofdstuk behandelen we hoe je kunt reageren als partner een gewoon volgbod in een kleur heeft gedaan. Eerst behandelen we in paragraaf 11.1 het antwoord op partners volgbod als de tegenpartij met één in een kleur heeft geopend. Daarna bekijken we in paragraaf 11.2 hoe partner kan reageren op jouw antwoord. Tenslotte kijken we in paragraaf 11.3 naar mogelijke antwoorden op een volgbod van partner na preëemptieve openingen van de tegenpartij.

11.1 Antwoorden op een volgbod na één in een kleur

De tegenpartij heeft geopend met één in een kleur en partner volgt in een andere kleur. In deze paragraaf kijken we hoe je daarop kan reageren. Het maakt hierbij uit of partner op één- of tweenniveau heeft gevolgd en ook of dat in een hoge of lage kleur was.

Verder na (1X)-1♥/♠-(pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod	HP= 0-8 ^a	
2 in partners kleur	fit (3+-kaart)	FP=7-10	niet
3 in partners kleur		FP=11-14	
4 in partners kleur		FP=15-21	
4♣/♦ = advance cue		FP=22+	ronde
nieuwe kleur	geen fit	5+-kaart	niet
nieuwe kleur met sprong		goede 6+-kaart	
1SA		geen eigen 5+-kaart kan zonder stop in kleur tegenpartij	
2SA		met stop in kleur tegenpartij	
3SA		stop in kleur tegenpartij	eindbod
cuebid		geen stop in kleur tegenpartij	manche
		HP=16+ ^b	

a Zonder fit, eigen 5+-kaart of stop in de kleur van de tegenpartij zit Jack vast met HP=13-15. Jack past met het risico de manche te missen.

b Meer precies zijn de vereisten voor een cuebid: HP=17+ of HP=15+ met PT=5+.

Het meest komt een volgbod van één harten of schoppen voor. Omdat het opsporen van een fit in de hoge kleuren de hoogste prioriteit heeft, steun je partners harten of schoppen direct als je dat kan. Vergelijk hierbij de kracht die je nodig hebt om partners 1♥/♠-volgbod te steunen met de kracht die nodig is om partners 1♥/♠-opening te steunen: voor het steunen op tweenniveau 7-10 punten (i.p.v. 6-10 punten), voor het steunen op drieniveau 11-14 punten (i.p.v. 11-12 punten) en voor het directe manchebod 15-21 punten (i.p.v. 13-15 punten). De verschillen zijn dus niet eens zo gek groot, als je bedenkt dat partner met een volgbod (veel) minder kracht belooft dan met een opening (zie paragraaf 10.1.1).

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Zonder steun voor partners kleur pas je tot ongeveer 8 punten. Ben je sterker dan bied je ofwel een nieuwe kleur (met een vijfkaart of langer) ofwel **1SA** of **2SA**. Voor het **1SA**-bod heb je niet eens een stop in de openingskleur van de tegenpartij nodig, omdat je anders te vaak vast zou komen te zitten. Deze biedingen zijn non-forcing, dus partner mag erop passen. Echt sterk (vanaf 16 punten) zal je zelden zijn, omdat de tegenpartij en partner al kracht hebben getoond. Komt dat toch een keer voor, dan bied je **3SA** met een stop in de kleur van de tegenpartij of het cuebid als je die stop niet hebt.

Verder na (1♣)-1♦-(pas)

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2♦	fit (3+-kaart steun)	FP=7-14	niet
3♦		FP=15-17	
overige biedingen	zelfde als na een 1♥/♠-volgbod, maar eventueel met een ♦-fit		

a Het 4♦-steunbod wordt niet gebruikt

Na een 1♦-volgbod van partner is ongeveer alles hetzelfde op één ding na. het steunen van partners kleur op twee- en drieniveau doe je met een totaal andere kracht.

Verder na (1X)-2♣/♦-(pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod	HP=0-12	
3 in partners kleur	fit (3+-kaart steun)	FP=7-12	niet
2SA	stop in kleur tegenpartij	HP=10-12	
3SA	eventueel met fit	HP=13+	eindbod
2 in nieuwe kleur	5+-kaart	HP=8-13	niet
3 in nieuwe lage kleur		HP=10-13	
3 in nieuwe kleur met sprong	goede 6+-kaart	HP=11-13	
cuebid	algemeen krachtbod	HP=13+	ronde

Als partner met twee in een *lage* kleur heeft gevolgd, dan probeer je hem een steuntje te geven zodra je daarvoor de kracht hebt: 7-12 fitpunten. Dit werkt lekker preëemptief. Omdat partner vrijwel openingskracht belooft met zijn volgbod op tweenniveau, ga je vanaf 10 of meer honneurpunten op zoek naar een **SA**-contract als je een stop in de kleur van de tegenpartij hebt. Je geeft een invite met 10-12 punten en biedt direct de manche als je sterker bent. Deze constructieve **SA**-biedingen doe je natuurlijk ook als je steun voor partners kleur hebt. Met een fit in een lage kleur speel je immers over het algemeen liever **3SA** dan vijf in de fitkleur.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Daarnaast kan je soms een nieuwe kleur bieden, als je een vijfkaart of langer en voldoende kracht hebt. Heb je al deze mogelijkheden niet dan pas je tot 12 punten en gebruik je het cuebid vanaf 13 punten.

Verder na (1♠)-2♥-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3♥	fit (3+-kaart steun)	FP=9-12	niet
4♥		FP=13-17	
overige biedingen	zelfde als na een 2♣/♦-volgbod, maar nu zonder ♥-fit		

Als partner een 2♥-volgbod heeft gedaan, dan is in eerste instantie natuurlijk alles gericht op het bereiken van de manche in harten. Zie het schema met voor kracht je partners harten op welk niveau steunt. Heb je geen steun voor partners hartenkleur, dan zijn je biedingen vergelijkbaar met die uit het vorige schema.

11.2 Verder bieden na een volgbod + antwoord

In deze paragraaf bekijken we de situatie vanuit degene die het volgbod heeft gedaan. Je rechtertegenstander heeft geopend met één in een kleur, jij hebt een volgbod gedaan en partner heeft hierop geantwoord. Hoe ga je nu verder na je volgbod uit de eerste biedronde?

Vaak zal de situatie nu al vrij duidelijk zijn. Je past, je biedt de meest voor de hand liggende manche, of je geeft een invite daarvoor. De situatie is het minst duidelijk, als partner een nieuwe kleur heeft geboden als antwoord op jouw volgbod. Daarom bespreken we die situatie in deze paragraaf.

Verder na (1X)-volgbod-(pas)-1Y, (pas), bijvoorbeeld (1♣)-1♥-(pas)-1♠, (pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod	HP=4-13	
2 in partners kleur	fit in partners kleur	FP=7-12	
3 in partners kleur met sprong		FP=13-16	
1SA	geen fit	HP=11-13	niet
2SA		HP=14-15	
2 in eigen kleur		HP=4-12	
3 in eigen kleur		HP=13-15	
2 in nieuwe kleur		HP=7-15	
nieuwe kleur, reverse/3-niveau		HP=14-15	ronde
cuebid	geen geschikt ander bod	HP=14-15	ronde

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Als partner op jouw volgbod met een nieuwe kleur op éénniveau heeft geantwoord, dan toon je natuurlijk je steun als je die hebt. Als je maximaal bent (met 13-16 fitpunten) steun je met sprong. Als je geen steun hebt, heb je de volgende opties. Met een stop in de kleur van de tegenpartij bied je **SA**. Vanaf 11 punten bied je **1SA**. Ben je maximaal met 14-15 punten, dan bied je **2SA**. Als je een zeskaart of langer hebt, dan herhaal je je eigen kleur. Dat doe je met sprong als je maximaal bent met 13-15 punten. In principe kan je ook je tweede kleur bieden, als je die hebt. Moet je dat reverse doen of op drieniveau dan moet je daarvoor wel maximaal zijn met 14-15 punten. Als je hand niet geschikt is voor één van deze biedingen, dan pas je tot 13 punten en gebruik je het cuebid als je maximaal bent met 14-15 punten.

Verder na (1X)-volgbod-(pas)-2Y, (pas), bijvoorbeeld (1♣)-1♥-(pas)-2♦, (pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners lage kleur	fit in partners kleur	HP=10-15	niet
3 in partners hoge kleur		FP=9-14 ^a	
4 in partners hoge kleur		FP=9-16 ^a	
2SA	geen hoge kleurenfit; stop in kleur tegenpartij	HP=12-15	
overige biedingen	zie het eerste schema van deze paragraaf		

a Bij FP=9-14 bepaalt Jack op basis van simulatie zijn voorkeur tussen 3 of 4 in partners kleur.

Als partner op jouw volgbod een nieuwe kleur op tweenniveau heeft geboden, dan zijn biedingen in principe hetzelfde. Omdat je je partner niet meer op tweenniveau kan steunen en omdat je niet meer het **1SA**-bod tot je beschikking hebt, zijn je steunbiedingen en **SA**-biedingen echter net iets anders. Zie het schema hierboven.

11.3 Antwoorden op een volgbod na preëemptieve openingen

Je linkertegenstander heeft preëemptief geopend en partner doet een volgbod. In deze paragraaf bekijken we hoe je daarop moet antwoorden. Achtereenvolgens bekijken we situaties die beginnen met (1) een preëemptieve opening op tweenniveau en (2) een preëemptieve opening op drieniveau.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Verder na (2X)-2♥/♠-(pas)

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod	HP<13	
3 in partners kleur	fit	FP=10-12	invite
4 in partners kleur		doubleton in noodgevallen	eindbod
bod in nieuwe kleur met sprong		advance cue	slempoging
2SA	geen fit	stop in kleur tegenpartij	HP=10-12 invite
3SA			HP=13+ eindbod
bod in nieuwe hoge kleur		5+-kaart	FP=10-14 invite
cuebid		geen stop in kleur tegenpartij	HP=13+ manche

a Een bod in een nieuwe lage kleur komt zelden voor.

Als partner na een zwakke twee van je linkertegenstander gevolgd heeft met twee harten of schoppen, dan is je eerste prioriteit om een eventuele fit te tonen. Je doet dit door zijn kleur te verhogen op het niveau dat bij je kracht past. Een eventuele slempoging kan je geven met een sprong in een nieuwe kleur, dat in deze situatie een advance cue is. Heb je geen fit, maar wel een stop in de kleur van de tegenpartij, dan kan je vanaf invite-kracht **SA** bieden op het niveau dat bij je kracht past. Ook kan je – niet forcing – een nieuwe hoge kleur bieden als je daarin minstens een vijfkaart hebt. Heb je deze mogelijkheden allemaal niet, maar wil je de bieding wél forcing houden omdat je openingskracht hebt, dan kan je dat doen met het cuebid. Dit vraagt tegelijkertijd naar een stop in de kleur van de tegenpartij.

Verder na (2X)-3♣/♦-(pas)

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod	HP<12	
4 in partners kleur	fit	FP=15+	slempoging
3SA	stop in kleur tegenpartij	HP=12+	eindbod
bod in nieuwe hoge kleur	zie vorige schema		
cuebid	geen stop in de kleur tegenpartij	HP=12+	manche

a 5 in partners kleur of een bod in een nieuwe lage kleur komen zelden voor.

Als partner na een zwakke twee van je linkertegenstander gevolgd heeft met drie klaveren of ruiten, dan liggen de zaken wat anders. Omdat de bieding zich al op drieniveau bevindt, heb je nu vrijwel altijd zelf ook openingskracht nodig om verder te bieden. Je eerste prioriteit zal daarbij vaak zijn om **3SA** te bereiken. Met een stop in de kleur van de tegenpartij bied je eenvoudigweg zelf **3SA**, zonder stop vraag je naar een stop bij partner door het cuebid te bieden. Het enige bod dat je wel eens zal doen zonder openingskracht is drie harten of schoppen. Dat toont minstens een vijfkaart en invite-kracht, net zoals in de vorige situatie.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Verder na (2♠)-3♥-(pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
4 in partners kleur	fit	FP=11-16	eindbod
overige biedingen	zie vorige schema, 3SA en cuebid ontkennen nu een ♥-fit		

Als partner na een zwakke twee in schoppen van je linkertegenstander gevolgd heeft met drie harten, ligt de zaak nog weer wat anders. Uiteraard is nu je eerste prioriteit om een fit te tonen voor partners hartenkleur. Je doet dit al agressief vanaf 11 fitpunten om niet een te groot risico te lopen om de manche mis te lopen.

Verder na (3♣)-3♦-(pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod		
4♦	fit	FP=10-12	invite
cuebid		advance cue	ronde
3SA	stop in kleur tegenpartij	HP=12+	eindbod
3 in nieuwe hoge kleur	5-kaart	FP=12+	ronde
	6+-kaart	FP=11+	

Als je linkertegenstander preëemptief met 3 klaveren heeft geopend en partner heeft gevolgd met drie ruiten, dan ga je met openingskracht in de regel op zoek naar de manche in SA of een hoge kleur. Met een stop in de kleur van de tegenpartij bied je eenvoudigweg 3SA. Met minstens een vijfkaart in een hoge kleur bied je die op drieniveau. Anders dan in de vorige situaties is zo'n bod in deze situatie rondeforcing.

Verder na (3X)-3♥/♠-(pas)

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
4 in partners kleur	fit	doubleton in noodgevallen	FP=11-16	eindbod
cuebid		advance cue	FP=17+	slempoging
overige biedingen	zie vorige schema, maar zonder fit voor partners hoge kleur			

a Een bod in een nieuwe lage kleur komt zelden voor.

Als je linkertegenstander preëemptief op drieniveau heeft geopend en partner heeft gevolgd in een hoge kleur, dan is uiteraard je eerste prioriteit de manche in die hoge kleur te bereiken, als die maakbaar lijkt. Je biedt de manche al uit vanaf ongeveer 11 fitpunten. Voor het overige zijn je mogelijkheden vergelijkbaar met die uit het vorige schema.

12 Verder bieden na een informatiedoublet

In dit hoofdstuk behandelen we hoe je kunt reageren als partner een informatiedoublet heeft gegeven. Eerst behandelen we in paragraaf 12.1 het antwoord op partners informatie-doublet als de tegenpartij met één in een kleur heeft geopend. Daarna bekijken we in paragraaf 12.2 hoe partner kan reageren op jouw antwoord. Tenslotte kijken we in paragraaf 12.3 naar mogelijke antwoorden op een informatiedoublet van partner na preëemptieve openingen van de tegenpartij.

12.1 Antwoorden op informatiedoublet na één in een kleur

Je linkertegenstander heeft geopend met één in een kleur en partner geeft een informatiedoublet. In deze paragraaf kijken we hoe je daarop kunt reageren.

Verder na (1X)-doublet-(pas)

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	gedoubleerd tegenspelen levert het meeste op = zeer grote uitzondering		
nieuwe kleur	4+-kaart	HP=0-8	niet
nieuwe kleur met sprong		HP=9-11	
3 in kleur met dubbele sprong	5+-kaart	FP=12-14 ^b	
1SA	gebalanceerde hand met stop in kleur tegenpartij; ontkent 4+-kaart in hoge kleur(en) ^c	HP=6-9	
2SA		HP=10-11	
3SA		HP=12-15	
cuebid	elke verdeling, geen ander geschikt bod	HP=12+	manche
	extra na 1♣/♦-opening: minstens 4-4 in hoge kleuren	FP=9+	ronde

a Na (1♥/♠)-doublet-(pas) is 4♣/♦ een advance cue voor de ongeboden hoge kleur met FP=18+.

b Na (1♣)-doublet-(pas) toont 3♦ HP=9-11.

c Eén uitzondering hierop: na (1♠)-doublet-(pas) bied je met SA-verdeling, stop in kleur tegenpartij, vierkaart harten en HP=10-11 2SA in plaats van 3♥.

Zoals al opgemerkt in paragraaf 10.1.4, ga je bij je antwoord op partners informatiedoublet uit van de primaire betekenis van het informatiedoublet: lengte in de ongeboden kleuren. Bij dat antwoord ga je als volgt te werk.

- ♣ Als je een vierkaart of langer in een ongeboden hoge kleur hebt, bied je die kleur op het niveau dat bij je kracht past.
- ♣ Heb je die niet, maar wél een stop in de kleur van de tegenpartij, dan bied je vanaf 6 punten SA op het niveau dat bij je kracht past.
- ♣ Heb je beide niet, dan bied je een lage kleur waarin je een vierkaart of langer hebt, op het niveau dat bij je kracht past.
- ♣ Ben je te sterk voor deze biedingen, dan geef je een cuebid om de bieding forcing te maken.

Overigens vervult na een 1♣/♦-opening van de tegenpartij het cuebid nog een extra functie. Heb je in die situatie namelijk een vierkaart (of langer) in *beide* hoge kleuren, dan heb je het dilemma voor welke kleur je moet kiezen. Vanaf 9 fitpunten los je dit op door het cuebid te bieden en daarmee de keuze aan partner over te laten. In de volgende paragraaf 12.2 lees je hoe het daarna verder gaat.

Improvisaties als je geen vierkaart in een ongeboden kleur hebt

Als je een ongeboden kleur biedt, beloof je daarmee in principe een vierkaart of langer. Maar wat te doen als je in geen van de drie ongeboden kleuren een vierkaart of langer hebt?

Als je zwak bent (0-5 punten), dan bied je bij gebrek aan beter een ongeboden kleur met slechts een driekaart. Het is niet anders.

Als je sterker bent (6-11 punten), dan heb je geen probleem als je een stop in de kleur van de tegenpartij hebt. Je biedt **SA** op het niveau dat bij je kracht past. Heb je echter géén stop in de kleur van de tegenpartij dan moet je improviseren. Je biedt dan **1SA**, ondanks het feit dat je geen stop hebt. Je doet dit dus ook, als je 10-11 punten hebt en eigenlijk te sterk bent voor een **1SA**-bod.

Als je nog sterker bent (12 punten of meer), dan is er geen probleem. Je geeft een cuebid of biedt eventueel **3SA** als je daarvoor de vereisten hebt.

Mag je passen op een informatiedoublet?

In principe pas je nooit op een informatiedoublet. Ook als je heel zwak bent, bied je één van de ongeboden kleuren. Partner dient zich te realiseren dat jouw bod in een kleur zonder sprong geen enkele kracht belooft. Bij wijze van *zeer* grote uitzondering kan je overigens wel eens passen op partners informatiedoublet. Je hebt dan echter geen zwakke hand, maar je zit dan zwaar tegen in de kleur van je linkertegenstander en je denkt daarom dat gedoubleerd tegenspelen het meeste oplevert.

Welke verfijningen zijn mogelijk in de puntenkracht uit het antwoordschema?

- ♣ Als je een hoge kleur biedt, dan geef je je kracht niet aan in honneurpunten (HP) maar in fitpunten (FP). Je gaat hierbij conservatief uit van een driekaart bij je doublerende partner.
- ♣ Na (1♠)-doublet-(pas) moet je je ♥-kleur op twee- of drieniveau introduceren. Daarom zijn deze biedingen één puntje sterker, respectievelijk FP=0-9 en FP=10-12.
- ♣ Als je een lage kleur biedt, dan mag je voor een 5+-kaart een puntje extra rekenen.

12.2 Verder bieden na informatiedoublet + antwoord

In deze paragraaf bekijken we de situatie vanuit degene die het informatiedoublet heeft gegeven. Je rechtertegenstander heeft geopend met één in een kleur, jij hebt een informatiedoublet gegeven en partner heeft hierop geantwoord. Hoe ga je nu verder na je informatiedoublet uit de eerste biedronde? Dat is afhankelijk van partners antwoord op jouw informatiedoublet. Achtereenvolgens bekijken we je mogelijkheden na een antwoord van één in een kleur, na een antwoord van twee in een kleur zonder sprong, na een antwoord van twee in een kleur met sprong, na een 1SA-antwoord en na een cuebid als antwoord.

Verder na (1X)-doublet-(pas)-1Y, (pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2 in partners kleur	fit (4+-kaart steun)	FP=15-17	niet
3 in partners kleur		FP=18-20	
4 in partners hoge kleur		FP=21+	eindbod
1SA	gebalanceerde hand met stop in kleur tegenpartij	HP=18-19	niet
2SA		HP=20-23	
3SA		HP=24+	eindbod
nieuwe kleur	5+-kaart	HP=15+; FP=17+	niet ^a
nieuwe kleur met sprong	6+-kaart	HP=18+; FP=20+	niet
pas	geen geschikt ander bod	HP=11-17	
cuebid		HP=18+	ronde

a Als je na je doublet je eigen kleur biedt op tweenniveau, dus bijvoorbeeld (1♣)-doublet-(pas)-1♠-(pas)-2♥, dan gaat partner met een 3+-kaart steun als volgt verder: FP=0-4: pas; FP=5-7: 3 in jouw kleur; FP=8+: 4 in jouw kleur of een andere kleur met sprong (advance cue).

Stel partner heeft als antwoord op jouw informatiedoublet een nieuwe kleur op éénniveau geboden. Met steun voor zijn kleur bied je dan zijn kleur op het niveau dat bij je kracht past. Let er hierbij wel op dat de ranges voor je kracht heel anders zijn dan gewoonlijk. Dat komt natuurlijk, omdat partner met zijn bod nog geen enkele kracht heeft getoond (zie de vorige paragraaf). Met een SA-bod toon je in deze situatie een hand, die in eerste instantie te sterk was voor een direct SA-bod met 15-17 punten. Een 1SA-bod toont daarom 18-19 punten. Als je springt in SA ben je nog sterker. Met een bod in een nieuwe kleur toon je in deze situatie een hand, die in eerste instantie te sterk was voor een direct volgbod in een kleur. Met een bod in een nieuwe kleur toon je daarom minstens een vijfkaart en een punt of 16. Een nieuwe kleur met sprong toont zelfs minimaal een zeskaart en een punt of 18.

Als je hand niet geschikt is voor één van deze biedingen, dan pas je tot een punt of 17. Ben je sterker, dan gebruik je het cuebid.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Verder na (1X)-doublet-(pas)-2Y zonder sprong, (pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
3♣/♦ = partners kleur	4+-kaart steun	HP=16-19	niet
3♥ = partners kleur		FP=15-21	
4♥ = partners kleur		FP=22+	eindbod
2SA	gebalanceerde hand met stop in kleur tegenpartij	HP=18-21	niet
3SA		HP=22+	eindbod
overige biedingen	zie het eerste schema van deze paragraaf		

Als partner met een nieuwe kleur op *tweeniveau* zonder sprong heeft geantwoord op jouw informatiedoublet, verandert er niet zo gek veel. Alleen de steun- en **SA**-biedingen veranderen een beetje qua kracht, omdat je een niveau minder hebt om je kracht aan te geven.

Verder na bijvoorbeeld (1♥)-doublet-(pas)-2♠, (pas)

<i>bod ^a</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners kleur	4+-kaart steun	FP=12-14	invite
4 in partners hoge kleur		FP=15-21	eindbod
3SA	stop in kleur tegenpartij	HP=18+	
nieuwe kleur, eventueel met sprong	zie het eerste schema van deze paragraaf		
pas	geen geschikt ander bod	HP=11-15	
cuebid		HP=16+	manche

a Overige biedingen worden in deze situatie (nagenoeg) niet gebruikt.

Als partner met een nieuwe kleur met sprong heeft geantwoord op jouw informatiedoublet, dan heeft hij zijn hand vrij nauwkeurig omschreven: een vierkaart met 9-11 punten. Zie de vorige paragraaf. In de regel is het dan niet zo moeilijk om het juiste eindcontract te bepalen. Met steun voor zijn kleur geef je een invite of bied je de manche uit. Met een stop in de kleur van de tegenpartij bied je met een sterke hand **3SA**. Een nieuwe kleur toont – zoals altijd na een informatiedoublet – een vijfkaart of langer met te veel punten voor een direct volgbod. Als geen van deze biedingen in aanmerking komt, pas je tot ongeveer 15 punten of bied je het cuebid (mancheforcing) als je sterker bent.

Verder na (1X)-doublet-(pas)-1SA, (pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		HP=11-16	
2SA		HP=17-18	invite
3SA	stop in kleur tegenpartij	HP=19+	eindbod
cuebid	geen stop in kleur tegenpartij		manche
nieuwe kleur, eventueel met sprong	zie het eerste schema van deze paragraaf		

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Als partner met **1SA** heeft geantwoord op jouw informatiedoublet, dan heeft hij een vierkaart in een hoge kleur ontkend. In principe ga je dan **SA** spelen. Je past tot een punt of 16, geeft een invite met **2SA** met 17-18 punten en biedt met 19 of meer punten **3SA** (met stop in de kleur van de tegenpartij) of het cuebid (zonder stop in de kleur van de tegenpartij). Alleen met een hand die in eerste instantie te sterk was voor een normaal volgbod in een kleur, ga je op zoek naar een kleurcontract door die kleur alsnog te bieden.

Verder na (1♥)-doublet-(pas)-2♥, (pas) of na (1♠)-doublet-(pas)-2♠, (pas)

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
nieuwe kleur	langste kleur (minstens vierkaart)		manche

a Overige biedingen worden in deze situatie (nagenoeg) niet gebruikt.

Als partner met een cuebid in de *hoge* kleur van de tegenpartij heeft geantwoord op jouw informatiedoublet, dan moet het onderzoek naar het juiste contract eigenlijk nog helemaal beginnen. Gelukkig heb je daar alle gelegenheid voor, omdat partner de situatie mancheforcing heeft gemaakt (zie de vorige paragraaf). Je kan daarom in alle rust je langste kleur bieden op zoek naar een fit. Je toont daarmee minstens een vierkaart. Het bod zegt verder niets over je kracht.

Verder na (1♣)-doublet-(pas)-2♣, (pas) of na (1♦)-doublet-(pas)-2♦, (pas)

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2♥/♠	4+-kaart	HP=11-15	niet
3♥/♠		HP=16+	manche
nieuwe lage kleur	zie het eerste schema van deze paragraaf		
3SA	geen 4+-kaart in ♥/♠; met stop in kleur tegenpartij	HP=18+	niet

a Overige biedingen worden in deze situatie (nagenoeg) niet gebruikt.

Als partner met een cuebid in de *lage* kleur van de tegenpartij heeft geantwoord op jouw informatiedoublet, dan ligt de situatie net wat anders dan hierboven. Je moet nu namelijk rekening houden met het feit dat partner een hand kan hebben met de hoge kleuren en 9-11 punten (zie de vorige paragraaf). De situatie is nu dan ook niet mancheforcing.

Je eerste prioriteit is daarom een vierkaart in een hoge kleur te melden, als je die hebt. Zonder overwaarde bied je daartoe niet-forcing 2♥/♠. Met een vierkaart steun kan partner daarop passen met een minimum (9-10 fitpunten), een invite (3♥/♠) geven met 11-12 fitpunten, en de manche volbieden als hij sterker is.

Met een vierkaart in een hoge kleur spring je vanaf een punt of 16 naar 3♥/♠ om de bieding mancheforcing te maken. Zonder vierkaart in een hoge kleur kan je een nieuwe lage kleur

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

bieden om een hand kenbaar te maken die te sterk was voor een direct volgbod of 3SA om een sterke hand te tonen met een stop in de kleur van de tegenpartij.

Tot slot

In de situaties in deze paragraaf heb je in de eerste biedronde een informatiedoublet gegeven. Daardoor kan je met handen tot 17 punten lang niet alle verdelingen meer hebben. Als gevolg daarvan heb je bij je tweede bieding soms niet alle potentieel mogelijke biedingen meer nodig. Waar dat het geval was, is dat met een noot bij het schema vermeld.

12.3 Antwoorden op informatiedoublet na preëemptieve openingen

Je linkertegenstander heeft preëemptief geopend en partner geeft een informatiedoublet. In deze paragraaf bekijken we hoe je daarop moet antwoorden. Eerst bekijken we de antwoorden nadat je linkertegenstander heeft geopend met een zwakke twee, daarna de antwoorden nadat deze heeft geopend op drieniveau.

Verder na (zwakke 2♦/♥/♠)-doublet-(pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	gedoubleerd tegenspelen levert het meeste op (= uitzondering)		
2 in nieuwe hoge kleur	4+-kaart	FP=0-8 ^a	niet
3 in nieuwe hoge kleur		FP=9-11 ^a	
4 in nieuwe hoge kleur		FP=12-18 ^a	eindbod
3 in nieuwe lage kleur		HP=0-8	niet
2SA	gebalanceerde hand; geen 4+-kaart in ongeboden hoge kleur; stop in kleur tegenpartij	HP=9-11	niet
3SA		HP=12-16	eindbod
cuebid	in ♥/♠: algemeen krachtbod	HP=12+	manche
	in ♦: minstens 4-4 in hoge kleuren	FP=9-12	ronde

a Na (2♠)-doublet-(pas) kan je geen 2♥ meer bieden. Daarom toont 3♥ dan FP=0-10 en 4♥ FP=11-18.

Als je linkertegenstander heeft geopend met een zwakke twee in plaats van met 1-in-een-kleur, dan heb je voor je antwoorden op het informatiedoublet van partner minder ruimte. Toch blijven de antwoorden verrassend vergelijkbaar met die uit paragraaf 12.1. Je moet echter wel iets vaker improviseren:

- ♣ Als je zwak bent (0-8 punten) en geen vierkaart in een ongeboden kleur hebt, dan bied je bij gebrek aan beter een kleur – zonder sprong natuurlijk - op een driekaart.
- ♣ Als je sterker bent (9-11 punten), geen vierkaart hebt in een hoge kleur én geen stop hebt in de kleur van de tegenpartij, dan moet je ook improviseren. Je biedt weer een kleur zonder sprong hoewel je daar eigenlijk te sterk voor bent.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

- ♣ Als je nog sterker bent (12 of meer punten), dan hoef je na een zwakke twee in een *hoge* kleur van de tegenpartij nooit te improviseren, omdat je dan een cuebid kan geven, mocht je geen ander geschikt bod hebben. Na een zwakke twee *in ruiten* van de tegenpartij heeft dit cuebid echter een andere specifieke betekenis. Daarom kan je dan vast komen te zitten, als je geen vierkaart of langer in één van de hoge kleuren hebt noch een stop in ruiten. Je zult dan moeten improviseren. Dit komt gelukkig zelden voor.

Als je linkertegenstander op drieniveau heeft geopend, dan heb je voor je antwoorden op het informatiedoublet van partner erg weinig ruimte meer over. Er is zelfs geen ruimte meer over voor een invite. Je biedt ofwel zwak ofwel de manche. Passen wordt daarmee een reële optie. Je doet het met handen waarmee de eigen manche lang niet zeker is, maar die voldoende kracht of verdeling lijken te hebben om – gecombineerd met de openingskracht bij partner – de tegenpartij down te krijgen. Zie verder het volgende schema.

Verder na (3X)-(doublet)-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	straf = reële optie, bijvoorbeeld met vierkaart troef en/of punten tegen als eigen manche lang niet zeker is		
3 in nieuwe hoge kleur	4+-kaart	FP=0-11	niet
4 in nieuwe hoge kleur		FP=11-19	
4 in nieuwe lage kleur		FP=0-13	
5 in nieuwe lage kleur		FP=13-19	
3SA	met stop in kleur tegenpartij	HP=13-19	
cuebid in ♣/♦	minstens 4-4 in ♥/♠	FP=11+	manche
cuebid in ♥/♠	advance cue voor andere hoge kleur	FP=18+	slempoging

Uit dit schema blijkt dat je antwoord van 3♥/♠ een zeer wijde range heeft: 0 tot 11 fitpunten. Hoe moet partner vervolgens beslissen of hij moet passen of de manche bieden? De ervaring leert dat partner in deze situatie mag uitgaan van een punt of zeven bij jou. Met FP=18+ mag hij dus jouw bod verhogen naar de manche. Dat zal best wel eens down gaan, maar de ervaring leert dat het vaker gemaakt wordt.

13 Verder bieden na andere volgbiedingen

In dit hoofdstuk kijken we naar het antwoord op volgbiedingen die tot nu toe nog niet aan de orde zijn gekomen. Eerst bekijken we in paragraaf 13.1 het antwoord op natuurlijke **SA**-volgbiedingen van partner. In de meeste situaties speel je hierbij Stayman en Jacoby-transfers. Daarna kijken we naar het antwoord op een sprongvolgbod van partner na één in een kleur van de tegenpartij (paragraaf 13.2) en het antwoord op een unusual **2SA** of een upper cuebid van partner (paragraaf 13.3). Tenslotte kijken we in paragraaf 13.4 naar hoe je moet reageren als de linkertegenstander met **1SA** heeft geopend en partner daarop iets geboden heeft. Hierbij komt bijvoorbeeld aan de orde hoe het verder gaat, als partner de Landy-conventie van stal heeft gehaald.

13.1 Antwoorden op natuurlijke SA-volgbiedingen

In deze paragraaf bekijken we hoe het verder gaat als partner een natuurlijk **SA**-volgbod heeft gedaan. Achtereenvolgens bespreken we het verdere bieden na (1) een **1SA**-volgbod na één in een kleur van de tegenpartij, (2) een **1SA**-volgbod in de sandwich, (3) een **2SA**-volgbod na een zwakke twee van de tegenpartij, en (4) een **3SA**-volgbod na een preëemptieve opening op drieniveau van de tegenpartij.

Verder na (1X)-1SA-(pas)

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
alle biedingen	precies hetzelfde als na een 1SA -opening van partner

Om het simpel te houden speel je na een **1SA**-volgbod van partner alles precies hetzelfde als na een **1SA**-opening van partner. Zie hiervoor hoofdstuk 3. Je speelt dus bijvoorbeeld gewoon Stayman en Jacoby-transfers en ook alle antwoorden daarop blijven precies hetzelfde. Je negeert als het ware het openingsbod van je linkertegenstander.

Dat is soms wat mal, maar zoals gezegd wel zo eenvoudig. Stel bijvoorbeeld dat je linkertegenstander met **1♥** heeft geopend en partner heeft met **1SA** gevolgd. Een **2♦**-bod van jou is dan gewoon een Jacoby-transfer naar harten, terwijl toch al duidelijk is dat jouw partij niet in harten moet spelen. Of, om een ander voorbeeld te noemen, partner zal dan na een Stayman-**2♣** van jou gewoon met **2♥** een vierkaart harten tonen, als hij die heeft.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Verder na (1X)-pas(1Y)-1SA, (pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	niets extra's te melden	HP<8	
2 in nieuwe ^a kleur	5+-kaart	FP<8	eindbod
3 in nieuwe ^a lage kleur	6+-kaart	FP=8-9 ^b	invite
3 in nieuwe hoge kleur	5+-kaart		
4 in nieuwe hoge kleur	6+-kaart	FP=10+ ^b	eindbod
2SA		HP=8-9 ^b	invite
3SA		HP/FP=10+ ^b	eindbod

a Omdat de 1♣-opening van de tegenpartij niet echt hoeft te zijn, geldt een ♣-bod altijd als een nieuwe kleur.

b Deze biedingen komen nauwelijks voor, omdat je daarvoor in de regel te zwak bent.

Na een 1SA-volgbod van partner in de sandwich speel je *geen* Stayman of Jacoby-transfers. Om twee geboden kleuren van de tegenpartij te negeren zou wat al te gekunsteld worden. Hoe bied je dan wel? Eigenlijk zal je vrijwel altijd ofwel passen ofwel uitwijken naar een kleur op tweenniveau als je daar minstens een vijfkaart in hebt. Vanaf een punt of acht kan je wel sterker bieden (zie het schema), maar daar zal je in de regel te zwak voor zijn. Immers, de tegenpartij heeft normaliter een punt of 18 en partner heeft ook minstens 15 punten. Dan blijven er hoogstens 7 punten voor jou over. Alleen als de tegenpartij (sub)minimaal is voor zijn bieden, kan het dus voorkomen dat je de sterkere biedingen kan gebruiken.

Verder na (zwakke 2X)-2SA-(pas)

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
pas	geen 5+-kaart in hoge kleur	HP<8	
3♣	Stayman	HP=8+	ronde
3♦/♥	Jacoby-transfer ^b		
3♠	tweekleurenspeel in lage kleuren ^c	HP=10+	
3SA	geen geschikt ander bod	HP=8+	eindbod
4 in nieuwe lage kleur	6+-kaart	FP=16+	slempoging
4 in nieuwe hoge kleur		FP=15-17	

a Dit geldt ook na een 2SA-volgbod in de uitpas, bijvoorbeeld na (2♥)-pas-(pas)-2SA-(pas).

b Zie hoofdstekst, als het een transfer naar de kleur van de tegenpartij betreft

c Na (2♦)-2SA-(pas) wordt het 3♠-bod niet gebruikt.

Na een zwakke twee van je linkertegenstander en een 2SA-volgbod van partner speel je *wel* weer Stayman en Jacoby-transfers. Anders dan na een 1SA-volgbod houd je hierbij wel rekening met de bieding van je linkertegenstander.

Zo toont een Jacoby-transfer naar de kleur van de tegenpartij nu geen vijfkaart in die kleur, maar in plaats daarvan een singleton of renonce in die kleur, een vierkaart in de andere hoge

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

kleur, en 4/5 kaarten in de lage kleuren met 8-13 punten.

Ook verandert Stayman, als je linkertegenstander met een *hoge* kleur heeft geopend. Je informeert dan met 3♣ alleen nog naar partners bezit in de *andere* hoge kleur (waarin je dan zelf minimaal een driekaart hebt). Partner zal als volgt antwoorden: 3♦ zonder 4+-kaart in de andere hoge kleur; 3 in andere hoge kleur met een vierkaart hierin; 4 in andere hoge kleur met een vijfkaart hierin.

Verder na (3X)-3SA-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen zekere fit in hoge kleur	HP<16	
4♥/♠ als nieuwe kleur	6+-kaart	HP<16	eindbod
cuebid na (3♣/♦)-3SA-(pas)	tweekleurenspeel in ♥/♠	elke kracht	manche

Als partner na een preëemptieve opening van je linkertegenstander op drieniveau 3SA heeft geboden, zal je in de meeste gevallen gewoon passen. Alleen als er uitzicht is op een fit in een hoge kleur corrigeer je naar vier in een hoge kleur, hetzij door gewoon 4♥/♠ te bieden (met minstens een zeskaart), hetzij door de lage kleur van de tegenpartij op vierniveau te bieden (met een tweekleurenspeel in de hoge kleuren). Merk nog op dat partner maar 16 punten hoeft te hebben voor zijn 3SA-bod (zie paragraaf 10.3) zodat je pas vanaf ongeveer 16 punten slemaspiraties krijgt.

13.2 Antwoorden op een sprongvolgbod na één in een kleur

Je linkertegenstander heeft één in een kleur geopend en partner heeft een sprongvolgbod gedaan. In deze paragraaf beschrijven we hoe je daarop kan reageren.

Verder na (1X)-2♦/♥/♠ met sprong-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod		
bod in partners kleur	ongeveer hetzelfde als na 2♦/♥/♠-opening van partner		
2SA	geen fit in hoge kleur van partner; stop in kleur tegenpartij	HP=13-15	niet
3SA		HP=15+	

Na een sprongvolgbod van partner naar tweenniveau heeft partner ongeveer dezelfde kracht en verdeling als na een zwakke twee opening van partner. Er is echter één groot verschil in je mogelijke antwoorden met de antwoorden na een zwakke twee uit paragraaf 9.3. Het 2SA-bod is nu niet meer een conventioneel vraagbod, maar echt. Het toont een stop in de kleur

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

van de tegenpartij en 13-15 punten. Als gevolg daarvan kan je invite-handen (FP=14-16) met steun voor partners hoge kleur niet meer via het **2SA**-bod bieden. In plaats daarvan worden deze handen opgedeeld tussen 3 in partners kleur (FP=14) en 4 in partners kleur (FP=15-16).

Verder na (1X)-3♣/♦ met sprong-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		HP<15	
3SA	stops in overige kleuren	HP=15/16+	eindbod
cuebid	geen stop in kleur tegenpartij		ronde

Na een sprongvolgbod van partner in een lage kleur naar drieniveau zal je in de regel passen. Vanaf een punt of 15 zal je aan de manche gaan denken. Je biedt dan **3SA** met stops in de overige kleuren en het cuebid zonder stop in de kleur van de tegenpartij. Bij deze biedingen is enige aansluiting in de kleur van partner een pre, omdat daarmee de kans groter wordt dat in een **SA**-contract zijn kleur als slagenbron kan fungeren.

Verder na (1♠)-3♥-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod		
4♥	doubleton of meer steun	FP=13+	eindbod
overige biedingen	zie vorige schema, maar zonder ♥-fit		

De situatie ligt net wat anders na een 3♥-sprongvolgbod van partner, omdat harten een hoge kleur betreft. Al vanaf 13 fitpunten gooi je nu de manche vol. Ook als je de harten manche niet kan maken, kan dit het goede bod zijn uit preëemptieve overwegingen.

Verder na (1♣)-3♦-(pas)

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
pas	geen geschikt ander bod
3SA na (1♣)-3♦-(pas)	enige aansluiting in partners kleur en stops in de overige kleuren

Na een dubbel sprongvolgbod van partner naar 3♦ ga je je kansen taxeren voor een **3SA**-contract. Als je enige aansluiting hebt in partners ruitkleur (zodat zijn kleur als slagenbron kan fungeren) en je de andere kleuren gestopt hebt, zal je in de regel de gok naar **3SA** wagen.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Verder na (1X)-3♥/♠ met dubbele sprong-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod		
4 in partners ♥/♠	vanaf singleton steun	FP=11+	niet

Na een dubbel sprongvolgbod van partner naar een hoge kleur bied je al vanaf 11 fitpunten de manche uit. Dit is een tweesnijdend zwaard. De tegenpartij weet dan niet of je dit bod slechts doet om het hen lastig te maken of omdat het contract er gewoon in zit.

13.3 Antwoorden op een unusual 2SA of een upper cuebid

Je linkertegenstander heeft één in een kleur geopend en partner heeft met een unusual 2SA of een uppercuebid een tweekleurenspeel getoond. In deze paragraaf beschrijven we hoe je daarop kan reageren.

Verder na (1X)-2SA-(pas) of (1X)-2X-(pas)

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
laagste bod in één van partners kleuren	fit		FP=0-10 ^b	niet ^c
	doubleton (in noodgeval)		HP=0-10	
4 in partners hoge kleur	fit		FP=11-14 ^d	eindbod
	doubleton (in noodgeval)		HP=11+	
cuebid met sprong	advance cue met fit in hoogste kleur		FP=15+	slempoging
3 in ongeboden kleur	geen fit; 6+-kaart		HP=0-11	eindbod
3SA	geen fit in hoge kleur van partner	goede stops in overige twee kleuren	HP=11-19	eindbod
cuebid			HP=8+	ronde

a Een bod van 4 of 5 in partners lage kleur wordt nauwelijks gebruikt, omdat je met een fit voor partners lage kleur en FP=12+ het cuebid kan gebruiken.

b Als het laagste bod op tweenniveau ligt, dan FP=0-8/9. Met FP=9/10 bied je dan 3 in partners hoge kleur.

c Partner mag vervolgens naar de manche ophogen vanaf ongeveer FP=18+.

d Als de fit niet met een cuebid met sprong kan worden aangegeven, dan ook met FP=15-19.

Als partner met een upper cuebid of een unusual 2SA een tweekleurenspeel heeft getoond, dan heb je natuurlijk biedverplichting: passen is daarom geen optie. Het laagste bod in één van partners kleuren hoeft dus geen fit en geen enkele kracht te tonen. Het is natuurlijk wél mogelijk dat je een fit hebt en de kracht kan oplopen tot een punt of tien. Zie echter wat aan het eind van deze paragraaf over handwaardering wordt gezegd in deze specifieke situatie.

Vanaf ongeveer 11 punten en (enige) aansluiting kan je springen naar de manche in een hoge kleur van partner. Vanaf 15 fitpunten kan je zelfs sleminteresse tonen, als je een fit hebt

voor de *hoogste* kleur die partner heeft getoond.

Als je geen fit hebt voor één van partners kleuren, maar wél minstens een zeskaart hebt in de laatste ongeboden kleur, dan kan je – als je zwak bent – die kleur op drieniveau bieden. Het geeft de boodschap aan partner dat zijn beide kleuren echt niet uitkomen en dat deze kleur je nog het beste lijkt om in te spelen.

Als je geen fit hebt voor partners hoge kleur(en) en de twee kleuren naast partners kleuren goed gestopt hebt, kan je vanaf een punt of 11 overwegen **3SA** te bieden. Pas wel op dat je die kleuren naast partners kleuren zelf echt goed moet stoppen. Partner zal met zijn twee-kleurenspeel geen enkele hulp hiervoor meenemen.

Als geen van deze biedingen je goed uitkomt, dan heb je als laatste nog de mogelijkheid de bieding aan de gang te houden met het cuebid. Je toont hiermee minimaal 8 punten.

Handwaardering als partner een tweekleurenspeel heeft getoond

Als partner een tweekleurenspeel heeft getoond, dan moet je daarmee rekening houden met het waarden van de kracht van je eigen hand. Je specifieke verdeling (introefwaarde!) en de positie van je honneurs (punten in partners kleuren zijn veel meer waard dan punten daarbuiten) zijn dan bijvoorbeeld veel belangrijker dan je puntenkracht als zodanig. Daarom zijn vrij grote afwijkingen mogelijk van de globale puntenranges die hierboven zijn gegeven.

13.4 Antwoorden op interventies na een 1SA-opening

Je linkertegenstander heeft met **1SA** geopend en partner heeft tussengeboden, bijvoorbeeld met 2♣-Landy, een gewoon volgbod op tweenniveau of een strafdoulet. In deze paragraaf kijken we hoe je kan reageren op partners bod.

Verder na partners Landy, dus na (1SA)-2♣-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	6+-kaart ♣, minder dan 2-1 in ♥/♠		
2♦	gelijke lengte in hoge kleuren 3-2 of 2-1 of 1-0 in hoge kleuren		ronde
2♥	voorkeur voor harten	met zekere fit: FP=0-11 anders: HP=0-12	niet
2♠	voorkeur voor schoppen		
2SA	minstens 5-4 in hoge kleuren	HP=10+	ronde

Als partner met 2♣ de Landy-conventie heeft gebruikt, toont hij minstens 4-5 in de hoge kleuren (zie paragraaf 10.2). Jouw eerste taak is om aan te geven welke hoge kleur jouw voorkeur heeft. Je doet dat door de hoge kleur van je voorkeur te bieden op tweenniveau.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Heb je geen voorkeur, dan laat je de keus aan partner door 2♦ te bieden. Partner zal vervolgens zijn langste kleur bieden (bij gelijke lengte kiest hij voor ♥).

Let op. Met 3-2 of 2-1 of 1-0 in de hoge kleuren heb je weliswaar een lichte voorkeur voor één van partners hoge kleuren, maar bied je toch 2♦. Je hebt zo in ieder geval de zekerheid dat je in partners vijfkaart gaat spelen.

In een enkel geval kan het voorkomen dat partners Landy-2♣ wel erg slecht uitkomt, omdat je vrijwel geen kaarten hebt in de hoge kleuren (2-1 of minder). Heb je in zo'n geval wél minstens een zeskaart in klaveren, dan kan je bij wijze van uitzondering passen op partners 2♣-bod.

Verder na (1SA)-2♦/♥/♠-(pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	geen fit en/of onvoldoende kracht		
3 in partners kleur	2+-kaart steun	FP=12-14	invite
4 in partners kleur		FP=15+	eindbod

Als partner twee in een nieuwe kleur heeft gevolgd, zal je in de regel passen. Een enkel ker-tje zal je sterk genoeg zijn – vanaf 12 fitpunten – om zijn kleur te steunen.

Verder na (1SA)-doublet-(pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	elke verdeling	HP=5+	
	gebalanceerd	HP=0-4	
2 in nieuwe kleur	5+-kaart	HP=0-4	niet

Als partner de 1SA-opening van je linkertegenstander heeft gedoubleerd, dan heeft hij grote kracht (vanaf 17 punten) getoond. Zie paragraaf 10.2. Je zult daarom vrijwel altijd passen in het vertrouwen dat de tegenpartij gedoubleerd down zal gaan, zeker omdat partners punten mooi achter de punten van je linkertegenstander zijn gesitueerd. Alleen als je zwak (maxi-maal 4 punten) bent en minstens een vijfkaart hebt in een kleur, kies je het zekere voor het onzekere en bied je je eigen kleur op tweenniveau.

14 Beschermend bieden

In dit laatste hoofdstuk van deel II behandelen we het beschermende bieden. Er is al twee keer gepast en de bieding is bij jou aangeland. Beëindig je de bieding met een derde pas of doe je nog wat? Dit bieden in de uitpas noem je in het Nederlands “beschermend” bieden (door te bieden bescherm je partner voor het geval hij noodgedwongen met een sterke hand gepast heeft). In het Engels spreek je van “balancen”. We zullen zien dat alles erop gericht is om niet te snel te passen in deze situatie. Het is nu eenmaal zelden goed om de tegenpartij op laag niveau een contract te laten spelen.

We beginnen in paragraaf 14.1 met de situatie waarbij je linkertegenstander geopend heeft met één in een kleur en na twee keer pas de bieding bij jou is aangeland. Daarna bespreken we partners mogelijke reacties op jouw balancing bod (paragraaf 14.2). Na een balancing **SA**-bod speel je geen Stayman en Jacoby-transfers. In plaats daarvan doet het cuebid dienst als een soort vervangende Stayman. In paragraaf 14.3 bespreken we je mogelijke antwoorden op dit cuebid. Daarna behandelen we in paragraaf 14.4 het balancen na andere openingen van de tegenstander. We sluiten in paragraaf 14.5 af met het balancen in een later stadium.

14.1 Balancen na de opening van één in een kleur

Je linkertegenstander heeft geopend met één in een kleur en zowel partner als je rechtertegenstander hebben gepast. In deze paragraaf staat wat je nu kan doen. We vergelijken hierbij je mogelijkheden met die uit paragraaf 10.1, waar je *rechtertegenstander* één in een kleur had geboden.

Verder na (1X)-pas-(pas)

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	lengte in ongeboden kleuren	HP<8	
	5+-kaart in eigen kleur		
	SA -verdeling, ook zonder stop	HP<11	
	overige verdelingen	HP<16	
nieuwe kleur	5+-kaart	HP=8-15	niet
nieuwe kleur met sprong	6+-kaart	HP=13-15	
1SA	SA -verdeling, <i>ook zonder stop</i>	HP=11-15 ^b	
2SA	SA -verdeling met stop in kleur tegenpartij	HP=21-22	
doublet	lengte in ongeboden kleuren	HP=8+	vrijwel
	overige verdelingen	HP=16+	
3SA , cuebid op drieniveau	zie paragraaf 10.1.3		

a Het cuebid op tweenniveau wordt niet gebruikt.

b Meer precies: na 1♣-opening van de tegenpartij HP=11-14; na 1♦-opening HP=11-15; na 1♥/♠-opening HP=11-16. Met voorgepaste hand: HP=10-11.

Welke biedingen zijn veranderd?

In de uitpas speel je geen upper cuebid of unusual **2SA** meer. Dat zijn in deze situatie geen nuttige afspraken. Als gevolg daarvan gebruik je het cuebid op tweenniveau helemaal niet meer. Het **2SA**-bod gebruik je wel. Het toont in de uitpas een **SA**-verdeling met stop in de kleur van de tegenpartij en 21-22 punten.

In de uitpas heeft het ook niet zoveel zin om zwakke sprongvolgbiedingen te spelen. Dat doe je daarom ook niet. In plaats daarvan speel je *intermediate* sprongvolgbiedingen. Dat wil zeggen dat een sprong in een nieuwe kleur minstens een zeskaart toont *met 13-15 punten*.

Wat is er *grosso modo* veranderd in de kracht van een bod?

In de uitpas is alles erop gericht om de bieding open te houden. Partner kan immers nog best wel sterk zijn: zie paragraaf 10.1.4. Daarom heb je in de uitpas voor een gewoon volgbod, een **1SA**-volgbod en een informatiedoublet *grosso modo* een punt of drie minder nodig. Meer specifiek (vergelijk met paragraaf 10.1):

- ♣ Met een vijfkaart volg je op tweenniveau vanaf HP=8+ in plaats van HP=11+.
- ♣ Met een lengte in de ongeboden kleuren doubleer je vanaf HP=8+ in plaats van HP=11+.
- ♣ Zonder geschikt ander bod doubleer je vanaf HP=16 in plaats van HP=18.
- ♣ Met een **SA**-verdeling bied je **1SA** met HP=11-15 in plaats van HP=15-17.

Overigens is de ondergrens van de kracht van een volgbod op éénniveau nu “hard” op HP=8. Je volgt dus niet meer met subminimale waarden.

De centrale rol van het **1SA**-bod in de uitpas

Zoals hiervoor al opgemerkt is in de uitpas alles erop gericht om de bieding open te houden. Om deze reden wordt nu ook de eis verlaten dat je voor een **1SA**-bod een stop in de kleur van de tegenpartij nodig hebt. Dit blijkt heel effectief. Gecombineerd met het feit dat je minder kracht nodig hebt voor een **1SA**-bod, kan je nu vanaf 11 punten vrijwel altijd de bieding open houden.

Wanneer pas je in de uitpas?

Door dit alles zal je niet zo gauw passen in de uitpas. Wanneer pas je nog wel?

- ♣ Met 0-7 punten pas je. Als je zo zwak bent, hoeft je niet bang te zijn om de manche te missen.
- ♣ Met 8-10 punten zal je niet eens zo vaak hoeven passen. Met lengte in de ongeboden kleuren kan je met deze kracht immers al een doublet geven en met een vijfkaart of langer kan je met deze kracht een kleur bieden, ook op tweenniveau.
- ♣ Met 11-15 punten zal je dankzij het **1SA**-bod vrijwel nooit passen. Je past alleen als je tegenzit in de kleur van de tegenpartij. Je hebt dan een 5+-kaart hierin (zonder 5+-kaart ernaast) of een 4-4-4-1-verdeling met een vierkaart in de kleur van de tegenpartij.
- ♣ Met 16 of meer punten pas je nooit.

14.2 Reageren op balancing bod na één in een kleur

In deze paragraaf bespreken we je mogelijke biedingen, nadat partner in de uitpas de bieding heeft open gehouden. We zullen deze biedingen hierbij vergelijken met de “gewone” antwoorden op een volgbod of informatiedoublet uit de hoofdstukken 11 - 13. Achtereenvolgens beschrijven we je mogelijke reactie op (1) partners balancing volgbiedingen in een kleur, (2) partners balancing doublet en (3) partners balancing **SA**-volgbiedingen.

Verder na (1X)-pas-(pas)-1♥/♠, (pas)

<i>bod ^a</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod	HP=0-14	
2 in partners kleur	fit	FP=7-12	niet
3 in partners kleur		FP=13-14	invite
4 in partners kleur		FP=15+	eindbod
1SA	geen fit	gebalanceerde hand HP=9-11	niet
2SA		met stop in kleur tegenpartij HP=12-14	
3SA		met stop in kleur tegenpartij HP=16-17	eindbod
cuebid		geen geschikt ander bod HP=15-17	ronde

a Je zal in deze situatie niet zo vaak een nieuwe kleur bieden.

Als partner de bieding met een 1♥/♠-volgbod heeft opengehouden, veranderen er een paar dingen ten opzichte van je “normale” antwoorden uit paragraaf 11.1.

Omdat preëemptieve overwegingen in deze situatie minder een rol spelen, spring je nu pas naar drie in partners kleur met 13-14 punten en niet meer met 11-14 punten. Op het oog is dit een klein verschil, maar omdat je in de praktijk best vaak handen hebt met 11-12 punten, waarmee je nu dus slechts 2 in partners kleur biedt, is dit verschil toch het benadrukken waard.

Daarnaast heb je voor een 1SA-bod nu wél een stop in de kleur van de tegenpartij nodig en spring je al met een puntje minder naar 2SA.

Een nieuwe kleur toont nog steeds een vijfkaart of langer in die kleur. Je zult het bod in de praktijk echter in deze situatie niet vaak gebruiken, omdat je met een vijfkaart of langer vaak in de eerste biedronde al een volgbod zou hebben gedaan.

Tenslotte gebruik je ook in deze situatie het cuebid om kracht aan te geven, maar omdat je al gelimiteerd bent door je oorspronkelijke pas, toont het “slechts” 15-17 punten.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Verder na (1X)-pas-(pas)-2♣/♦, (pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners kleur	fit	FP=12-16	niet
2SA	gebalanceerde hand met stop	HP=10-14	
overige biedingen	zie het vorige schema		

Als partner de bieding met een 2♣/♦-volgbod heeft opengehouden, verandert er nog meer ten opzichte van je “normale” antwoorden uit paragraaf 11.1. Dit komt omdat een 2♣/♦-volgbod in de uitpas behoorlijk wat zwakker kan zijn dan normaal (zie de vorige paragraaf). Daarom toon je nu pas een fit voor partners kleur met FP=12-16 in plaats van FP=7-12. Daarnaast is de range van je 2SA-bod met 10-14 punten veel groter dan de normale 10-12 punten.

Voor de rest gelden dezelfde veranderingen als na een 1♥/♠-volgbod van partner.

Verder na (1♠)-pas-(pas)-2♥, (pas)

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
3/4♥	fit	FP=12-15 / 16+	niet
overige biedingen	zie het vorige schema, maar nu zonder ♥-fit		

Als partner de bieding met een 2♥-volgbod heeft opengehouden, ligt de zaak net weer wat anders omdat 2♥ een hoge kleur betreft. Je biedt nu de manche uit vanaf 16 punten en de overige biedingen ontkennen expliciet een ♥-fit.

Verder na (1X)-pas-(pas)-doublet, (pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	je zit zwaar tegen in de kleur van de tegenpartij; je denkt dat gedoubleerd tegenspelen het meeste oplevert		
nieuwe kleur	zelfde als na (1X)-doublet-(pas); zie paragraaf 12.1	HP= ongeveer +2	niet
nieuwe kleur met sprong			
SA-biedingen			
cuebid	in ♣/♦: 4+/4+ in hoge kleuren	FP=10+	ronde
	in ♥/♠: vierkaart in andere hoge kleur	HP=13-17	

Als partner de bieding met een doublet heeft opengehouden, veranderen er eigenlijk maar twee dingen wezenlijk ten opzichte van je “normale” antwoorden uit paragraaf 12.1. Allereerst moet je voor al je antwoorden ongeveer 2 punten sterker zijn. De reden hiervoor is natuurlijk dat partners doublet in de uitpas minder punten belooft. Daarnaast verliest het

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

cuebid zijn algemene mancheforcing karakter. De reden hiervoor is dat je – door je onspronkelijke pas – niet meer ongelimiteerd sterk kan zijn. In plaats daarvan toont een cuebid – naast een bepaalde kracht – minstens een vierkaart in de ongeboden hoge kleuren.

Verder na (1X)-pas-(pas)-1SA, (pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas			HP=0-11 ^a	
2SA	geen vierkaart in een ongeboden hoge kleur		HP=12 ^a -13	invite
3SA			HP=14-17	eindbod
2 in nieuwe kleur	minstens een vijfkaart		FP=0-10	
cuebid op twee niveau	Stayman-vervangend cuebid	4-kaart in ongeboden hoge kleur(en)	HP=11+ ^a FP=12+ ^a	ronde

a Na een 1♥/♠-opening van tegenpartij eentje lager, omdat dan het 1SA-bod van partner sterker kan zijn.

Als partner de bieding met een 1SA-bod heeft opengehouden, zijn je antwoorden totaal anders dan je “normale” antwoorden uit paragraaf 13.1. Je speelt nu namelijk *geen* Stayman en Jacoby-transfers.

Als je een nieuwe kleur op tweenniveau biedt, is dat dan ook gewoon echt en om te spelen. Overigens zal dat in de praktijk haast altijd een kleur *onder* de openingskleur van de tegenpartij betreffen, omdat je een 5+-kaart *boven* de openingskleur vaak in eerste instantie al geboden zou hebben.

Het cuebid doet dienst als een soort vervangende Stayman. Het informeert bij partner naar zijn bezit in de ongeboden hoge kleur(en) en tevens naar zijn kracht. Zie voor de antwoorden van partner hierop de volgende paragraaf 14.3.

Heb je zelf geen vierkaart in de ongeboden hoge kleur(en), dan kan je – afhankelijk van je kracht – passen, een invite geven met 2SA, of direct de manche uitbieden met 3SA.

Verder na (1X)-pas-(pas)-2SA, (pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas		HP=0-3	
3SA		HP=4+	eindbod
3 in nieuwe kleur	6+-kaart	HP=2-3	niet
cuebid	Stayman-vervangend cuebid; 4/5-kaart in hoge kleur(en)	HP=3+	ronde ^a

Ook als partner de bieding met een 2SA-bod heeft opengehouden, speel je geen Stayman en Jacoby-transfers. Bijgevolg is een nieuwe kleur op drieniveau echt en doet het cuebid weer

dienst als vervangende Stayman. Partners antwoorden hierop staan wederom in de volgende paragraaf 14.3.

14.3 Antwoorden op Stayman-vervangend cuebid

Als je met een **SA**-bod de bieding hebt open gehouden, kan partner met een Stayman-vervangend cuebid vragen naar een vierkaart in een hoge kleur bij jou en je kracht. Zie de vorige paragraaf. In deze paragraaf staat hoe je daarop kan antwoorden. We beginnen met je antwoorden als je de bieding met **1SA** hebt opengehouden. Daarna volgen je antwoorden, als je **2SA** hebt geboden.

Verder na (1♣)-pas-(pas)-1SA, (pas)-2♣-(pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
2♦	geen vierkaarten in hoge kleur	minimum (HP=11-12)	ronde
2SA		maximum (HP=13-14)	niet
2♥/♠	vierkaart in geboden kleur; geen vierkaart in andere hoge kleur	geen nadere indicatie	niet
cuebid op 3-niveau (3♣)	vierkaart in beide hoge kleuren		ronde

Als de tegenpartij begonnen is met een 1♣-opening heb je de meeste ruimte om te antwoorden op partners Stayman-vervangende cuebid. Als je geen vierkaarten in de hoge kleuren hebt, toon je dat met 2♦ als je minimaal bent en met 2SA als je maximaal bent. Heb je precies één vierkaart in een hoge kleur, dan bied je die op tweenniveau. Met vierkaarten in beide hoge kleuren bied je de kleur van de tegenpartij, 3♣ dus, zodat partner kan kiezen in welke kleur gespeeld gaat worden.

Als er op deze manier een fit in een hoge kleur is vastgesteld, kan partner vervolgens een invite geven door drie in de fitkleur te bieden. Hierna pas je met een minimum en verhoog je naar de manche met een maximum.

Verder na (1♦)-pas-(pas)-1SA, (pas)-2♦-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2SA	geen vierkaarten in hoge kleur	minimum (HP=11-12)	niet
3SA		maximum (HP=13-15)	
2♥/♠, cuebid op 3-niveau (3♦)	zoals in het vorige schema		

Als de tegenpartij begonnen is met een 1♦-opening heb je iets minder ruimte voor je antwoorden. Zonder vierkaarten in een hoge kleur, bied je daarom **2SA** met een minimum en

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

direct **3SA** met een maximum. Voor de rest blijven je antwoorden hetzelfde als na een **2♣**-cuebid.

Verder na (1♥/♠)-pas-(pas)-1SA, (pas)-2♥/♠-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2SA	geen vierkaart in andere hoge kleur	minimum (HP=11-13)	niet
3SA		maximum (HP=14-16)	
bod in andere hoge kleur zonder sprong	vierkaart in geboden kleur	minimum (HP=11-13)	
bod in andere hoge kleur met sprong		maximum (HP=14-16)	

Als de tegenpartij begonnen is met een 1♥/♠-opening heb je de minste ruimte voor je antwoorden. Zonder vierkaart in de andere hoge kleur, bied je **2SA** met een minimum en **3SA** met een maximum. Dus op dezelfde manier als na een 2♦-cuebid. Heb je wél een vierkaart in de andere hoge kleur, dan bied je die zonder sprong met een minimum en met sprong met een maximum.

Verder na (1X)-pas-(pas)-2SA, (pas)-3X-(pas)

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
bod in ongeboden hoge kleur	vierkaart	HP=21-22	niet
3SA	geen vierkaart in ongeboden hoge kleur(en)		

a Na (1♣)-pas-(pas)-2SA, (pas)-3♣-(pas) bied je 3♦ in plaats van 3SA zonder vierkaart ♥/♠

Als je de bieding hebt opengehouden met een **2SA**-bod, vraagt partners Stayman-ervangende cuebid alleen naar vierkaarten in de ongeboden kleur(en). Je kracht is immers nauw omschreven met je eerste **2SA**-bod. Je antwoordt met een bod in een ongeboden hoge kleur, als je in die kleur een vierkaart hebt. Zonder vierkaart in een ongeboden hoge kleur bied je **3SA**.

14.4 Balancen na andere openingen

Het kan natuurlijk ook voorkomen dat de tegenpartij met een andere opening begint dan één in een kleur en dat die naar je wordt uitgepast. In deze paragraaf behandelen we hoe je dan kan balancen.

Stel dat je linkertegenstander begonnen is met een *sterke* opening, dus met **1SA**, **2SA** of **2♣**. De **2♣**-opening zal natuurlijk nooit naar je uitgepast worden, omdat je rechtertegenstander daarop verplicht is om iets te bieden. Een **1SA**- of **2SA**-opening kan wél naar je uitgepast

worden. Om het simpel te houden hebben al je biedingen (en de verdere biedingen daarna) dan dezelfde betekenis als na een **1SA**- of **2SA**-opening van je rechtertegenstander. Zie hiervoor paragraaf 10.2.

Ook als een *preëemptieve* opening van je linkertegenstander naar je uitgepast wordt, hebben de meeste biedingen dezelfde betekenis als na een preëemptieve opening van je rechtertegenstander. Zie voor deze betekenis paragraaf 10.3. In het algemeen geldt voor deze situatie dat je niet ten koste van alles wat moet bieden. “When you are fixed stay fixed!” zeggen de Engelsen.

Alleen als een preëemptieve opening van je linkertegenstander op *drieniveau* naar je wordt uitgepast, wordt de minimale kracht van je biedingen op drieniveau een punt of twee lager:

- ♣ Een volgbod in een kleur op drieniveau kan je dan dus al geven vanaf een punt of 10.
- ♣ Een **3SA**-bod is al verantwoord vanaf een punt of 14 in deze situatie! Zie ook wat hierover in paragraaf 10.3 is opgemerkt.

Hoe gaat het bieden verder na een balancing bod van je partner na een preëemptieve opening van de tegenpartij? Dat is vergelijkbaar met het bieden na een gewoon bod van je partner na een preëemptieve opening van de tegenpartij. Zie hiervoor de paragrafen 11.3, 12.3 en 13.1.

14.5 Balancen in een later stadium

Tot nu toe hebben we gekeken naar situaties waarin je direct na de opening van de tegenpartij in de uitpas terecht komt. Dat kan natuurlijk ook in een later stadium gebeuren. Als de bieding dan nog relatief laag is, kan je overwegen om alsnog in de bieding te komen. In deze paragraaf staat beschreven wat je dan kan doen.

Je moet je hierbij realiseren dat balancen aantrekkelijker wordt als de tegenpartij een fit heeft. Immers, “zij een fit, wij ook een fit”. Zie wat we hier al over opgemerkt hebben bij de OBAR-situatie (paragraaf 10.4). Daarbij komt nog dat – als de tegenpartij een fit heeft – de kans groter is dat ze zich laten liften. Daarnaast wordt balancen aantrekkelijker als je dat kan doen in een zogenaamde “veilige” kleur (zie hiervoor paragraaf 10.4), zeker in situaties waarin de tegenpartij geen fit heeft.

Merk tenslotte op dat bij het balancen een geschikte verdeling belangrijker is dan je puntenkracht. De tegenpartij laat de bieding uitsterven op laag niveau, dus weet je dat jouw partij wel wat punten moet hebben ongeacht je eigen aantal punten.

Deel II. Zij openen, wij bieden tussen

Balancing biedingen in een later stadium

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
1SA	komt niet vaak voor: echt om te spelen	wijde range	niet
2SA ^a	unusual: minstens 4-4 in laagste ongeboden kleuren		
nieuwe kleur	eventueel op vierkaart		
2 in kleur van rechtertegenstander	echt: tegenpartij bood je langste kleur en daarom paste je		
doublet (ook op 1SA)	lengte in de ongeboden kleuren		vrijwel

a Bijvoorbeeld in de situatie: (1♥)-pas-(2♥)-pas-(pas)-2SA.

Het primaire doel van balancen is om de deelscore te betwisten of de tegenpartij eentje te liften. Als partner een balancing bod heeft gedaan, moet je dus niet verder bieden naar de manche en ook niet verder bieden als het gelukt is de tegenpartij te liften. Partner hoeft immers in het geheel niet sterk te zijn. Hij kan gedeeltelijk / grotendeels op jouw vermoedelijke puntenkracht geboden hebben. Zie verder het schema hierna.

Reageren op balancing biedingen in een later stadium

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
na doublet	
pas	strafpas; zwaar tegen in kleur tegenpartij
nieuwe kleur	langste kleur; bij voorkeur hoge kleur; bij voorkeur laagste niveau
na nieuwe kleur	
pas	het normale bod, doe je vrijwel altijd
eigen kleur	eigen kleur is goed; partners kleur komt heel slecht uit

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

In het tweede deel hebben we bekeken hoe je kunt tussenbieden na een opening van de tegenpartij. In dit derde deel is het omgekeerd: onze partij heeft geopend. Aan de orde komt hoe je vervolgens kunt reageren op een interventie van de tegenpartij.

15 Antwoorden na interventie op 1♣/♦/♥/♠-opening

Partner heeft geopend met één in een kleur en je rechtertegenstander past niet. Dat kan vervelend zijn, zeker als het een hoog tussenbod betreft. In dit hoofdstuk bekijken we of je geplande antwoord uit hoofdstuk 4 nog door kan gaan en – zo niet – wat je dan in plaats daarvan kan doen.

Allereerst bekijken we in paragraaf 15.1 de situatie als je rechtertegenstander een informatiedoublet geeft. Je zou dit compleet kunnen negeren, maar dat blijkt geen winnend bridge. Daarna bekijken we in paragraaf 15.2 wat je kunt doen als de tegenpartij een gewoon volgbod in een kleur geeft. Speciale aandacht is er hierbij om ervoor te zorgen dat je maximaal de kans houdt om een fit in een hoge kleur te ontdekken. Daarna bekijken we in paragraaf 15.3 je mogelijkheden na een sprongvolgbod van je rechtertegenstander en in paragraaf 15.4 je mogelijkheden na een unusual 2SA of een upper cuebid van je rechtertegenstander. Tenslotte behandelen we in paragraaf 15.5 de situatie als de rechtertegenstander een 1SA-volgbod heeft gedaan. Dit is een specifieke situatie met een apart stukje biddetheorie.

15.1 Antwoorden na een informatiedoublet

Als partner met één in een kleur heeft geopend en je rechtertegenstander een informatiedoublet geeft, dan verandert er nogal wat aan je antwoorden uit hoofdstuk 4. In deze paragraaf lees je wat er allemaal verandert.

Verder na 1♥/♠-(doublet): steunantwoorden

bod	verdeling	kracht	forcing
2 in partners kleur	fit	FP=5-9	niet
3 in partners kleur		4+-kaart steun, introefwaarde	invite
		FP=10-12; HP<9 ^a	
2SA		FP=10-12; HP=9+	ronde
4 in partners kleur		FP=13-16	niet
4♣/♦		advance cue	slempoging

a Uitzondering. Met driekaart steun en FP=10 bied je 2 in partners kleur.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Als je na een informatiedoublet van je rechtertegenstander partners kleur wilt steunen, dan speel je de *Truscott-conventie*. Als partner in een *hoge* kleur heeft geopend, dan houdt dat in dat het **2SA**-bod steun met invite-kracht toont gebaseerd op *honneurpunten*, terwijl een bod van drie in partners kleur steun met invite-kracht toont op basis van *fitpunten*. Ook kan je in deze situatie drie in partners kleur bieden met een zwakkere hand, als deze veel introefwaarde (minstens twee doubletons of een singleton) heeft.

Berry's Jacoby **2SA** vervalt dus. Die heb je toch niet meer zo nodig, omdat met openingskracht rechts de kans wel erg klein is geworden dat jijzelf FP=16+ hebt. Mocht je toch eens een keer zo sterk zijn, dan toon je dat nu door vier in een lage kleur te bieden: een advance cue.

Verder na 1♣/♦-(doublet): steunantwoorden

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2 in partners kleur	fit, geen vierkaart in hoge kleur	HP=3-6; FP=5+	niet
3 in partners kleur		HP=7-9	
2SA		HP=9+; FP=10-12	ronde

Ook als partner met een lage kleur heeft geopend, speel je na een informatiedoublet van je rechtertegenstander de *Truscott-conventie*. Het **2SA**-bod toont weer een steun met invite-kracht gebaseerd op honneurpunten. De biedingen van twee en drie in partners kleur worden in deze situatie echter duidelijk zwakker dan die in het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 4.1.

Het **2SA**-bod in zijn natuurlijke betekenis uit paragraaf 4.3 vervalt dus. In ruil daarvoor kan je nu met zwakkere handen dan normaal flink veel biedruimte voor de tegenpartij wegnemen. Een laatste verandering is dat je voor het steunen van partners klaveren in deze situatie slechts een vijfkaart of langer nodig hebt en niet meer een zeskaart of langer zoals in het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 4.1.

Verder na 1X-(doublet): aanduiden van nieuwe kleur(en)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
redoublet	geen fit ^a	3-5 kaarten in ongeboden kleuren	HP=9+	niet
nieuwe kleur met sprong		6/7-kaart ^b	HP=6-9	
nieuwe kleur zonder sprong	zie het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 4.2			

a Na een 1♣-opening van partner met maximaal vier kaarten in partners ♣-kleur.

b De kwaliteit van de hand wordt op dezelfde manier bepaald als bij sprongvolgbiedingen.

Het informatiedoublet van de tegenpartij geeft je de mogelijkheid om met een *redoublet* kracht en lengte in de overige kleuren aan te geven. Het redoublet toont in principe belang-

stelling om gedoubleerd tegen te spelen. Zie paragraaf 16.4. Met het redoublet ontken je een fit voor partners kleur en toon je minstens drie kaarten in elk van de drie overige kleuren. Alleen in één lage kleur is een doubleton toegestaan, mits die doubleton ter compensatie minstens vijf honneurpunten bevat.

In het ongestoorde biedverloop duidde een sprong in een nieuwe kleur een sterke hand aan (zie paragraaf 4.5). Na een informatiedoublet van je rechtertegenstander verandert deze afspraak en speel je een sprong in een nieuwe kleur als *zwak*. Dat doe je om zoveel mogelijk biedruimte te kunnen wegnemen, als je zwak bent met een lange kleur.

Als je geen redoublet of sprongbod in een nieuwe kleur kan geven, dan bied je in principe een eigen kleur zonder sprong, net zoals in het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 4.2. In deze situatie kan je echter twee in een nieuwe kleur ook met 8-9 punten bieden, als je ter compensatie minstens vier speelslagen hebt.

Verder na 1X-(doublet): SA-antwoorden en pas

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
1SA, 3SA ^a	zie het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 4.3
pas	zie het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 4.4

a Het 2SA-bod wordt gebruikt voor de Truscott-conventie: zie de eerste twee schema's van deze paragraaf.

Als je partners kleur niet kan steunen en ook geen nieuwe kleur(en) kan aanduiden, dan bied je in principe SA of pas je als je zwak bent. Dat gaat op dezelfde manier als in het ongestoorde biedverloop uit de paragrafen 4.3 en 4.4. Met 6-7 punten heb je voor een 1SA-bod nu echter een stop in de ongeboden *hoge* kleur(en) nodig. Heb je die niet dan pas je, ook al ben je daar iets te sterk voor.

Tenslotte zij opgemerkt dat je na een informatiedoublet van de tegenpartij *geen splinters* meer speelt.

15.2 Antwoorden na een gewoon volgbod in een kleur

Partner opent met één in een kleur en je rechtertegenstander doet een gewoon volgbod in een kleur (dus zonder sprong). Hoe nu verder? Dat staat in deze paragraaf. Er blijkt behoorlijk veel te veranderen ten opzichte van het ongestoorde biedverloop uit hoofdstuk 4.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Verder na 1♥/♠-(gewoon volgbod): steunantwoorden

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2, 3 of 4 in partners kleur	zie het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 4.1		
cuebid ^a	fit	FP=16+	slempoging
cuebid met sprong ^a	splinter, 4+-kaart steun	FP=17+ ^b	

a Als je hebt voorgepast, worden deze biedingen niet gebruikt.

b Na 1♥-(1♠) toont 3♠ FP=14+.

Als partner in een hoge kleur heeft geopend en je rechtertegenstander een volgbod doet, blijven de steunbiedingen in partners openingskleur ongewijzigd ten opzichte van het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 4.1. Berry's Jacoby-2SA vervalt echter. Het 2SA-bod heb je namelijk keihard nodig in zijn natuurlijke betekenis. Zie hierna in deze paragraaf. Geen nood, echter. Met een bod in de kleur van de tegenpartij (een cuebid) kan je prima dezelfde boodschap overbrengen. Eventueel kan je dat zelfs met sprong doen om een splinter te tonen.

Verder na 1♣/♦-(gewoon volgbod): steunantwoorden

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2 of 3 in partners kleur	zie het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 4.1		
cuebid	4+-kaart steun, geen 4+-kaart in ♥/♠	FP=13+ ^a	manche

a Als je hebt voorgepast: FP=11+.

Ook als partner in een *lage* kleur heeft geopend, blijven de steunbiedingen in partners kleur dezelfde betekenis houden na een volgbod van je rechtertegenstander. In het ongestoorde biedverloop heb je verder geen mogelijkheid om met een sterke hand partners kleur te steunen. Als een soort bonus heb je die mogelijkheid nu wél. Je kan hiervoor namelijk nu het cuebid gebruiken.

In het ongestoorde biedverloop steun je partners 1♣-opening pas vanaf een zeskaart. Zie paragraaf 4.1. Na een volgbod van je rechtertegenstander steun je partners klaveren echter standaard vanaf een vijfkaart. Een vierkaart is zelfs al voldoende, als je geen ander geschikt bod hebt. Dit doe je omdat je anders met te veel handen zou moeten passen. Een bijkomstige reden is dat door het volgbod van de tegenpartij de kans op een vierkaart ♣ bij partner nog groter is geworden dan deze toch al is.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Verder na 1X-(gewoon volgbod): aanduiden van nieuwe kleur

bod	verdeling	kracht	forcing
doublet	negatief: zie paragraaf 17.1		
1♠/♥ na 1♦-volgbod	4+-kaart	HP=6+	ronde
1♠ na 1♥-volgbod	5+-kaart		
2 in nieuwe kleur zonder sprong	5+-kaart ^a	HP=10+ ^b	manche
3 in nieuwe kleur zonder sprong		HP=12+ ^b	
nieuwe kleur met sprong	6+-kaart	HP=13+	

a Als je anders zou moeten passen, bied je 2♣/♦ ook op een vierkaart met HP=11+ en 3♣/♦ ook op een vierkaart van redelijke kwaliteit.

b Met een 6+-kaart heb je een puntje minder nodig.

Na een volgbod van de tegenpartij heb je minder biedruimte om te onderzoeken of jouw partij een fit in een hoge kleur heeft. Daarom speel je in deze situatie het negatieve doublet. Wat dat precies inhoudt in de diverse mogelijke situaties staat uitgebreid beschreven in paragraaf 17.1. Het komt erop neer dat je dankzij het negatieve doublet vrijwel altijd vanaf een punt of zes een vierkaart in een hoge kleur kan tonen, als je die hebt. Daarom toont een direct bod in een nieuwe kleur in deze situatie vrijwel altijd minimaal een vijfkaart. Qua kracht heb je voor een bod in een nieuwe kleur hetzelfde nodig als in de ongestoorde situatie, dus zes punten voor een bod op éénniveau en tien punten voor een bod op tweenniveau. Als je gedwongen bent je nieuwe kleur op drieniveau te introduceren (iets wat niet voorkomt in het ongestoorde biedverloop) heb je zelfs twaalf punten nodig.

Alleen na 1♦-(2♣) heb je beperkte mogelijkheden om een fit in een hoge kleur te onderzoeken. De reden is dat er nog twee ongeboden hoge kleuren zijn, terwijl de bieding zich al op tweenniveau bevindt. Je hebt dan alleen de volgende twee biedingen ter beschikking om een hoge kleur te tonen: (1) een direct 2♥/♠-bod, waar je minstens een vijfkaart en 10 punten voor nodig hebt (zie het schema hiervoor) of (2) een negatief doublet waarvoor je minstens een 4-3 in ♥/♠ en 8 punten nodig hebt (zie paragraaf 17.1). Daardoor komt bij een aantal handen je bezit in de hoge kleuren niet uit de verf, bijvoorbeeld (1) met een 4♥-4♠-3-2-verdeling en 6-7 punten moet je passen, (2) met een 5♥-2♠-3-3-verdeling en 6-9 punten moet je passen, en (3) met een 4♠-2♥-3♦-4♣ en 10-11 punten moet je passen of 2SA bieden.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Verder na 1X-(gewoon volgbod): SA-antwoorden en pas

bod	verdeling	kracht	forcing
1SA	gebalanceerde hand;	HP=6-10	niet
2SA	stop in de kleur van de tegenstander;	HP=10-12	
3SA	geen 4+-kaart in ongeboden hoge kleur; ^a fit voor partners lage kleur kan bij 2/3SA ^b	HP=13-19	eindbod
pas	geen geschikt ander bod	HP=0-8	
	5+-kaart tegen (=strafpas)	HP=10+	

a Alleen na 1♦-(2♣) kan een SA-bod wel een vierkaart in een hoge kleur bevatten.

b Dus nooit met een fit in partners hoge kleur en na 1SA ook zonder fit in partners lage kleur.

Als je partners kleur niet kan steunen en onvoldoende lengte hebt in een ongeboden kleur om lengte daarin te tonen, dan moet je naar een ander bod uitkijken. Met een stop in de kleur van de tegenpartij bied je dan SA op het niveau dat bij je kracht past.

Als je geen geschikt ander bod hebt, pas je met minder dan negen punten. Een pas kan dus wat sterker zijn dan in het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 4.4 waarbij je alleen past met minder dan zes punten.

Er kan overigens nog een andere reden zijn om te passen. Als je zwaar tegenzit in de kleur van de tegenpartij, dan zou je eigenlijk voor straf willen doubleren. Direct doubleren kan niet, want dat zou “negatief” zijn (zie het vorige schema en paragraaf 17.1). In plaats daarvan pas je. Dit is de zogenaamde *strafpas*. Je hoopt dan dat partner de bieding open houdt met een beschermend doublet (zie paragraaf 16.3). Dat kun je vervolgens omzetten in een strafdoublet door nog een keer te passen.

Improvisaties als je geen geschikt bod hebt

Stel dat (1) je partners kleur niet kan steunen, (2) je onvoldoende lengte hebt in een ongeboden kleur om lengte daarin te tonen, (3) je geen SA kan bieden omdat je de kleur van de tegenpartij niet stopt, en (4) je te sterk bent om te passen. Je hebt dan geen goed bod. Gelukkig komen dit soort handen zelden voor, maar het kan wel. Bijvoorbeeld na 1♦-(1♠) als je een 4♠-3-3-3-verdeling hebt zonder ♠-stop met 9 of meer punten. Je kan dan zo improviseren:

- ♣ Met 9-11 punten bied je 1SA na een volgbod op één niveau. Je hebt weliswaar niet de beloofde stop in de kleur van de tegenpartij, maar dat wordt gecompenseerd door het feit dat je ruim in de punten zit voor je 1SA-bod.
- ♣ Met 9-11 punten pas je na een volgbod op twee niveau. Je bent weliswaar te sterk om te passen, maar het doen van een ander bod heeft grotere nadelen.
- ♣ Met HP=12+ is er na een 1♣/♦-opening van partner een speciale conventionele oplossing: je biedt dan het cuebid op drie niveau. Dit staat niet in de schema's hierboven omdat het zo weinig voorkomt. Na 1♦-(2♣) heeft het 3♣-bod hierdoor twee betekenissen:

of de zojuist geïntroduceerde betekenis of een ♦-fit met FP=13+ (zie het schema aan het begin van de paragraaf).

- ♣ Met HP=12+ is er na een 1♥/♠-opening van partner geen conventionele oplossing. Wat doe je dan bijvoorbeeld na 1♠-(2♥) met een 2♠-4♥-3♦-4♣-verdeling zonder ♥-stop en een ♣-vierkaart van slechte/matige kwaliteit? Met HP=12-13 pas je bij gebrek aan beter. Met nog meer punten bied je de manche, in dit geval 4♠. Het surplus aan punten compenseert dan het gebrek aan fit.

15.3 Antwoorden na een sprongvolbod in een kleur

Als partner met één in een kleur heeft geopend, kan je rechtteregenstander een sprongvolbod in een kleur geven. Je hebt dan een heel niveau aan biedruimte minder dan in de vorige paragraaf om uit te zoeken wat het juiste contract is. In deze paragraaf staat wat voor consequenties dit heeft.

Verder na 1♣/♦-(sprongvolbod): steunantwoorden

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners kleur	fit (na een 1♣-opening met 5+-kaart steun)	FP=8-12	niet

Na een sprongvolbod kan je partners kleur niet meer op tweenniveau steunen. Om die reden kan je een fit met 6-7 fitpunten niet meer melden en pas je noodgedwongen. Met 8-10 punten ga je de strijd aan om de deelscore door 3 in partners kleur te bieden. Dat bod krijgt nu een wijde range van 8-12 fitpunten, omdat je dat bod ook blijft gebruiken met de invitehanden van 11-12 fitpunten.

Merk op dat je het cuebid nu niet meer gebruikt om een sterke hand met fit te tonen, zoals na een gewoon volgbod. Je hebt het cuebid namelijk veel harder nodig voor anders onbiedbare handen (zie hierna). Als partner met een *lage* kleur heeft geopend heb je daarom geen bod om een sterke hand met fit te tonen. Dat is dus hetzelfde als bij een ongestoord biedverloop (zie paragraaf 4.1).

Verder na 1♥/♠-(sprongvolbod): steunantwoorden

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in partners kleur	fit	FP=8-11	niet
4 in partners kleur		FP=12-16	
4♣/♦	advance cue	FP=17+	slempoging

Als de fitkleur een *hoge* kleur betreft, maak je de range van het steunbod op drieniveau iets kleiner door met 12 fitpunten direct de manche uit te bieden. Dat is wat scherp, maar toch wel verantwoord. Ook in deze situatie gebruik je het cuebid niet meer om een sterke hand

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

met fit te tonen. Daarvoor gebruik je nu een advance cue (4♣/♦). Merk op dat 4♣/♦ *altijd* een advance cue is in deze situatie, ook als de tegenpartij in die kleur heeft geboden.

Verder na 1X-(sprongvolg bod): het aanduiden van een nieuwe kleur

Als je een nieuwe kleur onder partners aandacht wil brengen, kan dat weer op dezelfde manier als na een gewoon volg bod. Een doublet is *negatief* (zie hiervoor paragraaf 17.1) en een nieuwe kleur toont minstens een vijfkaart en de kracht die bij het niveau past (zie hiervoor de vorige paragraaf 15.2).

Verder na 1X-(sprongvolg bod): overige antwoorden

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
2SA, 3SA	zelfde betekenis als na een gewoon volg bod: zie paragraaf 15.2		
3 in kleur tegenpartij	vraagt om een stop in de kleur van de tegenpartij	HP=10+	ronde
pas	geen geschikt ander bod	HP=0-11	

a Na 1♣-(3♦) en 1♦-(3♣) toont het cuebid op vierniveau een tweekleurenspeel ♥/♠ met HP=11+.

Als je partners kleur niet kan steunen en ook niet een nieuwe kleur onder de aandacht kan brengen, dan kan je **SA** bieden met een stop in de kleur van de tegenpartij. Je doet dit op het niveau dat bij je kracht past (zie hiervoor de vorige paragraaf 15.2).

Als je geen geschikt ander bod hebt, maar wél sterk genoeg bent om **3SA** te proberen, dan kan je de kleur van de tegenpartij op drieniveau bieden. Het vraagt aan partner om met een stop **3SA** te bieden. Je gebruikt dit cuebid al vanaf een punt of tien. Dat is behoorlijk scherp, maar passen heeft ook zo zijn risico's. Als de tegenpartij een sprongvolg bod naar drieniveau heeft gedaan, heb je deze mogelijkheid niet. Als je dan ook geen ander geschikt bod hebt, rest je niets anders om te passen. Soms kan je dan nog behoorlijk sterk zijn. Dat is nu eenmaal zo, als de tegenpartij zo agressief biedt.

15.4 Antwoorden na een unusual 2SA of een upper cuebid

Als partner heeft geopend met één in een kleur, kan je rechttegenstander een tweekleurenspeel tonen met een unusual 2SA of een upper cuebid (zie paragraaf 10.1.3). Hoe je hiermee om kan gaan staat in deze paragraaf.

Verder na 1♥/♠-(2SA) of 1♥/♠-(upper cuebid): steunantwoorden

bod	verdeling	kracht	forcing
3 of 4 in partners kleur	zelfde betekenis als na sprongvolg bod: zie paragraaf 15.3		
cuebid op vierniveau	splinter	FP=14+	slempoging

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Als je rechters tegenstander een tweekleurens spel heeft getoond, kan je partners kleur niet meer op twee niveau steunen. Je steunbiedingen in partners kleur betekenen daarom hetzelfde als na een sprongvolg bod van je rechters tegenstander. Zie daarvoor de vorige paragraaf.

Met sleem interesse kan je een splinter geven door op vijf niveau een kleur van de tegenpartij te bieden. Hierop is één uitzondering. Na $1\heartsuit-(2\heartsuit)$ toont $4\spadesuit$ bij wijze van uitzondering geen splinter met $FP=14+$, maar een advance cue met $FP=18+$, omdat in dit geval het $4\heartsuit$ -manche niveau met $4\spadesuit$ al overschreden is.

Verder na $1\clubsuit/\diamondsuit-(2SA)$ of $1\clubsuit/\diamondsuit$ -(upper cuebid): steunantwoorden

bod	verdeling	kracht	forcing
3 in partners kleur	zelfde betekenis als na sprongvolg bod: zie paragraaf 15.3		
cuebid op vijf niveau	advance cue	$FP=18+$	slempoging

Ook als partner in een *lage* kleur heeft geopend, heeft je steunbieding in partners kleur dezelfde betekenis als na een sprongvolg bod. Een cuebid op vijf niveau toont nu echter geen splinter, maar is nu een advance cue.

Verder na $1X-(2SA)$ of $1X-(2X)$: het aanduiden van een nieuwe kleur

Nieuw aan deze situatie is dat er nu twee kleuren van de tegenpartij bekend zijn en dat er dus nog maar één ongeboden kleur is. Met lengte in die kleur kan je die kleur eenvoudig bieden. Daarvoor gelden dezelfde regels als na een gewoon volg bod. Zie paragraaf 15.2. Je hebt daarom niet meer zo'n behoefte om het doublet als negatief te spelen. Het doublet krijgt daarom een andere invulling. Zie hierna.

Verder na $1X-(2SA)$ of $1X-(2X)$: overige antwoorden

bod	verdeling	kracht	forcing
doublet	4+-kaart in één van de kleuren van de tegenpartij = (voorstel voor) strafdoulet	$HP=8+$	niet
SA-bod	zie paragraaf 15.2, met stops in <i>beide</i> kleuren van de tegenpartij		
bod in kleur tegenpartij zonder sprong	alleen stop in de geboden kleur; geen stop in de andere kleur van de tegenpartij	$HP=12+$	manche
pas	geen geschikt ander bod		

Als je rechters tegenstander een tweekleurens spel heeft getoond, toont het doublet interesse om de tegenpartij te doubleren en tegen te gaan spelen. Je gebruikt zo'n (voorstel voor een) *strafdoulet*, als je minstens een vierkaart hebt in één van de kleuren van de tegenpartij en een punt of acht.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Als je partners kleur niet kan steunen en ook onvoldoende lengte hebt in de ongeboden kleur, dan kan je op zoek naar een **SA**-contract. Met beide kleuren van de tegenpartij gestopt, bied je eenvoudig **SA** op het niveau dat bij je kracht past. Heb je maar een stop in één van die kleuren, dan toon je die stop door die kleur te bieden. Partner kan daarna alsnog **SA** bieden als hij de andere kleur van de tegenpartij stopt. Het onderzoek naar een **SA**-contract gaat dus net wat anders dan na een sprongvolgbod (zie de vorige paragraaf 15.3). In die situatie *vroeg* een cuebid naar een stop, nu *toon* je met een cuebid een stop.

Zonder geschikt ander bod pas je noodgedwongen. In principe heb je dan maximaal 11 punten. Met meer punten heb je immers haast altijd wel minstens één stop in een kleur van de tegenpartij, die je kan bieden. In het uitzonderlijke geval dat dit niet het geval is, zal je met een sterke hand moeten improviseren.

Stel bijvoorbeeld dat partner met een lage kleur heeft geopend en jij een fit voor zijn kleur hebt met FP=13-17, maar geen stop in één van de kleuren van je rechtertegenstander. Jack improviseert dan door 4 in partners kleur (FP=13-14) of 5 in partners kleur (FP=15-17) te bieden. Maar nogmaals, dit zal zelden voorkomen.

15.5 Antwoorden na een 1SA-volgbod

Een apart stukje biedtheorie wordt aangesneden als partner met één in een kleur opent en je rechtertegenstander een **1SA**-volgbod doet. Een paar biedingen hebben in deze situatie namelijk een heel andere betekenis dan in de rest van dit hoofdstuk.

Verder na 1X-(1SA)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
doublet	straf; elke verdeling mogelijk	HP=9+	eindbod
2 in partners kleur	fit ^a	HP<9	FP=6-10
3 in partners kleur			FP=11-12
2 in nieuwe kleur			HP=5-8
pas	geen geschikt ander bod		

a Bij ♣ 5+-kaart steun.

Als partner met één in een kleur heeft geopend en je rechtertegenstander met **1SA** volgt, doubleer je *voor straf*, als de kans groot is dat jouw partij de meerderheid van de punten heeft. Concreet houdt dit in dat je doubleert vanaf negen punten ongeacht je verdeling.

Je biedt in principe alleen wat anders, als je zwakker bent. Als je een fit hebt voor partners kleur dan steun je zijn kleur op het niveau dat bij je kracht past. Omdat je minder dan 9 honneurpunten hebt, zal dat meestal twee in partners kleur zijn. Het kan echter voorkomen dat je dankzij extra fitpunten er drie in partners kleur kan uitpersen. Zonder fit voor partners

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

kleur kan je de deelscore bevechten, als je minstens een vijfkaart hebt in een andere kleur met vijf tot acht punten. Je biedt dan je eigen kleur op tweenniveau. Als je geen van deze mogelijkheden hebt, dan pas je.

16 Herbieding na interventie op 1♣/♦/♥/♠-opening

Jij hebt met één in een kleur geopend en je linker- of rechtertegenstander doet een tussenbod. In dit hoofdstuk bekijken of je geplande herbieding uit hoofdstuk 5 nog door kan gaan en - zo niet - wat je in plaats daarvan kan doen.

We beginnen in de eerste twee paragrafen 16.1 en 16.2 met de situatie waarbij partner een nieuwe kleur heeft geboden. Die is nog het meest vergelijkbaar met de “gewone” situatie, omdat het dan zeker is dat partner enige kracht heeft. Dat is anders bij de situatie waarbij partner heeft gepast, die we in paragraaf 16.3 behandelen. Dan is het mogelijk, soms zelfs zeker, dan partner heel zwak is. We sluiten in paragraaf 16.4 af met de situatie waarin partner kracht heeft getoond door een redoublet te geven op het informatiedoublet van je linkertegenstander. Dit is een geheel nieuwe situatie met zijn eigen biedregels.

16.1 Herbieding na een nieuwe kleur van partner en een pas rechts

Jij hebt de bieding met één in een kleur geopend en je linkertegenstander heeft een volgbod gedaan. Vervolgens heeft partner een nieuwe kleur geboden en je rechtertegenstander gepast. Wat nu? Dat staat in deze paragraaf.

Verder na 1X-(volgbod)-1♥/♠-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
cuebid	geen geschikt ander bod; geen stop in kleur tegenpartij	HP=18+	manche
overige biedingen	zie paragraaf 5.1, SA -biedingen nu mét stop in kleur tegenpartij		

Verder na 1X-(volgbod)- 2 in nieuwe kleur zonder sprong-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in eigen kleur <i>zonder sprong</i>	éénkleurenspeel	HP=11-14	niet
cuebid	geen geschikt ander bod; geen stop in kleur tegenpartij	HP=15+	manche
overige biedingen	zie paragraaf 5.2, SA -biedingen nu mét stop in kleur tegenpartij		

Uit de schema's blijkt dat er in principe niet zoveel verandert aan de betekenis van je herbieding door het volgbod van je linkertegenstander. Als partner op éénniveau heeft geantwoord, bied je overeenkomstig je herbieding na een één-over-één uit paragraaf 5.1. Als partner op twee niveau heeft geantwoord, bied je overeenkomstig je herbieding na een twee-over-één uit paragraaf 5.2. Er zijn eigenlijk maar twee grote verschillen: (1) voor een **SA**-bod heb je nu een stop in de kleur van de tegenpartij nodig, en (2) je hebt er een extra mogelijkheid bij, namelijk het bieden van de kleur van de tegenpartij, het zogenaamde

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

cuebid. Dit laatste bod kan je gebruiken, als je sterk genoeg bent om de bieding mancheforcing te maken, maar geen stop hebt in de kleur van de tegenpartij.

Er is één bieding die niet kan voorkomen in het ongestoorde biedverloop en nu wél, namelijk het herhalen van je eigen kleur op drieniveau *zonder sprong*. Na bijvoorbeeld 1♣-(1♠)-2♥-(pas) ligt de goedkoopste manier om je klaveren te herhalen al op drieniveau. Daarom toont in zo'n situatie een bod in je eigen kleur op drieniveau minstens een zeskaart *zonder verdere overwaarde*.

Vaker improvisaties nodig

Hoewel er maar een paar verschillen zijn met het ongestoorde biedverloop, kunnen die wél voor de nodige hoofdbrekens zorgen. Vooral de eis dat een **SA**-bod in principe een stop in de kleur van de tegenpartij belooft, kan ervoor zorgen dat je “vast” komt te zitten. Je kan dit *niet* oplossen door “dan maar” te passen. Partner kan in deze situatie immers nog heel sterk zijn. Je hebt dus biedverplichting en zult op een andere manier moeten improviseren. Deze improvisaties bespreken we in de rest van deze paragraaf.

Hoe bied je met een zwakke SA-verdeling zonder stop in de kleur tegenpartij?

Je herbieiding met een zwakke **SA**-verdeling (12-14 punten) is normaliter simpel: zonder steun voor partners kleur bied je **SA** op het laagst beschikbare niveau. Als de tegenpartij een volgbod heeft gedaan en je geen stop in die kleur hebt, mag dit in principe niet meer. Maar wat dan?

Als partner slechts een vierkaart in zijn kleur heeft getoond, dus na 1♣-(1♦)-1♥/♠, is een mogelijkheid om zijn kleur “dan maar” te steunen op een driekaart als je die hebt. Als je in je **SA**-verdeling een vijfkaart hebt, is een andere mogelijkheid je eigen kleur te herhalen, hoewel je daarvoor eigenlijk minstens een zeskaart wil hebben. Als je deze mogelijkheden niet hebt of als ze niet zo aantrekkelijk lijken, rest je niets anders dan toch maar **SA** te herbidden zonder stop.

Een *sterke* **SA**-verdeling (18-19 punten) geeft daarentegen nooit een probleem. Als je daarmee geen stop hebt in de kleur van de tegenpartij, gebruik je gewoon het cuebid.

Hoe bied je met “lastige” 5-4-verdelingen?

Als je een 5-4-verdeling hebt en de tegenpartij in je tweede kleur heeft geboden, dan kan je je tweede kleur niet meer bij je herbieiding introduceren. Een bod in de kleur van de tegenpartij (het cuebid) toont immers geen lengte in die kleur. Geen nood, vrijwel altijd kun je een dergelijke hand met een **SA**-herbieiding aardig omschrijven.

Na een bieding als 1♣-(1♥)-2♦ zal je met een 5♣-4♥-verdeling en de harten goed gestopt, dus **SA** herbidden. Met 12-14 punten wordt het **2SA**, vanaf 15 punten **3SA**. De puntenrange

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

van het **3SA**-bod wordt door deze improvisatie dus opgerekt! In het ongestoorde biedverloop kon je alleen een sterke **SA**-verdeling hebben en had je dus altijd 18-19 punten voor je **3SA**-bod. Nu is het met een 5-4-verdeling ook mogelijk dat je 15-17 punten hebt, als je **3SA** herbiedt.

Na een één-over-één improviseer je in het ongestoorde biedverloop vaak met **1SA**, als je een 5-4-verdeling hebt en te zwak bent om je vierkaart te introduceren. Zie paragraaf 5.1. Ook na een volgbod van de tegenpartij zal je met zo'n hand moeten improviseren. Je zal nu echter vaker kiezen voor het herhalen van je eigen kleur op een vijfkaart.

Wat zijn de gevolgen van de improvisaties?

Tot slot zetten we de gevolgen van al deze improvisaties op een rij. Partner dient hier zo mogelijk rekening mee te houden in het verdere biedverloop.

- ♣ Na **1♣**-(**1♦**)-**1♥/♠** is het mogelijk dat je soms partners kleur met slechts een driekaart steunt.
- ♣ Je laagste kleurherhaling is vaker gebaseerd op slechts een vijfkaart, ook na een één-over-één.
- ♣ Je laagste **SA**-bod hoeft niet noodzakelijk een stop in de kleur van de tegenpartij te bevatten.
- ♣ Een **SA**-herbieding kan een 5-4-verdeling bevatten.
- ♣ Als partner op tweenniveau heeft geantwoord, kan **3SA** 15-19 punten bevatten.

16.2 Herbieding na een nieuwe kleur van partner en een bod rechts

Jij hebt geopend met één in een nieuwe kleur en partner biedt een nieuwe kleur. In deze paragraaf bekijken we hoe een bod van je rechtertegenstander je herbieding dan beïnvloedt.

Verder na **1X**-(pas)-**1Y**-(volgbod op éénniveau)

<i>bod</i>		<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas		geen geschikt ander bod	HP=10-14	
doublet	na partners 1♥/♠	supportdoublet: driekaart in partners kleur	HP=10+	ronde
	in overige gevallen	competitief: 4/5-kaart in ongeboden kleur	HP=14-22	
overige biedingen		zie eerste schema van de vorige paragraaf 16.1		

Normaal heb je biedverplichting, als partner een nieuwe kleur biedt. Dat wordt anders als je rechtertegenstander iets biedt. Partner komt dan immers toch altijd nog aan de beurt. In deze situatie mag je dus passen. Dat maakt het bieden een heel stuk prettiger dan in de vorige paragraaf. Met een zwakke **SA**-verdeling zonder stop in de kleur van de tegenpartij pas je nu gewoon! Ook kan je met een 5-4-verdeling die te zwak is om je tweede kleur te introduceren, nu gewoon passen. Je hebt dus geen ingewikkelde improvisatiebodjes meer nodig.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Het volgbod van je rechtertegenstander geeft je nog een tweede extra biedmogelijkheid ten opzichte van de vorige paragraaf: het doublet. Dat kan je een bijzonder nuttige invulling geven, als partner met één in een hoge kleur heeft geantwoord op jouw opening. In die situatie speel je namelijk het *supportdoublet*. Een doublet toont hierbij *precies* een driekaart steun (support) in partners hoge kleur. Als partner een vijfkaart (of langer) in zijn hoge kleur heeft, kan hij na zo'n doublet verderop in het biedverloop met een gerust hart zijn kleur herbidden.

Het supportdoublet is alleen nuttig als partner op jouw opening met één in een hoge kleur heeft geantwoord. In andere situaties speel je het daarom niet. In dat geval is het doublet *competitief*. Het toont lengte in de ongeboden kleur vanaf een punt of veertien.

De betekenis van je biedingen is verder hetzelfde als in de vorige paragraaf. Door de twee extra biedmogelijkheden die je nu hebt – pas en doublet - wordt je herbieding echter een stuk nauwkeuriger. Daarom toont in deze situatie – in tegenstelling tot de situatie uit de vorige paragraaf - een directe steun van partners kleur altijd een vierkaart, een **SA**-herbieding altijd een stop in de kleur van de tegenstander en een herhaling van je eigen kleur altijd een éénkleurenspeel.

Verder na 1X-(pas)-1Y -(volgbod op tweenniveau)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
3 in eigen lage kleur zonder sprong	éénkleurenspeel	HP=13-15	niet
4 in eigen lage kleur met sprong		HP=16-17	
3 in nieuwe kleur zonder sprong	5+-4+-verdeling	HP=18+	manche
overige biedingen	zie het vorige schema		

Tot nu toe bekeken we de situatie dat je rechtertegenstander een volgbod op éénniveau had gedaan. Nu gaan we naar de situatie dat hij op tweenniveau heeft gevolgd. De meeste biedingen blijven dan ongeveer hetzelfde, maar een paar zaken worden net wat anders.

Allereerst kan je in deze situatie geen **1SA** meer bieden, omdat de bieding zich inmiddels op tweenniveau bevindt. Daarom pas je nu met elke **SA**-verdeling met 12-14 punten, ongeacht of je wel of niet een stop in de kleur van de tegenpartij hebt. Merk daarbij op dat het **2SA**-bod dezelfde betekenis behoudt als na een volgbod op éénniveau. Het blijft een **SA**-verdeling met 18-19 punten tonen, ook al hoef je voor dit bod (door het volgbod op tweenniveau) geen sprong meer te maken.

Daarnaast kan het voorkomen dat door het volgbod van de tegenpartij je niet meer je eigen lage kleur kan herhalen op tweenniveau. Als dat het geval is pas je met een éénkleurenspeel als je zeer minimaal bent. Vanaf een punt of 13 introduceer je je éénkleurenspeel door je kleur te herhalen op drieniveau.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Ook kan het in deze situatie voorkomen dat je je tweede kleur pas op drieniveau kan bieden. Je toont daarmee een zeer sterk spel (vanaf 18 punten) conform de regel: “een nieuwe kleur op drieniveau maakt de bieding mancheforcing.

Verder na 1X-(pas)-2Y zonder sprong -(volgbod op tweenniveau)

bod	betekenis
pas, doublet	zie het eerste schema van deze paragraaf
overige biedingen	zie het tweede schema van de vorige paragraaf 16.2

Tot slot de situatie waarbij partner op jouw opening geantwoord heeft met twee in een kleur en je rechtertegenstander daarna een volgbod op tweenniveau heeft gedaan. Met alle biedtheorie die we behandeld hebben, bevat deze situatie geen geheimen meer. In principe hebben je biedingen dezelfde betekenis als in het tweede schema van de vorige paragraaf (waar partner ook op tweenniveau had geantwoord). Ook nu krijg je er ten opzichte van die situatie weer twee biedingen bij - pas en doublet - die het bieden voor jou makkelijker maken. Zo kan je bijvoorbeeld weer passen met een zwakke **SA**-verdeling zonder stop in de kleur van de tegenpartij.

Het supportredoublet

Als je rechtertegenstander na een nieuwe kleur van partner niet een volgbod doet maar een *informatiedoublet* geeft, dan behouden al je biedingen in principe dezelfde betekenis als in het ongestoorde biedverloop uit de paragrafen 5.1 en 5.2. Je krijgt er wel weer twee mogelijkheden bij. Allereerst kan je passen met een zwakke hand, als jou dat het beste lijkt. Als partner 1♥/♠ heeft geantwoord op jouw opening, dan komt er nog een tweede mogelijkheid bij. Je kan dan een zogenaamd *supportredoublet* geven, dat *precies* een driekaart steun voor partners hoge kleur toont.

16.3 Herbieding na een pas van partner

Jij hebt de bieding met één in een kleur geopend, partner heeft gepast en de tegenpartij heeft een volgbod gedaan. In deze paragraaf staat hoe je je herbieding dan kan invullen. Eerst behandelen we de situatie waarbij je linkertegenstander een volgbod heeft gedaan. Daarna kijken we naar de situatie waarbij zowel je linkertegenstander en partner hebben gepast en je rechtertegenstander de bieding heeft open gehouden.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Verder na 1X-(gewoon volgbod in een kleur)-pas-(pas)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod	HP=10-19	
1SA of 2SA zonder sprong	SA-verdeling	HP=18-19	niet
2 in eigen kleur	éénkleurenspel	HP=10+	
3 in eigen kleur		HP=16+ , PT=6+	
nieuwe kleur	5+-4+-verdeling	speelkracht ^a	
doublet	beschermend doublet: - 1-2 kaarten in kleur tegenpartij - max. vijfkaart in eigen kleur - max. vierkaart in ongeboden kleuren ^b	HP=10-21	niet per se

a Je speelkracht is groter naarmate het niveau waarop je biedt hoger is.

b Een ongeboden kleur die jijzelf op drieniveau zou moeten bieden, mag zelfs een vijfkaart zijn.

Als je linkertegenstander het volgbod heeft gedaan, dan weet je - ondanks de pas van partner – nog niet zo precies hoe sterk partner is. Hij kan erg zwak zijn, maar ook nog behoorlijk sterk: zie paragraaf 15.2. Je bieden is er daarom op gericht om de bieding open te houden, maar niet ten koste van alles.

Met een zwakke **SA**-verdeling heb je niets meer te melden en pas je. Met een *sterke SA*-verdeling bied je zo goedkoop mogelijk **SA**. Een **1SA**-herbieding belooft in deze situatie dus geen 12-14 maar 18-19 punten. De reden is simpel: partner kan nog heel zwak zijn. Dan zou het veel te riskant om met minder punten op eigen houtje **SA** te bieden.

Als de tegenpartij op twee niveau heeft geboden, is je goedkoopste bod **2SA**. Met 18-19 punten moet je dit overigens niet klakkeloos bieden. Zelfs met 18-19 punten kan **2SA** heel hoog blijken met een puntloze partner. Je biedt daarom alleen **2SA** als je een redelijke slagenbron in je hand hebt. De situatie ligt overigens wat anders als je linkertegenstander een zwak sprongvolgbod heeft gedaan. Dan is de kans reëel dat partner ook wat punten heeft en bied je al snel **2SA**.

Met een éénkleurens spel houd je in principe de bieding open door je kleur te herhalen. Wil je dat met sprong doen, dan moet je behoorlijk wat speelslagen hebben om het risico beperkt te houden. Ook kan je de bieding open houden door je tweede kleur te bieden, als je die hebt. Uiteraard heb je hier meer speelkracht voor nodig, naarmate je dit op een hoger niveau doet.

Tenslotte heb je nog het zogenaamde *beschermende* doublet tot je beschikking. Het toont in principe lengte in de ongeboden twee kleuren, maar is vooral bedoeld om de bieding open te houden voor het geval partner een zogenaamde strafpas heeft. Zie paragraaf 15.2. Je beschermt hiervoor partner als het ware, vandaar de naam. De voorwaarden voor zo'n doublet zijn in Berry5 voor Clubspelers nauw omschreven. Je hebt precies 1 of 2 kaarten in de kleur van je linkertegenstander nodig. Met een renonce heb je te weinig troeven mee voor part-

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

ner; met drie of meer kaarten is de kans dat partner een strafpas had nihil. Daarnaast mag je maximaal vijf kaarten hebben in je eigen kleur. Daarmee heb je minimaal zes kaarten in de twee ongeboden kleuren. In het minimale geval heb je dus niet veel lengte in de ongeboden kleuren. Daar staat tegenover dat je op deze manier partner zo vaak mogelijk beschermt.

Verder na 1X-(pas)-pas-(bod)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod		
1SA of 2SA zonder sprong	SA-verdeling	HP=18-19	niet
doublet na 1SA-bod rechts: <i>straf</i>			
2/3 in eigen kleur	éénkleurenspeel	PT=5 / 6+	
1 in nieuwe kleur	5+-4+-verdeling	HP=14+	
2 in nieuwe kleur		HP=16+	
2 in nieuwe kleur, reverse		HP=16+ én PT=5+	
doublet na volgbod in kleur rechts	lengte in ongeboden kleuren	HP=16+	ronde

De situatie is wezenlijk anders als je linkertegenstander gepast heeft en je rechtertegenstander het volgbod heeft gedaan. Nu weet je zeker dat partner erg zwak is (0-5 punten). Je bieden is er daarom vooral op gericht de deelscore te bevechten zolang dat nog verantwoord is gezien de zwakte van partner. Als je uit je eigen kracht afleidt dat je de bieding toch niet kan winnen, dan kan passen wel zo aantrekkelijk zijn.

Met een **SA**-verdeling bied je op dezelfde manier als hiervoor. Met een *sterke SA*-verdeling bied je dus zo goedkoop mogelijk **SA** als dat verantwoord is. Er is één aanvulling. Als je rechtertegenstander de bieding open houdt met een 1SA-bod, dan doubleer je dat voor straf met een sterke **SA**-verdeling. Als partner maar een paar punten meebrengt, kan dat al succesvol blijken.

Met een éénkleurenspeel kan je de strijd om de deelscore aangaan door je kleur te herbie-den. Je moet daarvoor echter wel voldoende speelslagen meebrengen. Anders is zo'n bod te gevaarlijk. Ook met een tweede kleur kan je de deelscore bevechten door die te bieden. Je hebt hier meer kracht voor nodig naarmate het niveau waarop je biedt, hoger wordt. Tenslotte kan je lengte in de twee ongeboden kleuren tonen met een informatiedoublet. Dat is nu geen beschermend doublet. Je moet er echt lengte voor hebben in de ongeboden kleuren en behoorlijke overwaarde hebben.

16.4 Verder bieden na een redoublet van partner

In deze paragraaf bekijken we de situatie waarin partner kracht heeft getoond door een redoublet te geven op het informatiedoublet van je linkertegenstander. Dit is een geheel

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

nieuwe situatie met zijn eigen biedregels. Onze partij heeft normaal gesproken de meerderheid van de punten (je eigen 12 plus minimaal 9 bij partner) en het idee is dat je erop uit bent om de tegenstander voor straf te doubleren, nu zij nog geen fit gevonden hebben. Daarom zijn vanaf dit punt in de bieding alle doubletten van onze partij een (voorstel voor een) strafdouplet. Overigens moet je hier ook weer niet te veel van voorstellen. In de praktijk blijkt dat de tegenpartij in de meeste gevallen toch erin slaagt op laag niveau een speelbaar contract te bereiken.

Verder na 1X-(douplet)-redouplet-(pas)

bod	betekenis
pas	verplicht, eerst maar eens kijken of de tegenpartij een veilige vluchthaven weet te vinden

Als je rechtertegenstander past, omdat hij geen sterke voorkeur heeft voor een bepaalde kleur (zie paragraaf 19.2) dan pas jij ook verplicht. Laat eerst de tegenpartij maar kleur kennen. Wie weet zit er een lucratief strafdouplet in voor onze partij.

Verder na 1X-(douplet)-redouplet-(bod)

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
herhalen van eigen kleur	éénkleurenspeel	FP=10-14	niet
		FP=15-17	manche
2 in nieuwe kleur	5+-4+-verdeling	FP=12-14	niet
3 in nieuwe kleur		FP=15-17	manche
douplet	straf, met 4+-kaart in kleur tegenpartij	kan zonder overwaarde	niet
pas	SA -verdeling; geen 4+-kaart in kleur tegenpartij		ronde

a **SA**-herbiedingen komen niet voor, want met een **SA**-verdeling pas je of doubleer je.

Als je rechtertegenstander echter *niet* past, dan ga je verder met het omschrijven van je hand. Met een vierkaart in de kleur van de tegenpartij geef je nu echter een strafdouplet en met een **SA**-verdeling pas je in de hoop dat partner voor straf kan doubleren.

Hoe te reageren na dit begin van de bieding, als je in de uitpas zit?

bod	verdeling	kracht	forcing
douplet op kleurbod	4+-kaart in de kleur van de tegenpartij		niet
douplet op SA -bod	straf		
goedkoopste SA -bod	liefst met stop in kleur tegenpartij; kan echter niet gegarandeerd worden	geen overwaarde	niet
nieuwe kleur	vierkaart		ronde

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Mocht je na dit begin van de bieding in de uitpas terecht komen, dan is het *decision time*. Omdat onze partij normaal gesproken de meerderheid van de punten heeft, laat je de tegenpartij in principe niet graag ongedoubleerd een deelcontract spelen. Een doublet is daarom een (voorstel voor een) strafdoulet. Mocht je er onvoldoende zeker van zijn, dat de tegenpartij down gaat, dan kan je als alternatief een **SA**-bod doen of een nieuwe kleur bieden. Dat toont geen overwaarde in deze situatie.

Hoe te reageren na dit begin van de bieding na een strafdoulet van partner?

bod	betekenis
pas	contract gaat down
goedkoopste SA -bod	contract gaat niet zeker down
nieuwe kleur	4+-kaart; contract gaat niet zeker down

Als partner in deze situatie een doublet geeft, dan is dat een voorstel om gedoubleerd tegen te gaan spelen. Je hoeft op dit doublet echter in deze situatie niet verplicht te passen. Het is slechts een voorstel en toont een vierkaart in de kleur van de tegenpartij. Als je desondanks onvoldoende zeker ervan bent, dat het contract down gaat dan kan je weglopen naar **SA** of een nieuwe kleur.

17 Het negatieve doublet

Partner heeft geopend met één in een kleur en je rechtertegenstander doet een volgbod in een kleur. In deze situatie speel je het negatieve doublet. Deze situatie valt systematisch onder hoofdstuk 15, maar vanwege het speciale karakter van het negatieve doublet hebben we het daaruit gelicht en behandelen we het hier in een apart hoofdstuk.

We beginnen in paragraaf 17.1 met het beschrijven van de betekenis van het negatieve doublet in diverse situaties. Daarna kijken we in paragraaf 17.2 hoe partner met zijn herbieiding kan reageren op een negatief doublet. Tenslotte bespreken we in paragraaf 17.3 het tweede bijbod van degene die een negatief doublet heeft gegeven.

17.1 Het negatieve doublet in diverse situaties

Als partner één in een kleur heeft geopend en je rechtertegenstander doet een volgbod in een andere kleur, dan is een doublet negatief. In deze paragraaf beschrijven we eerst wat zo'n negatief doublet precies inhoudt. Daarna gaan we in op (1) wanneer je het negatieve doublet gebruikt met een vijfkaart of langer in een ongeboden hoge kleur, en (2) in welke situaties je geen negatief doublet speelt.

Het negatieve doublet als er één ongeboden hoge kleur is

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
doublet na 1♣/♦-(1♥)	precies vierkaart (♠)	in ongeboden hoge kleur	HP=6+	vrijwel
doublet na 1♣/♦-(1♠)	4/6-kaart			
doublet na 1♥/♠-(2♣/♦)				
doublet na 1♣/♦-(2♥)				
doublet na 1♣/♦-(2♠)	4/6-kaart (♥)		HP=8+ ^a	
doublet na 1♥/♠-(3♣/♦)	4/5-kaart ^b		HP=8+	
doublet na 1♣/♦-(3♥/♠)	4/5-kaart		HP=12+	

a Met een zeskaart vanaf HP=6+.

b Extra: én 3+-kaart in ongeboden lage kleur.

Als er één ongeboden hoge kleur is, dan toont een negatief doublet minstens een vierkaart in die ongeboden hoge kleur. Daarnaast toont het doublet 6 of meer punten als partner op één- of tweenniveau kan antwoorden op jouw negatieve doublet, 8 of meer punten als hij gedwongen is op drieniveau te antwoorden, en 12 of meer punten als je hem naar het vierniveau dwingt.

Op deze basisregel zijn twee aanvullingen. Na een opening van één in een lage kleur van partner en een 1♥-volgbod rechts belooft een negatief doublet van jou *precies* een vierkaart schoppen. Je hebt nooit een vijfkaart of langer in schoppen, want met een vijfkaart of langer in schoppen kan je immers gewoon 1♠ bieden (zie paragraaf 15.2).

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Als partner met één in een hoge kleur heeft geopend en je rechtertegenstander heeft met drie in een lage kleur gevolgd, dan moet je voor een negatief doublet niet alleen minstens een vierkaart in de ongeboden hoge kleur hebben, maar daarnaast ook minstens een drie-kaart in de andere ongeboden kleur. De reden hiervoor is dat je met maar 8 punten partner naar het drieniveau dwingt en hij nog een extra vluchthaven moet hebben, mocht hij geen fit hebben voor jouw hoge kleur.

Het negatieve doublet als er twee ongeboden hoge kleuren zijn

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
doublet na 1♣-(1♦)	precies 4-4	in hoge kleuren	HP=6+	vrijwel
doublet na 1♣-(2♦)	minstens 4-3			
doublet na 1♦-(2♣)			HP=8+	
doublet na 1♣-(3♦) of 1♦-(3♣)	minstens 4-4			

Als er twee ongeboden hoge kleuren zijn, dan toont een negatief doublet, lengte in *beide* hoge kleuren. Hoeveel lengte precies hangt af van de situatie.

Als de bieding zich nog op éénniveau bevindt, dus na 1♣ van partner en 1♦ van je rechtertegenstander, heb je eigenlijk het doublet helemaal niet nodig. Je kunt immers gewoon lengte in harten of schoppen tonen, door 1♥ of 1♠ te bieden. Daarom gebruik je in deze situatie het negatieve doublet om in één keer je hand nauwkeurig te omschrijven. Het toont *precies* twee vierkaarten in de hoge kleuren.

Als de bieding zich al op twee niveau bevindt, dan is de situatie heel anders, omdat je dan een vierkaart in een hoge kleur niet meer direct kan bieden. Voor een direct 2♥- of 2♠-bod heb je immers minstens een vijfkaart nodig. Daarom hoeft je in deze situatie niet al te kritisch zijn op je verdeling en mag je een negatief doublet al geven met 4-3 in de hoge kleuren.

Als de bieding zich op drieniveau bevindt, mag je het risico niet te groot laten worden om op zo'n hoog niveau in een misfit-situatie terecht te komen. Daarom belooft een negatief doublet dan minstens een vierkaart in beide hoge kleuren.

Het negatieve doublet als er geen ongeboden hoge kleur is

bod	verdeling	kracht	forcing
doublet na 1♥-(1♠)	minstens 4-4 in lage kleuren	HP=6+	vrijwel
doublet na 1♥-(2♠) of na 1♠-(2♥)		HP=8+	
doublet na 1♥-(3♠) of na 1♠-(3♥)		HP=12+	

Het negatieve doublet focust dus op het tonen van lengte in de ongeboden *hoge* kleuren. Als die er niet zijn, dan wordt de focus verlegd naar de *lage* kleuren. Het toont dan minstens een

vierkaart in elk van de lage kleuren. Daarnaast toont het meer kracht naarmate het niveau van de bieding hoger is.

Wanneer gebruik je met een vijfkaart of langer het negatieve doublet?

Met een vijfkaart of langer in een ongeboden hoge kleur kan je een negatief doublet geven (zie het eerste schema van deze paragraaf), maar kan je ook direct deze kleur bieden (zie paragraaf 15.2). Wanneer bied je nu wat? De regel is dat je direct je eigen vijfkaart of langer biedt als je daar sterk genoeg voor bent. Ben je echter daar niet sterk genoeg voor, maar nog wel sterk genoeg voor een negatief doublet, dan gebruik je dat.

Stel bijvoorbeeld dat partner geopend heeft met 1♣ en je rechtertegenstander heeft gevolgd met 1♠. Jijzelf hebt een vijfkaart harten met 6-9 punten. Je bent nu te zwak om direct 2♥ te bieden. Daarvoor heb je minstens 10 punten nodig (zie paragraaf 15.2). Gelukkig kan je dan met een negatief doublet je harten alsnog aan partner tonen, zij het dat hij niet direct weet dat je zelfs vijf harten hebt. Wellicht kan je verderop in de bieding nog je extra lengte in harten tonen. Zie paragraaf 17.3.

Wanneer speel je geen negatief doublet?

Als partner met één in een kleur opent, dan speel je géén negatief doublet, als je rechtertegenstander (1) een **SA**-bod doet, (2) een bod in de kleur van partner doet, of (3) een bod in een kleur op vier- of vijfniveau doet.

17.2 Herbieding na een negatief doublet van partner

In deze paragraaf geven we aan hoe de herbieding van jou als opener is, als partner een negatief doublet heeft gegeven en je rechtertegenstander vervolgens heeft gepast. Deze situatie is erg vergelijkbaar met de situatie uit paragraaf 16.1, waarbij partner zijn kleur eenvoudigweg heeft getoond door die te bieden. Toch zijn er een paar verschillen.

Verder na 1X-(volgbod)-doublet-(pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	strafpas: fors tegen in kleur tegenpartij = grote uitzondering		
1 in partners kleur	driekaart steun; geen geschikt ander bod	HP=11-14	niet
2/3/4 in partners kleur	ongewijzigd ten opzichte van ongestoord biedverloop, zie paragraaf 5.1		
cuebid	geen geschikt ander bod	HP=16/18+ ^a	manche
overige biedingen	zie paragraaf 16.1		

a Als partner HP=6+ heeft getoond dan HP=18+; als partner HP=8+ heeft getoond dan HP=16+.

Soms heb je als opener de mogelijkheid om partners kleur op *één*niveau te steunen, bijvoorbeeld na 1♣-(1♥)-doublet-(pas). Je kunt nu al met 1♠ steun voor partners schoppen tonen. Dit is een extra bod dat je in feite helemaal niet nodig hebt. Immers, met een zwakke hand (FP=12-14) kan je eenvoudigweg met 2♠ je steun te tonen, net zoals je gedaan zou hebben na 1♣-(pas)-1♠-(pas). Zie paragraaf 5.1 Daarom gebruik je 1♠ nu als noodbodje: driekaart steun en zwak, als je geen ander bod tot je beschikking hebt (bijvoorbeeld omdat je geen stop in de kleur van de tegenpartij hebt). Dit noodbodje kan goed van pas komen, omdat je normaal gesproken immers biedverplichting hebt in deze situatie.

Sporadisch kan het overigens wel eens voorkomen, dat je zo zwaar tegenzit in de kleur van je linkertegenstander, dat je past op het negatieve doublet van partner. Daarmee zet je zijn negatieve doublet dus om in een strafdoulet.

17.3 Tweede bijbod na een initieel negatief doublet

Als je in de eerste ronde een negatief doublet hebt gegeven, dan kom je normaal gesproken in de tweede biedronde nog een keer aan de beurt. Jouw negatieve doublet is immers in principe rondeforcing. In deze paragraaf duiden we kort aan hoe het dan verder kan gaan.

Tweede bijbod na een initieel negatief doublet

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2/3 in eigen hoge kleur	5/6-kaart	HP=6-9	niet
cuebid	vraagt naar stop in kleur tegenpartij; eventueel met slemaspiraties	HP=13+	manche
overige biedingen	vergelijkbaar met die uit paragraaf 6.1		

Na een initieel negatief doublet is de betekenis van jouw biedingen vergelijkbaar met die uit het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 6.1. Twee zaken lichten we eruit.

Stel partner heeft met 1♣ geopend, je rechtertegenstander heeft met 1♠ gevolgd, en jij hebt met een doublet ♥-lengte aangegeven. Vervolgens heeft partner 1SA geboden en de bieding is weer bij jou aangeland. Als je nu 2♥ biedt, toon je hiermee extra lengte in harten. Je toont daarmee tevens een hand die in eerste instantie te zwak was om direct 2♥ te bieden. Je hebt dan dus minstens een vijfkaart harten met 6-9 punten. Zie ook paragraaf 17.1.

In tegenstelling tot het ongestoorde biedverloop in paragraaf 6.1 heb je nu het cuebid tot je beschikking. Je gebruikt het om de situatie mancheforcing te maken en vraagt daarmee tevens aan partner om met een stop in de kleur van de tegenpartij 3SA te bieden.

18 Verder bieden na interventie op overige openingen

Tot nu toe hebben we mogelijke reacties beschreven op interventies van de tegenpartij na een opening van één in een kleur van onze partij. In dit laatste hoofdstuk van deel III richten we de aandacht op wat je kunt doen, als onze partij met een andere opening is begonnen en de tegenpartij iets tussenbiedt.

We beginnen in paragraaf 18.1 met wat je kan doen als partner met **1SA** heeft geopend en je rechtertegenstander een tussenbod doet. Ook beschrijven we de afspraken na interventies van de tegenpartij op Stayman of Jacoby-transfers (paragraaf 18.2). Daarna komt aan de orde wat je kan doen na interventies van de tegenpartij op een **2SA**-opening (paragraaf 18.3) en een **2♣**-opening van onze partij (paragraaf 18.4). We sluiten in paragraaf 18.5 af met hoe je kunt reageren als partner preëemptief heeft geopend en de tegenpartij zich daarna in de bieding mengt.

18.1 Antwoorden na interventie van tegenpartij op 1SA-opening

In paragraaf 3.1 hebben we behandeld hoe je antwoordt als partner opent met **1SA**. In deze paragraaf beschrijven we hoe je antwoord verandert als je rechtertegenstander tussenbiedt. Dat blijkt behoorlijk anders, omdat dan Stayman en Jacoby-transfers komen te vervallen. Achtereenvolgens behandelen we de gewijzigde antwoorden nadat de rechtertegenstander heeft gedoubleerd, een gewoon volgbod op tweenniveau heeft gedaan, een Landy **2♣**-bod heeft gedaan, of een volgbod op drieniveau heeft gegeven.

Verder na 1SA-(doublet)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen 5+-kaart	HP=0-7	
2 in kleur	5+-kaart, vlucht naar beter contract		eindbod
3 in kleur	6+-kaart, hand geschikt om zelf te spelen	HP=8+	manche
4 in kleur			eindbod
redoublet	gebalanceerde hand		

Als je rechtertegenstander partners **1SA**-opening voor straf heeft gedoubleerd, toont hij daarmee een zeer sterke hand (zie paragraaf 10.2). De kans is nu groot dat de tegenpartij de meerderheid van de punten heeft en de punten van de tegenpartij zitten ook nog eens ongunstig achter de punten van partner. Het spelen van **1SA** wordt dan geen feest. Als je een vijfkaart of langer in een kleur hebt, bied je die kleur dan ook op tweenniveau als eindbod. Dat zal al gauw wat beter spelen. Heb je geen lange kleur, dan rest je niets anders dan te passen en er maar het beste van te hopen.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Merk hierbij dat je in deze situatie dus geen Stayman en Jacoby-transfers speelt. De reden hiervoor is dat je – zoals hierboven aangegeven – nu nog kan uitwijken naar een 2♣- of 2♦-contract. Dat was anders niet mogelijk geweest.

Hierboven gingen we ervan uit dat je minder dan 8 punten had. Dat zal in verreweg de meeste gevallen ook zo zijn. Immers, partner heeft minimaal 15 punten en je rechtertegenstander geeft minimaal 17 punten aan. Normaliter blijven er dus maximaal 8 punten voor jou over. Heb je toch 8 punten (of meer) dan geef je een redoublet met een gebalanceerde hand. Met 23 punten samen moet het mogelijk zijn om 1SA geredoubleerd te maken. Heb je minstens een zeskaart in een kleur en een hand die bij uitstek geschikt is om zelf te spelen, dan kan je je eigen kleur bieden op drie- of vierniveau.

Verder na 1SA-(2♦/♥/♠)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod			
2 in nieuwe hoge kleur	5+-kaart		FP=4-9	eindbod
3 in nieuwe lage kleur	6+-kaart		FP=6-9	
3 in nieuwe hoge kleur	vijfkaart		FP=10+ ^a	manche
4 in nieuwe hoge kleur	zeskaart of langer			eindbod
doublet	vierkaart in niet geboden hoge kleur		HP=6+ ^b	ronde
2SA	geen 4+-kaart in niet geboden hoge kleur	kan zonder stop	HP=8-9 ^b	invite
3SA		met stop	HP=10+ ^b	eindbod
cuebid		vraagt stop		manche

a Soms biedt Jack met een 6+-kaart en FP=8-9 direct 4 in de hoge kleur.

b Voor een 5+-kaart in een lage kleur kun je in deze situatie een punt bijtellen.

Ook na een volgbod van je rechtertegenstander op tweenniveau vervallen Stayman en Jacoby-transfers. Het laagste bod in een nieuwe kleur is echt en om de deelscore te bevechten. Je hebt maximaal 9 fitpunten en minstens een vijfkaart in de geboden kleur (op drieniveau minstens een zeskaart).

Vanaf 10 fitpunten kan je met een vijfkaart of langer in een ongeboden hoge kleur forceren naar de manche. Als je je hoge kleur op drieniveau biedt toont dat *precies* een vijfkaart. Op vierniveau beloof je minstens een zeskaart in je kleur.

Een doublet speel je in deze situatie als *negatief*. Na 1SA-(2♥/♠) toont het een vierkaart in de andere hoge kleur en minstens 6 punten. Na 1SA-(2♦) zijn er twee ongeboden hoge kleuren. Als je maar in één daarvan een vierkaart hebt, dan heb je minstens 8 punten nodig voor een doublet. Na 1SA-(2♠) kan je ook een negatief doublet geven met een vijf- of zeskaart harten en 6-9 fitpunten. Met een dergelijke hand kan je immers niet direct 3♥ bieden om de deelscore te bevechten, omdat dat 10 of meer fitpunten zou beloven.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Als je geen vierkaart in een niet geboden hoge kleur hebt, kan je met 8-9 punten een invite voor de manche geven met **2SA**. Hiervoor heb je *geen* stop in de kleur van de tegenpartij nodig. Anders zouden te veel handen onbiedbaar worden. Partner kan altijd later in de bieding via het bieden van het cuebid nog vragen of je een stop hebt. Met 10 of meer punten kan je forceren naar de manche. Met een stop in de kleur van de tegenpartij bied je **3SA**. Als je die niet hebt, bied je het cuebid.

Verder na 1SA-(Landy 2♣)

bod	verdeling	kracht	forcing
2♦	5+-kaart	FP=4-7	eindbod
2♥/♠ (= cuebid)	alleen stop in die kleur, niet in andere hoge kleur	HP=9+	manche
doublet	4+-kaart in ♥ of ♠: (voorstel voor) strafdoulet	HP=6+	ronde
overige biedingen	zie het vorige schema		

Als je rechters tegenstander met 2♣ lengte in beide hoge kleuren heeft getoond (de Landy conventie: zie paragraaf 10.2), veranderen er een paar afspraken ten opzichte van het vorige schema. Een doublet toont nu een vierkaart in één van de hoge kleuren en is een voorstel om de tegenpartij voor straf te gaan doubleren. Een bod in een hoge kleur toont nu een stop in die kleur. Merk op dat dit dezelfde soort afspraken zijn als de afspraken nadat de tegenpartij lengte in twee kleuren heeft getoond met een unusual **2SA** of een upper cuebid. Zie paragraaf 15.4.

Verder na 1SA-(3X)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod	HP<11	
3♦	6+-kaart	FP=8-10	niet
3♥/♠	5+-kaart	FP=6-9	
doublet	vierkaart in ongeboden hoge kleur(en)	HP=8+	ronde
3SA	met stop in kleur tegenpartij	HP=8/9+	eindbod
cuebid in lage kleur	tweekleurenspeel in hoge kleuren	FP=10+	manche

Als je rechters tegenstander op drieniveau heeft gevolgd, komt je bieden erg onder druk te staan. Als je nu drie harten of schoppen biedt, is dat om de deelscore te bevechten. Het toont minstens een vijfkaart en 6-9 fitpunten. Vanaf 8 punten en een vierkaart in een ongeboden hoge kleur kan je met een *negatief* doublet op zoek naar een fit in een hoge kleur. Door gebrek aan biedruimte kan je in deze situatie geen invite voor de manche meer geven. Daarom bied je de **3SA**-manche nu al uit vanaf 8 punten. Dat is scherp maar vaak toch wel verstandig.

18.2 Afspraken na interventies op Stayman en Jacoby-transfers

In paragraaf 3.2 hebben we de antwoorden op Stayman en Jacoby-transfers behandeld. Maar wat te doen als partner Stayman of een Jacoby-transfer biedt en je rechtertegenstander niet past? Dat staat in deze paragraaf. We behandelen eerst de gewijzigde antwoorden na een volgbod van de rechtertegenstander op partners Stayman, daarna de gewijzigde antwoorden na een volgbod op partners Jacoby-transfer. Tenslotte bespreken we je reactie als partners Stayman of Jacoby-transfer door de rechtertegenstander wordt gedoubleerd.

Verder na 1SA-(pas)-2♣-(2♦): interventie op Stayman

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
pas	geen 4+-kaart ♥/♠
2♥/♠	vierkaart in geboden kleur
3♦	vierkaart in ♥ én ♠
3♥/♠	vijfkaart in geboden kleur (elke kracht)
doublet	straf

Als je rechtertegenstander na partners Stayman-2♣ een volgbod doet met 2♦ dan verandert je antwoordschema uit paragraaf 3.2. Je past nu als je geen vierkaart in een hoge kleur hebt, terwijl je het 3♦-cuebid gebruikt om een vierkaart in beide hoge kleuren te tonen. Met lengte in één hoge kleur toon je die door die hoge kleur te bieden. Je doet dit met sprong om een vijfkaart te tonen. Anders dan in paragraaf 3.2 toon je een vijfkaart nu *altijd* en niet alleen als je maximaal bent.

Als je het 2♦-volgbod doubleert, dan is dat *voor straf*.

Verder na 1SA-(pas)-2♣-(2♥/♠): interventie op Stayman

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
pas	geen 4+-kaart in andere hoge kleur
bod in andere hoge kleur	vijfkaart in andere hoge kleur
doublet	vierkaart in andere hoge kleur

Ook als je rechtertegenstander na partners Stayman-2♣ een volgbod doet in een hoge kleur, verandert je antwoordschema uit paragraaf 3.2. Al is het alleen maar omdat je nu uiteraard alleen je lengte in de andere hoge kleur hoeft te tonen. Een vierkaart daarin toon je nu met een doublet; een vijfkaart door die kleur te bieden. Merk dus op dat – anders dan in de situatie na 2♦ – het doublet nu niet langer voor straf is maar *negatief*!

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Verder na 1SA-(pas)-2♦/♥-(volgbod): interventie op Jacoby-transfer

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
pas	geen fit (3+-kaart steun)
3 in door partner aangeduide kleur	fit (3+-kaart steun)
doublet	straf

Als partners Jacoby-transfer gestoord wordt door een volgbod van je rechtertegenstander, dan pas je als je geen fit voor zijn kleur hebt. Mét een fit bied je zijn kleur op drieniveau. Dat kan wel eens te hoog blijken, omdat partner heel zwak kan zijn met zijn Jacoby-transfer. Dat moet dan maar. Soms ben je genoodzaakt een risico te nemen. Merk tenslotte op dat een doublet van jou in deze situatie voor straf is.

Wat doe je na een uitkomstdoublet op Stayman of Jacoby-transfer van partner?

Als de tegenpartij Stayman of een Jacoby-transfer van partner doubleert, dan negeer je dit. De antwoorden blijven dus zoals in paragraaf 3.2.

18.3 Verder bieden na interventie van tegenpartij op 2SA-opening

Interventies na een sterke 2SA-opening komen nauwelijks voor (zie paragraaf 10.2). Voor het geval dat het toch een keer voorkomt, beschrijven we hier kort je belangrijkste opties.

Verder na 2SA-(3X)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod	HP<6	
3SA	stop in kleur tegenpartij	HP=3+	eindbod
3♥/♠	5+-kaart	FP=5+	manche
doublet	4/5-kaart in ongeboden hoge kleur(en) ^a	HP=3+	
cuebid in lage kleur	tweekleurenspeel in hoge kleuren	FP=5+	

a Na 2SA-3♥ alleen precies vierkaart in schoppen (want anders bied je gewoon 3♠).

Het belangrijkste dat je moet onthouden, is dat - net zoals na een interventie op een 1SA-opening – Stayman en Jacoby-transfers vervallen en een doublet negatief. Daarnaast maakt nu elk bod dat je doet, de bieding mancheforcing. Merk nog op dat je vanaf 6 punten vast kan komen te zitten. Jack improviseert dan. Het wordt dan vaak 3SA op de gok zonder stop in de kleur van de tegenpartij. Partner kan tenslotte wél een stop hebben.

Herbieding van de 2SA-opener

Jij hebt **2SA** geopend en na een interventie van de tegenpartij is de bieding weer bij jou aangeland. Dan is het belangrijk om te weten dat *in elke situatie* een doublet van jou voor straf is. Als partner gepast heeft is een doublet bijvoorbeeld voor straf, maar ook als partner Stayman of een Jacoby-transfer heeft gebruikt en je rechtertegenstander vervolgens een volgbod heeft gedaan. Ook na **2SA**-(pas)-3♣-(3♥/♠) is een doublet voor straf, hoewel dit in de vergelijkbare situatie na een **1SA**-opening van jou negatief is (zie paragraaf 18.2).

18.4 Verder bieden na interventie van tegenpartij op 2♣-opening

In paragraaf 9.2 staat hoe het verder gaat nadat onze partij met de sterke 2♣ heeft geopend. Hier staat wat je kan doen als de tegenpartij tussenbiedt. Eerst behandelen we de wijzigingen in het antwoord op de 2♣-opening na een tussenbod van de tegenpartij. Daarna bekijken we de wijzigingen in de herbieding van de 2♣-opener.

Verder na 2♣-(tussenbod)

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod		ronde
2SA	stop in kleur tegenpartij	HP=8-11	manche
nieuwe kleur	5+-kaart	FP=8+	
3 in kleur tegenpartij	vierkaart in ongeboden hoge kleur(en) ^b	FP=13+	
doublet		FP=8-12	

a Een uitkomstdoublet op 2♣ wordt genegeerd. De antwoorden blijven dan dus zoals in paragraaf 9.2.1.

b Als er twee ongeboden hoge kleuren zijn, dan kan je vanaf een 4-3 in de hoge kleuren bieden.

Als partner geopend heeft met de sterke 2♣ en je rechtertegenstander een volgbod doet, verandert er eigenlijk niet eens zoveel ten opzichte van je bieden zonder volgbod uit paragraaf 9.2.1. Als je niets bijzonders te melden hebt, pas je nu (in plaats van het 2♦-bod in het ongestoorde biedverloop). Dat ligt nogal voor de hand. Ook in deze situatie ga je vanaf een punt of acht je hand nader omschrijven, als je daar de juiste verdeling voor hebt. Je biedt **2SA** om een stop in de kleur van de tegenpartij te tonen en een nieuwe kleur als je daarin minstens een vijfkaart hebt.

Je hebt nu zelfs een extra mogelijkheid om een vierkaart in een ongeboden hoge kleur te tonen. Dat kan met een doublet, dat je dus in deze situatie als negatief speelt. Met extra overwaarde (vanaf 13 fitpunten) kan je hetzelfde tonen met een cuebid in de kleur van de tegenpartij.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Verder na 2♣-(tussenbod)-pas-(pas)

bod	verdeling	kracht	forcing
nieuwe kleur	5+-kaart (langste kleur)		ronde
2SA	SA-verdeling	met stop in kleur tegenpartij	HP=23-24 niet ^a
3SA	SA-verdeling		HP=25-27 eindbod
	slagenbron in lage kleur		
doublet (= informatief)	lengte in overige kleuren		niet
	SA-verdeling zonder stop in kleur tegenpartij	HP=23+	per se
pas	lengte en puntenkracht in kleur tegenpartij		niet

a Hierna gaat de bieding natuurlijk verder, waarbij het cuebid algemeen en forcing is.

Stel dat jijzelf met de sterke 2♣ hebt geopend, je linkertegenstander gevolgd heeft in een kleur en partner geen kracht heeft getoond door te passen. Wat doe je dan bij je herbieiding? Net zoals in het ongestoorde biedverloop uit paragraaf 9.2.2 ga je je hand dan verder omschrijven. Dat zal vaak zijn door het bieden van je langste kleur, wat ook in deze situatie rondeforcing is. Zonder lange kleur kan je weer **SA** bieden op het niveau dat bij je kracht past. Nu heb je daar echter een stop in de kleur van de tegenpartij voor nodig. Ook kan je **3SA** bieden met een lage kleur als slagenbron en een stop in de kleur van de tegenpartij. Heb je boven genoemde mogelijkheden niet, dan kan je je hand nog omschrijven met een doublet, dat je in deze situatie als *informatief* speelt. Het toont ofwel lengte in de overige kleuren (je bent dan dus kort in de kleur van de tegenpartij) ofwel een **SA**-verdeling zonder stop in de kleur van de tegenpartij. Tenslotte kan je nog passen, als je geen enkel geschikt ander bod hebt. Blijkbaar heb je dan lengte en puntenkracht in de kleur van de tegenpartij.

Verder na 2♣-(pas)-2♦-(tussenbod)

bod	betekenis
nieuwe kleur, SA -bod	zie het vorige schema
doublet (=straf)	3+-kaart en enige kracht in kleur tegenpartij
pas	geen geschikt ander bod

Als na 2♣-(pas)-2♦ je *recht*ertegenstander een volgbod doet, ga je in principe weer je hand op dezelfde manier omschrijven als in de vorige situatie. Met lengte in een eigen kleur bied je die kleur en je biedt **SA** met een **SA**-verdeling en een stop in de kleur van de tegenpartij. Als je deze mogelijkheden niet hebt, wordt het bieden echter wat anders.

In deze situatie weet je zeker dat partner nog een keertje aan de beurt komt na een eventuele pas van jou. Dat was in de vorige situatie niet het geval. Daarnaast kan je in deze situatie lucratiever voor straf doubleren, omdat je met eventuele troeflengte *achter* de tegenstander zit, die het volgbod heeft gedaan. Daarom is in deze situatie een doublet van jou

voor straf. Je gebruikt het met minstens een driekaart en enige kracht in de kleur van de tegenpartij.

Als je geen van deze biedingen tot je beschikking hebt, pas je. Je bent dan kort in de kleur van de tegenstander of je hebt een **SA**-verdeling zonder stop in de kleur van de tegenpartij. Partner kan daarna altijd nog in de bieding komen, als dat op basis van deze informatie het beste lijkt.

18.5 Verder na interventie van tegenpartij op preëemptieve opening

In de paragrafen 9.3 en 9.4 hebben we behandeld hoe het verder gaat na een preëemptieve opening van onze partij. In deze paragraaf kijken we wat hierin wijzigt na een interventie van de tegenpartij. Eerst bekijken we de situatie nadat partner met een zwakke twee heeft geopend, daarna als partner met een hogere preëemptieve opening begonnen is.

Verder na 2♦/♥/♠-(volgbod)

<i>bod</i> ^a	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	geen geschikt ander bod			
3 in partners kleur	fit		FP=8-15	eindbod
4 in partners hoge kleur		4+-kaart steun	FP=8-15	
			FP=16-19	
bod in nieuwe kleur	6+-kaart, geen fit in ♥/♠		FP=13+	
cuebid	advance cue ^b		FP=20+	slempoging
doublet	straf			

a Het 2**SA**-bod wordt in deze situatie niet gebruikt.

b Na 2♦-(2♥/♠) heeft het cuebid een andere betekenis: HP=15+ en rondeforcing.

Partner heeft geopend met een zwakke twee en je rechtertegenstander heeft daarop een volgbod gegeven. Het belangrijkste verschil met de ongestoorde biedsituatie uit paragraaf 9.3 is dat je het 2**SA**-bod nu niet meer gebruikt als vraagbod. Soms zal dit bod sowieso niet meer beschikbaar zijn (bijvoorbeeld na een 3♣-volgbod), maar ook als dit wel het geval is na bijvoorbeeld een 2♠-volgbod gebruik je het 2**SA**-bod niet.

Vaak zal je partners kleur steunen in deze situatie. Dat doe je nu al vanaf een punt of acht (in plaats van een punt of tien) om de tegenpartij extra onder druk te zetten. Om dezelfde reden bied je met een vierkaart mee voor partners *hoge* kleur zelfs direct de manche uit vanaf een punt of acht. Met een doubleton of driekaart steun voor partners hoge kleur, bied je pas vanaf een punt of zestien de manche. Dat is toch een puntje scherper dan in de ongestoorde situatie, omdat je nu niet meer bij twijfel met het 2**SA**-bod naar de kracht van partner kan vragen.

Deel III. Wij openen, zij bieden tussen

Als je geen fit hebt voor partners hoge kleur, kan je met een eigen lange kleur soms corrigeren naar je eigen kleur. Je moet hier echter wel wat sterker voor zijn dan in de ongestoorde situatie.

Door het volgbod van je rechtertegenstander heb je er twee opties bij vergeleken met de ongestoorde situatie. Allereerst kan je nu een cuebid geven. Dat toont in de meeste situaties sleminteresse met partners kleur als troef. Daarnaast kan je ook doubleren. Dat is in deze situatie *voor straf*. Na een preëemptieve opening van partner is de kans op een betere fit in een andere kleur zeer klein. Het is daarom minder zinvol om via een negatief doublet daarnaar op zoek te gaan. Dat maakt de weg vrij om het doublet in deze situatie voor straf te spelen, waarmee je de kans meeneemt de tegenpartij zo nu en dan gedoubleerd gevoelig down te spelen.

Verder na 3/4/5X-(tussenbod)

bod	betekenis
doublet	straf
overige biedingen	spreken voor zich

Als de tegenpartij een tussenbod doet na een preëemptieve opening van partner op drienniveau of hoger, dan spreken je verdere biedingen redelijk voor zich. We merken daarom slechts op dat in deze situatie jouw doublet *voor straf* is. De reden hiervoor hebben we hiervoor al genoemd.

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

Dit afsluitende deel begint met twee hoofdstukken over competitieve biedverlopen die nog niet aan de orde zijn geweest. Daarna volgt een hoofdstuk met een overzicht van alle soorten doublet en redoublet en een hoofdstuk over het redbod. In het laatste hoofdstuk van dit deel staat hoe je je kan wapenen tegen een paar conventies die niet in Berry5 voor Clubspelers voorkomen. In de rest van dit boek zijn we er namelijk vanuit gegaan dat de tegenpartij óók Berry5 voor Clubspelers speelt.

19 Verder na interventie op volgbod of informatiedoublet

Stel je linkertegenstander opent de bieding met één in een kleur en je partner geeft een volgbod of een informatiedoublet. In deel II hebben we behandeld hoe je dan moet antwoorden. Daar gingen we er echter vanuit dat je rechtertegenstander paste. Dat is in dit hoofdstuk anders. We schetsen hier de antwoorden als je rechtertegenstander doorbiedt.

We beginnen in paragraaf 19.1 met het bespreken van je mogelijkheden na een volgbod in een kleur van partner en een doorbiedende rechtertegenstander. Vervolgens bespreken we in paragraaf 19.2 je mogelijkheden, als partner een informatiedoublet heeft gegeven en je rechtertegenstander doorbiedt. Tot slot bespreken we in paragraaf 19.3 de situatie na een 1SA-volgbod van partner en een doorbiedende rechtertegenstander.

19.1 Interventies na een volgbod in een kleur van partner

Je linkertegenstander opent de bieding met één in een kleur en partner doet een volgbod in een kleur. In paragraaf 11.1 hebben we behandeld hoe je dan moet antwoorden, als je rechtertegenstander past. In deze paragraaf kijken we wat er verandert als hij niet past.

Verder na (1X)-volgbod-(bod)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
doublet	4/5-kaart in ongeboden kleur(en) ^a	HP=10+	ronde
overige biedingen	grosso modo onveranderd, zie paragraaf 11.1 vaak heb je wel een puntje meer nodig, omdat beide tegenstanders inmiddels kracht hebben getoond		

a Na een nieuwe kleur van de rechtertegenstander wordt dit competitieve doublet “de Snapdragon” genoemd. Na een verhoging van de rechtertegenstander heet het een “teruggekaatst” doublet.

Als na een volgbod van partner je rechtertegenstander verder biedt, verandert er eigenlijk niet zoveel ten opzichte van de situatie waarin hij past. Je biedingen blijven daarom ongeveer dezelfde betekenis houden als in paragraaf 11.1. Wél hebben inmiddels beide tegen-

standers kracht getoond. Daarom moet je voor een bod vaak net wat sterker zijn dan wanneer je rechttegenstander gepast zou hebben. Door het bod van je rechttegenstander komt er wel een mogelijke bieding bij, namelijk het doublet. Dat speel je als competitief: lengte in de ongeboden kleur(en). Is er maar één ongeboden kleur dan belooft het tevens secundaire steun voor de kleur van partner.

19.2 Interventies na een informatiedoublet van partner

Je linkertegenstander opent de bieding met één in een kleur en partner geeft een informatiedoublet. In paragraaf 12.1 hebben we behandeld hoe je dan moet antwoorden, als je rechttegenstander past. Hier behandelen we de antwoorden als hij *niet* past.

Normaliter heb je biedverplichting als partner een doublet heeft gegeven (zie paragraaf 12.1). Als je rechttegenstander niet past, dan ben je hiervan echter ontheven. Partner komt nu immers sowieso nog aan de beurt, ook als je past. Daarom kan je nu passen als je zwak bent of geen geschikte verdeling hebt. Dit komt de nauwkeurigheid van je bieden ten goede, zoals we in deze paragraaf zullen zien. Achtereenvolgens bekijken we de situatie als je rechttegenstander redoubleert, **1SA** biedt, een nieuwe kleur biedt of de kleur van zijn partner verhoogt.

Verder na (1X)-doublet-(redoublet)

bod		verdeling	kracht	forcing
pas		geen voorkeur: partner mag kleur kiezen	HP=0-9 ^a	ronde
nieuwe kleur		duidelijke voorkeur voor deze kleur		niet
2 in nieuwe kleur met sprong		6+-kaart	FP=5-10 ^b	
1SA		gebalanceerd met stop in kleur tegenpartij ^c	HP=6-9 ^a	
cuebid	in ♣/♦	minstens 4-4 in ♥/♠	FP=9+	ronde
	in ♥/♠	4/5-kaart steun in andere hoge kleur		

a Normaliter heb je maximaal 9 punten. Heb je toch meer, dan kan je ook deze biedingen gebruiken.

b In het uitzonderlijke geval van FP=11+ bied je 3 in de nieuwe kleur.

c **1SA** heeft dus dezelfde betekenis als na een pas van je rechttegenstander. Zie paragraaf 12.1.

Als je rechttegenstander heeft geredoubleerd dan is het alle hens aan dek. Met zijn redoublet heeft je rechttegenstander immers kracht getoond én interesse om jouw partij gedoubleerd gevoelig down te gaan spelen (zie de paragrafen 15.1 en 16.4). Je moet daarom alles in het werk stellen om op zo'n laag mogelijk niveau een speelbaar contract te vinden. In de regel doe je dat door (1) een kleur zonder sprong te bieden, als je een duidelijke voorkeur hebt om in die kleur te spelen, of (2) door te passen, als je de keuze voor een speelbaar contract aan partner wil overlaten. Beide biedingen tonen geen enkele kracht. In de regel zal je in deze situatie sowieso weinig punten hebben. Je linkertegenstander en partner hebben

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

immers openingskracht getoond en je rechtertegenstander met zijn redoublet minimaal 9 punten. Normaliter zal jijzelf dus maximaal zo'n 9 honneurpunten hebben en vaak veel minder.

Omdat je niet sterk kan zijn, krijgt een sprong in een nieuwe kleur naar tweenniveau een pre-emptieve betekenis. Het toont minimaal een zeskaart en vijf *fit* punten. Om dezelfde reden verliest het cuebid in de kleur van de tegenpartij zijn betekenis van algemeen krachtbod. Je toont met het cuebid nu alleen nog steun voor de ongeboden hoge kleur(en) en minimaal 9 *fit* punten.

Verder na (1X)-doublet-(1SA)

bod^a	verdeling	kracht	forcing
pas	elke verdeling	HP=0-5 ^b	
	geen 4+-kaart in een ongeboden kleur	HP=6-9	
2 in nieuwe kleur	4+-kaart	HP=6-9 ^b	niet
3 in nieuwe kleur	6+-kaart (geen vijfkaart ernaast)		ronde
2 in lage kleur tegenpartij	twee vierkaarten in ♥/♠		
3 in lage kleur tegenpartij	tweekleurenspeel ♥/♠		
doublet	strafdoublet: elke verdeling ^c	HP=10+	eindbod

a Als de tegenpartij in een hoge kleur heeft geopend, dan bied je niet in de kleur van de tegenpartij.

b 2 in nieuwe kleur mag met HP=5 als je een 5+-kaart hebt.

c Uitzondering. Als de tegenpartij met 1♣/♦ heeft geopend, bied je met een tweekleurenspeel ♥/♠ en HP=10+ 4 in de openingskleur van de tegenpartij.

Als je rechtertegenstander **1SA** heeft geboden, dan pas je met een zwakke hand (0-5 punten) en geef je een strafdoublet met een sterke hand (vanaf 10 punten). Is je kracht daartussen in, dan ga je op zoek naar een kleurencontract, als je een vierkaart in een ongeboden kleur hebt. Je biedt dan in principe die kleur op tweenniveau, maar soms heb je een andere bieding tot je beschikking. Zo kan je met een lange kleur preëemptief springen naar drienniveau en kan je – als de tegenpartij met 1♣/♦ heeft geopend – met een bod in de openingskleur van de tegenpartij lengte in beide hoge kleuren tegelijk tonen.

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

Verder na (1X)-doublet-(nieuwe kleur)

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikte verdeling of te zwak		
nieuwe kleur zonder sprong	4+-kaart	FP=6-10 ^a	niet
nieuwe kleur met sprong		FP=11-12 ^b	
3 in hoge kleur met dubbele sprong		FP=13+	manche
SA-biedingen	onveranderd, zie paragraaf 12.1		
2 in kleur rechtertegenstander	echt: 5+-kaart	FP=7-11	niet
cuebid in kleur linkertegenstander	geen geschikt ander bod ^c	HP=12+	manche
doublet	negatief: zie tekst	FP=6+ ^d	ronde

a Als het bod op tweenniveau ligt mag je met 6-7 "lelijke" fitpunten passen.

b Als het 3 in een nieuwe lage kleur met sprong betreft, dan is de range iets ruimer: FP=11-13.

c Uitzondering. Als de tegenpartij beide lage kleuren heeft geboden, dan toont dit cuebid op 2/3/4-niveau een tweekleurenspeel ♥/♠ met 6-10/11-12/13+ fitpunten.

d Als beide ongeboden kleuren niet op het één- of tweenniveau biedbaar zijn: FP=8+.

Als je rechtertegenstander een nieuwe kleur heeft geboden, pas je met een zwakke hand. Bij het bieden van een nieuwe kleur kan je daarom je kracht veel nauwkeuriger omschrijven dan in paragraaf 12.1. Zie het schema.

Het doublet speel je in deze situatie als *negatief* en helpt je om nog wat nauwkeuriger een fit in de ongeboden kleuren te lokaliseren. Als er één ongeboden hoge kleur is, toont het doublet *precies* een vierkaart hierin. Dat heeft als voordeel dat een direct bod in de ongeboden kleur dan minimaal een vijfkaart toont. Als er twee ongeboden hoge kleuren zijn, toont het doublet *precies* twee vierkaarten hierin, zodat partner kan kiezen welke kleur het beste bevalt. Als er helemaal geen ongeboden hoge kleuren zijn, toont het doublet in *beide* lage kleuren een vier- of vijfkaart.

Een bijzondere mogelijkheid heb je met het bieden van twee in de kleur van je rechtertegenstander. Het toont minimaal een vijfkaart in zijn kleur en ongeveer 7-11 fitpunten. Het is overigens geen verplicht bod. Je kunt ervoor kiezen om bijvoorbeeld te passen als dat gunstiger lijkt.

Omdat al je medespelers kracht hebben getoond, zal het niet vaak voorkomen dat je in deze situatie openingskracht (HP=12+) hebt. Komt het toch een keer voor, omdat al je medespelers minimaal voor hun bieden zijn, dan kan je een cuebid in de openingskleur van je linkertegenstander gebruiken, als je geen ander geschikt bod hebt (zoals een direct manchebod).

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

Verder na (1X)-doublet-(2X)

bod	verdeling	kracht	forcing
2 in nieuwe kleur	4+-kaart	FP=7-10	niet
3 in nieuwe kleur met sprong		FP=11-12	
3 in nieuwe kleur zonder sprong		FP=9-12	
doublet	teruggekaatst: zie tekst	HP=6+ ^a	ronde
overige biedingen	zie het vorige schema		

a Als lage kleuren worden getoond dan HP=7+, omdat die niet op tweenniveau biedbaar zijn.

Als je rechtertegenstander de kleur van zijn partner heeft verhoogd, dan ontstaat een competitieve situatie ("zij een fit, wij een fit", zie paragraaf 10.4). Je gaat daarom op zoek naar een fit als het ook maar enigszins verantwoord is. Het doublet kan hierbij handig van pas komen. Je speelt het in deze situatie namelijk als *teruggekaatst*. Het toont – als de tegenpartij een fit heeft in een *lage* kleur – een vier- of vijfkaart in beide *hoge* kleuren, en omgekeerd – als de tegenpartij een fit heeft in een *hoge* kleur – een vier- of vijfkaart in de beide *lage* kleuren.

19.3 Interventies na een 1SA-volgbod van partner

Je linkertegenstander opent de bieding met één in een kleur en partner volgt met 1SA. In paragraaf 13.1 hebben we behandeld hoe je dan moet antwoorden, als je rechtertegenstander past. In deze paragraaf kijken we wat er verandert als hij niet past. De situatie is dan redelijk vergelijkbaar met die na een interventie op een 1SA-opening van partner, die in paragraaf 18.1 is behandeld. Net zoals in die situatie vervallen bijvoorbeeld de conventies, zoals Stayman en Jacoby-transfers.

Verder na (1X)-1SA-(doublet)

bod	betekenis
pas	geen 5+-kaart in andere kleur
2 in nieuwe kleur ^a	5+-kaart

a Omdat de 1♣-opening van de tegenpartij niet echt hoeft te zijn, geldt een 2♣-bod als een nieuwe kleur.

Als je rechtertegenstander partners 1SA-volgbod voor straf doubleert, zal je hooguit een paar punten hebben. Zonder lange kleur rest je niets anders dan lijdzaam te passen en er maar het beste van te hopen. Met een vijfkaart of langer bied je die kleur op tweenniveau in de hoop dat dat een speelbaar contract oplevert. Gelukkig speel je geen Stayman en Jacoby-transfers in deze situatie, zodat je met lengte in klaveren of ruiten ook naar die kleuren op tweenniveau kan vluchten.

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

Verder na (1X)-1SA-(2 in kleur)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
2SA	met stop in kleur rechtertegenstander	HP=8-9	niet
3♥/♠ met sprong	5+-kaart	FP=8-9 ^a	invite
doublet	lengte in ongeboden kleuren	HP=8+	ronde
overige biedingen	hetzelfde als na 1SA-(2X), zie paragraaf 18.1		

a Als de linkertegenstander met 1♣/♦ heeft geopend, gebruikt Jack het 3♥/♠-bod niet. Dat is technisch lastig te veranderen.

Als je rechtertegenstander op tweenniveau een kleur heeft geboden, dan zijn de meeste biedingen vergelijkbaar met die na een interventie op een **1SA-opening** van partner. Zo is elk bod in een kleur zonder sprong “echt en om te spelen”, zijn de vereisten voor een direct manchebod hetzelfde en vraagt een cuebid aan partner om met een stop in die kleur **SA** te bieden. Toch zijn er ook een paar verschillen met de situatie uit paragraaf 18.1.

- ♠ Als je **2SA** biedt vereist dat een stop in de kleur van je rechtertegenstander. Na een **1SA-opening** van partner is dit niet vereist om te voorkomen dat je te veel vast komt te zitten.
- ♠ Een sprong naar 3♥/♠ toont een 5+-kaart met *invite-kracht*. Na een **1SA-opening** van partner is een 3♥/♠-bod *mancheforcing* met een 5+-kaart.
- ♠ Een doublet toont lengte in *beide* ongeboden kleuren. Na een **1SA-opening** van partner is het doublet alleen gericht op lengte in de ongeboden *hoge* kleuren.

Extra handigheidjes als je linkertegenstander met 1♥/♠ heeft geopend

Partner heeft met zijn **1SA**-volgbod al een stop in de kleur van je linkertegenstander beloofd. Je hebt een cuebid in deze kleur dus niet nodig om te vragen naar een stop bij partner. Na een 1♣/♦-opening van je linkertegenstander gebruik je dit bod daarom niet. Na een 1♥/♠-opening gebruik je het cuebid voor iets anders. Na bijvoorbeeld (1♥)-**1SA**-(2♣) toont het cuebid op drieniveau (3♥) precies een vijfkaart in de andere hoge kleur (♠) met FP=10+. Deze hand was anders niet goed te bieden. Ook het cuebid op tweenniveau (2♥) krijgt een nuttige invulling. Het toont een vierkaart in de andere hoge kleur (♠) met 6 punten of meer. Het doublet kun je daarom gereserveerd houden voor het tonen van lengte in beide ongeboden kleuren. Als je rechtertegenstander de kleur van zijn partner steunt, dus na (1♥)-**1SA**-(2♥) dan kan je natuurlijk zelf geen 2♥ meer bieden. In dat geval toon je – bij wijze van uitzondering – met een doublet wat je anders met 2♥ had getoond, namelijk een vierkaart in de andere hoge kleur (♠) met minimaal 6 punten.

20 Overige competitieve situaties

Dit hoofdstuk is een beetje een allegaartje. Eerst bespreken we in paragraaf 20.1 hoe je moet omgaan met het melden van een fit of het verhogen van de fitkleur in competitie. Daarna behandelen we in paragraaf 20.2 wat regels bij het slemonderzoek in competitie, die de regels van hoofdstuk 8 aanvullen waar we het slemonderzoek bespraken zonder dat de tegenpartij zich met de bieding bemoeit. We sluiten in paragraaf 20.3 af met een tombola van weetjes die niet goed ergens anders te plaatsen zijn.

20.1 Competitieve fit biedverlopen

In deze paragraaf bespreken we competitieve situaties, waarbij de eigen partij een fit heeft. Achtereenvolgens bespreken we de situatie waarbij de fit nog niet aan beide partners bekend is en de situatie waarbij dit wel het geval is.

Wat betekent het steunen van partners kleur als de fit nog niet gemeld is?

bod	verdeling	kracht	forcing
2 of 3 in partners kleur zonder sprong	fit	geen overwaarde: fit moet als het even kan gemeld worden ^a	niet
4♥/♠ in partners kleur met enkele sprong		inclusief invite-handen: want 3♥/♠ zonder sprong belooft geen enkele overwaarde	

a Dit belooft wel overwaarde na een gedwongen bod van partner als antwoord op een informatiedoublet van jouzelf. Partner kan dan driekaart met HP=0 hebben. Zie paragraaf 12.1.

Als je in een competitieve situatie steun voor partners kleur hebt maar die nog niet getoond hebt, dan is je eerste prioriteit om dat alsnog te doen. Daarom belooft het steunen van zijn kleur in zo'n situatie geen enkele overwaarde. Anders zou je zonder overwaarde je steun niet kunnen melden en daardoor te veel competitieve situaties verliezen.

Door deze afspraak heb je soms geen ruimte meer om een invite voor de manche te geven. In een dergelijk geval bied je met invite-kracht bij gebrek aan beter direct de manche. Het is niet anders.

Wat betekent een bod in competitie als er een fit is vastgesteld?

bod	verdeling	kracht	forcing
verhoging van fitkleur zonder sprong		geen overwaarde: competitief / preëemptief	niet
nieuwe kleur	4+-kaart	invite-kracht	ronde

Als de eigen partij wél een fit heeft gevonden en de tegenpartij tussenbiedt, dan toont het bieden van de fitkleur wederom geen enkele overwaarde. Het is slechts een bod om de kaas niet van je brood te laten eten.

Ook nu weer ontstaat het probleem hoe je dan kan inviteren voor de manche. Soms kan je dit oplossen door je tweede kleur te bieden als een *long suit trial* (zie paragraaf 5.5). Na 1♥-(2♦)-2♥-(3♦) en 1♠-(2♥)-2♠-(3♥) is er zelfs een aparte oplossing voor dit probleem. In deze (zeer weinig voorkomende) situatie kan je met een *doublet* invite-kracht tonen. Als je geen van deze invite-mogelijkheden hebt, rest je niets anders dan zelf de knoop door te hakken of je de manche wel of niet biedt.

20.2 Slemonderzoek in competitieve situaties

In hoofdstuk 8 hebben we het slemonderzoek besproken zonder dat de tegenpartij zich met de bieding bemoeit. In deze paragraaf kijken we wat voor extra regels erbij komen als de tegenpartij dat wel doet.

Splinters

In paragraaf 8.4 staan de situaties beschreven waarin je splinters speelt, als de tegenpartij zich niet met de bieding bemoeit. Ook als de tegenpartij zich wél met de bieding bemoeit, blijf je in principe splinters in deze situaties spelen, hoewel die mogelijkheid zich dan niet meer zoveel zal voordoen. Twee zaken worden echter wezenlijk anders.

Als partner met één in een kleur opent en je rechtertegenstander past niet, dan speel je alleen nog maar de volgende specifieke splinter. Als partner één in een *hoge* kleur heeft geopend en je rechtertegenstander een tussenbod doet, dan is een *sprongbod in de kleur van de tegenstander* een splinter. Zie de voorbeelden in het schema hierna.

Als de tegenpartij harten heeft geboden, dan kan 4♥ als sprong in de kleur van de tegenpartij ook een splinter zijn. In paragraaf 8.4 hebben we afgesproken dat in biedsituaties zonder tussenbiedende tegenpartij 4♥ nooit een splinter is om verwarring te voorkomen. Een bod in de kleur van de tegenpartij kan echter nauwelijks verwarring opleveren en het is juist extra nuttig om daarin een splinter aan te kunnen geven. Daarom wijken we in deze situatie af van die afspraak.

Voorbeelden van splinters in competitie

<i>situatie</i>	<i>paragraaf</i>
1♥-(2♦)-4♦	15.2
1♠-(2♠)-4♥	15.4

Advance cues

In paragraaf 8.5 hebben we gezien hoe je een advance cue kan herkennen als de tegenpartij zich niet met de bieding bemoeit. Hier vullen we dit aan met een paar regels voor situaties

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

waarin de tegenpartij wel meebiedt. We beperken ons hier tot algemene tendenties zonder alles tot in detail uit te werken.

- ♠ Ook als de tegenpartij meebiedt, is een 4♣/♦-bod vaak een advance cue. Uitzonderingen hierop komen echter vaker voor, omdat je vaker dit bod als “echt” nodig hebt.
- ♠ Een bod in de kleur van de tegenpartij op vierniveau is ook vaak een advance cue. Soms is het echter een splinter (zie hiervoor) of geeft het een tweekleurens spel in de hoge kleuren aan, als die beide nog ongeboden zijn.
- ♠ Soms is het 3♠-bod - met sprong of in de kleur van de tegenpartij - een advance cue.

Antwoorden op azen vragen als de tegenpartij niet past

Wat moet je doen als partner met 4SA azen vraagt en je rechtertegenstander niet past? Als hij doubleert, dan negeer je het doublet gewoon: je geeft antwoord volgens het antwoord-schema in paragraaf 8.6 alsof er niet gedoubleerd is. Als je rechtertegenstander een volgbod doet, dan heb je een probleem. Om het simpel te houden geef je dan helemaal niet meer aan hoeveel azen je hebt. In plaats daarvan maak je een inschatting wat het beste is: passen, doubleren of verder bieden.

20.3 Tombola

In deze paragraaf behandelen we een paar situaties die niet goed ergens anders te plaatsen zijn. Ze hebben niets met elkaar te maken.

Geen Checkback Stayman in competitie

Als partner 1SA of 2SA herbiedt, dan kan je met 2♣ (Checkback Stayman) verder naar zijn hand informeren. Zie de paragrafen 6.1.6 en 6.1.7. Als echter de tegenpartij tussendoor wat geboden heeft, dan vervalt deze mogelijkheid. Vaak kan je dan namelijk via het bieden van de kleur van de tegenpartij verder informeren naar de hand van partner.

Overigens is hierop één onbedoelde uitzondering, die technisch lastig te veranderen is. Na 1X-(pas)-1♥/♠-(pas)-1SA-(doublet) is 2♣ wél Checkback Stayman.

Wat verandert er als het Landy 2♣-bod van partner wordt gedoubleerd?

Je linkertegenstander opent met 1SA en partner doet een Landy 2♣-bod (minstens 5-4 in de hoge kleuren). Als je geen sterke voorkeur hebt voor harten of schoppen, bied je nu 2♦ (zie paragraaf 13.4). Als je rechtertegenstander echter doubleert, toont deze daarmee belangstelling om ons voor straf te doubleren in een hoge kleur (zie paragraaf 18.1). Het is dan zaak om nog de mogelijkheid te hebben om in 2♦ af te stoppen, als je daarin een zeskaart of langer hebt. Daarom krijgt een 2♦-bod van jou in deze situatie de betekenis van “lange ruiten”. Met handen waarmee je normaliter 2♦ zou bieden, geef je nu een redoublet.

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

Geen supportdoublet als partner vijfkaart in schoppen heeft beloofd

Na 1♣/♦-(pas)-1♠-(bod) toont een doublet van jou precies een driekaart steun voor partners schoppen (het supportdoublet, zie paragraaf 16.2). Na 1♣/♦-(1♥)-1♠-(bod) speel je echter géén supportdoublet, omdat je vanwege de zekere 5+-kaart schoppen bij partner (zie paragraaf 15.2) met een driekaart mee op een gewone manier steun voor zijn schoppen kan tonen.

Ook supportdoublet als partner een negatief doublet heeft gegeven

Jij hebt geopend met 1♣/♦, je linkertegenstander heeft gevolgd met 1♥/♠ en partner toont met een negatief doublet lengte in de ongeboden hoge kleur (zie paragraaf 17.1). Als je rechtertegenstander dan niet past, toon je met een supportdoublet precies een driekaart steun voor partners hoge kleur. Dit is dus vergelijkbaar met de situatie uit paragraaf 16.2. Merk wel op dat je het supportdoublet dus óók speelt na 1♣/♦-(1♥)-doublet-(bod) ondanks het feit dat je in deze situatie zeker weet dat partner slechts een vierkaart in schoppen heeft. Met een vijfkaart of langer had hij immers geen negatief doublet gegeven, maar gewoon 1♠ geboden (zie paragraaf 15.2).

Wanneer betekent 4SA geen “azen vragen” in competitieve biedverlopen?

In paragraaf 8.6 hebben we gezien dat het 4SA-bod vrijwel altijd “azen vragen” betekent. In ongestoorde biedverlopen waren er maar een paar zeer weinig voorkomende uitzonderingen op deze regel. Als de tegenpartij meebiedt, komen er nog een paar uitzonderingen bij.

Zo zijn we al eerder tegengekomen dat 4SA *unusual* is, als je rechtertegenstander preëemptief geopend heeft (paragraaf 10.3) of als je rechtertegenstander de 1-in-een-kleuropening van zijn partner heeft gesteund (de zogenaamde OBAR-situatie, zie paragraaf 10.4). Het 4SA-bod toont dan dus een tweekleurenspeel in de laagste twee ongeboden kleuren.

We breiden hier het aantal situaties waarbij 4SA *unusual* is nog wat uit. Het 4SA-bod is óók *unusual*, als je rechtertegenstander een *preëemptieve* opening van zijn partner heeft gesteund. Tenminste, als je partner tussendoor heeft gepast, een informatiedoublet heeft gegeven, of een 2SA-volgbod heeft gedaan. Dus na bijvoorbeeld (2♥)-pas-(4♥) of (2♥)-doublet-(4♥) of (2♥)-2SA-(4♥) is een 4SA-bod *unusual*.

Een laatste uitzondering doet zich voor, als jouw partij 3SA heeft geboden om te spelen en de tegenpartij een redbod doet in een kleur op vierniveau. Denk hierbij aan een situatie als (3♥)-3SA-(4♥). In een dergelijk geval zou het zo maar kunnen dat 4SA het ideale eindcontract is voor jouw partij. Daarom is een 4SA-bod in een zo’n situatie *om te spelen* en betekent het *niet* azen vragen.

5SA unusual

In situaties waarin het 4SA-bod een *unusual* betekenis heeft, is het vaak handig om het 5SA-bod ook een *unusual* betekenis te geven. Als het 4SA-bod ook beschikbaar, bijvoorbeeld na (2♥)-doublet-(4♥), toont het 5SA-bod een sterke variant van het unusual 4SA-bod. Soms is het 4SA-bod niet langer beschikbaar, bijvoorbeeld na (2♦)-doublet-(5♦). Dan dient het unusual 5SA-bod als vervanging.

21 De vele gezichten van doublet en redoublet

In dit boek zijn we op vele plaatsen van deel II, III en IV het doublet tegengekomen in allerlei betekenissen. In dit hoofdstuk zetten we al deze betekenissen op een rij. Achtereenvolgens behandelen we het strafdoulet (paragraaf 21.1), het competitieve doublet (paragraaf 21.2) en nog vier andere doubletten: het uitkomstdoulet, het supportdoulet, het tophonneurdoulet en het doublet als manche-invite (paragraaf 21.3). We beschrijven hierbij niet alleen wat een dergelijk doublet precies betekent, maar vooral ook in wat voor soort situatie een doublet een dergelijke betekenis heeft. Misverstanden aan tafel over de betekenis van een doublet zijn namelijk over het algemeen vrij duur.

Voor de situaties dat je de beschikking hebt over een strafdoulet, geven we in paragraaf 21.4 richtlijnen wanneer je wel en wanneer je niet voor straf moet doubleren. We sluiten in paragraaf 21.5 af met de behandeling van het redoublet.

21.1 Het strafdoulet

Je geeft een strafdoulet, als je denkt dat de tegenpartij down gaat en je de downslagen dubbel uitbetaald wil krijgen. Maar wanneer is een doublet voor straf? We geven in deze paragraaf de belangrijkste situaties waarin Jack een doublet voor straf speelt. Een paar minder vaak voorkomende situaties zijn hierbij weggelaten.

Doulet op een bod van de tegenpartij van 3SA of hoger

In *Berry5* voor Clubspelers is een doublet op een bod van **3SA** of hoger voor straf is. Er is één uitzondering op deze regel. Als partner nog geen bod heeft gedaan en jijzelf voor het eerst aan de beurt bent, dan is een doublet op een echt 4-in-een-kleur-bod van de tegenpartij *niet* voor straf, maar *informatief*. Het toont lengte in de ongeboden kleuren. Zie paragraaf 10.3.

Doulet als er geen ongeboden kleuren zijn

Een competitief doublet toont lengte in één of meer van de ongeboden kleuren. Als die er niet zijn, is een competitief doublet overbodig. Daarom is een doublet dan voor straf.

Doulet als de tegenpartij drie kleuren heeft geboden

Als de tegenpartij drie kleuren heeft geboden, is een competitief doublet minder zinvol, omdat je lengte in de laatste kleur eenvoudigweg kan tonen door die zelf te bieden. Daarom is in een dergelijke situatie een doublet voor straf.

Merk overigens op dat deze redenering niet opgaat, als van drie geboden kleuren er één of twee geboden zijn door de eigen partij. Een competitief doublet is dan wél zinvol en betekent iets van “ik heb lengte in de ongeboden kleur, maar ik kan onze eigen kleur(en) zo nodig wel verdragen”.

Doublet als onze partij een fit heeft gevonden

Primair is een competitief doublet bedoeld om voor onze partij een fit op te sporen. Als er al een fit gevonden is, heb je een competitief doublet daarom niet meer zo nodig. Daarom is een doublet dan voor straf.

Doublet als de tegenpartij alleen SA heeft geboden

Als de tegenpartij alleen nog maar **SA** heeft geboden, is een doublet voor straf. Dat geldt bijvoorbeeld na een **SA**-opening van de tegenpartij (zie paragraaf 10.2) en na een **1SA**-volgbod van de tegenpartij (zie de paragrafen 15.5 en 16.3).

Ook na (1X)-doublet-(**1SA**) is een doublet voor straf. Zie paragraaf 19.2.

Doublet na een preëemptieve actie van onze partij

Als partner preëemptief heeft geopend of een sprongvolgbod heeft gedaan, heeft hij doorgaans geen tweede kleur. Een zoektocht naar een fit in een tweede kleur middels een competitief doublet is dan niet zo zinvol. Daarom is een doublet dan voor straf. Zie bijvoorbeeld paragraaf 18.5.

Doublet van degene die sterk geopend heeft

Als onze partij sterk heeft geopend, dus met **1SA**, **2SA** of **2♣**, dan is het doorgaans handig als de opener een strafdoulet kan uitdelen. Een doublet van de opener is daarom voor straf in deze situatie. Zie de paragrafen 18.2 tot en met 18.4.

Er zijn echter twee uitzonderingen op deze regel. Na **1SA**-(pas)-**2♣**-(**2♥/♠**) is een doublet van de **1SA**-opener *niet* voor straf, maar *negatief*. Het toont precies een vierkaart in de andere hoge kleur. Zie paragraaf 18.2. Daarnaast is een doublet na **2♣**-(tussenbod)-pas-(pas) informatief. Het toont lengte in de ongeboden kleuren. Zie paragraaf 18.4.

Doublet na een redoublet van onze partij

Nadat jijzelf met één in een kleur hebt geopend, je linkertegenstander een informatiedoulet heeft gegeven en partner daarop heeft geredoubleerd, zijn alle doubletten van onze partij een (voorstel voor een) strafdoulet. In paragraaf 16.4 staat waarom dat het geval is.

Doublet op een bod van de tegenpartij, dat een tweekleurenspeel toont

Als de tegenpartij met één bod een tweekleurenspeel toont, bijvoorbeeld met een unusual **2SA** een upper cuebid of een Landy **2♣**-bod, dan is een doublet hierop een (voorstel voor een) strafdoulet. Het betekent: "ik kan minimaal één van die kleuren gedoubleerd tegen spelen". Zie de paragrafen 15.4 en 18.1.

Doublet na een eerder (voorstel voor een) strafdoulet

Als onze partij eerder in het biedverloop een (voorstel voor een) strafdoulet heeft gegeven, dan kan het zijn dat de tegenpartij wegloopt naar een ander contract. Een doublet van dat andere contract is dan vanzelfsprekend ook voor straf.

21.2 Het competitieve doublet

Een competitief doublet toont lengte in één of meer van de ongeboden kleuren. Maar wanneer heeft een doublet deze betekenis? Het meest praktisch is om af te spreken dat een doublet competitief is in alle situaties, waarin het *niet* voor straf is (zie hiervoor paragraaf 21.1) of één van de andere betekenissen heeft uit paragraaf 21.3.

Ter illustratie van het competitieve doublet geven we in het schema hierna een aantal voorbeelden, die we al eerder in dit boek zijn tegengekomen. Merk op dat – afhankelijk van de specifieke situatie – het competitieve doublet een speciale naam kan hebben, bijvoorbeeld informatiedoulet, negatief doublet of teruggekaatst doublet. Kenmerkend voor al deze doubletten is dat ze lengte in één of meer van de ongeboden kleuren beloven.

Voorbeelden van een competitief doublet

situatie	paragraaf
<i>doublet als de eigen partij nog geen bod heeft gedaan: het informatiedoulet</i>	
na een kleur-opening van de tegenpartij tot en met 4♠ ^a	10.1 - 10.3
in de sandwich ^a	10.4
later in de bieding: uitgesteld informatiedoulet ^b	10.5
in de uitpas na een kleur-opening van de tegenpartij ^a	14.1, 14.4
later in de bieding in de uitpas ^b	14.5
<i>doublet als partner nog niet geboden heeft (en jijzelf wel)</i>	
je hebt eerder geopend met één in een kleur of gevolgd: beschermend doublet ^b	16.3
<i>doublet als antwoord op partners eerste bieding</i>	
partner opent met één in een kleur of met een sterke opening en de rechtertegenstander volgt: het negatieve doublet ^b	17.1, 18.1, 18.3, 18.4
partner geeft een gewoon volgbod in een kleur, een informatiedoulet of een 1SA-volgbod en de rechtertegenstander biedt door: bijv. het negatieve doublet, de Snapdragon of het teruggekaatste doublet ^b	19.1, 19.2, 19.3

a Ga na dat in deze situatie geen van de behandelde situaties van een strafdoulet zich kan voordoen.

b Mits geen van de behandelde situaties van een strafdoulet zich voordoet.

21.3 Overige doubletten

Naast het strafdoulet en het competitieve doublet uit de vorige twee paragrafen zijn er nog vier andere doubletten: het uitkomstdoulet, het supportdoulet, het tophonneurdoulet en het doublet als manche-invite. In deze paragraaf beschrijven we wat een dergelijk doublet precies betekent en wanneer het deze betekenis heeft.

Het uitkomstdoulet

<i>situatie</i>	<i>betekenis</i>
doublet na conventionele bieding	tot en met drieniveau: 5+-kaart in die kleur met ruim voldoende kwaliteit ^a
	vanaf vierniveau: 4+-kaart in die kleur met ruim voldoende kwaliteit ^a

a Afhankelijk van de specifieke situatie zijn er uitzonderingen op de precies vereiste kleurkwaliteit.

Een doublet op de meeste conventionele biedingen van de tegenpartij is een *uitkomstdoulet*. Tot en met drieniveau toont het een vijfkaart of langer in de kleur die je gedoubleerd hebt. Je kleur moet daarbij van ruim voldoende kwaliteit zijn. Vanaf vierniveau volstaat een vierkaart voor een uitkomstdoulet.

Met een uitkomstdoulet geef je aan partner de suggestie om in die kleur uit te komen. Omdat het doublet altijd lengte in de gedoubleerde kleur belooft, kan het tevens partner op het spoor zetten om die kleur competitief te bieden (bijvoorbeeld als redbod).

Conventionele biedingen van de tegenpartij die je van een uitkomstdoulet kan voorzien, zijn onder meer: Stayman, Jacoby-transfers, het 2♠-bod voor de lage kleuren, Checkback Stayman, de vierde kleur conventie, splinters, controlebiedingen, een antwoord op azen/heren vragen, de sterke 2♣-opening of een 2♦-afwachtbod na een 2♣-opening. Let echter op. Een doublet op een conventioneel bod dat een tweekleurenspeel toont, is – bij wijze van uitzondering – géén uitkomstdoulet, maar een (uitnodiging voor een) strafdoulet. Zie paragraaf 21.1.

Het supportdoulet

<i>situatie</i>	<i>betekenis</i>
doublet na 1X-(pas)-1♥/♠-(bod)	precies driekaart steun in partners hoge kleur
doublet na 1X-(1♥/♠)-doublet-(bod)	

Als jijzelf met één in een kleur hebt geopend, partner een hoge kleur heeft getoond en je rechtertegenstander daarna een bod doet, dan is een doublet van jou een *supportdoulet*. Het toont precies een driekaart steun in partners hoge kleur. We zijn dit doublet eerder tegengekomen in de paragrafen 16.2 en 20.3.

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

Het tophonneurdoublet

<i>situatie</i>	<i>betekenis</i>
Partner heeft geopend of gevolgd in een kleur. De tegenpartij heeft daarna deze kleur geboden. Jij doubleert vervolgens dit cuebid.	aas, heer of vrouw in partners kleur

Een doublet dat we nog niet eerder zijn tegengekomen, is het *tophoneurdoublet*. Partner heeft geopend of gevolgd met een echte kleur. Als de tegenpartij vervolgens een cuebid doet in partners kleur, dan is een doublet van jou op dit cuebid een tophonneurdoublet. Het toont een aas, heer of vrouw in partners kleur.

Let echter op. Als je rechtertegenstander met het cuebid in partners kleur een tweekleurenspel heeft getoond, bijvoorbeeld met 1♠-(2♠), dan is het doublet *geen* tophonneurdoublet, maar een (uitnodiging voor een) strafdoublet. Zie paragraaf 21.1.

Het doublet als manche-invite

<i>situatie</i>	<i>betekenis</i>
doublet na 1♥-(2♦)-2♥-(3♦)	manche-invite
doublet na 1♠-(2♥)-2♠-(3♥)	

Tenslotte kan je in twee zeer specifieke situaties het *doublet als manche-invite* gebruiken (zie paragraaf 20.1). We noemen dit hier slechts voor de volledigheid, want in de praktijk kom je dit doublet zelden tegen.

21.4 Wanneer voor straf doubleren?

Voor de situaties dat je de beschikking hebt over een strafdoublet (zie paragraaf 21.1) geven we in deze paragraaf kort wat argumenten voor en tegen het voor straf doubleren van de tegenpartij. Argumenten om wel te doubleren zijn:

- ♣ De troefkleur zit onverwachts slecht. Soms zie je aan je eigen gebrek aan troeven dat partner er veel moet hebben. Ook dan kun je doubleren. Bijkomstig voordeel is dat dan de leider wellicht het troefzitsel verkeerd taxeert.
- ♣ De tegenpartij heeft “zuinig” geboden. Uit de bieding is duidelijk dat de tegenpartij geen overwaarde heeft. Dat is bijvoorbeeld het geval na 1♠-2♠-3♠-4♠.

Argumenten om juist niet te doubleren zijn:

- ♣ De tegenpartij wordt op de hoogte gebracht van het slechte troefzitsel en maakt juist daardoor het contract wel.

- ♣ De tegenpartij heeft de mogelijkheid om weg te lopen naar een ander contract dat er wel in zit.

21.5 Betekenis van een redoublet

Het redoublet wordt in Berry5 voor Clubspelers niet vaak gebruikt. Toch komt het zo nu en dan voor. In deze paragraaf zetten we de enige situaties waarin een redoublet kan voorkomen, op een rij.

Situaties waarin je het redoublet kan gebruiken

<i>situatie</i>	<i>betekenis</i>	<i>paragraaf</i>
redoublet na 1X-(doublet)	kracht en lengte in overige kleuren	15.1
redoublet na 1X-(pas)-1♥/♠-(doublet)	supportredoublet	16.2
redoublet na 1SA-(doublet)	om te spelen	18.1
redoublet na (1SA)-2♣-(doublet)	(bijna) gelijke lengte in ♥/♠ (omdat 2♦ echt is geworden)	20.3

22 Het redbod

In dit hoofdstuk besteden we kort aandacht aan het redbod. In paragraaf 22.1 geven we een paar tips die je kunnen helpen bij de beoordeling of je al of niet een redbod moet plaatsen. Daarna geven we in paragraaf 22.2 een paar overwegingen voor als je aan de andere kant zit. Hoe te reageren op een redbod van de tegenpartij?

22.1 Wanneer redden?

Als de tegenpartij een manche biedt, waarvan jij overtuigd bent dat die gemaakt wordt en jouw partij heeft een ruime fit in een andere kleur, dan komt het moment dat je overweegt om te redden. Als de tegenpartij bijvoorbeeld 4♠ biedt en vanuit de bieding weet je dat jouw partij veel ♣ heeft, dan kan je bijvoorbeeld 5♣ bieden als redbod. Je denkt dan niet zozeer dat je 5♣ maakt, als wel dat gedoubleerd down gaan in 5♣ minder punten kost dan een gemaakte 4♠-manche door de tegenpartij.

Het is lastig om te beoordelen of het goed is om al of niet te redden. In deze paragraaf geven we een paar tips die je kunnen helpen bij deze beoordeling.

Let op de kwetsbaarheid

De kwetsbaarheid bepaalt hoeveel je gedoubleerd down mag gaan, wil een redding nog lucratief zijn:

- ♠ Bij “wij niet kwetsbaar en zij wel” mag je gedoubleerd 3 down
- ♠ Bij “niemand kwetsbaar” of “allen kwetsbaar” mag je gedoubleerd 2 down
- ♠ Bij “wij kwetsbaar, zij niet” mag je gedoubleerd 1 down

Bij “wij niet kwetsbaar en zij wel” zal je daarom al snel overwegen om te gaan redden. Je mag immers gedoubleerd 3 down en dan is de redding nog steeds lucratief. Omgekeerd zal je bij “wij kwetsbaar en zij niet” zelden redden, omdat je gedoubleerd slechts 1 down mag gaan.

Heb jijzelf preëemptief geboden? Laat de beslissing aan partner

Als jijzelf preëemptief geboden hebt, heeft partner in de regel een nauwkeurig beeld van je hand. Partner is daarom in de beste positie om te bepalen of er gered moet worden, als de tegenpartij een manche heeft geboden. Laat daarom de beslissing over aan partner om al of niet te redden. Jij hebt immers je hand al verteld, terwijl jijzelf vaak geen enkel beeld hebt van zijn hand. Het zou zo maar kunnen dat hij zwaar tegenzit in de kleur van de tegenpartij...

Op voorhand redden is vaak zeer effectief

Als partner preëemptief heeft geboden en jijzelf behoorlijk wat steun hebt voor zijn kleur en vrij weinig punten, dan weet je op dat moment eigenlijk al dat de tegenpartij de manche

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

gaat uitbieden en dat jij daarna wil gaan redden. Het is dan vaak zeer effectief om niet af te wachten tot de tegenpartij de manche uitbiedt, maar op voorhand te redden, dus nog voordat de tegenpartij de manche heeft geboden. Dat heeft als voordeel dat de tegenpartij veel minder ruimte heeft om uit te zoeken hoe sterk ze zijn. Daardoor wordt de kans groter dat zij een verkeerde beslissing nemen.

Red niet met een gebalanceerde verdeling

Als jijzelf een gebalanceerde verdeling hebt, is het vaak verstandig de tegenpartij te laten spelen en niet te redden. Om niet te veel down te gaan met weinig punten, is een ongebalanceerde hand vaak aangewezen.

Is het waarschijnlijk dat de tegenpartij doorbiedt?

Als je wil gaan redden, dan is het verstandig om in te schatten of de tegenpartij daarna door gaat bieden. Als je denkt van wel, dan is het relatief aantrekkelijk om het redbod te plaatsen. Je schat immers in dat de tegenpartij toch wel verder biedt en je er dus zonder kleerscheuren vanaf gaat komen. Omgekeerd, als je inschat dat de tegenpartij waarschijnlijk niet doorbiedt maar jouw partij gaat doubleren, dan is het extra zaak om nog eens goed te overwegen of redden verstandig is.

Bied bij twijfel ééntje hoger

Je komt nogal eens de vuistregel tegen dat je bij twijfel ééntje hoger moet bieden. De gedachte hierachter is dat het vaak geen winnend bridge is om je te timide op te stellen. Weet je van jezelf dat je zeker geen timide bridger bent, dan pas je deze regel blijkbaar al dan niet bewust al toe en dan is het zaak niet nog ééntje hoger te bieden ...

The five level belongs to the opponents

Als het je gelukt is om de tegenpartij naar het vijfniveau te liften, dan komt vaak vanzelf de vraag bij je op of het verstandig is om nog een keertje te gaan redden. Dit zijn lastige beslissingen. In het Engels geeft men hiervoor wel de tip: "The five level belongs to the opponents." Deze tip houdt dus in dat je dan niet nog eens moet gaan redden, maar tevreden moet passen en hopen dat het vijfniveau voor de tegenpartij al te hoog is. Deze tip geeft echter geen garanties ...

22.2 Verder bieden na een redbod van de tegenpartij

Als de tegenpartij een redbod heeft gedaan, heb je vaak een lastige beslissing. Wat moet je doen: passen, doubleren of één hoger bieden? Hieronder geven we wat overwegingen.

Overwegingen bij het verder bieden na een redbod van de tegenpartij

<i>bod</i>	<i>betekenis</i>
pas	zwak: je weet niet zeker of de tegenpartij down gaat
doublet	zwak: je denkt dat hoger bieden tot down gaan leidt en je acht het waarschijnlijk dat de tegenpartij down gaat (soms: je denkt dat tegenspelen meer oplevert dan zelf door te bieden)
één hoger bieden	sterk: je denkt dat het er nog in zit

23 Bieden na niet-Berry5-afspraken van de tegenpartij

Als je buiten BiC speelt kom je ook conventies tegen, die niet in Berry5 voor Clubspelers voorkomen. In dit laatste hoofdstuk van deel IV staat hoe je je tegen een paar daarvan kunt wapenen. Eerst behandelen we het bieden na een multi 2♦-opening van de tegenpartij (paragraaf 23.1), daarna het bieden na een paar andere niet-Berry5-openingen van de tegenpartij (paragraaf 23.2). We sluiten af met een aantal aanvullende afspraken (paragraaf 23.3).

23.1 Bieden na een multi 2♦-opening van de tegenpartij

Kenmerkend voor de multi 2♦-opening is dat deze – naast een aantal sterke handen – een zwakke twee in harten óf in schoppen kan bevatten. Omdat zwakke handen nu eenmaal meer voorkomen dan sterke handen, zal een multi 2♦-opening in de praktijk vaak op een zwakke twee zijn gebaseerd. Daarom ga je daarvan uit bij je bieden. Je weet echter nog niet of het een zwakke twee in harten of schoppen is. Dat vergt een aantal specifieke extra afspraken, zoals we zullen zien.

We beginnen deze paragraaf met de bespreking van je eerste bod na een multi 2♦-opening van de tegenpartij (paragraaf 23.1.1). Daarna bespreken we hoe het verder gaat nadat partner een volgbod heeft gedaan (paragraaf 23.1.2) of een informatiedoublet heeft gegeven (paragraaf 23.1.3).

23.1.1 Het eerste bod na een multi 2♦-opening

In principe bied je na een multi 2♦-opening van de tegenpartij hetzelfde als na een gewone zwakke twee van de tegenpartij. Zie daarvoor paragraaf 10.3. Hierop zijn de volgende aanvullingen:

- ♣ Een volgbod in harten of schoppen is gewoon “echt”, dus het belooft een vijfkaart of langer. Dat is het meest praktisch. Je neemt daarbij de (erg) kleine kans op de koop toe dat dit volgbod net in de zeskaart van de tegenpartij is.
- ♣ Normaliter belooft een doublet lengte in de ongeboden kleuren. Nu er geen kleur van de tegenpartij bekend is, belooft het minstens een 3-3 of 4-2 in de hoge kleuren, maar liefst meer.
- ♣ Een 2SA-volgbod belooft een stop in minstens één hoge kleur, maar het liefst in alle twee.
- ♣ Als je met openingskracht (HP=12+) geen geschikt bod hebt en daarom past, dan is dat niet zo riskant, omdat je toch nog een keer aan de beurt komt.

Wat is er anders na (multi 2♦)-pas-(2♥/♠)?

Je linkertegenstander heeft met multi 2♦ geopend, partner heeft gepast en je rechtertegenstander heeft een relay gegeven met 2♥/♠. Je bieden is dan vrijwel hetzelfde als na een multi 2♦-opening van je rechtertegenstander. Er is één verschil. Hoewel je op dit moment nog steeds niet weet waarop de multi van je linkertegenstander is gebaseerd, ga je er bij je bie-

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

den vanuit dat het een zwakke twee is in de relay-kleur van je rechtertegenstander. Dit houdt in:

- ♣ Een **2SA**-bod belooft een stop in de relay-kleur van je rechtertegenstander.
- ♣ Een doublet met HP=12+ belooft lengte in alle kleuren behalve in die van de relay-kleur van je rechtertegenstander.

Overigens blijft een direct bod in de relay-kleur wel gewoon “echt”, dus een 5+-kaart beloven.

23.1.2 Hoe antwoord je op een volgbod van partner?

Je linkertegenstander heeft met multi 2♦ geopend, partner heeft gevolgd in een kleur en je rechtertegenstander heeft daarop gepast. Je antwoorden zijn dan in principe hetzelfde als na een volgbod van partner na een zwakke twee van je linkertegenstander. Zie daarvoor paragraaf 11.3. Het belangrijkste verschil is het ontbreken van een cuebid in de kleur van de tegenpartij, omdat de kleur van de tegenpartij niet bekend is. Daarom ben je soms genoodzaakt op de gok **SA** te bieden erop hopend dat jij of je partner de zwakke twee van de tegenpartij stopt.

23.1.3 Hoe antwoord je op een informatiedoublet van partner?

Je linkertegenstander heeft met multi 2♦ geopend en partner heeft een informatiedoublet gegeven. In deze paragraaf staat hoe je daarna verder biedt.

Verder na (multi 2♦)-doublet-(2♥/♠)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>		<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	willekeurige verdeling		HP=0-7	
	4+-kaart in relay-kleur		HP=8+	
2♠ na 2♥	4+-kaart in ♠		FP=6-9	niet
doublet	negatief: vierkaart in ongeboden hoge kleur		FP=10+	ronde
3 in ongeboden hoge kleur	5+-kaart		FP=10-12	niet
4 in ongeboden hoge kleur			FP=13+	eindbod
2SA	geen 4+-kaart in ongeboden hoge kleur	gebalanceerde hand; stop in relay-kleur	HP=8-11	niet
3SA			HP=12+	eindbod
3♣/♦		4+-kaart	HP=8-11	niet
3 in relay-kleur		geen stop in relay-kleur	HP=12+	manche

In de meeste gevallen vervolgt je rechtertegenstander met een 2♥- of 2♠-relay. Je antwoorden verschillen dan behoorlijk van die na een informatiedoublet van partner na een zwakke

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

twee van je linkertegenstander (zie paragraaf 12.3). Een belangrijk verschil is bijvoorbeeld dat je nu geen biedverplichting meer hebt, omdat partner toch nog aan de beurt komt. Daarom kan je nu passen met zwakke handen, wat normaliter niet kan na een informatie-doublet van partner. Daarnaast pas je met een 4+-kaart in de relay- kleur van je rechtertegenstander, ook als je sterker bent.

Hoewel je op dit moment nog steeds niet weet waarop de multi van je linkertegenstander is gebaseerd, ga je er bij je bieden vanuit dat het een zwakke twee is in de relay-kleur van je rechtertegenstander. Dit houdt onder meer in dat je prioriteit geeft aan het tonen van een vierkaart of 5+-kaart in de ongeboden hoge kleur. Dat kan je nauwkeurig doen, omdat je hiervoor ook het doublet kan gebruiken, dat je in deze situatie als *negatief* speelt.

Als je geen vierkaart of langer hebt in de ongeboden hoge kleur, dan kan je met een stop in de relay-kleur **SA** bieden op het niveau dat bij je kracht past. Heb je die stop niet, dan kan je met invite-kracht drie in een lage kleur bieden (met een vierkaart of langer daarin) of een cuebid geven in de relay-kleur om een mancheforcing spel te tonen.

Al met al kun je met al deze extra mogelijkheden veel nauwkeuriger bieden dan na een doublet van partner op een gewone zwakke twee.

Verder na (multi 2♦)-doublet-(pas) (pas toont 6+-kaart ♦)

<i>bod</i>	<i>verdeling</i>	<i>kracht</i>	<i>forcing</i>
pas	tegenspelen levert naar verwachting het meeste op		
2♥/♠	4+-kaart	FP=0-8	niet
3♥/♠		FP=9-11	
4♥/♠	5+-kaart	FP=12+	eindbod
3♣	4+-kaart	HP=0-11	niet
2SA		HP=8-11	
3SA		HP=12+	eindbod
3♦	minstens 1 vierkaart in een hoge kleur	FP=12+	manche

Soms zal je rechtertegenstander passen met een lange ruitenkaart. Zoals te zien is in het schema, verandert dat je antwoordschema aanzienlijk, omdat je nu toch weer biedverplichting hebt. Daarnaast kan je een speciale invulling geven aan het 3♦-bod, omdat dat de kleur van je rechtertegenstander is.

23.2 Bieden na andere niet-Berry5-openingen van de tegenpartij

In deze paragraaf bespreken we kort het bieden na andere niet-Berry5-openingen van de tegenpartij. Achtereenvolgens behandelen we het bieden na de volgende openingen van de

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

tegenpartij: (1) een Muiderbergse of Poolse 2♥/♠-opening, (2) een zwakke 1SA-opening, (3) een sterke 2♣-opening die ook een zwakke twee in ruiten kan bevatten, (4) een Precisie 1♣-opening en (5) een Precisie 2♣-opening.

Een Muiderbergse 2♥/♠-opening is zwak en toont precies een vijfkaart in de openingskleur met daarnaast minstens een vierkaart in één van de lage kleuren (waarbij nog niet duidelijk is welke lage kleur dat is). Een Poolse 2♥/♠-opening toont ook precies een vijfkaart in de openingskleur met daarnaast precies een vijfkaart in één van de overige kleuren. Als de tegenpartij met één van deze openingen opent, dan is ons bieden exact gelijk aan het bieden na een zwakke twee-opening van de tegenpartij. Zie daarvoor paragraaf 10.3. Je negeert als het ware het feit dat de opener een nog onbekende tweede kleur heeft aangekondigd.

Een zwakke 1SA-opening toont een SA-verdeling met minder dan 15-17 punten, bijvoorbeeld 10-12 of 12-14 punten. De verdediging tegen een zwakke 1SA-opening is vrijwel gelijk aan die tegen de sterke 1SA-opening speelt. Zie daarvoor paragraaf 10.2. Het enige verschil is dat je nu niet vanaf 17 punten doubleert maar al vanaf 14 punten.

Soms kan de sterke 2♣-opening van de tegenpartij ook een zwakke twee in ruiten bevatten. Bij je bieden ga je dan in eerste instantie ervan uit dat de tegenpartij die zwakke twee heeft. Dat is uitgewerkt in het volgende schema.

Verder na een sterke 2♣-opening van de tegenpartij met zwakke ♦

bod	betekenis
2♦-cuebid	lengte in de ongeboden ^a kleuren, HP=12+
doublet	nu met gebalanceerde hand met HP=13-15 in plaats van met lengte in de ongeboden ^a kleuren (want die bied je met het 2♦-cuebid)
overige biedingen	zelfde als na 2♦: zie paragraaf 10.3

a Je gaat er hierbij vanuit dat de tegenpartij ruiten heeft geboden.

Als de tegenpartij Precisie speelt, dan belooft hun 1♣-opening een sterke opening zonder iets van de verdeling te zeggen. Een 2♣-volgbod speel je daarom als echt. Zie verder het volgende schema.

Verder na een Precisie 1♣-opening van de tegenpartij

bod ^a	verdeling	kracht	forcing
pas	te zwak óf te sterk voor een ander bod		
bod in een kleur	zelfde als in paragrafen 10.1.1 en 10.1.2, waarbij ♣-bod als nieuwe kleur geldt		
1/2SA	tweekleurenspeel in lage kleuren	HP=10+ ^b	ronde
doublet	tweekleurenspeel in hoge kleuren		

a Deze afspraken gelden ook in de sandwich na (1♣)-pas-(1♦).

b Een 2SA-bod belooft tevens PT=5+.

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

Als de tegenpartij Precisie speelt dan belooft hun 2♣-opening een vijfkaart of langer in klaveren en openingskracht. In het volgende schema staat hoe je daarop kunt reageren.

Verder na een Precisie 2♣-opening van de tegenpartij

bod	verdeling	kracht	forcing
pas	geen geschikt ander bod	HP<18	
2 in nieuwe kleur	5+-kaart	HP=10-17 ^a	niet
3 in nieuwe kleur	6+-kaart	HP=4-9; PT=4+ ^b	
2SA	gebalanceerde hand met stop in ♣	HP=15-18	
3/4♣	tweekleurens spel in hoge kleuren ^c	HP=8+; PT=4-7 / 8+	ronde
doublet	ongeveer hetzelfde als na gewone 1♣-opening		

a Niet kwetsbaar (kwetsbaar) is HP=8-9 ook toegestaan met PT=3+ (4+).

b Kwetsbaar ligt ondergrens eentje hoger.

c Ook in uitpas en OBAR situatie.

23.3 Overige afspraken

Tot slot behandelen we nog een aantal aanvullende afspraken. Achtereenvolgens komt aan bod:

- ♣ het bieden na een natuurlijk 2SA-bod van partner, nadat de tegenpartij met een niet-Berry5-opening op tweenniveau heeft geopend
- ♣ het bieden na een multi 2♦-volgbod van de tegenpartij na een 1SA-opening van partner
- ♣ het bieden na een conventioneel doublet van de tegenpartij na een 1SA-opening van partner
- ♣ het bieden na een conventioneel bod van de tegenpartij, dat een tweekleurens spel toont
- ♣ de betekenis van een doublet op een conventioneel bod van de tegenpartij

Bieden na een natuurlijk 2SA-volgbod van partner

De tegenpartij kan een niet-Berry5 twee-opening spelen, die een zwakke variant bevat, zoals een multi 2♦, een Muiderbergse of Poolse 2♥/♠ of een sterke 2♣ met zwakke ♦. Ook kan de tegenpartij een Precisie-2♣ spelen. Na al deze openingen van de tegenpartij is een 2SA-volgbod van onze partij natuurlijk met 15-18 punten (zie de voorgaande paragrafen). Hierna gebruik je in principe hetzelfde antwoordschema als je gebruikt na een 2SA-volgbod van partner na een zwakke twee opening van de tegenpartij. Zie hiervoor paragraaf 13.1. Hierop zijn de volgende aanvullingen.

- ♣ Als de tegenpartij met een multi 2♦ geopend heeft, speel je na (2♦)-2SA-(pas) Stayman en Jacoby- transfers alsof de tegenpartij geen hoge kleur heeft getoond. Mocht je zo een fit in een hoge kleur ontdekken dan weet je zeker dat dit niet de kleur van de tegenpartij is.
- ♣ Als de tegenpartij met zijn 2-opening zowel sterk als zwak kan zijn, ga je bij je antwoordschema uit van de zwakke variant. Dat is het meest praktisch nu partner HP=15-18 heeft.

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

- ♣ Dit antwoordschema geldt ook na (2X)-pas-(2X+1)-2SA-(pas), als (2X+1) een relay is.
- ♣ Als de tegenpartij een zwakke hand met *beide* hoge kleuren belooft (dat is bijvoorbeeld het geval bij een Ekren 2♦-opening), dan speel je *geen* Stayman en Jacoby-transfers. Een speurtocht naar een hoge kleurenfit heeft dan geen zin.

Bieden na een multi 2♦-volgbod van de tegenpartij

Partner heeft met 1SA geopend en je rechtertegenstander doet een multi 2♦-volgbod dat een zeskaart in harten of schoppen toont. Hoe bied je dan verder? Leidraad zijn de antwoorden die je zou doen na een gewoon volgbod. Zie daarvoor paragraaf 18.1. Hierop zijn de volgende aanvullingen:

- ♣ Je hebt geen cuebid tot je beschikking (de kleur van de tegenpartij is niet bekend), maar daar staat tegenover dat je met een sterke hand gerust kan passen. Je weet namelijk zeker dat je nog aan de beurt komt. Een SA-bod garandeert daarom stops in beide hoge kleuren. Heb je die niet, dan kan je altijd met een gerust hart passen, als je geen ander geschikt bod hebt.
- ♣ Een bod in een hoge kleur is gewoon echt. Je gaat er dus vanuit dat de tegenpartij de andere hoge kleur heeft.
- ♣ De puntenrange van een 2♥/♠-volgbod is beperkt tot FP=4-7. Met FP=8-9 en een 5+-kaart in een hoge kleur (waarmee je anders ook 2♥/♠ zou bieden) doubleer je nu.

Bieden na een conventioneel doublet van de tegenpartij op een 1SA-opening

Als partner met 1SA opent en je rechtertegenstander een conventioneel doublet gebruikt, dan negeer je dat en gebruik je het normale antwoordschema met Stayman en Jacoby-transfers.

Bieden na conventioneel bod van de tegenpartij, dat een tweekleurenspeel toont

In Berry5 voor Clubspelers zijn er drie conventionele biedingen, die een tweekleurenspeel tonen: de unusual 2SA, het upper cuebid en het Landy 2♣-bod. Als de tegenpartij een dergelijke bod doet, dan zijn de afspraken (zie de paragrafen 15.4 en 18.1):

- ♣ een doublet toont dat je in minstens één van de kleuren van de tegenpartij tegen zit en is een (voorstel voor een) strafdoulet;
- ♣ een bod in één van de kleuren van de tegenpartij toont een stop, terwijl het een stop in de andere kleur van de tegenpartij ontkent.

Er zijn echter nog andere conventies buiten Berry5 voor Clubspelers, die een tweekleurenspeel tonen. Ook na deze conventies gelden deze afspraken.

Doulet op een conventioneel bod van de tegenpartij

Een doublet op een conventioneel bod van de tegenpartij is in principe een uitkomstdoulet. Zie paragraaf 21.3. Deze lijn trekken we door naar doubletten op conventionele biedingen die niet in Berry5 voor Clubspelers voorkomen. Hierop zijn twee uitzonderingen:

Deel IV. Overige competitieve biedverlopen

- ♠ Als het conventionele bod een tweekleurens spel toont, dan is het doublet een (voorstel voor een) strafdoulet. Zie hierboven.
- ♠ Als het conventionele bod in de eerste biedronde voorkomt, dan is een doublet ook geen uitkomstdoulet. Een doublet op een Precisie 1♣-opening van de tegenpartij is bijvoorbeeld geen uitkomstdoulet maar toont een tweekleurens spel in de hoge kleuren. Zie paragraaf 23.2.

24 Uitkomsten en signalen

In dit afsluitende hoofdstuk verlaten we het bieden en bespreken we de afspraken tijdens het tegenspel. In paragraaf 24.1 bespreken we hoe je bepaalt met welke kaart je uitkomt en in paragraaf 24.2 komen de signalen aan de orde tijdens het verdere tegenspel.

24.1 Uitkomsten

Hoofdregels bij het uitkomen

Bij de start van het tegenspel bepaal je met welke kaart je gaat uitkomen. Als je eenmaal hebt gekozen in welke kleur je gaat uitkomen, bepaal je de specifieke kaart die je neerlegt op basis van je totale kaartbezit in die kleur. Je hanteert hierbij de volgende hoofdregels.

- ♣ Met een *doubleton* kom je uit met je *hoogste* kaart.
- ♣ Met een *serie* kom je uit met de *hoogste* van de aanliggende kaarten van de serie.
- ♣ Zonder doubleton of serie, maar met één of meer *plaatjes* kom je uit met je *laagste* kaart (kleintje belooft plaatje).
- ♣ Als je dit allemaal niet hebt, kom je uit met de *hoogste* van je kaarten 2 .. 9.

Een serie wordt gevormd door minstens twee aanliggende kaarten waarvan de hoogste een honneur is. Definities van een plaatje en honneur staan in de begrippenlijst in paragraaf 1.3.

Aanvullende regels

Op deze hoofdregels bestaan nog twee aanvullingen. *Tegen een SA-contract* geldt bij een kleur waarin je *vier of meer* kaarten hebt, alleen als serie:

- ♣ Een serie van *drie* of meer kaarten, bijvoorbeeld AHVx.
- ♣ Een gebroken serie. Dat is een serie van twee kaarten met *daaronder* nog een kaart die “net niet” aanligt, bijvoorbeeld HV10xx.
- ♣ Een interne serie. Dat is een serie van twee kaarten met *daarboven* nog een kaart die niet aanligt, bijvoorbeeld HB10xx.
- ♣ Elke serie die begint met de 10, bijvoorbeeld 109xx.

Als je één van deze series hebt, start je volgens de regel die voor het uitkomen met een serie geldt. Zo niet, dan val je terug op de overige uitkomstregels.

Tegen een troefcontract is starten in een kleur met de aas daarin niet aantrekkelijk als je niet ook de heer in die kleur hebt. Als je toch per se in die kleur wil starten, kom je met de aas uit.

Afwijkingen mogelijk

In de regel bepaal je de kaart waarmee je uitkomt met de genoemde regels. Het staat je echter vrij van deze regels af te wijken, als je daartoe aanleiding ziet. Jack bepaalt dan ook met simulatie de uiteindelijke uitkomstkaart. Hij blijkt op basis daarvan geregeld af te wijken van

Uitkomsten en signalen

de regels. Zo kan het bijvoorbeeld voorkomen dat Jack met 9732 met de 7 start in plaats van met de 9, omdat hij de kans te groot acht dat hij met een 9-start een slag weggeeft.

In de navolgende schema's is nog eens samengevat met wat voor kaart je uitkomt als je de genoemde regels hanteert.

Uitkomsten tegen een SA-contract ^a

<u>A</u> H	<u>A</u> <u>V</u> Bx	<u>H</u> V	<u>V</u> B	<u>B</u> 10	<u>10</u> 9	<u>x</u> x
<u>A</u> Hx	<u>A</u> B10x	<u>H</u> Vx	<u>V</u> Bx	<u>B</u> 10x	<u>10</u> 9x	<u>x</u> xx
<u>A</u> HVx	<u>A</u> 109x	<u>H</u> VBx	<u>V</u> B10x	<u>B</u> 109x	<u>10</u> 9xx	<u>x</u> xxx
<u>A</u> HBx	Axxx	<u>H</u> V10x	<u>V</u> B9x	<u>B</u> 108x	10 <u>x</u> xx ^b	<u>x</u> xxxx
<u>A</u> HB10x		<u>H</u> V109x	<u>V</u> Bxx ^b	<u>B</u> 10xx ^c		
<u>A</u> H109		<u>H</u> Vxx	<u>V</u> 109x	Bxxx		
<u>A</u> Hxx		<u>H</u> B10x	<u>V</u> xxx			
		<u>H</u> 109x				
		Hxxx				

a Een "x" staat voor een kaart 2..9. De kaart waarmee je uitkomt, is onderstreept en vet gedrukt. Een cel heeft een donkerder arcering, als de uitkomstkaart is bepaald met een aanvullende regel.

b Waarbij "x" geen 9 is.

c Waarbij "x" geen 8 of 9 is.

Uitkomsten tegen een troefcontract ^a

<u>A</u> H	<u>A</u> <u>V</u> Bx	<u>H</u> V	<u>V</u> B	<u>B</u> 10	<u>10</u> 9	<u>x</u> x
<u>A</u> Hx	<u>A</u> B10x	<u>H</u> Vx	<u>V</u> Bx	<u>B</u> 10x	<u>10</u> 9x	<u>x</u> xx
<u>A</u> HVx	<u>A</u> 109x	<u>H</u> VBx	<u>V</u> B10x	<u>B</u> 10xx	<u>10</u> 9xx	<u>x</u> xxx
<u>A</u> HBx	<u>A</u> xxx	<u>H</u> V10x	<u>V</u> Bxx	Bxxx	10 <u>x</u> xx ^b	<u>x</u> xxxx
<u>A</u> HB10x		<u>H</u> V109x	<u>V</u> 109x			
<u>A</u> H109		<u>H</u> Vxx	<u>V</u> xxx			
<u>A</u> Hxx		<u>H</u> B10x				
		<u>H</u> 109x				
		Hxxx				

a Een "x" staat voor een kaart 2..9. De kaart waarmee je uitkomt, is onderstreept en vet gedrukt. Een cel heeft een donkerder arcering, als de uitkomstkaart is bepaald met een aanvullende regel.

b Waarbij "x" geen 9 is.

Met welke kaart kom je uit later in het tegenspel?

De behandelde uitkomstregels gelden bij de start van het tegenspel als de dummy nog dicht is. Maar ook later in het tegenspel kom je voor de keuze te staan met welke kaart je moet uitkomen, nadat je een slag gewonnen hebt. Als je dan een kleur *voor het eerst* aanspeelt, dan gelden in principe dezelfde uitkomstregels als hierboven. Je zult dan echter vaker hier-

van afwijken als gevolg van de extra informatie die je dan hebt (de dummy is inmiddels open en ook heb je extra informatie uit het spelverloop).

Als je ervoor kiest om een kleur aan te spelen die al een keer eerder is gespeeld, dan gelden de behandelde uitkomstregels niet. In plaats daarvan komen de volgende richtlijnen:

- ♣ Met een overgebleven doubleton of serie kom je met je hoogste kaart uit, tenzij dit apert fout is (bijvoorbeeld met Vx met HB op tafel).
- ♣ Met een overgebleven 3+-kaart kom je met de 3de van boven (van de kaarten die nog over zijn) uit.

Interpretatie van de uitkomst

Omdat je weet dat partner (in de regel) de uitkomstregels hanteert, kan je op basis van zijn uitkomstkaart je conclusies trekken over de rest van zijn bezit in die kleur. Dat gaat als volgt.

- ♣ Een honneur van partner ontkent de honneur erboven én belooft doorgaans de kaart eronder.
- ♣ Met name tegen een **SA**-contract belooft deze start vaak nog “een derde hoge kaart”.
- ♣ Met name tegen een troefcontract is de kans aanwezig dat partner met een doubleton of singleton is gestart en dus niet de kaart onder de honneur heeft.
- ♣ Een kleintje (2, 3, 4) van partner ontkent tegen een troefcontract een serie en belooft doorgaans een plaatje, maar dat laatste – vooral tegen troefcontract – niet altijd. Met de volgende kaartcombinaties **2, 32, 1042** start je bijvoorbeeld met een kleintje terwijl je geen plaatje hebt.
- ♣ Een hoge middenkaart (7, 8, 9) van partner ontkent doorgaans een plaatje.
- ♣ Soms is de hoge middenkaart partners laagste kaart en heeft deze dus wel een plaatje: **HB98**.
- ♣ Tegen een troefcontract duidt de 9 vrijwel altijd op een singleton of doubleton, maar het kan ook anders: **HB9**.
- ♣ Als partner met een 5 of 6 uitkomt, dan is de interpretatie hiervan (meer nog dan bij andere uitkomsten) afhankelijk van dummy, je eigen hand en de bieding.
- ♣ Elke kaart van partner anders dan de aas ontkent tegen een troefcontract de aas in die kleur.

24.2 Signalen

In Berry5 voor Clubspelers speel je de volgende drie signalen:

- ♣ het aan/af-sigitaal, als partner een kleur aanspeelt;
- ♣ het soliditeitssigitaal, als partner een kleur aanspeelt of als je niet kan bekennen;
- ♣ het Lavinthalsigitaal, als je probeert partner een introever te geven.

Je signaleert dus *nooit*, als je kan bekennen in een kleur waarmee de leider (vanuit zijn eigen hand of vanuit dummy) is uitgekomen.

Het aan/af-signaal

Met een “aan”-signaal toon je in principe een “nuttige” honneur in de kleur die partner aanspeelt. Bij een honneur-start van partner is dat een honneur boven de honneur van partner of een honneur één of twee onder de honneur van partner. Als partner bijvoorbeeld met de vrouw uitkomt, signaleer je aan als je de aas, heer, boer of tien hebt. *Alleen* tegen een troefcontract en *alleen* als partner met de aas uitkomt, signaleer je ook een doubleton aan. Alleen dan is het namelijk nuttig een doubleton te tonen om een introever te arrangeren.

Als partner een kleur aanspeelt kan je in principe een aan/af-signaal geven. De kaart die je speelt is echter *alleen* een signaal als (1) de kleur *voor het eerst* gespeeld wordt, (2) je kan bekennen in partners kleur, en (3) je een lagere kaart speelt dan de twee eerder gespeelde kaarten in de slag.

Je signaleert *aan* met de hoogste van je kaarten 2..9; je signaleert *af* met je laagste kaart. Je signaleert hierbij *zo duidelijk mogelijk*, dus met de hoogst of laagst mogelijke kaart. Alleen als je inschat dat in een bepaalde situatie het spelen van de 8 of 9 een slag kan kosten, dan speel je de naast hoogste kaart om aan te signaleren.

Bij het aan/af-signaal gebruik je dus geen honneurs. In één geval doe je dat wel. Als partner met de aas tegen een troefcontract uitkomt, dan speel je van 10x of Bx de honneur om aan te moedigen.

Het soliditeitssignaal

Met het soliditeitssignaal kan je partner tonen dat je een serie met een plaatje aan top hebt, bijvoorbeeld HVB. Je doet dit door het *hoogste* plaatje van de serie te spelen. Dit geeft partner dus de boodschap: “Ik heb de honneur onder dit plaatje, maar *niet* de honneur erboven.”

Je kan het soliditeitssignaal gebruiken in precies dezelfde situatie als waarin je het aan/af-signaal gebruikt. Dus als partner een kleur voor het eerst aanspeelt, jijzelf kan bekennen en je een lagere kaart speelt dan de twee voorgaande kaarten in de slag. Die laatste voorwaarde is belangrijk. Stel je hebt bijvoorbeeld VB10x in een kleur en partner komt uit in die kleur met de 6. Als in dummy klein wordt gelegd, dan leg je “gewoon” de 10. Die 10 is geen signaal, maar speel je in het kader “Derde man doet wat ie kan”. Wordt de slag echter met de aas in dummy genomen, dan kan je de vrouw ondergooien. Nu is dat een soliditeitssignaal waarmee je minimaal de boer belooft.

Hoewel je het soliditeitssignaal in dezelfde situatie kan gebruiken als het aan/af-signaal, zal er geen verwarring optreden welke van de twee je gebruikt. Het aan/af-signaal geef je immers met de kaarten 2..9, terwijl je het soliditeitssignaal geeft met een plaatje.

Anders dan het aan/af-signaal gebruik je het soliditeitssignaal *ook*, als je niet kan bekennen

op een kleur die door partner of de leider is aangespeeld.

Bij niet bekennen toont het soliditeitssignaal vrijwel altijd een serie van drie, omdat anders de kans te groot wordt dat je met je signaal een slag weggeeft. Als partner een kleur aanspeelt waarop je kan bekennen, dan ligt de zaak wat anders. Dan zal het soms voorkomen dat een je met een serie van twee al een soliditeitssignaal durft te geven.

Het Lavinthalsignaal

Als je een kleur aanspeelt om partner een introever te laten maken, dan is het handig als je tegelijkertijd kan aangeven in welke kleur partner – na het maken van zijn introever – moet terugkomen om jou weer aan slag te krijgen. Wellicht kan je hem dan nog een tweede introever geven.

Het zogenaamde Lavinthalsignaal maakt dit mogelijk. Bij deze afspraak geef je met de hoogte van je gespeelde kaart aan in welke kleur partner moet terugspelen (nadat hij die kaart heeft ingetroefd). Een hoge kaart vraagt om hoogste van de overige twee kleuren (de troefkleur telt hierbij uiteraard niet mee) en een lage kaart om de laagste van die kleuren.

Bij dit signaal maak je gebruik van al je kaarten vanaf de twee tot en met de boer. Als je de hoogste van de overige twee kleuren wilt signaleren, dan speel je dus de boer of je naast hoogste kaart als je de boer niet hebt.

Het Lavinthalsignaal doorkruist in principe de algemene regels voor het uitkomen in een kleur, zoals die in de vorige paragraaf beschreven zijn. Daarom moet er duidelijkheid zijn wanneer er een kans is op een introever bij partner. Jack gaat hiervan uit als (1) je samen met dummy 8+ kaarten hebt, óf (2) de leider tijdens het bieden een 4+-kaart in de kleur heeft getoond.

Bijlagen

1 Instructieschema's

In de hoofdtekst tonen de schema's wat een bod in een bepaalde situatie betekent. De instructieschema's in deze bijlage hebben een andere opzet. In de linkerkolom zie je wat voor verdeling je hebt, in de bovenste rij zie je je kracht. Vervolgens toont het schema het juiste bod, gegeven je verdeling uit de eerste kolom en je kracht uit de eerste rij. Overigens bevatten deze instructieschema's geen extra informatie ten opzichte van de hoofdtekst, zelfs iets minder. Het is louter een andere manier van presenteren.

Antwoorden met hoge kleuren na een 1SA-opening (paragraaf 3.1)

	<i>zwak</i>	<i>inviterend</i>	<i>sterk</i>
vierkaart ♥/♠, geen 4+-kaart in andere hoge kleur	pas	2♣	2♣
twee vierkaarten ♥/♠	pas / 2♣ ^a	2♣	2♣
vijfkaart ♥/♠, geen 4+-kaart in andere hoge kleur	2♦/♥	2♦/♥	2♦/♥
5-4 in ♥/♠	2♣	2♣	2♦/♥
5-5 in ♥/♠	2♣	2♣	2♥
6+-kaart in ♥/♠, ongeacht lengte in andere hoge kleur	2♦/♥	2♦/♥	2♦/♥ ^b

a Met twee vierkaarten ♥/♠ speel je soms garbage Stayman.

b Als je heel sterk bent, begin je direct met 3 in je eigen sterke kleur.

Herbieding na een één-over-één (paragraaf 5.1)

		<i>zwak</i>	<i>medium</i>	<i>sterk</i>
fit voor partners kleur	in ^a	2 in partners kleur	3 in partners kleur	2SA of splinter ^b
	in / 			4 in partners kleur ^c
SA-verdeling		1SA	-	2SA
éénkleurenspeel	in / 	2 in eigen kleur	3 in eigen kleur	3SA
	in 			4 in eigen kleur
5-4-verdeling	geen reverse	nieuwe kleur zonder sprong		nieuwe kleur met sprong
	wel reverse	1SA ^d		nieuwe kleur, reverse

a En geen vierkaart in ♥/♠.

b Soms bied je in plaats daarvan 3 in partners kleur.

c Soms bied je in plaats daarvan 4 in je eigen kleur (advance cue) of een splinter.

d Soms bied je in plaats daarvan 2 in partners kleur of (heel soms) 2 in je eigen kleur.

2 Systeemkaart

Kleuropeningen op éénniveau

- ♣ basissysteem: 5+ hoog, 2+ klaveren; HP=10+
- ♣ verbeterde regel van 20, fitpunten
- ♣ conventies in het verdere biedverloop: vierde kleur mancheforcing, Checkback Stayman, Berry's Jacoby 2SA

Sterke openingen

- ♣ 1SA: HP=15-17, Stayman, Jacoby-transfers
- ♣ 2SA: HP=20-22, Stayman, Jacoby-transfers
- ♣ 2♣:sterkste opening, vrijwel mancheforcing

Overige openingen in een kleur

- ♣ zwak en preëemptief, biedstijl: normaal
- ♣ dus ook zwakke 2♦/♥/♠, hierbij zevenkaart toegestaan

Slem

- ♣ Roman Keycard Blackwood, heren gestroomlijnd
- ♣ controlebiedingen: eerste en tweede controle
- ♣ controlebiedingen worden gebruikt als advance cues
- ♣ splinters

Zij openen, wij bieden tussen

- ♣ na 1 in kleur van tegenpartij: standaard informatiedoublet, normaal volgbod, 1SA-volgbod met HP=15-17, zwak sprongvolgbod, unusual 2SA, upper cuebid
- ♣ na 1SA-opening van tegenpartij: Landy, ook in de uitpas
- ♣ na preëemptieve opening van tegenpartij: informatiedoublet
- ♣ na (1X)-doublet-(2X of 3X): teruggekaatst doublet
- ♣ na 1SA-volgbod van partner: conventies (dus Stayman/Jacoby-transfers)

Wij openen, zij bieden tussen

- ♣ Truscott, negatief doublet t/m 3♠, supportdoublet
- ♣ na 1SA-opening van partner: natuurlijk na strafdoulet (dus geen Stayman/Jacoby-transfers)

Overige competitieve afspraken

- ♣ algemeen cuebid, competitief doublet t/m 3♠

Uitkomsten

- ♣ hoogste van doubleton, hoogste van serie, hoogste zonder honneur
- ♣ kleintje plaatje
- ♣ bij uitkomen in een nieuwe kleur (niet de uitkomst): zelfde afspraken
- ♣ simulatie bij hanteren van deze afspraken, dus afwijkingen mogelijk

Signalen

- ♣ bij voorspelen partner: hoog = aan en soliditeitssignaal
- ♣ bij voorspelen leider: geen signalen
- ♣ bij niet bekennen: soliditeitssignaal
- ♣ bij het proberen introevers te geven: Lavinthalsignaal